

MEGHÍVÓ

Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Horvátzsidány, Ólmod, Peresznye és Német Nemzetiségi
Önkormányzat Kiszsidány Képviselő-testülete
**2023. december 14-én (csütörtökön) 18.30 órai kezdettel tartandó
együttes ülésére**

Az ülés helye: **Horvát Községi Ház Peresznye, Hunyadi u. 81.**

N a p i r e n d:

1. Horvátzsidány, Kiszsidány, Ólmod és Peresznye Községek Önkormányzatai, valamint a Horvátzsidányi Közös Önkormányzati Hivatal 2024. évi belső ellenőrzési terveinek elfogadása
Előterjesztő: Fucinné Dorner Anikó jegyző
2. Személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény beszámolójának megtárgyalása
Előterjesztő: Fucinné Dorner Anikó jegyző
3. Horvátzsidány, Kiszsidány, Ólmod, Peresznye községek közművelődési feladatainak megvalósulásáról szóló szakmai beszámoló megtárgyalása
Előterjesztő: Fucinné Dorner Anikó jegyző
4. Az általános iskolai körzethatárok véleményezése
Előterjesztő: Krizmanich István elnök
5. Horvátzsidány és Peresznye Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának módosítása
Előterjesztő: Fucinné Dorner Anikó jegyző
6. Beszámoló a Bersek József Általános Iskola Horvátzsidányi Tagiskolájának programjairól
Előterjesztő: Fucinné Dorner Anikó jegyző
7. Beszámoló a Židanske Zvijezdice gyermekcsoport munkájáról
Előterjesztő: Fucinné Dorner Anikó jegyző
8. Időszerű feladatok
Előterjesztő: Krizmanich István elnök

Horvátzsidány, 2023. december 8.

Krizmanich István sk.
elnök

Marquard Borbála sk.
elnök

Hergovich Vince sk.
elnök

Nickl Pál sk.
elnök

1.számú napirend

ELŐTERJESZTÉS Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Horvátzsidány, Német Nemzetiségi Önkormányzat Kiszsidány, Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Ólmod és Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Peresznye Képviselő-testületének

2023. december 14-ei együttes nyílt ülésére

Tárgy: Horvátzsidány, Kiszsidány, Ólmod és Peresznye Községek Nemzetiségi Önkormányzatai 2024. évi belső ellenőrzési terveinek elfogadása

Előterjesztő: Fucinné Dorner Anikó jegyző

Készítette: Fucinné Dorner Anikó jegyző

Tárgyalta: -

Tanácskozási joggal meghívott:-

Költségvetési, pénzügyi-gazdálkodási szempontból ellenőrizte: - Kelemen Gertrúd és Horváthné Klug Katalin pénzügyi-gazdálkodási ügyintézők

Törvényességi szempontból ellenőrizte: Fucinné Dorner Anikó jegyző

Tisztelt Nemzetiségi Képviselő-testületek!

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31. számú Korm. rendelet (a továbbiakban: Bkr.) 29. § (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelően az ellenőrzési munka megtervezéséhez kockázatelemzés alapján – az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutató figyelembevételével – stratégiai ellenőrzési tervet és éves ellenőrzési tervet kell készíteni. Az éves ellenőrzési tervet a Bkr. 32. § (4) bekezdése szerint a Képviselő-testület a tárgyévvel megelőző év december 31-ig hagyja jóvá.

Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Horvátzsidány, Német Nemzetiségi Önkormányzat Kiszsidány, Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Ólmod és Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Peresznye belső ellenőrzési feladatait külső szolgáltató látja el. A belső ellenőr ellátja a Bkr. 22. § (1) bekezdésben előírt, a belső ellenőrzési vezető feladatkörébe tartozó tevékenységeket is.

Az ellenőrzési tervet megalapozó elemzések és a kockázatelemzés eredményének összefoglaló bemutatása az 1. mellékletben található.

Alapvető kockázati tényezők:

- jogszabályi környezet változása,
- kontrollok megbízhatósága,
- a folyamat, tevékenység korábbi ellenőrzése,
- szervezeti változás,
- emberi erőforrás kockázat.

A 2023. évi ellenőrzési tervet a kockázatelemzés alapján felállított prioritásokra, valamint a belső ellenőrzés rendelkezésére álló erőforrásokra alapozva készítettem el, a következők szerint:

1. A rendelkezésre álló erőforrások.

- a) **Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Horvátzsidánynál** a 2024. évi belső ellenőrzési napok száma 6. Az éves ellenőrzési költség 40. 000,- Ft.
- b) **Német Nemzetiségi Önkormányzat Kiszsidánynál** a 2024. évi belső ellenőrzési napok száma 6. Az éves ellenőrzési költség 40.000, - Ft.
- c) **Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Ólmodnál** a 2024. évi belső ellenőrzési napok száma 6. Az éves ellenőrzési költség 40.000, - Ft.
- d) **Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Peresznyénél** a 2024. évi belső ellenőrzési napok száma 6. Az éves ellenőrzési költség 40.000, - Ft.

2. A kockázatelemzés alapján felállított prioritások.

Az előzetes felmérés alapján a 2024. évi ellenőrzési feladatok a következők szerint foglalhatók össze:

Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Horvátzsidány

- a) Vagyonynyilatkozattételi kötelezettség szabályozottságának és teljesítésének vizsgálata.

Német Nemzetiségi Önkormányzat Kiszsidány

- a) Vagyonynyilatkozattételi kötelezettség szabályozottságának és teljesítésének vizsgálata.

Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Ólmod

- a) Vagyonynyilatkozattételi kötelezettség szabályozottságának és teljesítésének vizsgálata.

Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Peresznye

- a) Vagyonynyilatkozattételi kötelezettség szabályozottságának és teljesítésének vizsgálata.

A részletes 2024. évi belső ellenőrzési feladatokat nemzetiségi önkormányzatonként a 2. melléklet tartalmazza.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületeket az előterjesztés megtárgyalására, valamint a mellékelt határozati javaslatok, a 2024. évi belső ellenőrzési tervek elfogadására.

Horvátzsidány, 2023. december 1.

Fucinné Dorner Anikó

jegyző

1.sz melléklet.doc

Horvátzsídány HNÖ. határozati javaslat:

HATÁROZATI JAVASLAT

Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Horvátzsídány Képviselő-testülete a 2024. évi ellenőrzési tervet az 1. és 2. melléklet szerinti tartalommal elfogadja.

Felelős: Fucinné Dorner Anikó jegyző

Határidő: folyamatos

Belső
ell.terv.2.sz.melléklet

Kiszsídány NNÖ. határozati javaslat:

HATÁROZATI JAVASLAT

Német Nemzetiségi Önkormányzat Kiszsídány Képviselő-testülete a 2024. évi ellenőrzési tervet az 1. és 2. melléklet szerinti tartalommal elfogadja.

Felelős: Fucinné Dorner Anikó jegyző

Határidő: folyamatos

Belső
ell.terv.2.sz.melléklet

Ólmod HNÖ. határozati javaslat:

HATÁROZATI JAVASLAT

Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Ólmod Képviselő-testülete a 2024. évi ellenőrzési tervet az 1. és 2. melléklet szerinti tartalommal elfogadja.

Felelős: Fucinné Dorner Anikó jegyző

Határidő: folyamatos

Belső
ell.terv.2.sz.melléklet

Peresznye HNÖ. határozati javaslat:

HATÁROZATI JAVASLAT

Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Peresznye Képviselő-testülete a 2024. évi ellenőrzési tervet az 1. és 2. melléklet szerinti tartalommal elfogadja.

Felelős: Fucinné Dorner Anikó jegyző

Határidő: folyamatos

Belső
ell.terv.2.sz.melléklet

1. melléklet

Az ellenőrzési tervet megalapozó elemzések és a kockázatelemzés eredményének összefoglaló bemutatása

Sor-szám	A kockázati tényezők megnevezése	Valószínűség prioritása	Hatás prioritása	Összesített kockázati besorolása
1.	Jogszabályi változások hatása	magas	magas	magas
2.	Bevételek realizálhatósági szintje	magas	magas	magas
3.	Pénzügyi szabálytalanságok bekövetkezésének hatásai	közepes	magas	közepes
4.	Szervezeti változások hatásai	magas	közepes	magas
5.	Belső szabályozás komplexitása	közepes	magas	közepes
6.	Kontrolltevékenységek működése	közepes	magas	magas
7.	Személyi változások hatásai	közepes	közepes	közepes
8.	Alkalmazott munkaerő képzettsége	alacsony	magas	közepes
9.	Tévedések bekövetkezése	magas	alacsony	közepes
10.	Csalás, korrupció	alacsony	magas	alacsony

2. melléklet

2024. évi belső ellenőrzési terv

Az ellenőrzött szerv, szervezeti egység	Az ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés célja és típusa	Az ellenőrzendő időszak	Lehetséges kockázatok	Ellenőrzési kapacitás (erőforrás)	Az ellenőrzés ütemezése
Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Horvátszidány	Vagyonyvitalkozattét eli kötelezettség szabályozottságának és teljesítésének vizsgálata	<u>Célja:</u> Annak vizsgálata, hogy a vagyonyvitalkozattét rendjének szabályozása megfelel-e a vonatkozó jogszabályi rendelkezőeknek, illetve a teljesítés megtörtént-e? <u>Típusa:</u> szabályszerűségi ellenőrzés <u>Módszer:</u> dokumentumok vizsgálata, elemzése	2024. év	1,2,4,6, 7,9	3 szakértői nap	2024. IV. negyedév
	Összefoglaló jelentés készítése a 2024. évben végzett belső ellenőrzésekről				2 szakértői nap	2024. IV. negyedév
	2025. évi belső ellenőrzési terv összeállítása				1 szakértői nap	2024. IV. negyedév
Összesen					ell. nap 6	

Megj: Az ellenőrzés ütemezése a Jegyző és a belső ellenőr megállapodása alapján módosulhat.

2. melléklet

2024. évi belső ellenőrzési terv

Az ellenőrzött szerv, szervezeti egység	Az ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés célja és típusa	Az ellenőrzendő időszak	Lehetséges kockázatok	Ellenőrzési kapacitás (erőforrás)	Az ellenőrzés ütemezése
Német Nemzetiségi Önkormányzat Kiszidány	Vagyonyvitalkozattól elkötelezettség szabályozottságának és teljesítésének vizsgálata	<u>Célja:</u> Annak vizsgálata, hogy a vagyonyvitalkozattól elkötelezettség szabályozása megfelel-e a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek, illetve a teljesítés megtörtént-e? <u>Típusa:</u> szabályszerűségi ellenőrzés <u>Módszer:</u> dokumentumok vizsgálata, elemzése	2024. év	1,2,4,6, 7,9	3 szakértői nap	2024. IV. negyedév
	Összefoglaló jelentés készítése a 2024. évben végzett belső ellenőrzésekről				2 szakértői nap	2024. IV. negyedév
	2025. évi belső ellenőrzési terv összeállítása				1 szakértői nap	2024. IV. negyedév
Összesen					ell. nap 6	

Megj: Az ellenőrzés ütemezése a Jegyző és a belső ellenőr megállapodása alapján módosulhat.

2. melléklet

2024. évi belső ellenőrzési terv

Az ellenőrzött szerv, szervezeti egység	Az ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés célja és típusa	Az ellenőrzendő időszak	Lehetséges kockázatok	Ellenőrzési kapacitás (erőforrás)	Az ellenőrzés ütemezése
Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Ólmod	Vagyonyilatkozattét eli kötelezettség szabályozottságának és teljesítésének vizsgálata	<u>Célja:</u> Annak vizsgálata, hogy a vagyonyilatkozattétellel rendjének szabályozása megfelel-e a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek, illetve a teljesítés megtörtént-e? <u>Típusa:</u> szabályszerűségi ellenőrzés <u>Módszer:</u> dokumentumok vizsgálata, elemzése	2024. év	1,2,4,6, 7,9	3 szakértői nap	2024. IV. negyedév
	Összefoglaló jelentés készítése a 2024. évben végzett belső ellenőrzésekről				2 szakértői nap	2024. IV. negyedév
	2025. évi belső ellenőrzési terv összeállítása				1 szakértői nap	2024. IV. negyedév
Összesen					ell. nap 6	

Megj: Az ellenőrzés ütemezése a Jegyző és a belső ellenőr megállapodása alapján módosulhat.

2. melléklet

2024. évi belső ellenőrzési terv

Az ellenőrzött szerv, szervezeti egység	Az ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés célja és típusa	Az ellenőrzendő időszak	Lehetséges kockázatok	Ellenőrzési kapacitás (erőforrás)	Az ellenőrzés ütemezése
Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Peresznye	Vagyonyilatkozattét eli kötelezettség szabályozottságának és teljesítésének vizsgálata	<u>Célja:</u> Annak vizsgálata, hogy a vagyonyilatkozattételi rendjének szabályozása megfelel-e a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek, illetve a teljesítés megtörtént-e? <u>Típusa:</u> szabályszerűségi ellenőrzés <u>Módszer:</u> dokumentumok vizsgálata, elemzése	2024. év	1,2,4,6, 7,9	3 szakértői nap	2024. IV. negyedév
	Összefoglaló jelentés készítése a 2024. évben végzett belső ellenőrzésekről				2 szakértői nap	2024. IV. negyedév
	2025. évi belső ellenőrzési terv összeállítása				1 szakértői nap	2024. IV. negyedév
Összesen					ell. nap 6	

Megj: Az ellenőrzés ütemezése a Jegyző és a belső ellenőr megállapodása alapján módosulhat.

Személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény beszámolója

**Idősek Klubja
Horvátzsidány
2023.**

Készítette: Kovács Tamás

(2023.12.06.)

Tartalomjegyzék

Bevezetés	4
Az ellátásra vonatkozó törvényi alapok	4
Személyi feltételek	5
Tárgyi feltételek	5
A szolgáltatás igénybe vétele	6
Nyitva tartás	6
Programjaink	7
Étkeztetés	9
Falugondnoki szolgálat, Házi segítségnyújtás, Az ellátottak jogai	10
Tervek, jövőbeli elképzelések az Idősek Klubja működése kapcsán	11

Amikor fiatal voltam, csodáltam az okos embereket. Most, hogy öreg vagyok, csodálom a kedves embereket.

Abraham Joshua Heschel

Bevezetés

A Kőszeg Város Önkormányzata által fenntartott Kőszegi Szociális Gondozási Központ keretei között működő Kőszegi Szociális Gondozási Központ Idősek Klubja Horvátzsidányban, a Fő utca 6. szám alatt működik 1995. július 1 napjától. Az Idősek nappali ellátása Horvátzsidány község közigazgatási területére terjed ki, a férőhelyszám 29 fő.

A szolgáltatás célja, feladata, hogy Horvátzsidány település területén, otthonukban élő, önellátó személyek számára -akik a mindennapi életvitelükhöz, koruk és egészségi állapotuk miatt erre rászorulnak, és ezt igénylik is – segítséget nyújtsunk. Továbbra is nagy hangsúlyt helyezünk az időskori elmagányosodás elkerülése végett a társasági életre, ezért szorgalmazzuk, segítjük az aktív klubélet felpozícióját, működését, és az idősek klubja szintjén is bekapcsolódunk a faluközösség, a faluban működő civil szervezetek, és a falu más intézményeinek rendezvényeibe. Mindemellett fontosnak tartjuk klubtagjaink önálló életvitelének fenntartását, támogatását, meglévő képességeik, készségeik megőrzését, lehetőség szerint fejlesztését, mentális állapotromlásuk késleltetését. A fent leírtak érdekében törekszünk a tagok érdeklődési körét és igényeit kiszolgáló programokat szervezni, természetesen figyelembe véve a tagok fizikai és mentális állapotát, aktivitását. Igyekszünk olyan közösségi teret biztosítani tagjainknak, ahová öröm megérkezni, ahol társaságra lelnek, elmondhatják bánatukat, nehézségeiket, örömeiket, és ahol segítséget kérhetnek és kaphatnak problémáik megoldására.

Az ellátásra vonatkozó törvényi alapok

Az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról IV. fejezetének 56. és 57. § szól a szociálisan rászorulóknak részére biztosítandó szociális szolgáltatásokról.

Ugyanezen törvény 59. § (1) kimondja, hogy „az alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.”

A nappali ellátásról rendelkezik még a Törvény 65/F. § (1) (2).

Személyi feltételek

Horvátzsidányban az idősök nappali ellátásával, mint a személyes gondoskodást nyújtó intézményi ellátással kapcsolatos feladatokat továbbra is a Kőszegi Szociális Gondozási Központ látja el szolgáltatási szerződés keretein belül.

Az intézmény szakmai irányítást és felügyeletet, valamint a szakszerű helyettesítés lehetőségét is biztosítja az Idősök Klubja helyi megvalósításához. A humán erőforrás tekintetében az Idősök Klubjával kapcsolatos vezetői feladatokat továbbra is Kovács Tamás látja el napi négy órában, aki a Család – és Gyermekegészségügyi Szolgálat családsegítője is egy személyben. Rajta kívül a munkatársi kört még egy fő erősíti napi 8 órában, akinek a kliensekhez való szeretetteljes, segítő, odafigyelő odafordulása, viszonya, elengedhetetlen, és hatalmas segítség mind a napi feladatok, mind az azon felül adódó egyéb rendezvények, foglalkozások és egyéni segítségnyújtás szervezésében, megvalósításában. (pl.: higiéniai körülmények biztosítása, rendezvényszervezésben való segítségnyújtás, egyéni beszélgetés, ügyintézésben való segítségnyújtás)

Tárgyi feltételek

Az Idősök Klubja intézményben a korábbi években megvalósult szinte teljes körű felújításnak köszönhetően karbantartási feladataink egy beltéri sarokcsap meghibásodásának, és a gáz főelzáró cserejének kivételével, nem adódtak az év folyamán.

Az éppen aktuális szükségleteknek megfelelően és a gépek amortizációjának figyelembe vételével folyamatosan igyekszünk az eszközeinket újabbakra cserélni. Folyamatosan pótoljuk a fogyó eszközöket, valamint minden olyan eszközt, használati tárgyat, melyre az Idősek Klubja zavartalan napi működéséhez szükség van/lehet. Mindemellett törekszünk a takarékos, szerény gazdálkodásra, és a helyi források megtalálására, személyes kapcsolatrendszerünk felhasználására. Ezeken a területeken is köszönjük az önkormányzat és klubtagjaink segítségét, támogatását.

A szolgáltatás igénybevétele

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője szóbeli vagy írásbeli kérelmére, indítványára történik.¹

Mivel az Idősek Klubja férőhelye 29 fő, így folyamatos telt házzal működünk. A szolgáltatás esetleges megszűnése legtöbb esetben az étellel velejáró elhalálózással történik meg általában. Ekkor újabb aktív tagokat toborozunk.

Nyitva tartás

Az intézmény nyitva tartása az alábbiak szerint alakul:

Hétfő: 7:00-15:30

Kedd: 7:00-15:30

Szerda: 7:00-18:00

Csütörtök: 7:00-15:30

Péntek: 7:00-13:00

Ezen időtartamon belül várjuk klubtagjainkat, de igény esetén természetesen lehetőség van nyitvatartási időn kívüli programok lebonyolítására is. Sőt, nyitottak vagyunk a falu többi lakója felé is mind nyitvatartási időn belül, mind kívül a helyi igényeknek, szükségleteknek megfelelően.

¹ 1993. évi III. Törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról 93. § (1)

Programjaink

Az Idősek Klubja programjai igazodnak a kliensek személyes igényeihez, az évkör ünnepeihez és eseményeihez, továbbá a tágabb (falu) közösség programjaihoz. Mindezek alapján programjaink a következőképpen csoportosíthatók:

- egyéni szükségletek, igények alapján: egyéni mentális beszélgetések igény szerint, egészségügyi mérések, (vérnyomásmérés, testhő ellenőrzése, mérés), gyógyszeríratás, bevásárlás, ügyintézés a klubtagok számára, beteg tagok felkeresése, látogatása, vers és prózaolvasás, interpretáció, éneklés.

- közösségi tevékenységek:

1. klubdélutánok szervezése, lebonyolítása heti két alkalommal, amelynek célja egy élő, pezsgő klubélet segítése, ahol lehetőség van csoportos mentális beszélgetésre különböző témákban, filmvetítésre, és annak feldolgozására, a születés és névnapok, továbbá jeles ünnepek megünneplésére, hagyományőrzésre (éneklés és a régi szokások felelevenítése), élmény- és utazási beszámolók, kézműves foglalkozások lebonyolítására.

2. daldélutánok szervezése heti rendszerességgel, ahol a régi énekeket elevenítjük fel, helyet, teret biztosítva így a ma már oly ritka közösségi éneklésnek.

3. Heti rendszerességgel, gyógytornász vezetésével zajlik az **idősek gyógytornája**, mely roppant népszerű mind a klubtagok, mind a külsős mozogni vágyó idősök körében.

4. szabadidős programok szervezése:

Az idei évben is szerveztünk szabadidős programokat, kirándulásokat klubtagjainknak.

Sütögettünk a **kiszsidányi forrásnál** és idén is megszerveztük a már hagyományos **Idősek zárandoklatát és szentmiséjét a Peruska kápolnánál.**

5. más közösségekbe való bekapcsolódás lehetősége:

- Itt zajlanak a Peruska Mária énekkar próbái hetente
- Havi szinten itt találkoznak a Velünk Érted közösség tagjai

6. együttműködés a falu más intézményeivel, civil szervezeteivel:

- Továbbra is együttműködünk a **Čakavci Horvát Kultúrális és Hagyományőrző Egyesülettel** és a **Zvijezdice hagyományőrző Gyermek- és Ifjúsági csoporttal**, támogatjuk, segítjük rendezvényeiket, programjaikat, elősegítve ezzel, hogy a régmúlt értékeit, kincseit áthagyományozzuk az utókornak.
- Az idei évben is **segédkeztünk a Péruska tábor megvalósításában**, újra sütöttünk lángost a táborlakóknak.
- Továbbra is helyet biztosítunk a **Híd háza** kapcsán megvalósuló megbeszéléseknek, segítjük programjaik megvalósulását. *Mindemellett az év elején külön programmal is kapcsolódtunk a Híd házához, amikor is régi szőlőszaporító módszert felelevenítve igyekszünk megőrizni, terjeszteni az e területre jellemző őshonos szőlőfajtát. („dušeće”)*

7. részvétel a falu közösségének programjain:

Továbbra is célunk, hogy a faluközösség programjainak szerves szereplői, résztvevői legyünk a klub közösségével. Szerencsére klubtagjaink aktívak, és nagyon nyitottak erre.

- idén is részt vettünk a farsangi felvonuláson (ki vonulva, ki kínálva)
- mozgatórugói voltunk egy hirtelen félárván maradt testvérpár megsegítésének
- képviseltük a falut a peresznyei falunapon
- kivettük a részünket a horvátzsidányi falunap lebonyolításából
- idén pilot projektet indítottunk, miszerint a vasárnapi szentmisék után teret adunk a baráti, közösségi együttlétre (egyelőre inkább az ifjúsági- családi szentmisék után mutatkozott rá jelentősebb igény)
- egy rendhagyó műsorral újra szerepeltünk a Horvát esten

Legközelebbi programunk az **idősek ünnepélyes köszöntése** a klubban (112 fő). Finom étellel, műsorral, élő zenével kedveskedik a falu közössége az 70 év feletti lakosságnak. Az idősek napi csomagokat is itt adjuk át. Aki nem tud eljönni, azoknak kiszállítjuk.

Természetesen a felsorolt programok mindenkor a résztvevők igényeinek, fizikai, lelki állapotuknak megfelelően kerülnek szervezésre, megrendezésre, és a tagok egyetértésével bonyolítjuk le azokat, vagy veszünk részt bennük.

Mind programjaink, mind az Idősek Klubja továbbra is nyitott a falu többi lakója előtt is.

Étkeztetés, mint alapellátási szolgáltatás

Az Szociális Törvény rendelkezései alapján az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen a) koruk, b) egészségi állapotuk, c) fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, d) szenvedélybetegségük, vagy e) hajléktalanságuk miatt.

Az étkeztetést 2023-es évben is a Justfood Kft. biztosítja. A főzés a Bersek József Általános Iskola Horvátzsidányi Tagintézménye konyháján történt. Innen szállítják az ebédet a környező településekre, Peresznyére, Ólmodra, Kiszsidányba, illetve a horvátzsidányi és peresznyei óvodások is innen kapták az ebédjüket.

A szolgáltató intézmény szerepét a 2021. évtől a települési önkormányzatok vették át. **Jelenleg 58 fő veszi igénybe a szolgáltatást a 4 településen, ebből 47 fő Horvátzsidányban.**

A konyhán dolgozókkal az évek folyamán kialakult jó munkakapcsolatot igyekszünk megőrizni, egymás munkáját segíteni.

A konyháról elvitellel és kiszállítással elérhető az ebéd minden munkanapon igény szerint. Az aktívabb étkezők személyesen a konyhára vagy az Idősek Klubjába mentek az előre, éthordókba porciózott napi adagért, azoknak az időseknek, akik arra rászorulnak mentális vagy fizikai állapotuk miatt, a falugondnok szállítja ki az ebédet.

Falugondnoki szolgálat, Házi segítségnyújtás

2021. július 01-től községünk a felmerült szükségletekre válaszolva elindította a **falugondnoki szolgáltatást**, mint a szociális alapellátások új szolgáltatási elemét, egyben saját működtetésbe emelte a **házi segítségnyújtás** szolgáltatást. Házi segítségnyújtás keretében **jelenleg 6 fő**, részesül személyi gondozásban. Mindannyian horvátzsidányi lakosok.

Az ellátottak jogai

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekben az ellátottak jogait a Szociális törvény szabályozza.

94/E. § (1) A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi ellátást igénybe vevő ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel a szociális intézmény által biztosított teljes körű ellátásra, valamint egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján az egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére. Az alapszolgáltatásban részesülő számára az igénybe vett ellátáshoz kapcsolódó, az e törvényben meghatározott általános vagy speciális jogokat is biztosítani kell.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény az általa biztosított szolgáltatást olyan módon végzi, hogy figyelemmel legyen az ellátást igénybe vevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel

- a) az élethez, emberi méltósághoz,
 - b) a testi épséghez,
 - c) a testi-lelki egészséghez
- való jogra.

Tervek, jövőbeli elképzelések az Idősek Klubja működése kapcsán

Legfőbb célunk továbbra is a már meglévő ellátások további zavartalan biztosítása. Szeretnénk az eddig kialakult szokásokat, kapcsolatokat tovább ápolni, új kapcsolatokat kiépíteni a falu más civil szervezeteivel, intézményeivel, és célunk, hogy minél több embert bevonzunk a klub aktív tagságába. Célunk továbbá az aktív, közösségi klubélet elmélyítése az egyéni szükségletekre építve és azok mindenkori figyelembe vételével.

Mindezek megvalósulásában köszönjük Horvátzsidány önkormányzatának, a falu közösségének a támogatást, és bízunk a jövőbeni segítségükben is.

Horvátzsidány, 2023. december 06.

Kovács Tamás

KÖZMŰVELŐDÉSI BESZÁMOLÓ 2023.

Készítette:

Steiner Mirjana közművelődési szakember

Horvátzsidány, 2023. december 4.

A horvátzsidányi közösségi színtér szakmai beszámolója

Tartalom:

1. Beszámoló
2. Egyéb tevékenységek
3. A 2024-es év programtervezete röviden
4. Melléklet

1. Beszámoló

Horvátzsidány község önkormányzat képviselő-testületének a helyi közművelődési feladatok ellátásáról szóló 13/2020 (XII.8.) rendelete értelmében a közművelődési szakember az alábbi tevékenységekről számol be:

Az idei év első felében a felújítási munkálatok és a fűtőkorszerűsítés miatt január 27-től lezárásra került a Községi Tér épülete egészen az épület ünnepélyes átadójáig, azaz 2023. május 27-ig. Az említett időszak alatt a délutáni sport- és egyéb foglalkozásoknak lehetőség szerint a Művelődési Ház és az Idősek klubja épületeiben sikerült helyet biztosítani.

A közművelődési szakember székhelyét ideiglenes az Idősek klubja épületébe helyezte át.

- Január – A Szombathelyi Nemzetiségi Önkormányzat által megrendezésre kerülő Megyei Horvát bál jegyeinek árusítása
- Február 13 – „Közös Jövőnk Vas megye” című szakmai fórumon való részvétel Szentpéterfán a stratégiai együttműködés és megyei identitás jegyében közművelődésben dolgozók számára
- Február 18. – Hagyományos farsangi felvonulás
- Március 25. – Községi szemétszedés a falu egész területén, valamint az országutak nagy részén, a Čakavci egyesület társszervezésében
- Március 27. – Munka- és tűzvédelmi oktatás az Idősek klubja épületében
- Április 16. – A horvátzsidányi Rock&Roll csoport által szervezett területi Rock&Roll verseny több száz résztvevővel
- Május 11. - Vas Vármegyei Értéktár 2023 című könyv bemutatója a Művelődési Házban
- Május 20. – Házasságkötés a Művelődési Házban
- Május 27. – „Barátság napja” - A felújított Községi Tér ünnepi átadója, valamint Polgári fórum Ágh Péter Építési és Közlekedési Minisztérium államtitkárával és Gyopáros Alpár Modern Települések Fejlesztéséért felelős kormánybiztosával. Délután a sračineci folklórcsoport előadása a Művelődési Házban.
- Május 31. – Májusfa kitáncolás a Községi Tér épületénél és a Művelődési Ház épülete előtt a helyi folklórcsoportok közreműködésével
- Június 7. – „Magyar zenés filmek” című filmes előadás a könyvtár szervezésében. Helyin: Idősek klubja
- Június 14. – Könyvtári nap és foglalkozás az iskolások számára
- Június 19. – Iskolai tanévzáró a Községi Tér aulájában
- Június 25. – Szent János napi búcsú
- Június 30. – „Értékkirakat” – az NMI Vas Várm.-i Igazgatóságának szabadtéri kiállítása Szombathelyen – bemutatkozott a 4 település
- Július 31 – augusztus 6 – 30. Péruska tábor szervezése a Horvát Katolikus Ifjúság Vallási és Kulturális Egyesülettel – a kedvezőtlen időjárási körülmények miatt a táborozók beköltöztek a Művelődési Házba
- Augusztus 12. – A peresznyei Falunap – Lepény és renovica napján való részvétel főzőcsappal, az Idősek klubja tagjainak aktív részvételével
- Augusztus 23. – Könyvtári ellenőrzés és képzés a „Szikla” rendszer bevezetéséhez

- Augusztus 28. – Együttes testületi ülés a Községi Tér épületében
- Szeptember 09. – Házasságkötés (külső helyszínnel)
- Szeptember 16. – Falunap és Folklor délután közös szervezésben a MGHE -vel
- Október 3. – Könyvtármozzi az Országos Könyvtári Hét keretein belül – iskolások, óvodások részvételével
- Október 06. – Állampolgársági eskü a Községi Tér épületében
- Október 07. – A Szülői munkaközösség által szervezett Gasztro-vásárban való részvétel
- Október 12. – Házasságkötés a Községi Tér épületében
- November 04. - A horvátzsídányi Rock&Roll csoport által szervezett területi Rock&Roll verseny több száz résztvevővel
- November 10. – Lampionos vonulás Ólmodra
- November 16. – Iskolai tanórák megtartása a Községi Tér termeiben – iskola felső szintjének felújítási munkálatai miatt
- November 25. – Horvát est
- November 29. – Walt Disney-s gyermekműsor külső szervezésben – Kapuvárról – ingyenes terembérlés

Az idei évre tervezett további programok:

- December 8. – Idősek napja az Idősek klubjában
- December 13. - Karácsonyi horvát szavalóversenyhez helyszín biztosítása és teremberendezés a Művelődési házban
- December 10. – „Falu betlehem” új helyszínnel: Híd háza
- December 16. – Falukarácsonyi műsor és ajándékozás
- December 29. – Közmeghallgatás az Idősek klubja épületében

2. A közösségi szintér egyéb tevékenységei

2.1. Az idei évben anyagi lehetőségek és időhiány miatt elmaradt az „Unatkozás helyett...” programsorozat, melyet lehetőség szerint a következő évben újra folytatjuk a nyári szünet alatt.

2.2. A Horvát Katolikus Ifjúság Vallási és Kulturális Egyesületének idei fő projektje a Híd Háza, mint értékek háza felújítása. A folyamatos pályázás, a felújítás, a megbeszélések lebonyolításában, programok szervezésében és a pályázat nyomon követésében aktív részvételt és segítséget nyújtott a Községi Tér.

2.3. Adventi ablakdíszítésre tettünk felhívást immár 7. éve, ami szintén nagy népszerűségnek örvend a faluban. A közösségsszervező vezeti a jelentkezéseket és minden nap lefotózza az aktuális ablakot, majd közzé teszi a közösségi média felületein.

2.4. Karácsonyi ajándécsomagok összekészítése a 14 év alatti horvátzsídányi gyermekek számára. Idén is közel 150 gyermeknek készülünk ajándékkal 3.000 Ft/fő kerettel.

2.5. A Községi szintér, az idei év közepétől szintén helyszíniül szolgál a különböző csoportok próbáinak, felkészüléseinek, edzéseinek. A horvát nemzetiségi, hagyományőrző csoportok mellett sportfoglalkozásoknak is helyt ad az intézményünk az épület valamelyikében, mint pl.: ping-pong edzések heti 3 alkalommal és meccsek, jóga, gerinctorna, rock&roll és capoera edzés. Ezek a foglalkozások heti rendszerességgel működnek, a foglalkozások vezetőinek saját kulcsuk van az érintett épületekhez. A tavalyi évhez hasonlóan, a már megszokott rockroll tábor mellett külsős csoportok is igénybe vették a terembérlet lehetőségét a nyár folyamán, 2 alkalommal is 5 napos társastánc tábor került megrendezésre a Műv. házban.

A rock&roll és pingpong csoportok tevékenységei, mint nem helybéli kezdeményezések, kiemelkedő aktivitást mutatnak a falu rendezvényein egyaránt, valamint munkájuk látható eredménye a közösségösszetartás a helyi fiatalok körében.

3. A 2024-es év program- és tevékenységtervezete röviden:

Január – A Megyei Horvát bál jegyeinek értékesítése

Február 03. – Horvát bál szervezése és az Iskola felső szintjének ünnepélyes átadója

Február 10. – Farsangi felvonulás

Március/Április: - Községi szemétszedés

Május 31. – Májusfa kitáncolás

Június – Búcsú

Július: Unatkozás helyett... programsorozat

Augusztus: Péruska tábor szervezése a Horvát Katolikus Ifjúság Vallási és Kulturális Egyesülettel

November – Horvát est

December: Idősek napja, Falukarácsony

Horvátzsidány község önkormányzat képviselő-testületének a helyi közművelődési feladatok ellátásáról szóló 13/2020 (XII.8.) rendelete értelmében a közművelődési szakember minden év március 1-jéig éves szolgáltatási tervet nyújt be a fenntartónak.

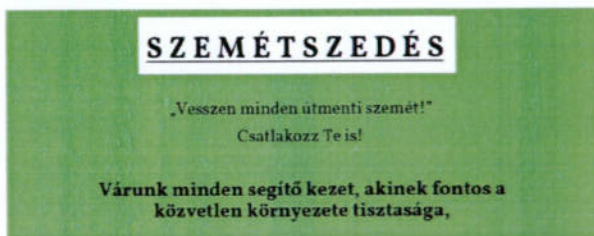
Kérem a tisztelt képviselő-testületet a beszámoló elfogadására!

Steiner Mirjana közművelődési szakember

4. Melléklet

Meghívók, plakátok

2023. március 25-én (szombaton) 09.00 órákor!

Gyülekező az Önkormányzat épületénél, ahol kiosztásra kerülnek a szükséges eszközök (zsák, kesztyű).

Láthatósági mellényt mindenki hozzon magával!

Az előírások betartásával indulunk útnak a településen és azon kívül, a kijelölt útvonalakon.

A diákok közösségi szolgálat keretében elszámolhatják a munkát. 😊

VAS VÁRMEGYEI ÉRTÉKTÁR 2023
könyvbemutató

IDŐPONT: 2023.05.11. 17:00 óra
HELYSZÍN: Községi Színtér (9733 Horvátzsidány, Csepregi utca 2.)

Felhívjuk a rendezvénylátogatók figyelmét, hogy az eseményen fényképek készülhetnek közzététel és archiválás céljából. Amennyiben Ön nem szeretne szerepelni a képeken, kérjük, jelezze fotósunknak! A belépés díjtalan!

SZÉCHENYI 2020

Magyarország Kormánya

Európai Unió
Európai Szociális Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

BARÁTSÁG NAPJA DAN PRIJATELJSTVA

2023. 05. 27.

Horvátzsidány - Hrvatski Židan

10:00

A Magyar Falu Program keretében
elkészült beruházások ünnepélyes átadása
- Helyszín: Községi tér

Gyermekprogramok
- Helyszín: Iskolaudvar

10:00

Svečana predaja gotovih investicija u
okviru programa Mađarsko selo
- Mjesto: Društveni prostor

Diđji programi
- Mjesto: Školski dvor

A Művelődési Házban - U Kulturnom domu:

16:30

Helyi és horvátországi kézműves
termékek piaca

Nyílt dal-délután -
önfeledt dalolászás régi idők dalaival

17:30

Sračineci (Horvátország) kulturális
csoportok műsora

18:30

Hetedik bekezdés zenekar koncertje

Vacsora

19:30

Örömeze a Zsidányi tamburásokkal

Mindenkit szeretettel várunk!

16:30

Sajam mjesnih i hrvatskih ručnih
proizvoda

Jačkarno otpodne za svakoga -
zabavno jačenje starih jačkov

17:30

Kulturni program društava Općine
Sračinca

18:30

Koncert benda Hetedik bekezdés

Vičera

19:30

Zabava sa Židanskimi tamburaši

Svakoga srdačno čekamo!

„Közhírré tétetik!”

Értékkirakat

A Nemzeti Művelődési Intézet Vas Vármegyei
Igazgatóságának havonta megújuló szabadtéri kiállítása
értékekről, közösségekről, hagyományokról,
gasztronómiáról, turisztikai lehetőségekről

A kiállításmegnyitók programját a bemutató települések
közösségei és művészeti csoportjai alakítják.

2023. június 30. péntek 17 órától

Bemutatók:

Peresznye, Horvátzsidány,
Kiszsídány, Ólmod

Köszöntőt mond:

Kevy Albert a Vas Vármegyei Értéktár Bizottság elnöke
Éles Krisztina a Nemzeti Művelődési Intézet Vas vármegyei
igazgatója

Fellépő csoportok:

Čakavci táncsoport

Židanske Zvijezdice gyermektáncsoport

Zsidányi tamburások tamburazenekar

Helyszín: Szombathely, Belsikátor
(Levéltári kultéri vitrinek)

Nemzeti
Művelődési
Intézet

Falunap és Folklór délután -
Horvátzsídány 2023.09.16.

Dan sela i Folklorno otpadne -
Hrvatski Židan 16.9.2023.

10:30 Kultur

Ping pong sportolási és verseny lehetőség -
Igra i naticanje u ping pong-u

11:00 Iskolandvar - Školski dvor

Biciklis akadályverseny - Naticanje za bicikljaše

10:00 15:00 Ugrálóvár és népi játékok Igre za dću

14:00 Ebéd - amire mindenkit szeretettel várunk!

Ubjed - kamo svakoga srdačno čekamo!

15:00 Sátor - Sátor

Defibrillátor- és elsősegélynyújtó bemutató
Predstavljanje defibrilatora i tehnike prve pomoći

15:30 Sátor - Sátor

Rock&roll show

16:00 Sátor - Sátor

Folklór műsor

- a Magyarországi Grádistyei Horvátok Egyesületének szervezésében
Folklorni program
u organizaciji Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj

18:00 Sátor - Sátor

Táncház - Plesućnica

20:00 Bull

TS Šetnja, DJ Nagyi

"...ta divna židanska noć..."

HRVATSKI VEČER
HORVÁT EST
HRVATSKI ŽIDAN

25. 11. 2023.
(sobota - szombat)
Kulturni dom - Művelődési Ház

18:00 PROGRAM:

Dica iz čuvarnice i mjesne kulturne grupe Hrvatskog Židana	A horvátzsídányi óvodások és a helyi kultúrcsoportok műsora
30. JUBILEJ ZBORA PERUŠKA MARIJA	PÉRUSKA MÁRIA ÉNEKKAR 30. JUBILEUMA

19:30 ZABAVA - MULATSÁG
skupno pjevanje i plesućnica uz pratnju
Židanskih tamburaša
közös dalolás és táncház a
Zsidányi tamburások kíséretében

KÖZMŰVELŐDÉSI BESZÁMOLÓ 2023.

Készítette:

Koós Krisztiánné közművelődési szakember

Kiszsidány, 2023. december 7.

A kiszsidányi közösségi szintér szakmai beszámolója

„A kulturális örökséghez tartozó javak múltunk és jelenünk megismerésének pótolhatatlan forrásai, a nemzeti és az egyetemes kulturális örökség egészének elválaszthatatlan összetevői; szellemi birtokbavételük minden ember alapvető joga. Az e fogalomkörbe tartozó értékek különös védelme, megőrzése és fenntartása, valamint a nyilvánosság számára történő széles körű és egyenlő hozzáférhetővé tétele a mindenkori társadalom kötelezettsége...”

Tartalom:

1. Beszámoló
2. A 2024-es év programtervezete röviden
3. Melléklet

1. Beszámoló

Kiszsídney község önkormányzat képviselő-testületének a helyi közművelődési feladatok ellátásáról szóló 11/2020 (XII.10.) rendelete értelmében a közművelődési szakember az alábbi tevékenységekről számol be:

- Január 27. – Farsangi kézműves foglalkozás
- Február 18. - Farsangi disznóvágás
- Február 21. – Beborotválás
- Február 23. – Testületi ülés
- Március - Hulladék gyűjtés a "Vesszen minden útmenti szemét" program keretében.
- Március 31. - Húsvéti kézműves foglalkozás
- Május 27. - Falunap és forrásrámolás
- Május 27. – Fő utca átadása, könyvtár átadása
- Június 30. – „Értékkirakat” programon vett részt a négy község
- Szeptember 9. – Búcsú
- Október 5. – Könyvtármozi
- Október 11. – Könyvtári előadás: Wildner Judit – A gyógyító kert
- Október 12. – Könyvtári előadás: Kiss Zoltánné – Bűnmegelőzés
- Október 17. – Szakköri foglalkozás
- Október 25. – Testületi ülés
- Október 26. – Szakköri foglalkozás
- November 2. – Szakköri foglalkozás
- November 7. – Szakköri foglalkozás
- November 16. – Szakköri foglalkozás
- November 22. – Közmeghallgatás
- November 24. – Idősek napja
- November 30. – Szakköri foglalkozás
- December 2. – Első adventi gyertyagyújtás
- December 6. – Szakköri foglalkozás
- December 13. – Szakköri foglalkozás
- December 14. - Együttes testületi ülés Peresznyén

- December – Könyvtármozi
- December 22. - Falukarácsony

2. A közösségi szintén egyéb tevékenységei:

- Február:
 - Kiszsidány is csatlakozott a peresznyei jótékonyági gasztrovásárhoz.
 - „Közös jövőnk Vas vármegye” programon való részvétel Szentpéterfán.
 - Közösségfejlesztő módszertani tudásbővítés workshop Velemben.
- Március:
 - Tűzvédelmi oktatás Horvátzsidányban
 - „Közös jövőnk Vas vármegye” programon való részvétel Acsádon
- Május:
 - A könyvtár bútorozása
 - Könyvtári állomány polcra rendezése
- Június:
 - Rádió podcast műsor az „Értékkirakat” programmal kapcsolatosan
- Augusztus:
 - Peresznyei falunapon hozzájárultunk a rendezvény gasztronómiai élményeihez.
 - “Lubickolj a nyárban” gyermek kézműves tábor Peresznyén
 - Civil pályázat benyújtása
- Szeptember:
 - Kiszsidány is csatlakozott a Nemzeti Művelődési Intézet által szervezett szakköri programhoz, makramé szakkörrel.
 - Értékkonferencián való részvétel a Megyeházán
- Október:
 - Kiszsidány is csatlakozott a horvátzsidányi iskola által szervezett jótékonyági gasztrovásárhoz.

2023. szeptember 6.-án megkezdtem tanulmányaimat az ELTE Pedagógiai és Pszichológia Karának közösségsszervező szakán Szombathelyen. A képzés hat féléves és államilag támogatott.

3. A 2024-es év programtervezete röviden:

Disznóölés

Beborotválás

Március 15.

Húsvéti készülődés

Kútrámolás

Családi nap

Falunap

Kézműves gyermektábor

Október 23.

Idősek napja

Adventi készülődés

Falukarácsony

Kiszsídány község önkormányzat képviselő-testületének a helyi közművelődési feladatok ellátásáról szóló 11/2020 (XII.10.) rendelete értelmében a közművelődési szakember minden év március 1-jéig éves szolgáltatási tervet nyújt be a fenntartónak.

Kérem a tisztelt képviselő-testületet a beszámoló elfogadására!

Koós Krisztiánné közművelődési szakember

KÖZMŰVELŐDÉSI BESZÁMOLÓ 2023.

Készítette:

Steiner Mirjana közművelődési szakember

Ólmod, 2023. december 6.

Az ólmodi közösségi szintér szakmai beszámolója

Tartalom:

1. Beszámoló
2. Egyéb tevékenységek
3. A 2024-es év programtervezete röviden
4. Melléklet

1. Beszámoló

Ólmod község önkormányzat képviselő-testületének a helyi közművelődési feladatok ellátásáról szóló 13/2020 (XII.8.) rendelete értelmében a közművelődési szakember az alábbi tevékenységekről számol be:

- Február 13 – „Közös Jövőnk Vas megye” című szakmai fórumon való részvétel Szentpéterfán a stratégiai együttműködés és megyei identitás jegyében közművelődésben dolgozók számára
- Február 27. Együttes testületi ülés
- Március 27. – Munka- és tűzvédelmi oktatás Horvátzsidányban az Idősek klubja épületében
- Április 2. – Virág vasárnapi passió éneklés a horvátzsidányi kórus előadásában
- Május 11. - Vas Vármegyei Értéktár 2023 című könyv bemutatója Horvátzsidányban a Művelődési Házban
- Május 25. Együttes testületi ülés
- Június 10. – Utazó Máriához való zarándoklat Kaisersdorba
- Június 28. - Zvijezdice gyermekcsoport táborozása, megvendégelésük
- Június 30. – „Értékkirakat” – az NMI Vas Várm.-i Igazgatóságának szabadtéri kiállítása Szombathelyen – bemutatkozott a 4 település
- Augusztus 19. - Falunap
- Augusztus 23. – Könyvtári ellenőrzés és képzés a „Szikla” rendszer bevezetéséhez
- Október 9. – Új könyvek bevételezése a könyvtárba
- Október 19. – Ismeretterjesztő előadás a könyvtári programok keretein belül – Gyógyító kert, gyógyító konyha
- November 10. – Szent Márton napi lampionos vonulás – horvátzsidányból érkező menet fogadása, templomban gyermekműsor, majd vendégfogadás
- November 11. – Országos Horvát Nap Nagykanizsa

Az idei évre tervezett további programok:

- December 7. – Közmeghallgatás
- December 17. – Idősek napja és Falukarácsonyi ünnepség

2. A közösségi szintér egyéb tevékenységei

Ólmod község közművelődési feladatai ellátásának része a szomszédos települések rendezvényein való aktív részvétel. Kis település kis lehetőségeihez mérten méltó módon vesz részt a helyi közösség a szomszédos települések meghívásainak eleget téve. Több ilyen invitálásnak is sikerült eleget tenni:

- Községi szemétszedésben való részvétel a környező településekkel összhangban – március 25.
- Peresznyei Falunapon való főzés – augusztus 12.
- Horvátzsidányi Falunapon való részvétel – szeptember 16.

3. A 2024-es év programtervezete röviden:

Az idei évre tervezett könyvtári helyiség kisebb átalakítására és a szomszédos helyiség klub helyiséggé alakítására nem került sor, így az mindenképp a jövő évi tervek egyike lesz. Az átalakítás azt a célt szolgálná, hogy a helyiségben kizárólag a könyvtári feladat ellátásához tartozó eszközök és értékek legyen jelen. A klub helyiség pedig a falu lakói számára igénybe vehető, látogatható közösségi beszélgetésekhez, esetleg kis foglalkozásokhoz megfelelő helyiséggé alakulna.

Programtervezet:

Február: – Dede-babe hagyományőrző felvonulás

Március: – Hagyományőrző disznóvágás

Április: - Községi szemétszedés

Június: - Könyvtári kisfoglalkozások

Augusztus: - Falunap

November 11. – Szent Márton napi lampionos vonulás

December: Falukarácsony és Idősek napja

KÖZMŰVELŐDÉSI SZAKEMBER

4. Melléklet

SZEMÉTSZEDÉS

„Vesszen minden útmenti szemét!”
Csatlakozz Te is!

Várunk minden segítő kezet, akinek fontos a
közvetlen környezete tisztasága,

2023. március 25-én (szombaton) 09.00 órakor!

Gyülekező Ólmod Községházánál, ahol kiosztásra kerülnek a szükséges
eszközök (zsák, kesztyű).

Láthatósági mellényt mindenki hozzon magával!

Az előírások betartásával indulunk útnak a településen és azon kívül,
a kijelölt útvonalakon.

A diákok közösségi szolgálat keretében elszámolhatják a munkát. 😊

„Közhírré tétetik!”

Értékkirakat

A Nemzeti Művelődési Intézet Vas Vármegyei
Igazgatóságának havonta megújuló szabadtéri kiállítása
értékekről, közösségekről, hagyományokról,
gasztronómiáról, turisztikai lehetőségekről

A kiállításmegnyitók programját a bemutató települések
közösségei és művészeti csoportjai alakítják.

2023. június 30. péntek 17 órától

Bemutakozik:

Peresznye, Horvátzsidány,
Kiszsídány, Ólmod

Köszöntőt mond:

Kevy Albert a Vas Vármegyei Értéktár Bizottság elnöke
Éles Krisztina a Nemzeti Művelődési Intézet Vas vármegyei
igazgatója

Fellépő csoportok:

Čakavci táncsoport

Židanske Zvijezdice gyermektáncsoport

Zsidányi tamburások tamburazenekar

Helyszín: Szombathely, Belsikátor
(Levéltári kultéri vitrinek)

Nemzeti
Művelődési
Intézet

MEGHÍVÓ

Ólmod Község Önkormányzatai
EZÜTON MEGHÍVJÁK ÖNÖKET
FALUNAPI VÍGASSÁGOK
RENDEZVÉNY SOROZATRA
JÁTSZÓTÉR ÉS FALUBUSZ
ÜNNEPÉLYES ÁTADÁSÁRA

2023. AUGUSZTUS 19-ÉN SZOMBATON
12.00 ÓRAI KEZDETTTEL

Program:

9.00 - Községi traktor verseny a tépárton
11.00 - eredményhirdetés

12.00 - Főéti megkezdése

- játékos feladatok és nagyszemélyi
darts focit, szörfözést, csúszdát - 17 óráig
gyerekeknek archetikus, csúszás feladatok

15.00 - Játékos feladatok átadása
a helyszínen Agh Peter államtitkár
ajándék mond: Dumovits István atya
15.15 - Az új Falubusz ünnepélyes átadása
Községi házban - Agh Peter államtitkár
ajándék mond: Dumovits István atya

16.00 - Községi este
Ünnepi beszédet mond: Agh Peter
államtitkár, országgyűlési képviselő
16.30 - kulturális műsor:
- Pénzkecse Mária énekes Hórváti Zoltán
- Csakvics táncszínpad Hórváti Zoltán
- Hórváti Zoltán Tambura Zenekar

17.30 - Lovas- és színi bemutató - Marton szállás

18.30 Éjszaka - Tánccal lezárunk

POZIVNICA

Samouprave općine Plajgora
IMAJU ČAST POZVATI VAS NA
PROGRAME POVODOM DANA SELA
PLAJGORA I NA SVEČANO
NAPRIKIDAVANJE IGRALIŠĆA I NOVOG
MIKROBUSA

19. AUGUSTUŠA 2023. UETA
POČETKOM U 12.00 URI

Program:

9.00 - natjecanje traktorskim kesilicama
kod malog jezera
11.00 - rezultati natjecanja

12.00 - Počinje kuharje

- igre za male i velike - sve do 17 uri
darts nogomet, tobogan, karbowe lica za
djecu i tortovade

15.00 - Svetačna predaja novog igrališća - Agh
Peter-a državni tajnik
blagodarja: Stefan Dumović, tajnik
15.15 - predaja novog Mikrobusa - Agh Peter
državni tajnik
blagodarja: Stefan Dumović, tajnik

16.00 - Skupni ručak
Svečani govor Agh Peter-a, državnog
tajnika i zastupnika u parlamentu
16.30 - Kulturni program:
- Pienacka grupa Csakvics - Hrvatski Zidan
- Pienacki dječji Pienacki Marja - Hrvatski Zidan
- Zidancki tamburaši

17.30 Jahanje i strijeljenje iz konga - Marton szállás

18.30 Mušika do zora - Israka Tamás

GYÓGYÍTÓ KERT & GYÓGYÍTÓ KONYHA

ELŐADÁS WILDNER JUDIT KERTÉSZMÉRNÖKKEL

- gyógynövények
- egészséges táplálkozás
- betegségek oka, magyarázata, megelőzése, gyógyítása

Ólmod
Mersich Ház - Galéria
2023. október 19.
17:00

ÓLMOD KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA ÉS A HORVÁT NEMZETISÉGI
ÖNKORMÁNYZAT SOK SZERETETTEL VÁR MINDENKIT

2023. november 10-én, pénteken

SZENT MÁRTON NAPI LAMPIONOS VONULÁSRA

17:00 INDULÁS A KÖZSÉGHÁZÁTÓL

17:30 LAMPIONOS MENET FOGADÁSA A HÁRMAS HATÁRNÁL

17:45 GYERMEKMŰSOR A SZENT MÁRTON TEMPLOMBAN

18:15 AGAPÉ A KÖZSÉGHÁZÁNÁL

KÖZMŰVELŐDÉSI BESZÁMOLÓ 2023

Készítette:

Koósz Krisztiánné közművelődési asszisztens

Peresznye, 2023. december 7.

A peresznyei közösségi szintér szakmai beszámolója

„A kulturális örökséghez tartozó javak múltunk és jelenünk megismerésének pótolhatatlan forrásai, a nemzeti és az egyetemes kulturális örökség egészének elválaszthatatlan összetevői; szellemi birtokbavételük minden ember alapvető joga. Az e fogalomkörbe tartozó értékek különös védelme, megőrzése és fenntartása, valamint a nyilvánosság számára történő széles körű és egyenlő hozzáférhetővé tétele a mindenkori társadalom kötelezettsége...”

Tartalom:

1. Beszámoló
2. Egyéb tevékenységek
3. A 2024-es év programtervezete röviden

1. Peresznye község önkormányzat képviselő-testületének a helyi közművelődési feladatok ellátásáról szóló 13/2020 (XII.8.) rendelete értelmében a közművelődési szakember az alábbi tevékenységekről számol be:

- Február 11. – Jótékonysági farsangi gasztrovásár Hannáért
- Február 20. – Ölbéli játékok Kulcsárné Pántos Nórával
- Február 22. – Testületi ülés
- Február 24. – Könyvtárhozi az ovisokkal
- Március 15. - Ünnepi megemlékezés
- Március 25. – „Vesszen minden útmenti szemét” program keretében szemetet szedtünk
- Március 27. – Könyvtári leltározás a megyei könyvtár koordinálásával
- Március 31. - Véralás
- Április 6. – Húsvéti kézműves foglalkozás
- Április 17. – Bábszínház az ovisoknak
- Április 25. – Katharina Dowas könyvbemutatója
- Május 5. – Könyvtárhozi az ovisokkal
- Május 8. – Első ping pong edzés. Az edzések minden héten hétfő délután zajlanak.
- Május 20. - Horvát családi nap a Kastélykertben
- Május 25. – Falugazdász tájékoztató
- Május 26. – Premontrei Rendi Szent Norbert Gimnázium tanulói tettek látogatást a Községi színtérben és a Kastélykertben.
- Május 31. - Májusfa kitáncolása - Židanske Zvezdice
- Június 2. – Felkészítő foglalkozás bérnyálásra
- Június 6. – Akrobatikus rock and roll bemutató edzés
- Június 9. - A “Kincses Kultúróvoda 2021” program keretében az óvoda, a múzeum és a közösségi színtér közös programja
- Június 16. – Kőszeg Meseváros Óvoda és Bölcsőde ényzáró értekezlete
- Június 17. – Horvát focikupa
- Június 30. – „Értékkirakat” programon mutatkozott be a négy község

- Augusztus 12. – Falunap – Lepény és renovica napja
- Augusztus 12. – Horvát Ház átadása
- Augusztus 14-15-16. - “Lubickolj a nyárban” gyermek kézműves tábor
- Augusztus 23. – Bértmáló vizsga
- Szeptember 1. - Egyed napi szentmise
- Szeptember 2. - Horvát est a Tégláskert Kisvendéglőben: Danica Horvát Nemzetiségi Énekkar Bük, Bál a Karambolo zenekarral
- Szeptember 3. - Peresznyei búcsú ünnepe, bértmálás
- Szeptember 21. - Zumba
- Szeptember 28. - A Magyar Népmese Napja alkalmából óvodai foglalkozás a könyvtárban.
- Október 6. - Vértadás
- Október 13. – Sás Károly interaktív előadása az óvodásoknak
- Október 12. – Baba-mama foglalkozás
- Október 14. – Gesztenyéző szüreti felvonulás
- Október 28. – Testületi ülés
- November 16. – Falugazdász tájékoztatója
- November 26. - Idősek napja
- November 28. - Közmeghallgatás
- December 8. - Krampuslauf a Nigrum Diaboli-val a Kastélykertben
- December 14. - Együtttes testületi ülés Peresznyén
- December 16. – Adventi Hangverseny
- December 23. – Utolsó Adventi gyertyagyújtás és falukarácsony
- December 30. - Év végi morzsa party a Kastélykertben

2. A közösségi szintér egyéb tevékenységei:

- Január:
 - a Zviranjak egyesület éves közgyűlése
- Február:
 - „Közös jövőnk Vas vármegye” programon való részvétel Szentpéterfán
 - Közösségfejlesztő módszertani tudásbővítés workshop Velemben
- Március:
 - Polgári szertartás a közösségi szintérben
 - Tűzvédelmi oktatás Horvátzsidányban
 - „Közös jövőnk Vas vármegye” programon való részvétel Acsádon
- Április:
 - Horgászverseny a Haliban
- Május:
 - Ficzko kiállítás záró programja a Horvát Múzeumban
 - Kiszidányi falunapon hozzájárultunk a rendezvény gasztronómiai élményeihez.
- Június:
 - Horvátzsidányi iskolások kirándultak Peresznyén
 - Együttes testületi ülés
 - Rádió Podcast műsor az „Értékkirakat” programmal kapcsolatosan
- Július:
 - Továbbképzés a megyei könyvtárban
 - A Peruska Maria táborozói kirándultak Peresznyén
- Augusztus:
 - Polgári szertartás a közösségi szintérben
 - Civil pályázatok benyújtása
- Szeptember:
 - Polgári szertartás a templomkertben
 - Értékkonferencián való részvétel a Megyeházán

- Október:
 - Peresznye is csatlakozott a horvátzsidányi iskola által szervezett jótékonyági gasztrovásárhoz.
 - Polgári szertartás a közösségi szintérben.
- November:
 - Karácsonyi támogatás beadásával kapcsolatos segítségnyújtás.
- December:
 - Adventi világító ablakok színesítik Peresznyét.
 - Betlehemező gyerekek felkészítése.

2023. szeptember 6.-án megkezdtem tanulmányaimat az ELTE Pedagógiai és Pszichológia Karának közösség-szervező szakán Szombathelyen. A képzés hat féléves és államilag támogatott.

3. A 2024-es év programtervezete röviden:

- Falufarsang: február 10.
- Március 15. - i ünnepség
- Húsvét:
 - Nagypéntek: március 29.
 - Nagyszombat: március 30.
 - Húsvét vasárnap: március 31.
 - Húsvét hétfő: április 1.
- Költészet napja: április 11.
- Anyák napja: május 5.
- Horvát családi nap: május 25.
- Májusfa kitáncolás: május 31.
- Falunap és lepény és renovica napja: augusztus 10.
- Egyed napi szent mise: szeptember 1.

- A magyar népmese napja: szeptember 29.
- Gesztenyésző szüreti felvonulás: október 12.
- Idősek napja: november 24.
- Első Adventi gyertyagyújtás: december 1.
- Világító Adventi ablakok: decemberben
- Krampuslauf: december 6.
- Adventi koncert: december 15.
- Utolsó adventi gyertyagyújtás: december 22.
- Év végi Hali buli: december 29.

Peresznye község önkormányzat képviselő-testületének a helyi közművelődési feladatok ellátásáról szóló 13/2020 (XII.8.) rendelete értelmében a közművelődési szakember minden év március 1-jéig éves szolgáltatási tervet nyújt be a fenntartónak.

Kérem a tisztelt képviselő-testületet a beszámoló elfogadására!

Koós Krisztiánné

közművelődési szakember

Sárvári Tankerületi Központ

Iktatószám: TK/166/00041-58/2023

Tárgy: felvételi körzet tervezetének megküldése (2024/2025. tanév)

Tisztelt Polgármester Asszony/Úr!

Tisztelt Jegyző Asszony/Úr!

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 50. § (8) bekezdése alapján a területileg illetékes tankerületi központ meghatározza és közzéteszi az iskolák felvételi körzetét, továbbá a pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézmény működési körzetét. A felvételi körzetek megállapításához a területileg illetékes tankerületi központnak be kell szereznie az érdekelt települési önkormányzatok véleményét.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 50. § (10) bekezdésében rögzített hatáskörömben eljárva, tekintettel a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 24. § (1a) bekezdésére, azzal a kéréssel fordulok Önökhöz, hogy az Önkormányzat működési területén található, **előzetes javaslatuk figyelembe vételével kialakított** kötelező felvételt biztosító általános iskolák felvételi körzetének tervezetével kapcsolatos

véleményét

2024. február 15. napjáig szíveskedjenek megküldeni.

Kérem, hogy javaslatát elektronikus formában a Sárvári Tankerületi Központhoz legkésőbb 2024. február hó 15. napjáig edina.zakits.kovacsne@kk.gov.hu e-mail címre megküldeni szíveskedjen.

Segítő közreműködésüket tisztelettel köszönöm.

Sárvár, 2023. november 28.

Tisztelettel:

Rozmán László
tankerületi igazgató

Sárvári Tankerületi Központ

TÁJÉKOZTATÓ

az általános iskolai körzetek kijelöléséről a 2024/2025. tanévre

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV törvény 50. § (8) bekezdésének felhatalmazása alapján Sárvári Tankerületi Központ az alábbiakban teszi közzé a Központ illetékességi területén működő általános iskolák felvételi körzetét.

A Sárvári Tankerületi Központ iskolakörzeti beosztása (Celldömölki járás)

(OM azonosító: 200910)

Batthyány Lajos Általános Iskola (9545 Jánosháza, Kossuth Lajos tér 5.)

Beiskolázási körzete: **Boba, Borgáta, Bögöte, Duka, Egyházashetye, Jánosháza, Karakó, Keléd, Kemenespálfa, Kissomlyó, Nemeskeresztúr.**¹

(OM azonosító: 200910)

Batthyány Lajos Általános Iskola Hosszúperesztegi Telephelye (9676 Hosszúpereszteg, Széchenyi utca 18.) Beiskolázási körzete: **Hosszúpereszteg, Vashosszúfalu.**

(OM azonosító: 201002)

Celldömölk Városi Általános Iskola (9500 Celldömölk, Árpád u. 34.)

Beiskolázási körzete: **Celldömölk** (a város teljes közigazgatási területe, kivéve az Alsósági Tagiskola körzetébe tartozó utcák által meghatározott terület), **Kemeneskápolna, Kemenesmihályfa, Kemenessömjén, Kemenesszentmárton, Köcsk, Mersevát, Mesteri, Nagysimonyi, Nemeskocs, Tokorcs.**

(OM azonosító: 201002)

Celldömölki Városi Általános Iskola Tagiskolája (9500 Celldömölk, Sági u. 167.)

Beiskolázási körzete: **Celldömölk:** Bajcsy-Zs. utca, Barátság utca, Béke utca, Bem utca, Bokodi utca, Dobó K. utca, Eötvös utca, Erdőalja utca, Fazekas M. utca, Hegyalja utca, Hegyi utca, Heiner utca, Izsákfa utca, Jókai M. utca, Kankalin utca, Kertalja utca, Kódó utca, Kökörös utca, Kötőrő utca, Kráter utca, Kresznerics utca, Liszt F. utca, Martinovics utca, Marx utca, Mátyás király utca, Móricz Zs. utca, Puskin utca, Sághegy utca, Sági utca 101-től végig 100-tól végig, Sikló utca, Somogyi B. utca, Táncsics M. utca, Újvilág utca, Uzsabánya utca, Vak B. utca.

(OM azonosító: 036633)

Kemenesmagasi Általános Iskola (9522 Kemenesmagasi, Berzsényi Lénárd tér 3.)

Beiskolázási körzete: **Kemenesmagasi, Szergény és Vönöck.**

(OM azonosító: 036638)

Ostffyasszonyfai Petőfi Sándor Általános Iskola (9512 Ostffyasszonyfa, Március 15. tér 3.)

Beiskolázási körzete: **Csönge, Ostffyasszonyfa**²

(OM azonosító: 036638)

Ostffyasszonyfai Petőfi Sándor Általános Iskola Kenyeri Telephelye (1-4. évfolyam) (9514 Kenyeri, Ady E. u. 61.) Beiskolázási körzete **Kenyeri, Pápoc**

(Kőszegi járás)

(OM azonosító: 036599)

Bersek József Általános Iskola (9730 Kőszeg, Táncsics M. u. 18.)

Beiskolázási körzete: Ady E. utca, Alsó krt., Alsó figyelő dűlő, Aradi vértanúk parkja, Arborétum utca, Auguszt J. utca, Árpád tér, Bajcsy-Zsilinszky E. utca, Bechtold I. utca, Bem J. utca, Berkenye utca, Bersek J. utca, Bertalan E. utca, Bezerédy Imre utca, Borostyánkő utca, Borsmonostori út, Chernel utca, Ciklámen tér, Csőszház utca, Diófa utca, Dózsa György utca, Erdő utca, Felső krt., Felsőerdő út, Fenyő utca, Festetich Imre utca, Forrás út, Fő tér, Freh A. utca, Gesztenyefa utca, Gyöngyös utca, Győry J. utca, Hadik A. utca, Hegyalja utca, Herman O. utca, Hermina utca, Hosszú lövész árok dűlő, Hosszú nemes dűlő, Hunyadi J. utca, József-forrás utca, Jurisics tér, Károly R. tér, Kálvária utca, Kankalin utca, Kelcz-Adelffy utca, Kenyérhegyi út, Kereszt utca, Kethelyi út, Kincs apát köz, Kincs-hegy dűlő, Királyvölgy, Királyvölgyi utca, Kiss J. utca, Kórház utca, Kossuth L. utca, Köböl utca, Kökény utca, Kőszegi szőlők dűlő, Lehmann G. utca, Lékai út, Libaszőlő út, Liszt F. utca, Lócserélő dűlő, Malom utca, Malomárok utca, Mecséry Ferenc utca, Meskó utca, Mélyút utca, Mohás út, Munkácsy M. utca, Munkás utca, Napsugár utca, Ottlik Géza sétány, Ó-ház út, Óház alja dűlő, Ólmodi út, Panoráma krt., Park utca, Pék utca, Petőfi tér, Polgárszőlők dűlő, Poncichter út, Postásrét utca, Puskaapor utca, Rajnis J. utca, Rákóczi F. utca (a templomtól a Munkácsy M. utcai kereszteződésig), Róti Völgy utca, Sánc utca, Sáncárok utca, Schneller I. utca, Sörgyár utca, Strand sétány, Szabóhegyi út, Szeder utca, Szelestey L. utca, Szent Anna utca, Szent Imre herceg utca, Szent György utca, Sziget utca, Szőlőskert utca, Szűk utca, Táblaház utca, Táncsics M. utca, Tanítóképző utca, Temető utca, Téglás köz, Tölgyes út, Vaihingen utca, Vámház utca, Várkör utca, Városház utca, **Schey Fülöp utca, Bozsok és Velem.**³

(OM azonosító: 036599)

Bersek József Általános Iskola Horvátzsidányi Tagiskolája (1-4. évfolyam) (9733 Horvátzsidány, Váci Mihály utca 13.)

Beiskolázási körzete: **Horvátzsidány, Kiszsidány, Peresznye, Ólmod.**

(OM azonosító: 201080)

Dr. Csepregi Horváth János Általános Iskola (9735 Csepreg, Nádasdy Ferenc u. 10.)

Beiskolázási körzete: **Csepreg, Lócs, Meszlen** (szombathelyi tankerülethez tartozik), **Tömörd, Tormásliget.**

(OM azonosító: 036661)

Dr. Tolnay Sándor Általános Iskola (9723 Gyöngyösfalu, Kossuth u. 41.)

Beiskolázási körzete: **Cák, Gyöngyösfalu, Kőszegdoroszló, Kőszegpaty, Kőszegszerdahely, Lukácsháza, Nemescsó, Pusztacsó.**

(OM azonosító: 036659)

Felsőbüki Nagy Pál Általános Iskola (9737 Bük, Eötvös József u. 1-3.)

Beiskolázási körzete: *Acsád* (a szombathelyi járáshoz tartozik), *Bük, Iklanberény, Sajtoskál* (a sárvári járáshoz tartozik).

(OM azonosító: 036596)

Kőszegi Béri Balog Ádám Általános Iskola (9730 Kőszeg, Deák Ferenc u. 6.)

Beiskolázási körzete: Dr. Ambró Gy. utca, Bercsényi M. utca, Cádi út, Csepregi utca, Deák F. utca, Erdészház utca, Faludi F. utca, Fehér sáfrány utca, Forintos M. utca, Gábor Á. utca, Gyöp.utca,, Hörmann Mihály utca, Írott köút, Károlyi M. utca, Kárpáti Sándor utca, Kastélykert lakópark, Keresztút, Köböl dűlő, Kőszegfalvi utca, Kövecses dűlő, Lehmann kapitány utca, Lóránt Gy. utca, Pogányi út, Posztó utca, Posztógyár utca, Rákóczi F. utca (a Munkácsy M. utcától a vasútállomásig), Rohonci utca, Rómer F. utca, Sigray J. utca, Szent Lénárd utca, Tamás árok utca, Szombathelyi út, Tamás köz, Tüskevár utca, Úrhajósok utcája, Vadvirág utca, Vasút utca, Velemi út, Vízmű utca, Waisbecker Jenő utca, Kövecses-köz.

(Sárvári járás)

(OM azonosító: 036667)

Bői Általános Iskola (9625 Bő, Köztársaság tér 32.)

Beiskolázási körzete: *Bő, Chernelházadamonya, Gőr, Hegyfalva, Mesterháza, Répceszentgyörgy, Tompaládony.*

(OM azonosító: 036668)

Gércei Általános Iskola (9672 Gérce, Kossuth Lajos utca 221.)

Beiskolázási körzete: *Gérce és Vásárosmiske.*

(OM azonosító: 203615)

Káldi Általános Iskola (9673 Káld, Rákóczi Ferenc utca 1-2.)

Beiskolázási körzete: *Káld*

(OM azonosító: 201109)

Rábapatyi Arany János Általános Iskola (9641 Rábapaty, Alsópatyi u. 79/C)

Beiskolázási körzete: *Jákfa, Rábapaty, Zsédény*

(OM azonosító: 036675)

Répcelaki Móra Ferenc Általános Iskola: (9653 Répcelak, József A. u. 32.)

Beiskolázási körzete: *Csánig, Nagygeresd, Nemesládony, Nick, Répcelak, Vasegerszeg, Győr-Moson-Sopron megyei Csáfordjánosfa.*⁴

(OM azonosító: 036675)

Répcelaki Móra Ferenc Általános Iskola Uraiújfalvi Telephelye (1-4. évfolyam) (9651

Uraiújfalu, Szentivánfa utca 1.)

Beiskolázási körzete: *Uraiújfalu, Vámoscsalád.*

(OM azonosító: 101246)

Sárvári Gárdonyi Géza Általános Iskola (9600 Sárvár, Gyöngyös u. 2-4.)

Beiskolázási körzete: Abádi B. sétány, Ady E. utca, Alsógyep utca, Arad utca, Attila utca, Bajti telep, Bajti utca, Balassi B. utca, Bartók B. utca, Batthyány L. utca, Bem J. utca, Berek utca, Berzsényi D. utca, Cukorgyári utca, Csokonai V. M. utca, Damjanich J. utca, Deák F. utca, Dévai B. M. utca, Diófa utca, Fekete-híd utca, Felső-Sótonyi út, Földvárpuszt, Gárdonyi G. utca, Gyöngyös utca, Hild park, Hunyadi J. utca, Hunyadi udvar, Ikervári utca, Ipartelep utca, Kabos L. utca, Katona J. utca, Kemény I. utca, Kisfaludy S. utca, Kiss J. altábornagy utca, Kodály Z. utca, Komárom utca, Kossuth tér, Kútszerhegyi utca, Madách I. utca, Mátyás király utca, Medgyessy F. utca, Mező utca, Móricz Zs. utca, Orgona utca, Ostffyasszonyfai út, Óvár utca, Ölbői utca, Pap köz, Péntekfalui utca, Petőfi S. utca, Posta tér, Rába köz, Rábasömjéni utca, Rákóczi F. utca, Récsényi utca, Rózsa köz, Sársziget utca, Selyemgyár utca, Soproni utca, Sótonyi utca, Sport utca, Sylvester J. utca, ***Szaput sétány***, Szatmár utca, Szegedi K. G. utca, Szent I. herceg utca, Szombathelyi utca, Temető utca, Tilosálja utca, Tölgyfa utca, Tüskési utca, Újmajor utca, Uzsoki utca, Újsziget utca, Vágóhid utca, Vásár tér, Vitnyédi utca, Vörösmarty M. utca, Zrínyi M. utca, ***Bögöt, Porpác.*** ⁵

(OM azonosító: 036600)

Sárvári Nádasdy Tamás Általános Iskola (9600 Sárvár, Alkotmány u. 22-24.)

Beiskolázási körzete: Akácfa utca, Alkotmány utca, Almáskerti utca, Anna sugárút, Arany J. utca, Ágfalva utca, Árpád utca, Balogh Ádám utca, Barackfa utca, Bártfa utca, Baross G. utca, Bercsényi M. utca, Bocskai utca, Bodza utca, Budai N. A. utca, Búzavirág utca, Csallóköz utca, Celli út, Dorottya utca, Dózsa utca, Eöry Vilmos utca, Eper köz, Eperjes utca, Erdély utca, Esze T. utca, Harangvirág utca, Hársfa utca, Hegytető utca, Herpenyő utca, Hold utca, Hóvirág utca, Ildikó sétány, Isaszeg utca, Iskola utca, Jázmin utca, Jókai M. utca, Kanizsai utca, Kassa utca, Katalin utca, Kató köz, Kazinczy F. utca, Kertekalja utca, Kinizsi P. utca, Kilátó utca, Kopácsi dűlő, Körtefa utca, Krisztina körút, Laktanya utca, Liliom utca, Magasházi út, Malom utca, Mária sétány, Markusovszky utca, Március 15. utca, Mikes K. utca, Magyarai I. utca, Mályva köz, Munkácsy utca, Nagyvárad utca, Nádasdy F. út, Nefelejcs utca, Orsolya utca, Otello utca, Pálházi G. M. utca, Péntekhegyi utca, Pipitér köz, Pohárszárogató utca, Posta utca, Százszorszép utca, Széchenyi I. utca, Székely utca, Szerűskert utca, Szilvafa köz, Téglagyári utca, Tinódi S. utca, Tizenháromváros utca, Tomori P. utca, Tompa M. utca, Tubize tér, Tulipán utca, Ungvár utca, Újhegy utca, Vadkert körút, Vadkert utca, Vak B. utca, Várkerület, Viktória utca, Világos utca, Víztorony köz, Vöröskavicsos utca, Zuhogó utca, ***Sitke.***

(OM azonosító: 036679)

Szelestei Általános Iskola, Ölbő Kossuth Lajos utca 4. szám alatti Telephelye (1-4. évfolyam) (9621 Ölbő, Kossuth Lajos utca. 4.)

Beiskolázási körzete: ***Ölbő, Pósf, Szeleste.***

(OM azonosító: 036679)

Szelestei Általános Iskola (5-8. évfolyam) (9622 Szeleste, Fenyő u. 1.)

Beiskolázási körzete: ***Ölbő, Pósf, Szeleste***

(OM azonosító: 200826)

Zichy Antónia Általános Iskola (9756 Ikervár, Kossuth Lajos utca 2-4.)

Beiskolázási körzete: ***Ikervár, Meggyeskovácsi.*** ⁶

(OM azonosító: 200826)

Zichy Antónia Általános Iskola Csénvei Telephelye (1-4. évfolyam)

(9611 Csénye, Ady Endre utca 42.)
Beiskolázási körzete: *Csénye*.

(OM azonosító: 200826)

Zichy Antónia Általános Iskola Gróf Erdődy Ferenc Telephelye (1-4. évfolyam)

(9754 Pecöl, Széchenyi utca 15-17.)

Beiskolázási körzete: *Kenéz, Megyehíd, Pecöl*.

(OM azonosító: 200826)

Zichy Antónia Általános Iskola Sóttonyi Telephelye (1-4. évfolyam)

(9681 Sóttony, Kossuth Lajos utca 27.)

Beiskolázási körzete: *Sóttony, Bejczygyertyános, Nyőgyér*

KÜLÖN TÁJÉKOZTATÁS

Az állami feladatot ellátó nem állami fenntartású intézmények körzetének az állami feladatellátás tekintetében az intézmény székhely települését kell tekinteni (a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 33. § (1) bek. alapján). Az intézmények kötelesek a nevelés-oktatás ingyenességére és a tanulók felvételére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megtartani. Ugyanezen jogszabályhely alapján lettek meghatározva a körzetből kötelezően felveendő létszámok.

Egyoldalú nyilatkozat alapján vesz részt az állami feladatellátásban:

1. A Szombathelyi Egyházmegye fenntartásában működő általános iskolák és a körzetből jelentkezők száma, akiknek a felvételét az intézmény nem utasíthatja el:

- ☐ Szent Benedek Katolikus Általános Iskola (9500 Celldömölk, József A. u. 1.) 11 fő
- ☐ Szent Imre Általános Iskola (9545 Jánosháza, Ady E. u. 14.) 6 fő
- ☐ Szent László Katolikus Általános Iskola (9600 Sárvár, Dózsa György u. 28.) 11 fő

2. A Szombathelyi Evangélikus Egyházközség fenntartásában működő általános iskola és a körzetből jelentkezők száma, akiknek a felvételét az intézmény nem utasíthatja el:

- ☐ Reményik Sándor Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Bobai Általános Iskola Tagintézménye (9542 Boba, Berzsenyi Dániel utca 8.) 7 fő

3. Árpád-házi Szent Margitról nevezett Szent Domonkos Rendi Nővérek Apostoli Kongregációja fenntartásában működő általános iskola és a körzetből jelentkezők száma, akiknek a felvételét az intézmény nem utasíthatja el:

- ☐ Árpád-házi Szent Margit Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium (9730 Kőszeg, Várkör u. 34.) 20 fő

Tekintettel a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 24. § (4) bekezdésében meghatározott rendelkezésre, mely szerint: „A nemzetiséghez tartozó jelentkezőt – ha a felvételi követelményeknek megfelel – a nemzetiség nyelvén vagy a nemzetiség nyelvén és magyarul

tanító iskolába, tagozatra, osztályba, csoportba fel vagy át kell venni.” a nemzetiség nyelvén is tanító általános iskolák számára – e tekintetben – nem állapítok meg körzethatárt.

A nemzetiségi nyelvoktatásban részt vevő általános iskolák:

Horvát nemzetiségi nyelvoktatás:

1. Bersek József Általános Iskola (9730 Kőszeg, Táncsics M. u. 18.)
2. Bersek József Általános Iskola Horvátzsidányi Tagiskolája (9733 Horvátzsidány, Csepregi u. 4.)

Német nemzetiségi nyelvoktatás:

1. Bersek József Általános Iskola Horvátzsidányi Tagiskolája (9733. Horvátzsidány, Csepregi u. 4.)
2. Kőszegi Béni Balog Ádám Általános Iskola (9730 Kőszeg, Deák Ferenc u. 6.)

[1] Kötelező felvételt biztosító iskola a hosszúperesztegi 5-8. évfolyamos tanulóinak átvétele esetén.

[2] Kötelező felvételt biztosító iskola a kenyéri, pápoci 5-8. évfolyamos tanulóinak átvétele esetén.

[3] Kötelező felvételt biztosító iskola a horvátzsidányi, a kiszsidányi, a peresznyei és az ólmodi 5-8. évfolyamos tanulóinak átvétele esetén.

[4] Kötelező felvételt biztosító iskola az uraiújfalui és a vámoscsaládi 5-8. évfolyamos tanulóinak átvétele esetén.

[5] Kötelező felvételt biztosító iskola a csényei 5-8. évfolyamos tanulóinak átvétele esetén.

[6] Kötelező felvételt biztosító iskola a kenézi, a megyehídi, a pecöli, a bejcgvertányosi, a nyögéri és a sótonyi 5-8. évfolyamos tanulóinak átvétele esetén

ELŐTERJESZTÉS

Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Horvátzsidány, Ólmod, Peresznye és Német
Nemzetiségi Önkormányzat Kiszsidány Képviselő-testületének
2023. december 14-i együttes nyílt ülésére

Tárgy: Horvátzsidány és Peresznye Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának módosítása

Előterjesztő: Fucinné Dorner Anikó jegyző

Készítette: Horváthné Erdődi Annamária igazgatási ügyintéző

Tárgyalta: -

Tanácskozási joggal meghívott: -

Költségvetési, pénzügyi-gazdálkodási szempontból ellenőrizte: -

Törvényességi szempontból ellenőrizte: Fucinné Dorner Anikó jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban Ebktv.) 2021. július 1-jén hatályba lépő 64/B. § (1) bekezdése szerint a Kormány felhatalmazást kap, hogy rendeletben határozza meg a Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) elkészítésének szempontjait és eljárását, a HEP felülvizsgálatának módját, és az elkészítésében részt vevőkkel szembeni követelményekre vonatkozó részletes szabályokat. Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése pedig előírja, hogy a HEP-et a törvény és a felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott szempontok és eljárásrend, valamint azok figyelembevételével a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által, az általa vezetett minisztérium honlapján közzétett módszertani útmutató alapján kell elkészíteni. A módszertani útmutató bemutatja a HEP szabályozási és stratégiai kereteit, meghatározza a HEP helyzetelemzésének tartalmi elemeit (és azokhoz segítségül példákat is felsorol), valamint az intézkedési terv sablonját, illetve a HEP-pel kapcsolatos egyeztetési és összehangolási kötelezettségeket. Továbbá tájékoztatást ad az Országos Esélyegyenlőségi Mentorhálózat tevékenységéről.

A módszertani útmutató alkalmazását előíró jogszabályi rendelkezések **2021. július 1-től** hatályosak. Alkalmazni az ezen időponttól esedékes HEP áttekintés és felülvizsgálat, illetve új HEP elkészítésekor szükséges.

Az **Ebktv. 31. §-a** rendelkezik arról, hogy

- Magyarország települési (község, város és fővárosi kerületek) önkormányzatainak ötévente, **öt évre szóló HEP-t** kell elfogadniuk, amelyet **kétévente felülvizsgálnak**.
- A települési önkormányzat az államháztartás alrendszereiből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha **hatályos HEP-el rendelkezik**.

Fentiekre való tekintettel a 2018-ban elfogadott HEP-ek 2023-ig érvényesek, az új Programok 2023-2028. időtartamra keletkeznek.

Kérem, a melléklet Programot jóváhagyni szíveskedjenek!

Horvátzsidány, 2023. december 7.

Horváthné Erdődi Annamária
igazgatási ügyintéző

Horvátzsídányi határozati javaslat:

**Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Horvátzsídány Képviselő-testületének
..../2023. (XII.14.) sz. HNÖ határozata**

Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Horvátzsídány Képviselő-testülete a Horvátzsídány Község Önkormányzata 2023-2028. évre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját jóváhagyja.

Felelős: Krizmanich István elnök

Fucinné Dorner Anikó jegyző

Határidő: azonnal

Peresznyei határozati javaslat:

**Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Peresznye Képviselő-testületének
..../2023. (XII.14.) sz. HNÖ határozata**

Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Peresznye Képviselő-testülete a Peresznye Község Önkormányzata 2023-2028. évre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját jóváhagyja.

Felelős: Nickl Pál elnök

Fucinné Dorner Anikó jegyző

Határidő: azonnal

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Horvátzsidány Község Önkormányzata

2023-2028.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk.....	10
Célok.....	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása	12
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	37
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	58
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	65
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	73
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	81
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	83
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	84
1. A HEP IT részletei	84
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	84
Jövőképünk.....	85
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	86
3. Megvalósítás	90
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	90
3.2 A megvalósítás folyamata	90
3.3 Monitoring és visszacsatolás	93
3.4 Nyilvánosság.....	93
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	94
4. Elfogadás módja és dátuma.....	95

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet** alapján megjelent **Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Horvátzsidány Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Elhelyezkedése, területe

Horvátzsidány (horvátul: Hrvatski Židan) Vas megyében, Kőszeg és Sopron között található. Szombathelytől 30 km-re északra, Kőszegtől 7 km-re északkeletre, az osztrák határ mellett szelíd környezetben fekvő település, ahol kulturális és természeti értékek sora ötvöződik egymással. Az Írott-kő Natúrpark része. Szomszédos települései Kőszeg város, Ólmod, Peresznye és Kiszsídány községek.

Közigazgatásilag a Kőszegi Járáshoz tartozik. Horvátzsidány, Kiszsídány, Ólmod és Peresznye községek Önkormányzati Hivatalának székhelytelepülése.

A község belterülete 59,8948 ha, külterülete 1156,9459 ha

Horvátzsidány története

Horvátzsidány neve már egy 1235-ös, II. Endre által kiadott okmányban is feltűnik, de a horvátok körülbelül 300 évvel később érkeztek erre a területre.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A XV. Század végi nagy pestisjárvány szinte teljesen elpusztította a lakosságot, majd a falu 1532-ben, a török támadások idején teljesen elnéptelenedett. A híressé vált ostrom után Jurisich Miklós a kőszegi vár horvát származású hős védője jutalmul megkapta a várost és a hozzá tartozó birtokokat, így Zsidányt is. Az elnéptelenedett falvakba Jurisich a horvátországi birtokáról a Kupa és az Una folyók valamint az Adriai-tenger által körbezárt területéről, „ča“ nyelvjárást beszélő horvátokat telepített. Ebben az időben kb. 150 000 horvát hagyta el hazáját. A szervezett áttelepítések során egy-egy falu lakossága indult útnak. Az áttelepítés fő iránya Kőszeg és Sopron környéke lett. Magukkal vitték mindenüket, sőt még annál is többet, az életüket és a hitüket. Nem maradtak otthon az egyházi könyvek és a templomi zászlók sem.

A horvátok helyzete új hazájukban, az első időben nagyon nehéz volt. A lepusztult falvakat fel kellett építeni, miközben saját megélhetésüket is biztosítani kellett. Egy idegen országban, két dologban bízhattak ezek az otthonuktól elszakított emberek: két kezük munkájukban és a hit megtartó erejében.

1711-ben pestisjárvány tört ki, mely sok áldozatot követelt. A járvány aztán hirtelen megszűnt, ekkor alakult ki a fogadalmi búcsújárás Máriazellbe. Ettől kezdve indultak útnak, még ma is a 150 km-es zarándokútra a horvátok.

A politika a XX. század elején alaposan felkavarta a horvátok mindennapjait. A trianoni békeszerződés értelmében a horvát falvak zöme Ausztriához került, néhány falu Szlovákiához és mindössze 16 horvát települést csatoltak Magyarországhoz. Így a kb. 100 000 főt számláló gradistyei horvátokat hosszú időre elválasztotta egymástól az országhatár, megszakítva ezzel a rokoni szálakat és barátságokat.

Vallás, kultúra

Horvátzsidány tősgyökeres lakosai megőrizték nemzetiségi kultúrájukat az évszázadok folyamán, s ma is a Jurisich által betelepített horvátok leszármazottainak vallják magukat.

A horvát nép életében már az óhazában is jelentős szerepet töltött be a keresztény vallás, Cirill és Metód szláv püspök jóvoltából már a 7. században felveszik a kereszténységet, és élnek azóta is a keresztény hit szellemében.

Az új hazában elsősorban a falvak plébánosainak köszönhetően fennmaradt és él még ma is a horvát nyelv. Azok a falvak, ahol nem voltak horvát plébánosok teljesen elmagyarosodtak, csak különféle levéltári dokumentumokból tudjuk, hogy valaha éltek ott horvátok.

A település temploma Keresztelő Szent Jánosról kapta nevét, amelyet már 1622-ben említettek, 1788-tól plébániatemplom.

1875-ben jelentősen átalakították, ekkor keletelését is megfordították. Az egyhajós épület egyenesen záródó szentélye keskenyebb a hajónál. Kétemeletes tornya felett nyolcszögű sisak van. A főhomlokzaton St. Maria (Szent Mária) és St. Ivan (szent János) szobra látható. A két oszlopon nyugvó karzaton a soproni Anton Müller által épített orgonát (1893) helyezték el. A hajóban a baloldalon Szent Antal, Szent András, Szent Medárd és Szűz Mária, a jobb oldalon Szent Ferenc, Szent Flórián, Szent József és Jézus szobrai állnak. A színezett üvegablakokat magyarországi és külföldi horvát hívek adományozták. A mennyezet festményei a templom névadójának életéből vett jeleneteket ábrázolnak. A Szent Péter és Szent Pál szobrok által közrefogott főoltárképen Keresztelő Szent János látható Jézus keresztelese közben. A külső feljárati szószerk alatt fából faragott keresztelőmedence és Ivan Mušković (1848-1930) plébános emléktáblája áll. Ma minden felirata horvát nyelvű. A templomban horvát anyanyelvű és magyar szentmiséket tartanak.

Horvátzsidány és Kőszeg közt az erdőben áll a Peruška Mária kápolna, búcsújáró hely, ahol több mint 40 mesterség védőszentjének szobra tekinthető meg.

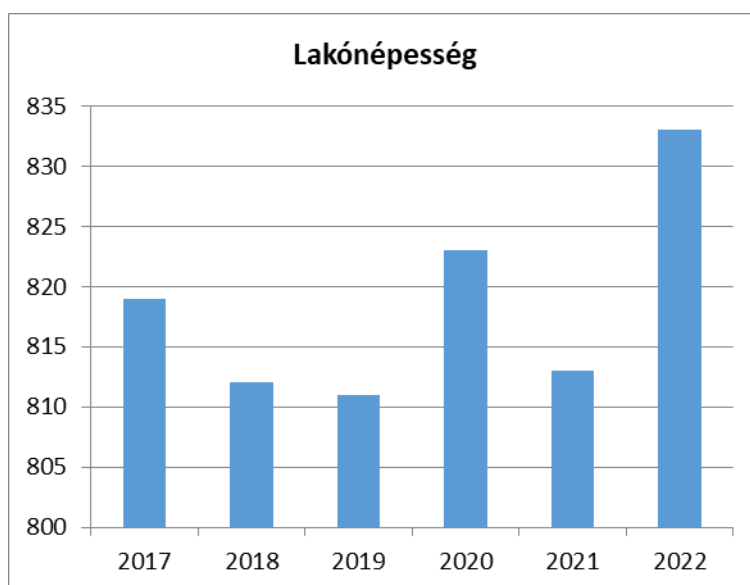
Településünkön állandó horvát nemzetiségi kiállítás található, amely Brigovich Lajos gyűjteményéből áll.

Horvátzsidány kulturális élete kiemelkedő. Jelenleg több szervezet és egyesület is tevékenykedik a községben egymással együttműködve. Önkéntes Tűzoltó Egyesület, Sportegyesület, Horvát Katolikus Ifjúság Vallási és Kulturális Egyesülete, Škoruš Hagyományőrző és Környezetvédő Egyesület, Peruška Mária énekkar, színjátszó kör, Židanski Bečari tamburazenekar, Židanske Žice ifjúsági tamburazenekar, Čakavci Horvát Hagyományőrző Egyesület, melynek tagjai a felnőtt néptáncsoport és a Židanske Zvijezdice gyermektánc-csoport.

A táblázatokból kitűnik, hogy Horvátzsidányban a lakónépesség alakulása váltakozó, de inkább növekvő. Ez nagyban függ attól, hogy hány ház válik eladóvá a településen és mennyire nő meg a beköltözések száma. Ez valószínűsíthetően köszönhető jó földrajzi elhelyezkedésének: Ausztria (munkalehetőség), Kőszeg és Bük-fürdő (idegenforgalom) közelségének, valamint a település kulturális és természeti értékeinek.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	806	bázis év
2017	819	101,61%
2018	812	100,74%
2019	811	100,62%
2020	823	102,10%
2021	813	100,86%
2022	833	103,34%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

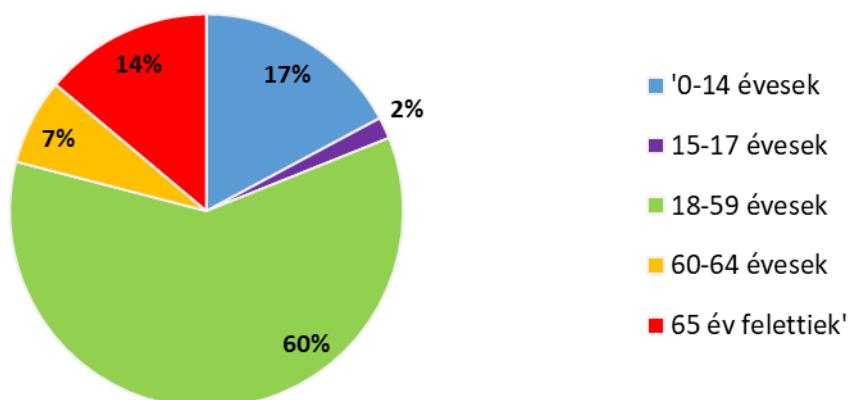
A településen élő különböző korcsoportokban a nemek megoszlási aránya közel azonos. 65 éves kor felett nagyobb a férfiak halálozási aránya, mely azonban országosan jellemző.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

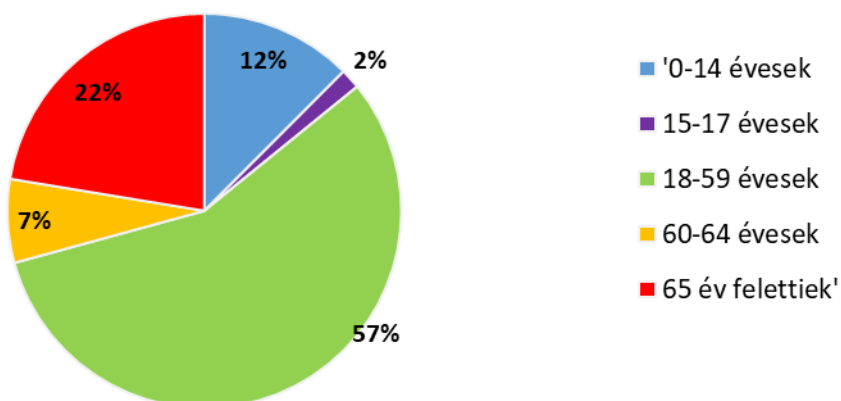
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	396	424	820	48,29%	51,71%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			26	3,17%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	68	53	121	8,29%	6,46%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	7	7	14	0,85%	0,85%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	238	240	478	29,02%	29,27%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	28	29	57	3,41%	3,54%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	55	95	150	6,71%	11,59%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

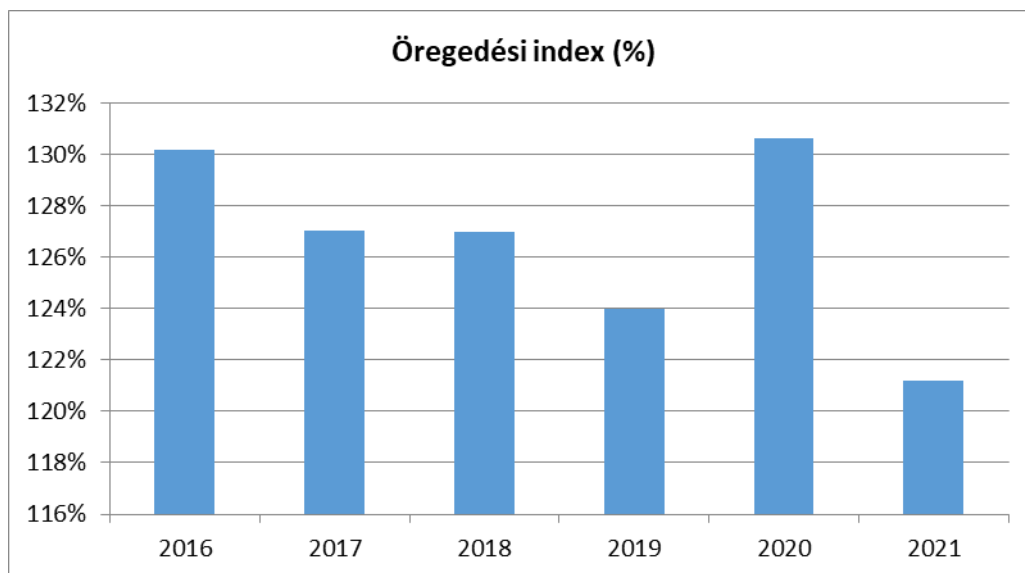

Horvátzsidány lakosságának összetételét az öregedés jellemzi. A 65 év feletti lakosság száma jelentősen, a nőknél majdnem 50%-kal magasabb, mint a 0-14 éves korosztály. A lakónépesség növekedése jelzi a betelepülő fiatalok számát, mely hosszútávon csökkentheti majd az öregedési indexet.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	138	106	130,19%
2017	141	111	127,03%
2018	146	115	126,96%
2019	150	121	123,97%
2020	162	124	130,65%
2021	160	132	121,21%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A táblázat adataiból leolvasható, hogy Horvátzsidányban a bevándorlások száma magasabb, mint az elvándorlások száma. Ez köszönhető a határ közelségének, az ausztriai munkalehetőségnek, és annak, hogy a megüresedő házakat betelepülő fiatalok vásárolják meg, akik családotól – jellemzően a keleti országrészből vagy Kőszeg városából – költöznek ide.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	2,48
2017	16,00
2018	-7,36
2019	1,23
2020	8,57
2021	4,89

Forrás: TeIR, KSH-
TSTAR

A táblázat és grafikon adataiból egyértelműen látszik, hogy Horvátország esetében is érvényesül az a tendencia, hogy a halálozások száma jelentős mértékben meghaladja az élve születéseket. Ez sajnos, teljes mértékben egybeesik az országos tendenciákkal, hiszen hazánk népessége 1981. óta folyamatosan csökken.

Egyik legnagyobb országos gazdasági-társadalmi probléma – párhuzamosan a népességszám csökkenésével – a társadalom elöregedése, s ennek következtében, ill. a természetes életkor kitolódásával, a gazdaságilag aktív népesség arányának csökkenése. Az előrejelzések a térség lakosságának növekvő mértékű öregeedésével számolnak, ugyanakkor ennek tendenciája – a számítások szerint – Vas vármegyén belül a Kőszegi járásban lesz a legkedvezőbb.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-11,17
2017	0,00
2018	-6,13
2019	-4,93
2020	3,67
2021	-13,45

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Horvátzsidány Község Önkormányzata 2013-ban fogadta el első Helyi Esélyegyenlőségi Programját. Feladatunk a településünkön lévő esélyegyenlőség szempontjából megcélzott célcsoportokra vonatkozó adatok összegyűjtése, elemzése, összehasonlítása megyei országos adatokkal. Feladatunk továbbá, hogy a helyzetfelmérés adataiból intézkedési tervet készítsünk, amely segítségével biztosíthatjuk az esélyegyenlőség szempontjából fókuszban lévő csoportok felzárkózását, hátrányaik csökkentését-megszüntetését, mind az oktatás, lakhatás, foglalkoztatottság, szociális és egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférés területén.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Horvátzsidány település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Horvátzsidány község Önkormányzata Képviselő-testületének rendeletei és szabályzatai:

- mindenkori Költségvetési rendelet
- Horvátzsidány község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2014 (X.20.) önkormányzati rendelete Horvátzsidány község Önkormányzatának Szervezeti és Működési Szabályzatáról
- Horvátzsidány község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2014. (XI.07.) önkormányzati rendelete a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó helyi közszolgáltatásról
- Horvátzsidány Község Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2015.(X.30.) önkormányzati rendelete a helyi civil szervezetek, alapítványok, egyházak pénzügyi támogatásáról
- Horvátzsidány Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2016. (IX.29.) számú önkormányzati rendelete az egészségügyi alapellátási körzetekről
- Horvátzsidány Község Önkormányzat Képviselő-testületének 5/2018. (V. 24.) önkormányzati rendelete Horvátzsidány község településkép védelméről
- Horvátzsidány Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2018. (XI. 9.) önkormányzati rendelete a szociális ellátások és szociális szolgáltatások helyi szabályairól
- Horvátzsidány Község Önkormányzat Képviselő-testülete 6/2021. (III. 30.) önkormányzati rendelete a falugondnoki szolgálatról

- Horvátzsidány Község Önkormányzat Képviselő-testületének 11/2021. (VII. 29.) önkormányzati rendelete a gyermekjóléti alapellátásokról, a természetbeni ellátásokról és a személyes gondoskodásról
- Horvátzsidány Község Önkormányzata Képviselő-testületének 18/2021. (XII. 16.) önkormányzati rendelete a helyi közművelődési feladatok ellátásáról

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Kőszeg Város Önkormányzata a fenntartó a Kőszegi Szociális Gondozási Központ Horvátzsidányi Idősek Klubja és a Kőszeg Meseváros Óvoda és Bölcsőde Horvátzsidányi Tagóvodája, valamint Horvátzsidányi Tücsök Bölcsőde tekintetében. Az általános iskola a Sárvári Tankerületi Központ-hoz tartozik, és a Bersek József Általános Iskola Horvátzsidányi Tagiskolájaként működik. Horvátzsidány község Önkormányzata feladat-ellátási szerződést kötött Kőszeg Város Önkormányzatával a Kőszegi Szociális Gondozási Központ által ellátott szociális feladatokra. Az állami támogatáson felül a feladat-ellátási szerződés szerint történik a hozzájárulás pénzügyi rendezése. Az önkormányzat az alábbi szociális alapszolgáltatásokat biztosítja Kőszegen keresztül:

- családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás,
- idősök nappali ellátását (Idősek Klubja, Nappali melegedő)

Szakosított ellátásként – átmeneti elhelyezést nyújtó intézményt (Időskorúak Gondozóháza, Hajléktalanok Éjjeli Menedékhelye) nyújt.

Horvátzsidány Község Önkormányzata biztosítja:

- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- falugondnoki szolgálat.

A kötelező alapellátás feladatainak biztosítása tekintetében a község teljes közigazgatási területe egy ellátási körzetet képez.

A szociális szolgáltatások iránti kérelmet a Kőszegi Szociális Gondozási Központ Horvátzsidányi Idősek Klubjához kell benyújtani a polgármesternek címezve. A szociális szolgáltatások megállapításának jogát a Képviselő-testület a polgármestere ruházza át. A szociális szolgáltatási formák igénybevételenek megkezdésekor a megállapodást az intézmény vezetője köti meg az ellátást igénybe vevővel, illetőleg törvényes képviselőjével.

A Kőszeg Meseváros Óvoda és Bölcsőde, a Bersek József Általános Iskola Pedagógia Programjában rendelkezik az esélyegyenlőségről. A 2.1. pontban bemutatásra kerültek az intézmény idevonatkozó alapelvei. A tagóvodában és az iskolában is a nemzetiségi nevelés fontos szerepet tölt be, melyhez igazodik a program.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A 2022. évi népszámlálási adatok összehasonlítása a 2011-es és a 2001-es adatokkal a nemzetiségek tekintetében. Megdöbbentő a horvát nemzetiségi adat, mely amiatt lehet, hogy nem volt kötelező válaszolni, sokan online töltötték ki az adatszolgáltatást, melyben tovább lehetett egyszerűen lépni a kitöltésben, míg korábban a papíralapú felmérésben többször rákérdezett a biztos, hogy melyik nemzetiséghez tartozik az illető.

Érdekes, hogy roma nemzetiségűnek korábban nem vallotta magát senki, holott volt a településen, most viszont 6 fő már vállalta hovatartozását.

A német nemzetiség erősödése a bevándorló népességnek köszönhető valószínűsíthetően.

Népszámlálás éve		2022	2011	2001
Település, járás, vármegye, régió	Települési adatok, népesség			
· · · · Horvátország	Nemzetiségi jellemzők			
	Nemzetiséghez tartozók	811	795	856
	· Magyar nemzetiséghez tartozó	710	729	705
	· Hazai nemzetiséghez tartozó	321	459	415
	· · Cigány (roma) nemzetiséghez tartozó	6	:	:
	· · Horvát nemzetiséghez tartozó	296	440	406
	· · Német nemzetiséghez tartozó	24	15	26
	· Nem válaszolt a nemzetiséghez tartozó kérdésekre	73	55	118
	Nemzetiségek	811	795	856

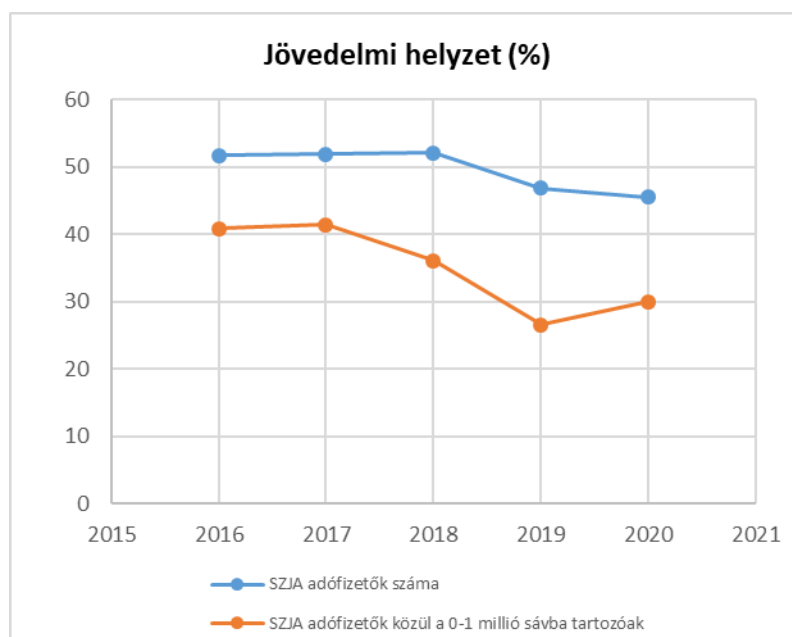
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A településen élők jövedelmi és vagyoni helyzete az országos átlagot tekintve átlag feletti, ez Ausztria közelségének, az ottani munkaerőpiacnak köszönhető.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2016	51,69	40,78
2017	51,83	41,41
2018	52,06	36,05
2019	46,83	26,56
2020	45,50	29,95

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Horvátzsidányban szegregált, mélyszegénységben élő, elszigetelt telep nincs.

A veszélyeztetett családok problémáinak hátterében a munkanélküliség, esetenként az iskolázottság hiánya áll.

A település önkormányzata lehetőségeihez mérten igyekszik segítséget nyújtani az arra rászoruló családoknak. Az önkormányzat által adható támogatásokat az alábbi rendeletekben rögzíti:

- Horvátzsidány Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2018. (XI. 9.) önkormányzati rendelete a szociális ellátások és szociális szolgáltatások helyi szabályairól
- Horvátzsidány Község Önkormányzat Képviselő-testületének 11/2021. (VII. 29.) önkormányzati rendelete a gyermekjóléti alapellátásokról, a természetbeni ellátásokról és a személyes gondoskodásról

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

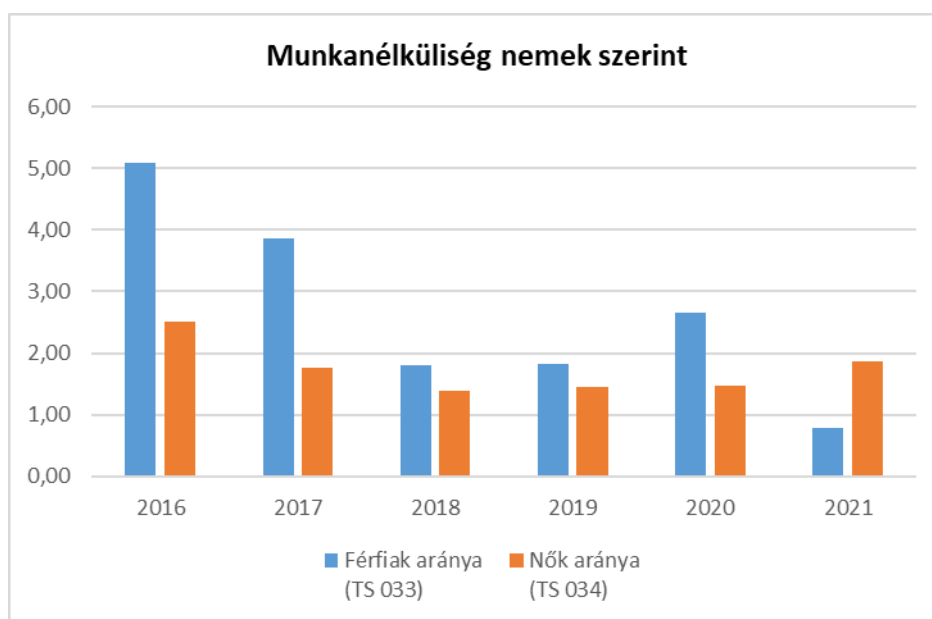
A táblázat adatait tekintve megállapítható, hogy Horvátzsidányban a nyilvántartott álláskeresők száma 2016-tól csökkenő, és ahhoz képest 2021-ben jelentősen alacsonyabb tendenciát mutat köszönhetően a Kormány politikájának, az országos esélyegyenlőség megteremtésén dolgozóknak.

A férfi lakosság körében magasabb volt korábban a regisztrált álláskeresők száma, 2021-től viszont a nők aránya magasabb, mely adódhat azon okból is, hogy a nők a gyermekvállalás után esetleg nehezebben találnak munkát.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	5,09	2,52	3,81%
2017	3,87	1,76	2,82%
2018	1,81	1,39	1,60%
2019	1,83	1,45	1,64%
2020	2,66	1,47	2,07%
2021	0,79	1,86	1,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

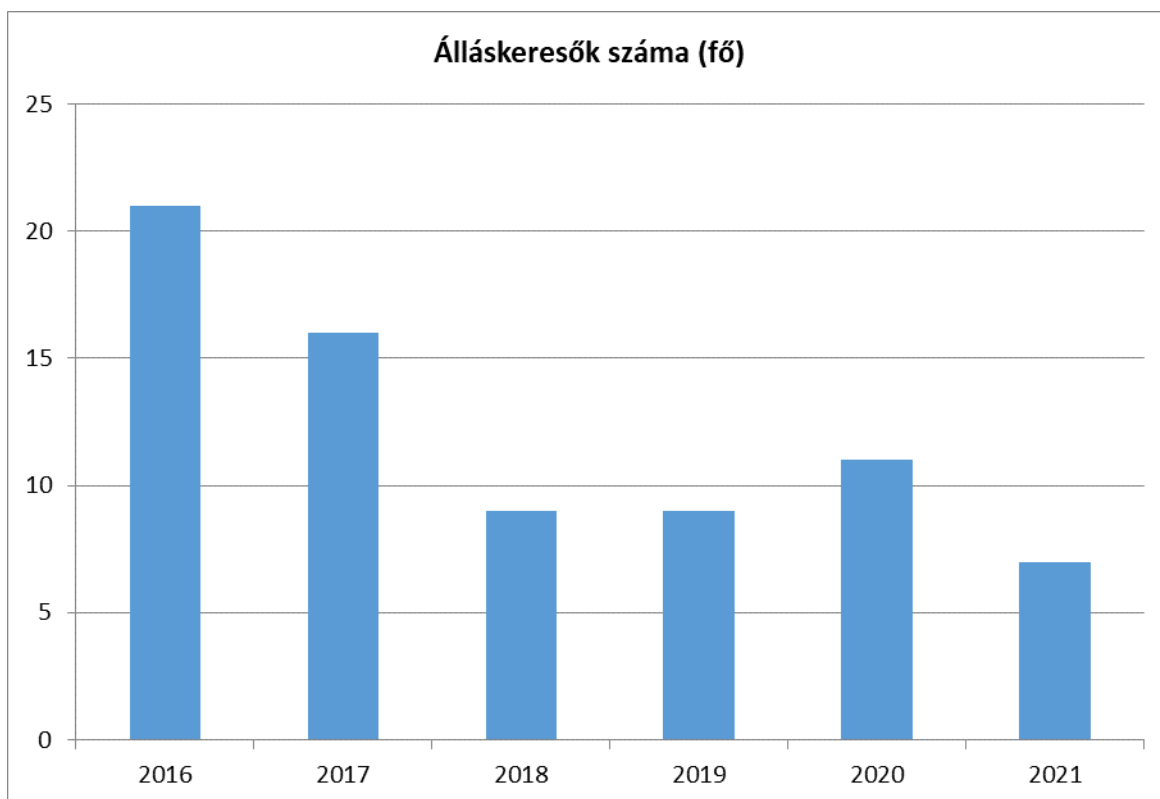

A regisztrált munkanélküliek számának korcsoportos bontásából látható, hogy a 46-55 éves korúak körében a legmagasabb a munkanélküliségi ráta, míg korábban megoszlott a korcsoportokban.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	21	16	9	9	11	7
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	4,76%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	3,00	3,00	1,00	1,00	3,00	1,00
	%	14,29%	18,75%	11,11%	11,11%	27,27%	14,29%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00
	%	4,76%	0,00%	0,00%	0,00%	9,09%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	2,00	1,00	1,00	0,00	0,00
	%	9,52%	12,50%	11,11%	11,11%	0,00%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	3,00	1,00	1,00	0,00	2,00	0,00
	%	14,29%	6,25%	11,11%	0,00%	18,18%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	2,00	1,00	2,00	0,00	0,00
	%	4,76%	12,50%	11,11%	22,22%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	3,00	2,00	1,00	1,00	1,00	3,00
	%	14,29%	12,50%	11,11%	11,11%	9,09%	42,86%
51-55 év (TS 044)	Fő	2,00	1,00	0,00	1,00	2,00	3,00
	%	9,52%	6,25%	0,00%	11,11%	18,18%	42,86%

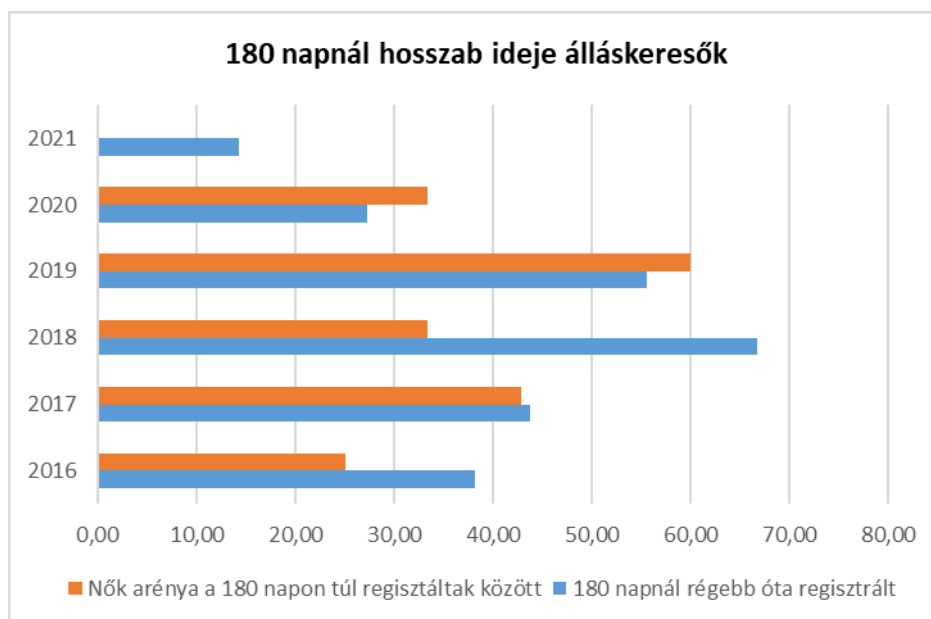
56-60 év (TS 045)	Fő	2,00	1,00	0,00	2,00	1,00	0,00
	%	9,52%	6,25%	0,00%	22,22%	9,09%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3,00	4,00	4,00	1,00	1,00	0,00
	%	14,29%	25,00%	44,44%	11,11%	9,09%	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	38,10	25,00
2017	43,75	42,86
2018	66,67	33,33
2019	55,56	60,00
2020	27,27	33,33
2021	14,29	0,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

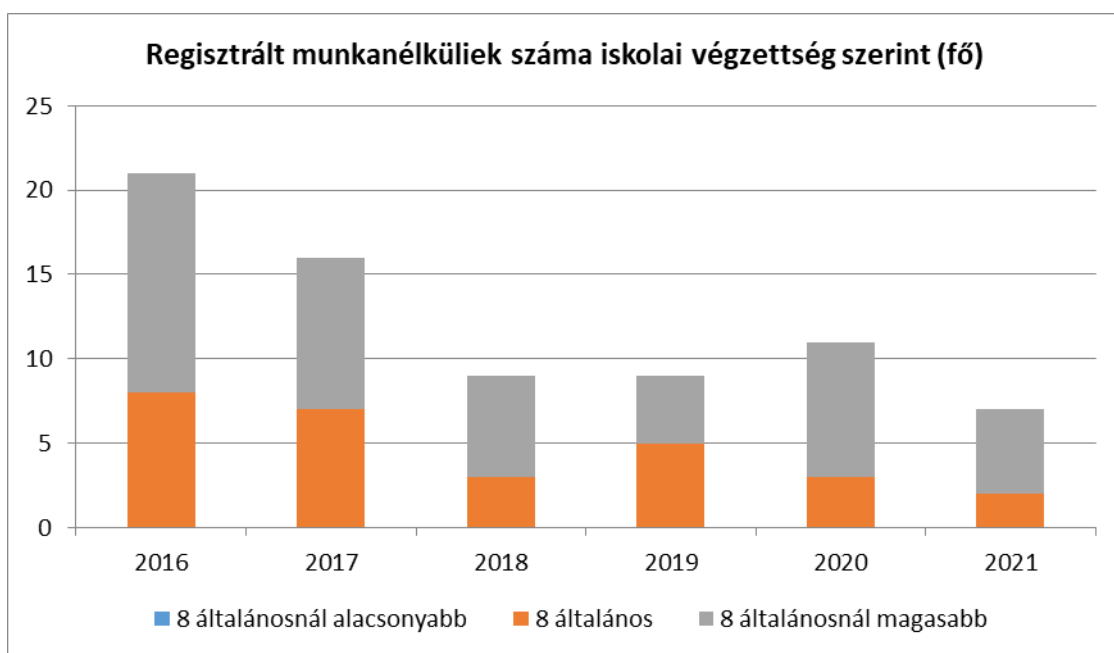
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Horvátországban nincs olyan személy, aki 8 általánosnál alacsonyabb végzettséggel rendelkezne. A regisztrált munkanélküliek több, mint fele magasabb végzettséggel rendelkezik.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	21	0	0,00%	8	38,10%	13	61,90%
2017	16	0	0,00%	7	43,75%	9	56,25%
2018	9	0	0,00%	3	33,33%	6	66,67%
2019	9	0	0,00%	5	55,56%	4	44,44%
2020	11	0	0,00%	3	27,27%	8	72,73%
2021	7	0	0,00%	2	28,57%	5	71,43%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Az önkormányzat igyekszik a közfoglalkoztatásba bevonni az aktív korúak ellátására jogosult személyeket, ezzel is segítve megélhetésüket, valamint a munkaerőpiacra való visszatérésüket. A közfoglalkoztatásban elvégezendő feladatok többnyire parkfenntartási, köztisztasági feladatok, illegális személtlerakók felszámolása, zöldterületek rendben tartása stb. feladat.

Az érvényben lévő jogszabályok szerint bizonyos szabálysértések miatt kirótt pénzbírságok közérdekű munkával megválthatók, ezt a település önkormányzata biztosítani tudja.

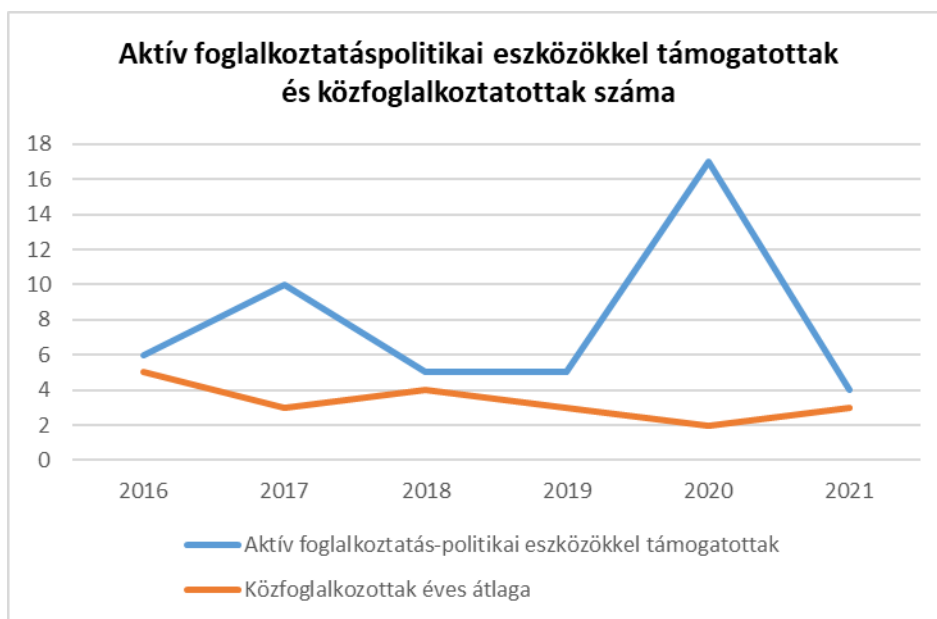
A közfoglalkoztatás keretében az önkormányzatnak a regisztrált álláskereső foglalkoztatására van lehetősége, amely kedvező egyrészt a munkavállalónak, másrészt kedvező a településnek is, hisz a közfoglalkoztatott munkája nyomán szépül a település.

Olykor azonban nehézségekkel is számolni kell. A különböző elvégezhető tevékenységek összhangja nem feltétlenül biztosítható. A gondot az általános közfoglalkoztatási problémák jelentik, vagyis a közfoglalkoztatásba bevont személyek alacsony iskolai végzettsége, sok esetben az érintett személyek elavult szakmákra vonatkozó képzettséggel rendelkeznek. A gyermeket vállaló nők ismételt munkába állásuk esetében elhelyezkedési nehézségekkel küzdenek, a pályakezdők számára – gyakorlat hiányában – kevés elhelyezkedési lehetőséggel számolhatnak, s közfoglalkoztatásuk is több odafigyelést igényel. A közfoglalkoztatásban részt vevők nagy része hosszú évek óta munkanélküli és kevésbé motivált. A program hatékonyságát csökkenti a részt vevők nem kellő hozzáállása. A piaci feltételekhez képest az alul motiváltság következtében a munkavégzés hatékonysága 60-70% körül mozog.

A foglalkoztatáspolitikában az aktív eszközökkel támogatottak számához viszonyítottan nagyon jó a közfoglalkoztatásba bevont személyek száma.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	6	5
2017	10	3
2018	5	4
2019	5	3
2020	17	2
2021	4	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A község lakossága számára fontos lenne olyan ismertető anyagok készítése, lakossági tájékoztató fórumok, valamint más típusú programok, rendezvények támogatása, segítése, melyek előmozdíthatják az esélyegyenlőségi program célcsoportját jelentő emberek kedvezőbb társadalmi integrációját. Az önkormányzat támogatná továbbá a jogsértésekkel szembeni fellépés lehetőségeire vonatkozó, mindennemű tájékoztatási lehetőséget, valamint saját eszközeivel (önkormányzati hirdetőtábla stb.) népszerűsíteni azokat. A megvalósítás a tervezési ciklusban folyamatosan az éves költségvetés keretein belül – a pénzügyi lehetőségek függvényében – lenne lehetséges.

Horvátzsidányban és a környéken is a munkalehetőségek száma kevés. Az önkormányzat fenntartásában – a közös hivatal kivételével – nincs intézmény. A településen működő óvoda, iskola, idősek klubja és az ezen intézményeket kiszolgáló főzőkonyha is csak kis létszámú foglalkoztatottat tud alkalmazni, illetve a vállalkozások sem képesek jelentős munkahelyet kínálni a lakosság számára.

Horvátzsidány aktív korú lakosságának jelentős része a közösségi közlekedés eszközeivel könnyen megközelíthető és elérhető nagyobb munkaerő-piacot biztosító településeken találja meg a megélhetését biztosító munkahelyet, így például Kőszegen, Szombathelyen, Csepregen, Bükön, Peresznyén, Zsírán és nem utolsósorban Ausztria közelségének és az ottani munkaerőpiacnak köszönhetően Ausztriában.

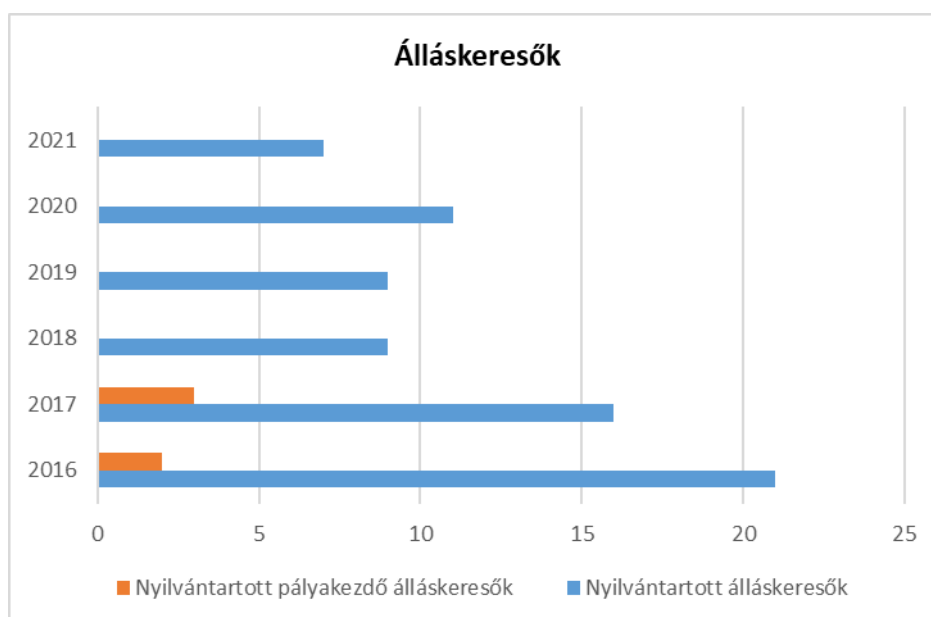
- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A településen a fiatalok foglalkoztatását, az oktatásból a munkaerő-piacra való átmenetet megkönnyítő programok, képzések, továbbképzések nincsenek. Ezen lehetőségek szintén csak a környező nagyobb településeken, városokban érhetőek el, többnyire a járási hivatalok foglalkoztatási szervein, valamint magukon a középiskolákon keresztül.

Az alábbi táblázatban jól látható, hogy a fiatalok elhelyezkedését segítő intézkedéseknek köszönhetően, a fiatalok adómentessége miatt, Horvátzsidányban nincs pályakezdő álláskereső, mindenki el tud helyezkedni.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	21	2
2017	16	3
2018	9	0
2019	9	0
2020	11	0
2021	7	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A településen középfokú oktatási intézmény nem működik, de közösségi közlekedés eszközeivel – helyközi járatú autóbusz, Kőszeg-Szombathely között közlekedő vonat – elérhetők a térség intézményei, ahol a munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek, szakképzéshez, felnőttképzéshez hozzá lehet férni.

A település részt vett korábban több foglalkoztatási programban is. Lehetőségeihez mérten megragad minden ilyen lehetőséget.

Jelenleg a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási program fut, melyben a település részt vesz 2023-ban 2 fővel.

A meghirdetett nyári diákmunka programban is jelentős számú 16-25 éves korú gyerek vesz részt. Horvátzsidányban 2023-ban 2 hétig 4, másik 2 hétig 3 fővel vett részt. Irodai munkában, falugondnoki és táboroztatási feladatokban segítettek.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az önkormányzatnak a közös önkormányzati hivatalon kívül nincsen más saját fenntartású intézménye, azonban közfoglalkoztatottként alkalmazna roma, vagy mélyszegénységben élő embereket, ezzel segítve megélhetésüket, de ezekbe a csoportokba tartozók nincsenek a településen.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Elmondható, hogy Horvátzsidányban a foglalkoztatás területén az elhelyezkedni kívánó lakosságot semmilyen hátrányos megkülönböztetés nem éri, inkább a segítő szándék a jellemző. Ez azonban már nem helytálló kijelentés, ha azt vizsgáljuk, hogy érvényesül-e az esélyegyenlőség a városon – például Kőszegen, Szombathelyen – elhelyezkedni akarók esetében. Mint minden kistelepülésen élő, a horvátzsidányi lakosság is szembesül azon problémával, hogy a helyben foglalkoztatás jóval kedvezőbb a munkáltatóknak, s éppen ezért sok esetben nem a szakmai tudás,

rátermettség az, ami dominál egy-egy álláspályázatnál. A közösségi közlekedés Horvátországban kedvezőnek mondható, ennek ellenére annak fejlesztésére mindig szükség van.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

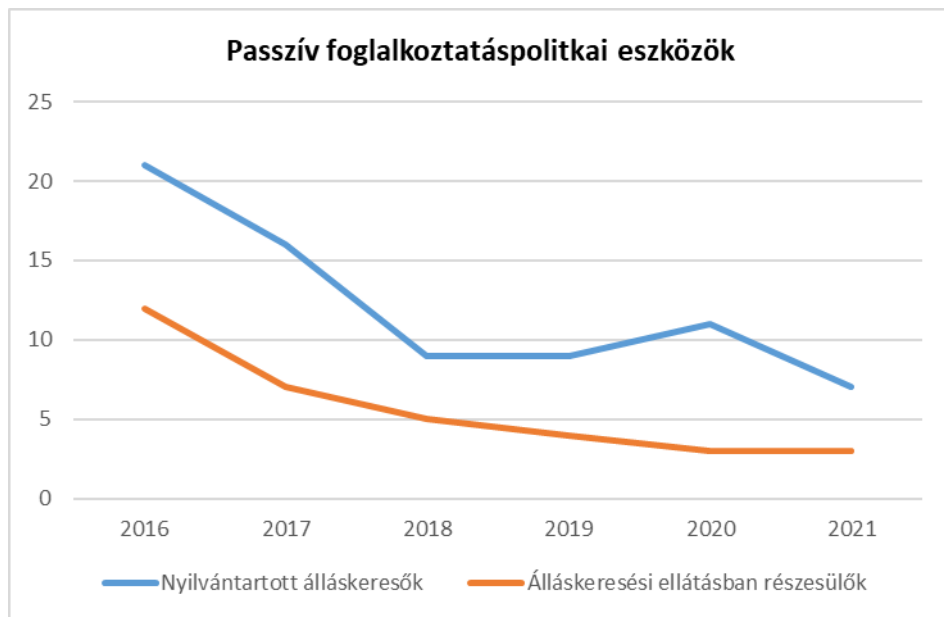
A településen rendelkezésre áll könyvtár, mely a megyei könyvtárnak fiókkönyvtára. Itt találhatóak olyan könyvek, melyek segítik a digitális világban való eligazodást és rendelkezésre áll kettő db asztali számítógép, melyet könyvtári nyitvatartási időben bárki igénybe vehet.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az álláskeresői járadékban részesülők száma csökkenő tendenciát mutat az utóbbi 5 évre vetítve. Nem túl magas a számuk még így sem, de valószínűsíthetően ennél magasabb a valóságban, hiszen itt nem jelennek meg azon munkanélküliek, akik nem regisztráltak a járási hivatal foglalkoztatási szervénél.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresői száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	21	3,74%	12	57,14%
2017	16	2,82%	7	43,75%
2018	9	1,63%	5	55,56%
2019	9	1,67%	4	44,44%
2020	11	2,05%	3	27,27%
2021	7	1,34%	3	42,86%

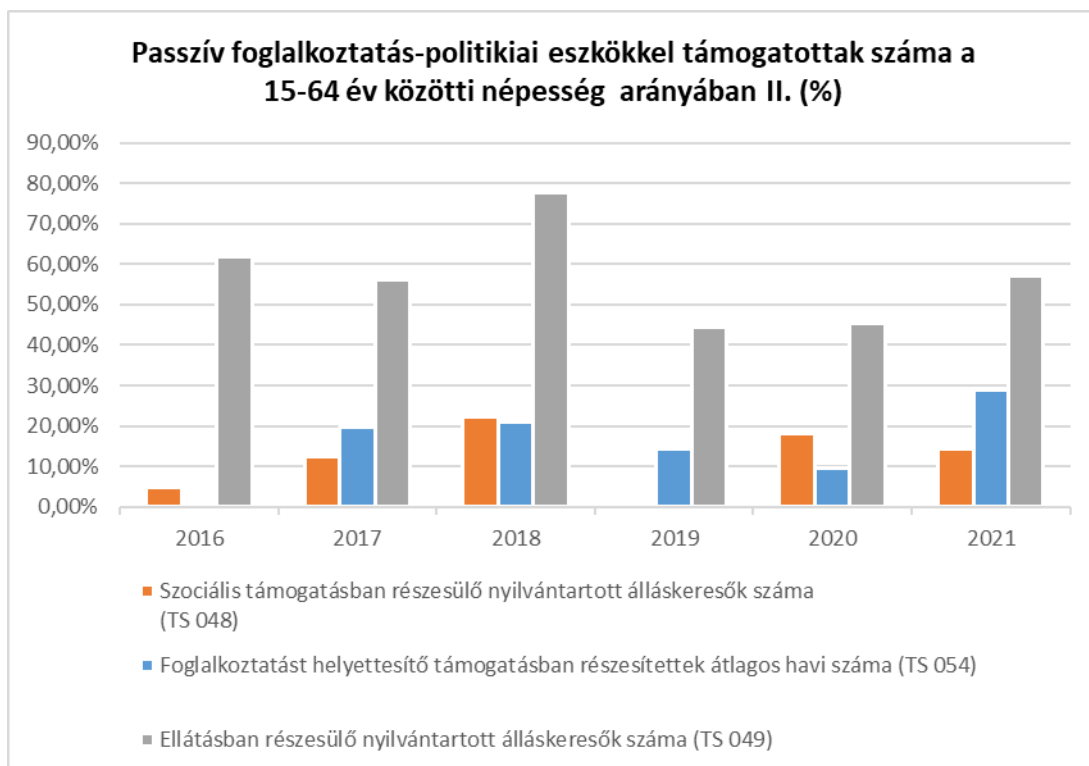
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

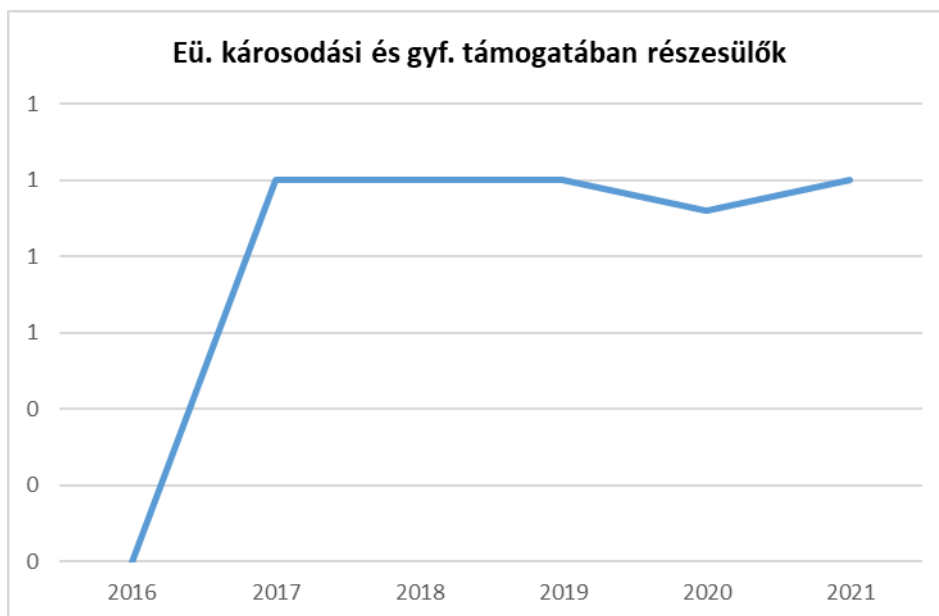
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	1	4,76%	0	0,00%	13	61,90%
2017	2	12,50%	3	19,69%	9	56,25%
2018	2	22,22%	2	20,89%	7	77,78%
2019	0	0,00%	1	14,22%	4	44,44%
2020	2	18,18%	1	9,64%	5	45,45%
2021	1	14,29%	2	29,00%	4	57,14%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	1
2018	1
2019	1
2020	1
2021	1

Forrás: TeIR, KSH

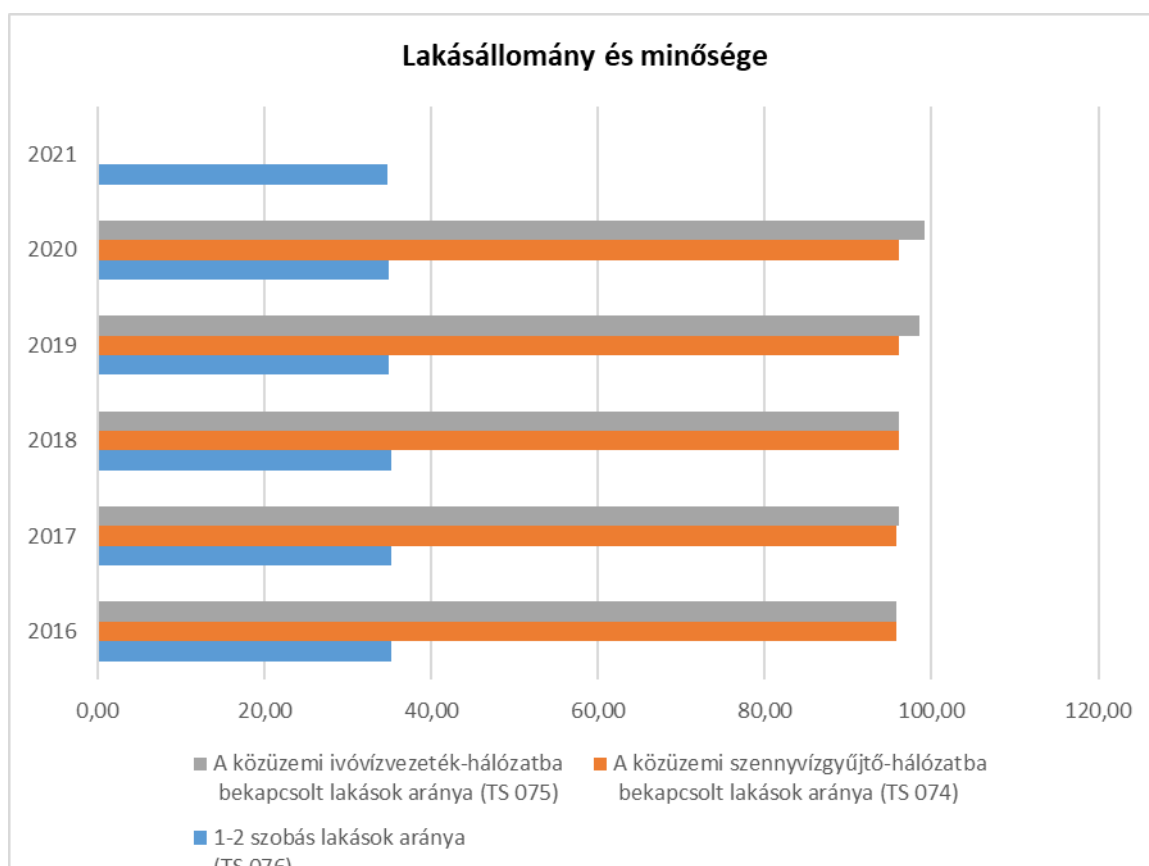

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	333	1	3,00	35,14	95,80	95,80
2017	333	0	0,00	35,14	95,80	96,10
2018	333	0	0,00	35,14	96,10	96,10
2019	335	2	5,97	34,93	96,12	98,51
2020	335	0	0,00	34,93	96,12	99,10
2021	336	1	2,98	34,82	96,12	99,10

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

A településen két bérlakás van.

A Horvátzsidányi, Peresznyei, Kiszsidányi és Ólmodi Önkormányzat napjainkban egy közös bérlakással rendelkezik, mely összkomfortos, több szobával, kerttel ellátott. A négy önkormányzat közösen adja ki ezt a lakást.

A másikat a Magyar Falu Program keretében volt lehetőség felújítani 2019-ben, egy modern, minden igényt kielégítő családi ház került kialakításra annak érdekében, hogy a közfeladatot ellátó szakemberek helyben tartását és településünkhöz való kötődését erősítsük. A Közös Hivatalban dolgozó pénzügyi-igazgatási ügyintéző kapta meg a lakást a munkaviszonya időtartamára.

b) szociális lakhatás

Szociális lakhatásra a településen nincs lehetőség és nincs is igény rá.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nincs a településen egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan.

d) lakhatást segítő támogatások

Korábban volt lakásfenntartási támogatás a településen, de a Horvátzsidány Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2013.(XII.10.) önkormányzati rendelete a felnőtt korúakra vonatkozó szociális gondoskodás helyi szabályairól szóló 7/2008. (V. 15.) számú rendelet módosításáról hatálytalanította azt.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	0
2017	n.a.	6
2018	n.a.	6
2019	n.a.	4
2020	n.a.	5
2021	n.a.	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

e) eladósodottság

Eladósodottság tekintetében nem állnak rendelkezésre adatok, de településünkön nem jellemző az eladósodottság.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Horvátzsidány településszerkezetére a tanyavilág nem jellemző.

A település teljes belterülete ivóvíz-, szennyvíz, villamos energia, földgáz és telekommunikációs hálózattal ellátott, a szolgáltatások a lakosság számára elérhetőek. Az úthálózat aszfaltozott, többnyire jó minőségű, a belterületi utak, melyek az önkormányzat kezelésében állnak, pályázati forrásból nagyrészt 2018-2023. között felújításra kerültek.

A településen a közösségi közlekedés jónak mondható. Helyközi autóbuszokkal – a négy rendelkezésre álló autóbuzsmegállóból – rendszeresen, viszonylagos nagy sűrűséggel közlekedő járatokkal a környező települések jól megközelíthetőek. Nagy távolságra lévő települések is közvetlen autóbusz járatokkal elérhetők pl. Nagykanizsa, Lenti, Sopron.

Kőszegről Szombathely irányába, illetve Bükrről Szombathely és Sopron irányába vonatkozó közlekedés is az utazóközönség rendelkezésére áll.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb

lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

A szegregátum olyan egybefüggő lakóterület, amelyen az alacsony társadalmi státuszú családok koncentráltan élnek együtt; szegregátum alkothat egy önálló településrészt, de részét képezheti egy vagy több településrésznek is.

Szegregációval veszélyeztetett terület az olyan egybefüggő lakóterület, amelyen a társadalmi státuszcsökkenés jelei tapasztalhatók, és közösségi beavatkozás nélkül előre vetíthető a szélsőséges társadalmi helyzet kialakulása.

Horvátzsidányban sem szegregált, mélyszegélyességben élő, elszigetelt telepek, sem pedig szegregációval veszélyeztetett területek nincsenek.

- b) a telepen/szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Horvátzsidányban sem szegregált, mélyszegélyességben élő, elszigetelt telepek, sem pedig szegregációval veszélyeztetett területek nincsenek.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Horvátzsidányban sem szegregált, mélyszegélyességben élő, elszigetelt telepek, sem pedig szegregációval veszélyeztetett területek nincsenek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A települést egy felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálat látja el, külön gyermekorvosi szolgálat nincsen. A háziorvos a település Egészségházában rendel, de ezen működő háziorvosi szolgálat biztosítja a környező települések (Kiszsídány, Ólmod és Peresznye községek) ellátását is. Rendelési idő hétfőn, kedden, pénteken délelőtt, szerdán és csütörtökön pedig a délutáni órákban van. Szükség esetén a háziorvos házhoz hívható. A különböző szakrendelések – mint bőrgyógyászat, szemészet, ideggyógyászat, nőgyógyászat, fizioterápia – Kőszegen, Csepregen, Szombathelyen elérhetők.

A közgyógyellátási igazolványok száma magába foglalja az alanyi jogon, nomatív és méltányossági jogon kiadott igazolványokat is. A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási-támogatásba befogadott gyógyító ellátásokra: járóbeteg-ellátás keretében rendelhető egyes, a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló jogszabályban meghatározott gyógyszerekre – ideértve a különleges táplálkozási igényt kielégítő, tb támogatott tápszereket is – a gyógyszerkeret erejéig, egyes, külön a biztonságos és gazdaságos gyógyszer – és gyógyászati segédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló jogszabályban meghatározott gyógyászati segédeszközökre, ideértve a protetikai és fogszabályzó eszközöket is, a gyógyászati segédeszközök javítására és kölcsönzésére a közfinanszírozás alapjául elfogadott ár erejéig, továbbá, az orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátásokra a közfinanszírozás alapjául elfogadott ár erejéig (pl. gyógyfürdő ellátás).

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	0	0	0,00
2017	1	0	0	0	11	1,41
2018	1	0	0	0	9	3,41
2019	1	0	0	0	7	3,16
2020	1	0	0	0	6	2,00
2021	1	0	0	0	6	1,25

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A háziiorvosi, mely egyben az iskolaorvosi szolgálatot is ellátja, a fogorvosi és védőnői szolgálat a gyermekek illetve a felnőttek körében is a kötelező szűréseket elvégzi. A védőnő havi rendszerességgel végez szűrővizsgálatokat az iskolában és az óvodában egyaránt.

A háziiorvosi, mely egyben az iskolaorvosi szolgálatot is ellátja, a fogorvosi és védőnői szolgálat a gyermekek illetve a felnőttek körében is a kötelező szűréseket elvégzi. A védőnő havi rendszerességgel végez szűrővizsgálatokat az iskolában és az óvodában egyaránt.

A településen működő Veled-Érted Együtt Egymásért a Rák Ellen Klub tagjai rendszeresen szerveznek egészséges életmóddal, a betegségek kialakulásának megelőzésével kapcsolatos

előadásokat meghívott orvos előadókkal, és különféle szűrővizsgálatok megszervezésében is tevékenykednek.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Horvátzsidányban speciális rehabilitációs vagy gyógypedagógiai intézmény nem működik, azonban az arra rászoruló gyermekek számára az iskola és óvoda keretein belül lehetőség van egyéni fejlesztésre. Az iskola rendelkezik gyógypedagógusi végzettségű tanítóval, illetve a logopédusi és mozgásfejlesztő pedagógusi teendőket Kőszegről a Vas Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kőszegi Tagintézménye látja el helyben. Kőszegen a Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai és Módszertani Intézményben működik kifejezetten a beszédhibával, tanulási nehézségekkel küzdő gyermekeknek iskolarendszerben működő általános iskola illetve szakiskola, ahol többféle szakmát szerezhetnek.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Településünkön a Just Food Kft. látja el a bölcsődei, óvodai, iskolai és szociális étkeztetést. Az étrend kialakításánál figyelembe veszik az érvényben lévő jogszabályi előírásokat valamint ajánlásokat. Sok zöldség, gyümölcs szerepel az étrendben, az édesítőszer és a só használatát mérséklék. Lehetőség van diabetikus, allergénmentes táplálkozásra is.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Horvátzsidányban több egyesület, csoport, szervezet működik, melyek lehetőséget biztosítanak a fiatalabb és az idősebb korosztály részére is, hogy mozoghassanak, sportolhassanak: labdarúgás,

- horvát néptánc felnőtteknek, gyerekeknek,
- ping-pong,
- akrobatikus rock and roll,
- capoeira
- jóga,
- zumba
- túrázás
- lovaglás
- modern tánc gyerekeknek.

Azon mozogni, sportolni vágyó lakosság részére, akik helyben nem találják meg a számukra megfelelő programokat, azok – Kőszeg közelségének köszönhetően – az ottani sportegyesületek által kínált lehetőségeket is igénybe tudják venni.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Horvátzsidány község Önkormányzata a személyes gondoskodást nyújtó ellátások körében szociális alapszolgáltatásként a családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást, idősek nappali ellátását (Idősek Klubja, Nappali melegedő); szakosított ellátásként átmeneti elhelyezést nyújtó intézményt (Időskorúak Gondozóháza – Kőszeg, Dózsa Gy. u. 24., Hajléktalanok Éjjeli Menedékhelye – Kőszeg, Sáncárok u. 36.) nyújt. A szociális szolgáltatásokat a feladat-ellátási szerződés keretében biztosítja az önkormányzat Kőszeg Város Önkormányzata fenntartásában működő Szociális Gondozási Központ útján. A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások

igénybevétele önkéntes. A szociális szolgáltatások iránti kérelmet a Kőszegi Szociális Gondozási Központ Horvátzsidányi Idősek Klubjához kell benyújtani a polgármesternek címezve. A szociális szolgáltatások megállapításának jogát a Képviselő-testület a polgármesterre ruházza át. A szociális szolgáltatási formák igénybevételének megkezdésekor a megállapodást az intézmény vezetője köti meg az ellátást igénybe vevővel, illetőleg törvényes képviselőjével.

Ezen felül az étkeztetést, házi segítségnyújtást, falugondnoki szolgálatot az Önkormányzat szervezi meg.

Az étkeztetést a Just Food Kft.-vel végzi, helyi főzőkonyhával, ahol helyiek dolgoznak.

A házi segítségnyújtásban 1 fő szakalkalmazott dolgozik, illetve a falugondnok is az önkormányzat alkalmazottja.

A kérelmezési eljárás hasonló az előzőben leírtakhoz.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Településünkön nincsen elérhető drogprevenciós szolgáltatás, de a Kőszegi Rendőrkapitányságon keresztül szervezhető, amennyiben a település szükségesnek látja.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetés, vagy az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtása során a településen nem történt. A Közös Önkormányzati Hivatal és a különböző intézmények dolgozói munkájuk során egyaránt szem előtt tartják az egyenlő bánásmód elvét, a hátrányos megkülönböztetés mellőzését.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A mindenkor helyi szociális rendelet hivatott szabályozni a szociális ellátások igénybevételeinek lehetőségeit.

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

A Művelődési ház és a Községi színtér ad lehetőséget a helyi csoportok, az iskola, az óvoda részére, hogy programjaikat megtarthassák, arra felkészülhessenek.

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsonzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	1 555	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A település etnikumainak együttélését konfliktusok nem jellemzik. A különböző konfliktusok forrását nem a nemzetiségi hovatartozás kérdése adja. Az együttélésnek és az egymás iránti tiszteletnek hagyományai vannak a faluban, melynek továbbörökítéséért a település és a különböző egyesületek aktív tagjai sokat tesznek.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A lakosság lehetőségeihez mérten törekszik a gyermekek, idősek, rászorulóknak támogatására, nem csak helyi szinten. A helyben élők gyakran adományoznak ruházatot, bútorokat, alkalmanként élelmiszert valamint pénzt is a különféle adománygyűjtési akciók kapcsán. Az adománygyűjtési akciók fő szervezője a Római Katolikus Egyházközség, de a jó ügy az óvodások szívügye is, akik például korábban egy beteg kisfiúnak gyűjtöttek.

Különböző települési feladatoknál megoldásánál gyakran számolnak az önkéntesek segítségére, aktivitására. A falu és környezetének szebbé tételéért minden évben szemétszedés van, amin óvodások, iskolások és önkéntesek is részt vesznek. A helyi vállalkozók is örömmel önkénteskednek, adományozásnak, amikor szükséges.

Kiemelkedő összefogásra tett tanúbizonyságot, hogy a település 2018 nyarán települési összefogásból és némi önkormányzati hozzájárulásból vásárolt egy új tűzoltó autót.

Egy leukémiás kisfiúnak szervezett a Tűzoltó Egyesület a vállalkozók felajánlásaiból egy adománygyűjtő rendezvényt, ahol több millió forintot sikerült összegyűjteni a kezelésekre.

Két, félárván maradt gyermeknek is gyűjtöttünk ebben az évben, ahol szintén nagy összeg gyűlt össze.

Defibrillátor berendezés került elhelyezésre a Tűzoltóságon, hogy bármikor hozzáférhető legyen. Ez szintén adományokból gyűlt össze.

Minden évben megszervezésre kerül a gasztrovásár, ahol a helyiek főznek, sütnek és az adományokból az iskolába járó gyermekek éves programjait támogatják.

A településen lakók és az elszármazottak, akik ezekre a rendezvényekre eljönnek pénzdíjmentesen lehetővé teszik, hogy az önként vállalt feladatokkal sok, egyébként megvalósíthatatlan cél elérhetővé váljék.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A 2.3. pontban bemutatott táblázatból jól látszik, hogy Horvátországban a legtöbb, a horvát nemzetiségű lakosság.

Kulturális identitásuk megőrzését leginkább a következő civil szervezeteknek köszönheti:

Horvát Katolikus Ifjúság Vallási és Kulturális Egyesülete

Čakavci Horvát Kulturális és Hagyományőrző Egyesület

Židanski Bečari Gradistyei Horvát Hagyományőrző Egyesület

és a székhellyel itt rendelkező Magyarországi Gradistyei Horvátok Egyesülete.

Ezen felül a Horvátországi Római Katolikus Egyházközség horvát anyanyelvi szentmiséje, programjai és az Idősek Klubja programjai segítenek az anyanyelv megőrzésében.

e) helyi lakossági önszerveződések.

A közösségi élet szervezésében a legfontosabb szerepet az óvoda, általános iskola, a római katolikus egyházközség, az Idősek Klubja, a Čakavci Horvát Kulturális és Hagyományőrző

Egyesület, az Önkéntes Tűzoltó Egyesület, Horvát Katolikus Ifjúság Vallási és Kulturális Egyesülete, a sportegyesület valamint nem utolsósorban a település önkormányzata játssza.

Néhány rendszeresen illetve alkalmanként megrendezésre kerülő esemény, rendezvény: falu farsang, iskolai jótekonysági bál, falunap, Káposztafesztivál, Peruška Mária Ifjúsági tábor, falukarácsony, horvát nap, színházlátogatás, bábelőadás kifejezetten az iskolás és óvodás korosztály számára, a különféle egyesületek próbái és edzései, labdarúgó mérkőzés, a színjátzó kör előadásai.

A különböző programok közösségformáló jellege jelentős és igen hatékony. Összefogást eredményez a különböző egyesületek, csoportosulások között, és közelebb hozza ezek tevékenységét a lakossághoz. Ennek ellenére további összefogásra, közösségfejlesztésre is szükség van, hisz a falu, mint olyan egyik fő jellegzetesség az összetartó közösség kell, hogy legyen. Ez teszi a falvakat élhető településsé egy igazán élő közösséggé.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen a 2022-es népszámlálás adatai szerint 6 fő vallotta magát roma nemzetiségűnek, így nincs nemzetiségi önkormányzat. Ettől függetlenül a helyi roma közösség együttműködése a települési önkormányzattal megfelelő mindkét fél számára.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nagy mennyiségű eső esetén villámárvíz keletkezik, mely az udvarokat elönti a Posta és Tömördi utcákban.	ok megszüntetése az erdőben és a csapadékvíz elvezetése
elhelyezkedési problémák a munkaerő-piacon	közfoglalkoztatásban részvétel

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Demográfiai adatok szerint a településen a nők 3%-al többen vannak, mint a férfiak, de a gyermekek száma 0-14 éves korban a fiúk javára 2 %-al magasabb, 15-17 éves korban egyenlő.

A településen a gyermekek helyzetét tekintve megfelelő az ellátások biztosítása. Van bölcsőde, óvoda, általános iskola alsó tagozat, mely biztosítja, hogy 10-11 éves korúig a településről nem kell elvinni a gyermekeket, szinte burokban nőhetnek fel.

A faluban mindenki ismer mindenkit, segítőkészek a felnőttek és ezt átadják a gyermekeknek is.

A civil szervezeteknek köszönhetően több összetartó tevékenység is van, hogy a már elkerült – felsős/középiskolás – gyermekek is a falu közösségében, kötelékében megmaradjanak. A sportegyesületben ping-pongozhatnak, capoeirázhatnak, rock&roll oktatás is van és a horvát néptánc- és tamburatanulásra is van lehetőség, mely nem csak magáról a tevékenységről szól, sokkal inkább a közösség megtartó erejéről.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2. számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	396	424	820	48,29%	51,71%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			26	3,17%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	68	53	121	8,29%	6,46%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	7	7	14	0,85%	0,85%

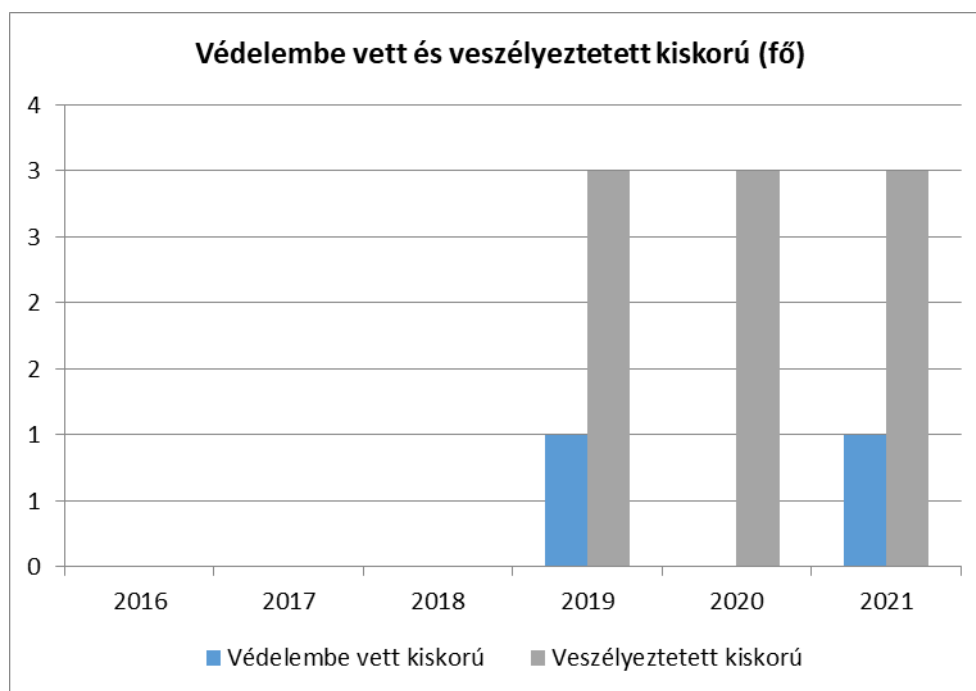
Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Korábban a településen nem volt veszélyeztetett vagy védelembe vett kisgyermek, de a táblázat adataiból látható, hogy 2019. óta van mindkét kategóriában. Pozitív dolog, hogy számuk nem emelkedik.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	1	3
2020	0	3
2021	1	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jogosultságát a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozza. A jogosult gyermek számára a gyámhatóság a törvényben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg.

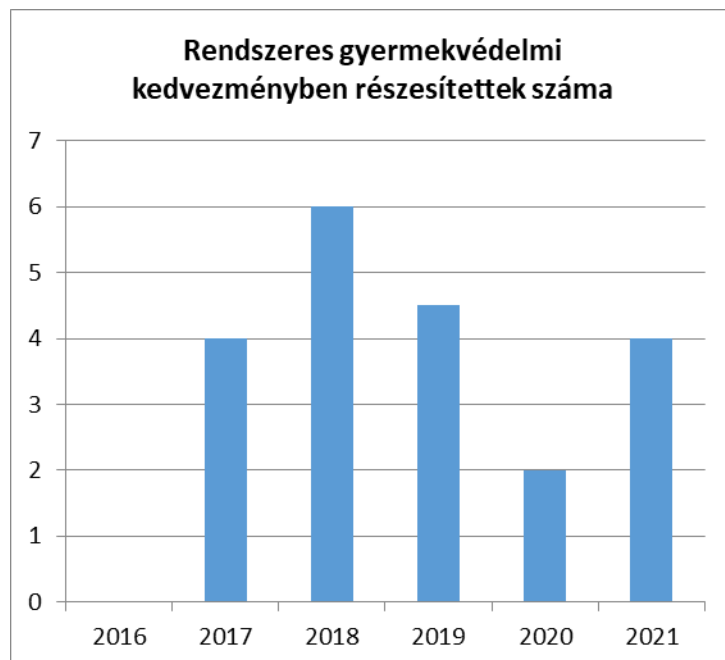
Településünkön a számok változásának oka, hogy adott családokból a gyermekek milyen korúak, iskolában, óvodában milyen juttatásokkal járnak a kedvezmény szerint.

A differenciálás alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult és egyben hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára emelt összegű támogatás, az e feltételeknek nem megfelelő, de a támogatásban jogosult gyermekek számára alapösszegű

támogatás kerül biztosításra augusztus és november hónapban. Az emelt összegű támogatás értékét 6.500,- Ft-ban, az alapösszegű támogatás értékét 6.000,- Ft-ban határozza meg a jogszabály. Településünkön 2-4-5-6 fő részesült augusztus és november hónapban, ez éves szinten 13.000 – 39.000,- Ft-ot jelent.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	0
2017	4
2018	6
2019	5
2020	2
2021	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozza a juttatásokat, amelyeket az állam és az önkormányzat nyújt az arra rászorulóknak.

Az önkormányzat Horvátzsidány Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2018. (XI. 9.) önkormányzati rendelete a szociális ellátások és szociális szolgáltatások helyi szabályairól önkormányzati rendeletében szabályozta a gyermekek jogán járó helyi juttatásokat valamint a 11/2021. (VII. 29.) önkormányzati rendelete a gyermekjóléti alapellátásokról, a természetbeni ellátásokról és a személyes gondoskodásról, mely a gyermekek napközbeni ellátását, a gyermekétkeztetést, a gyermekjóléti szolgáltatást hivatott szabályozni.

A 7/2018. (XI. 9.) rendelet szerint:

„4. Újszülöttek támogatása

4. § (1)7 Az újszülött gyermek születésével kapcsolatos költségek finanszírozása céljából, a Horvátzsidány község közigazgatási területén lakcímmel rendelkező törvényes képviselő részére, kérelmére pénzbeli támogatás állapítható meg egyszeri támogatásként.

(2) Az újszülöttek támogatása a jogosultat akkor is megilleti, ha a gyermek halva született.

(3) Az újszülöttek támogatására vonatkozó igényt a szülést követő tizenkét hónapon belül lehet benyújtani a 1. sz. melléklet szerinti formanyomtatványon. A határidő elmulasztása jogvesztő. A kérelemhez mellékelni kell az újszülött gyermek születési anyakönyvi kivonatát, halvaszületett gyermek esetén a halvaszületést bizonyító okiratot.

(4) A támogatás összege újszülött gyermekenként 50.000 Ft.

5. Tanévkezdési támogatás

5. § (1) Tanévkezdési támogatásra jogosult a Horvátzsidány község közigazgatási területén lakcímmel rendelkező óvodás, általános vagy nappali tagozatos középiskolás gyermeket nevelő család vagy egyedülálló szülő, akinek családjában az egy főre eső jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 400%-át, egyedülálló szülő esetében a 450%-át.

(2) A támogatás mértéke óvodai jogviszonnyal rendelkezők esetében gyermekenként 12.500 Ft, iskolai tanulói jogviszonnyal rendelkezők esetében gyermekenként 20.000,- Ft, melyet pénzbeli támogatás formájában nyújt az Önkormányzat.

(3) A tanévkezdési támogatás iránti kérelem évente július 1-től szeptember 30-ig nyújtható be. A határidő elmulasztása jogvesztő.

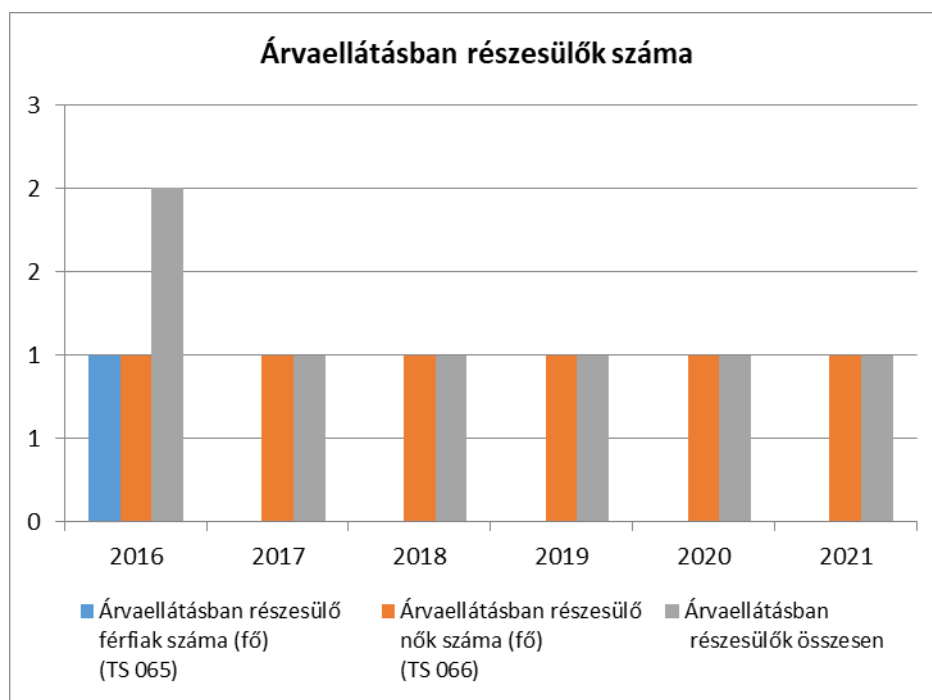
(4) A tanévkezdési támogatás megállapítása iránti kérelmet a 2. sz. mellékletben szereplő formanyomtatványon kell benyújtani.

(5) A tanévkezdési támogatás igénybevétele iránti kérelemhez mellékelni kell a Rendelet 3. § (4) bekezdésében előírtakon túl, a köznevelési intézmény igazolását a gyermek (tanuló) felvételéről, vagy amennyiben a nevelési év megkezdődött az iskolalátogatási igazolást.”

Árvaellátásban 1 fő részesül évek óta, mely pozitív a tekintetben, hogy nem került árvaságba több gyermek.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	1	1	2
2017	0	1	1
2018	0	1	1
2019	0	1	1
2020	0	1	1
2021	0	1	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A 11/2021. (VII. 29.) önkormányzati rendelete a gyermekjóléti alapellátásokról, a természetbeni ellátásokról és a személyes gondoskodásról rendelete szerint:

„1. Gyermek napközbeni ellátása

2. §¹ Az önkormányzat a gyermekek bölcsődei ellátását Kőszeg Város Önkormányzatával megkötött feladatellátási szerződés alapján biztosítja.

2. Gyermekétkeztetés

3. §² (1) Az önkormányzat a gyermekétkeztetést vásárolt szolgáltatással biztosítja.

(2) Az önkormányzat a kötelező jogszabályi feltételek megléte esetén a szünidei gyermekétkeztetést biztosítja.

(3) A szünidei gyermekétkeztetés iránti igényeket a szülő vagy más törvényes képviselő írásban vagy szóban nyújthatja be a Horvátzsidányi Közös Önkormányzati Hivatalban.

3. Gyermek napközbeni ellátása

4. § A gyermekjóléti szolgáltatást Kőszeg Város Önkormányzatával megkötött feladatellátási szerződés alapján, a Kőszegi Szociális Gondozási Központ által működtetett Család- és Gyermekjóléti Szolgálat útján biztosítja az önkormányzat.”

A kedvezményes iskolai étkeztést a jogszabályoknak megfelelően veszik igénybe a tanulók.

Szünidei gyermekétkeztetést minden évben vesznek igénybe az arra rászorulóknak.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Horvátzsidányban minden bölcsődés, óvodás, általános és 18 év alatti középiskolás rendelkezik magyar állampolgársággal.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Településen nincs külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek nincsenek a településen.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

2005. január 1. óta a védőnői szolgálat integrált, kistérségi formában működött majd a kistérségi társulások megszűnésével a Kőszegi Szociális Gondozási Központ, jelenleg 2023-tól pedig a Markusovszky Egyetemi Oktatókórház keretein belül működik a szolgáltatás. A kistérségeken az iskolai védőnői feladatok ellátása teljes munkaidejű iskolavédőnő foglalkoztatásával nem biztosított, így térségben működő 4 fő területi védőnő az oktatási intézményeket is ellátja. A védőnő feladatait az egészségházban, esetenként a családok otthonában látja el. Amint a táblázatok jól mutatják, 2019-2020-ban volt a legtöbb 0-3 éves gyermekek száma a településen, ami köszönhető a nagyobb gyermekvállalási kedvnek, valamint az idetelepülő kisgyermekes családoknak.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	1	8	8
2019	1	13	13
2020	1	13	13
2021	1	7	7
2022	1	4	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A településen nincs külön gyermekorvosi ellátás, házi orvosi szolgálat működik. Igény esetén legközelebb Kőszegen, Csepregen érhető el gyermekorvos, minden más esetben a házi orvos látja el a gyermeket is. A növekvő szám több gyermeket is jelent, illetve több szülő, aki korábban elvitte gyermekorvoshoz a gyermekét, most a helyi házi orvoshoz viszi..

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	0	193
2019	1	0	0	0	203
2020	1	0	0	0	221
2021	1	0	0	0	229
2022	1	0	0	0	257
2023	1	0	0	0	256

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A Kőszeg Város Önkormányzata által fenntartott helyi óvodában korai fejlesztésre, rehabilitációra nincs lehetőség. Legközelebb Szombathelyen a Korai Fejlesztő Központ és Micimackó Óvodában van ilyen szolgáltatást nyújtó óvoda.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A 11/2021. (VII. 29.) önkormányzati rendelete a gyermekjóléti alapellátásokról, a természetbeni ellátásokról és a személyes gondoskodásról rendelete szerint:

„ 4. § A gyermekjóléti szolgáltatást Kőszeg Város Önkormányzatával megkötött feladatellátási szerződés alapján, a Kőszegi Szociális Gondozási Központ által működtetett Család- és Gyermekjóléti Szolgálat útján biztosítja az önkormányzat.”

Helyileg Horvátzsidányban az Idősek Klubja épületében dolgozó gyermekjóléti szakember látja el a feladatot. Kijár a családokhoz, szükség esetén környezettanulmányt végez, segíti az önkormányzat munkáját, a családok támogatási lehetőségeit segíti, hogy összehozza a két felet.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

2022. szeptember 1-jével nyílt meg a Kőszeg Meseváros Óvoda és Bölcsőde Tücsök Bölcsődéje Horvátzsidányban.

Horvátzsidány Község Önkormányzat a Vas Megyei Önkormányzati Hivatallal alkotott konzorciumban 172,48 millió Ft vissza nem térítendő támogatás felhasználásával sikeresen megvalósította a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében meghirdetett „TOP-1.4.1-19-VSI-2019 Bölcsődei férőhelyek kialakítás, bővítése” című pályázati felhívásra benyújtott, új bölcsőde építésére vonatkozó pályázatát. A fejlesztés eredményeként a településen helyben elérhetővé vált a bölcsődei ellátás. A település a 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését olyan infrastruktúrával rendelkező intézményben biztosíthatja, melyet a családok jóérzéssel vehetnek igénybe, ezáltal a fejlesztés hozzájárul a gyermekes szülők foglalkoztatási lehetőségeinek bővüléséhez, az életminőség javulásához. Az elnyert európai uniós támogatás segítségével megépült bölcsőde 12 kisgyermek napközbeni ellátásában nyújthat segítséget. Az épület tervezésekor kiemelt figyelmet kapott a biztonságos környezet kialakítása, valamint a környezettudatosság, melynek keretében napelemes rendszer kialakításra került. Az új intézmény a meglévő óvoda szomszédságában helyezkedik el. Az épületben berendezett játszószooba, átadó helyiség és kiszolgáló helyiségek várják a gyermekeket. Az új bölcsőde kivitelezése az előírások szerint akadálymentes módon, tágas játszóterasszal, játszóudvarral, parkolókkal került kialakításra.

A gyermekek gondozását 2 fő bölcsődei kisgyermeknevelő és 1 fő bölcsődei dajka látja el, ezáltal a beruházás 3 új munkahelyet is teremtett.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	12	12
2023	12	12

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A gyermekek védelmét az önkormányzat pénzbeli, természetbeni, illetve személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokkal biztosítja a következő szinteken:

- pénzbeli és természetbeni ellátások: rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmény
- személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások: gyermekjóléti szolgáltatás, gyermekek napközbeni ellátása érdekében működtetett óvoda, általános iskolai napközi.

Helyi szinten a gyermekvédelem lehetőségeihez mérten megfelelően működik.

2022-ben Horvátzsidány, Peresznye, Ólmod és Kiszsidány területen a család- és gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat továbbra is a Kőszegi Szociális Gondozási Központ keretein belül működő Család – és Gyermekjóléti Szolgálat látta el. Az intézmény a szakmai irányítást és felügyeletet, valamint a szakszerű helyettesítés lehetőségét is biztosította a család és gyermekjóléti szolgáltatás helyi megvalósításához. Az ellátási területen 2022-ben változás nem történt sem a tárgyi, sem a személyi feltételekben. Az alapszolgáltatás keretébe tartozó családsegítési feladatokat a Család és Gyermekjóléti Szolgálatnál napi 4 órában látta el, a hatósági intézkedést igénylő esetek kezelését pedig a Család és Gyermekjóléti Központ adott esetben érintett esetmenedzsere koordinálta.

A 2021-es évben a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítője együttműködési megállapodással 5 családot és 9 gyermeket gondozott.

A korábbi évekhez hasonlóan az együttműködési megállapodás nélkül egyszeri ügyintézésrel történő segítségnyújtások összesen 30 alkalommal, továbbra is főként támogatások igénylése, más szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése, és hivatalos ügyek intézése kapcsán, és főként az idősebb korosztályhoz kapcsolódóan voltak jellemzőek.

A tárgyév során a négy település tekintetében 2 alkalommal érkezett írásbeli jelzés. Szóbeli jelzés továbbra is több alkalommal történt, elsősorban a köznevelési, közoktatási intézményekből és egészségügyi szolgáltatóktól. Egy jelzés egy már alapellátásban gondozott gyermekkel volt kapcsolatos, a másik egy új jelzés, mely következtében egyszeri segítségnyújtás történt a család részére.

Az ellátott gyermekekkel kapcsolatban az iskolák, óvodák vezetőitől, osztályfőnököktől, szóban folyamatosan érkeztek információk, esetmegbeszélések, információcserék zajlottak.

A hatósági intézkedések elrendelése a vizsgált évben is a Család – és Gyermekjóléti Központ hatáskörébe tartozott. 2022-ben új intézkedés elrendelésére nem került sor. Egy hatósági intézkedés volt már folyamatban. Ez egy családba fogadás melletti védelembe vételi intézkedés, melynél a családba fogadás fenntartásával a védelembe vétel megszüntetésével alapellátás keretében folytatódik a család segítése.

2022-ben a működési területen nevelésbe vett gyermek nem volt.

A következő alapfeladatok ellátása történt a 2022-es évben:

- Tájékoztatás, információ nyújtása,
- Segítő beszélgetés,
- Tanácsadás,
- Hivatalos ügyek intézésének segítése, kérelmek írása, ellátásokhoz való hozzájutás segítése,
- Veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése,

- Adományozás kapcsán élelmiszer, ruhák, bútorok, játékok osztása a rászorulóknak, adományközvetítés,
- Jelzőrendszer működtetése,
- Esetmegbeszélés,
- Környezettanulmány készítése
- Közvetítés más (szociális, egészségügyi, oktatási) intézménybe, más szolgáltatásokba, pénzübeli, természetbeli ellátásba,
- Korrepetálás,
- Természetbeni segítség nyújtása,
- Családlátogatás.

Tevékenység/ Horvátzsidány	Alkalom száma
Információnyújtás	74
Tanácsadás	59
Segítő beszélgetés	34
Ügyintézéshez segítségnyújtás	34
Családlátogatás	70
Közvetítés más szolgáltatásba, pénzübeli, természetbeli ellátásba	23
Adományozás, adományközvetítés	8
Környezettanulmány készítése	1
Esetkonferencia	0
Esetmegbeszélés	3
Összesen	306

Egyéb ellátott feladatok

- Játék, bútor és ruhagyűjtés rászoruló gyermekek és családok részére, az adományok szétosztása,
- Gondozott családok bevonásának elősegítése a települések közösségi rendezvényeibe, azok népszerűsítésével, példamutatással.

Mind a feljebb összesített alapeladatok, mind az egyéb ellátott feladatok, a mindenkori járványügyi előírások betartása mellett történtek.

A Család- és Gyermejjóléti Szolgálat feladatellátása

1. Ügyfélfogadás

A családsegítő a közzétett ügyfélfogadási rend, illetve szükség szerinti gyakorisággal fogadta a klienseket Horvátzsidányban, a Fő u. 6. szám alatt található Idősek Klubjában kialakított irodában.

2. Problématípusok

A leggyakoribb problémátípusok, melyekkel a családok a szolgálathoz segítségért fordultak, illetve, amelyek miatt az alapellátásra, hatósági intézkedésekre szükség volt, a következők:

- anyagi, megélhetési problémák; az érintett család jövedelmei túlnyomórészt szociális ellátásokból származnak, nem rendelkeznek állandó munkahellyel, munkabérrel,
- rossz lakáskörülmények, lakhatási viszonyok,
- az érintett gyermekek egy része többgyermekes családban, rossz körülmények között nevelkedik,
- a szülők helytelen életmódja, életvitele,
- gyermeknevelési problémák, következetlen nevelési módszerek,
- családon belüli konfliktusok, kapcsolati nehézségek,
- tanulási, magatartási problémák,
- szenvedélybetegség,

- hivatalos ügyek intézéséhez, kérelmek írásához, nyomtatványok kitöltéséhez segítségkérés.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a 2022-es évben Horvátzsidány, Peresznye, Kiszsidány, Ólmod térségében 740 alkalommal működött közre családok, rászoruló egyének problémáinak megoldásában együttműködési megállapodással vagy anélkül.

3. Családlátogatások

A család- és gyermekjóléti szolgálat szolgáltatását együttműködési megállapodással igénybe vevők családjait alaphelyzetben minimum havi 3 alkalommal keresi fel a családgondozó, de igény és szükség szerint ez ennél több megkeresést, látogatási alkalmat is jelenthetett. A korábbi évekhez képest a családlátogatások száma növekedett, ez betudható a korábbi időszak – főként a COVID időszak és az azzal kapcsolatok – karanténhelyzeteknek, és a családsegítő korábbi hosszabb betegségének.

A családlátogatások száma a tárgyév során 183 volt, mely peresznyei, horvátzsidányi, illetve ólmodi ellátottakat érintett. Kiszsidányban ellátott személy 2021-ben sem volt, kiszsidányi lakcímmel rendelkező lakossal kapcsolatban az év folyamán jelzés sem érkezett.

4. Jelzőrendszer működtetése

A jelzőrendszer tagjai:

- Bersek József Általános Iskola Kőszeg,
- Bersek József Általános Iskola Tagiskolája Horvátzsidány,
- Kőszeg Meseváros Óvoda és Bölcsőde Peresznyei Telephely,
- Kőszeg Meseváros Óvoda és Bölcsőde Horvátzsidányi Tagóvoda,
- Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Kőszeg,
- Vas Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kőszegi Tagintézménye
- Háziorvosi Szolgálat Horvátzsidány,
- Védőnői Szolgálat,
- Szombathelyi Markusovszky Kórház,
- Hatósági, Foglalkoztatási, Igazságügyi és Gyámügyi Osztály – Kőszeg
- Kőszegi Rendőrkapitányság,

Külső szakmai kapcsolatok

- Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat,
- Pedagógiai Szakszolgálat Szombathely,
- Gyermek Ideggondozó Szombathely
- TEGYESZ Szombathely,

A családsegítő az aktuális feladatokhoz kapcsolódóan kereste fel a gyermekvédelmi jelzőrendszer intézményeit.

A 202-as év elején a 46/2003. ESZCSM rendelet értelmében a Kőszegi Szociális Gondozási Központ megtartotta szokásos évi gyermekvédelmi-jelzőrendszeri tanácskozását Kőszegen, melyen a jelenlévők értékelték a jelzőrendszer és a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2022. évi működését, megbeszélték az aktuális problémákat, nehézségeket.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A településen nincs a krízishelyzetben lévő családok számára igénybe vehető átmeneti otthon.

Nehéz helyzetben lévő várandós anyák a gencsapáti anyaotthonhoz fordulhatnak segítségért.

Baj, probléma, krízishelyzet esetén a település lakossága összefog és segít a bajbajutottakon. Több példa is volt erre, amikor adománygyűjtést szerveztek civil összefogásban pl. leukémiában szenvedő gyermeknek, aki Budapesten kapott kórházi ellátást és a szülők kiestek a munkából, vagy pl. két árván maradt gyermeknek is nagy összegű adomány gyűlt össze, melyet a későbbi gyám megkapott.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A civil szervezetekkel partneri együttműködést alakít ki az Önkormányzat. Általuk kívánjuk bevonni a helyi lakosságot a programokba a közösségi tervezés elvét követve, aktív részvételükkel támogatjuk egymás rendezvényeinek lebonyolítását.

A helyi horvát nemzetiségi önkormányzat programjai elérhetők, bárki számára nyilvánosak, annak ellenére, hogy ezek kifejezetten a horvát ajkú lakosokat célozzák. Horvátszidány községben a települési önkormányzat együttműködve a horvát nemzetiségi önkormányzattal, valamint a helyi civil szervezetekkel közösen szervez szabadidős, kulturális és egyéb programokat, melynek egyik kiemelt célcsoportja a gyermekek.

A Čakavci Horvát Kulturális és Hagyományőrző Egyesület egy felnőttekből szerveződő kulturális hagyományőrző csoport, akiknek kiemelt céljuk a gyermekek tanítása, a hagyományok átadása. Ennek okán 2017-től a Židanske Zvijezdice gyermektáncscsoport is a Čakavci Horvát Kulturális és Hagyományőrző Egyesületben folytatja immár 9 éves munkáját. Minden önkormányzati, egyesületi, vallási rendezvényen szerepelnek, részt vesznek, felkarolva a hátrányos helyzetű gyermekeket is.

Az Idősek Klubja otthont ad a nyári délelőtti kézműves foglalkozásoknak, hiszen a szülők egyik nagy problémája a gyermekek szünidei elhelyezése.

Ugyanezen problémát orvosolja az iskola és önkormányzat együttműködésében szervezett Hon-és népismereti, 1 hetes, napközis tábor megszervezése.

Az „Unatkozás helyett csinálj valami mást...” a Művelődési Ház szervezésében valósul meg, amely 4 héten át minden csütörtökön iskoláskorú gyermekeknek szervez egy napos kirándulást. Az anyagi fedezetet a települési és nemzetiségi önkormányzatok vállalják minden évben.

Minden évben megrendezésre kerül a falunap, melynek keretében ingyenes programokkal várják a gyermekeket, hogy anyagi helyzetől függetlenül részt vehessenek a programokban (ingyenes ugrálóvár, lufihajtogatás, arcfestés, kézműves foglalkozás). Ezek megvalósításában az óvoda és iskola dolgozói is örömmel részt vállalnak.

Minden intézményben különös figyelmet fordítanak az irodalmi kultúra átörökítésére is a rendszeresen megszervezett magyar és horvát nyelvű bábszínházak megszervezésével.

Elérhető a településen balett oktatás, horvát néptánc, rocky oktatás ill. ping-png oktatás a gyermekeknek. Utóbbi kettőben nagyon szép eredmények születnek a különböző megyei versenyeken.

Minden év augusztusában lelkes fiatalok megszervezik a Péruska Mária emlékhelynél a Horvát Ifjúsági és Katolikus Tábor, melyre egyre fiatalabb gyermekek is jelentkeznek. Minden évben az arra rászorulókat táborozási díját az önkormányzatok vállalják.

Az iskolai gyermeknapon rendszeres meghívott vendégek a Kőszegi Rendőrkapitányság munkatársai, akik rendőrségi bemutatót tartanak KRESZ vetélkedőt bonyolítanak le.

Összességében elmondható, hogy településünkön, lehetőségeinkhez mérten mindent megteszünk a gyermekek hátrányos helyzetének visszaszorításáért.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21/B §. tér ki a gyermekétkeztetésre.

„Gyermekeitkeztetés

21. § (1) Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a

gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére

a) a bölcsődében, mini bölcsődében,

b) az óvodában,...

e) az általános iskolai ... menzai ellátás keretében,

g) a bölcsőde, mini bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában az Nktv. 30. § (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30. § (4) bekezdése szerinti tanítási szünetek időtartama alatt (a továbbiakban együtt: szünidei gyermekétkeztetés).

(2) Az intézményi és a szünidei gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett önkormányzat e feladatának ellátásához a közigazgatási területén kívülről érkező gyermek, tanuló lakóhelye szerinti önkormányzattól hozzájárulást kérhet.”

Horvátzsidányban minden évben felhívjuk a figyelmet a szünidei gyermekétkeztetés lehetőségére, amivel az arra rászorulóknak élnek is. Az elmúlt 5 évben átlagosan 2 gyermek vette igénybe a nyári szünetben.

Ingyenes tankönyvellátásra jogosultak az alábbi tanulók:

- alsó tagozat, felső tagozat és 9. évfolyamos tanulók
- 10., 11., és 12. évfolyamos tanulók közül azok, akiknek szülei normatív kedvezmény iránti igényt nyújtanak be.

Ez alapján alsó tagozatos általános iskolánkban minden gyermek részesül az ingyenes tankönyvellátásban.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Az iskolában, óvodában a gyermekek nem tesznek különbséget egymás között etnikai hovatartozás miatt, ezt pedig az őket nevelő pedagógusok is erősítik.

Az általános iskolában szükség esetén korrepetálást vehetnek igénybe a gyermekek.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód megsértéséről nincs tudomásunk.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Horvátzsidány Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2018. (XI. 9.) a szociális ellátások és szociális szolgáltatások helyi szabályairól szóló önkormányzati rendelete rendelkezik a helyben adható juttatásokról, melyet a 4.1.c) pontban részletesen kifejtettünk.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Sajátos nevelésű igényű gyermek, tanuló az, aki a szakértői és rehabilitációs biztosság szakvéleménye alapján testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság esetén halmozottan fogyatékos; vagy pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).

Sajátos nevelési igényű neveléshez és oktatáshoz szükséges feltételek: a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus, konduktor foglalkoztatása, speciális tanterv, tankönyv és más segédletek, speciális gyógyászati és technikai eszközök.

BTM-es azaz beilleszkedési, magatartási és tanulási zavarokkal küzdő gyermek jelenleg nincs az iskolában.

Hátrányos helyzetű tanuló és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek jelenleg nincs az iskolában, sem az óvodában. A korábbi években HH és HHH tanuló is volt, az összes tanulószámmal viszonyítva ez az érték azonban 0,2 % alatti volt.

Ezek a számok nyilván minden évben változnak, ahogy a gyermekek összetétele változik.

Tanulási nehézséggel küzdő gyermekek esetén az iskola minden lehetőséget megteremt, ami módjában áll, azonban, ha szükséges a legközelebbi iskola a Dr. Nagy László EGYMI, ahol általános Iskola, Beszédjavító Általános Iskola és Szakiskola is működik.

Az iskola tanterve a Nemzeti Alaptantervre épülve figyelembe veszi speciális nevelési szükségletű tanulók sajátos fejlődését. Célja, hogy minden náluk nevelkedő diák a gyógypedagógia módszereinek segítségével jusson el képességeinek megfelelő legmagasabb szintre. A kötelező tantárgyak oktatása során az oktatás első szakaszában minden tanuló elsajátítja az alapvető kultúrtechnikákat és az erkölcsi szabályokat. A felső tagozatban – az idegen nyelv kivételével – ugyanazon műveltségi területek oktatása folyik, mint a többi, többségi általános iskolában. A rehabilitációs és a rehabilitációs órákon a sérült vagy kevésbé fejlett képességek fejlesztése a feladat. Kiemelt feladat a pályaeorientáció. Autista csoportunk új színfoltot jelent az intézményi pedagógiai palettán. Fakultatív oktatással biztosítjuk azoknak a tanulóknak a fejlesztését, akik a kötelező tananyag elsajátítása mellett többre is képesek.

Kollégiumban elsősorban azok kapnak elhelyezést, akik lakóhelyükön nem részesülhetnek képességeiknek megfelelő iskolai és kollégiumi ellátásban. A kollégiumi diákönkormányzat jó lehetőségeket biztosít a szabadidő kulturált eltöltését illetően.

Beszédjavító Általános Iskola nevelő-oktató tevékenysége a többi általános iskola műveltségi területeivel, tanterveiben szereplő tantárgyakkal megegyező. Az iskola specialitása a beszédben és nyelvi, kommunikációs és tanulási képességekben megtalálható hiányosságok intenzív pedagógiai, pszichológiai korrekciója, rehabilitációja. Cél a különoktatással, fejlesztéssel minél előbb jól kommunikáló, az anyanyelvi fejlődésben rendezett képességekkel rendelkező tanulók iskolai pályafutásának, tanulmányi előmenetelének és továbbtanulásának segítése. A más, tanulási képességek hiányát mutató – dyslexia, dysgraphia, dyscalculia – részképességek korrekciója is fontos követelmény. A kiscsoportos és egyéni fejlesztések mindenkor a gyermek aktuális és beszédállapotához, fejlettségi szintjéhez igazodnak. A tanévenkénti felvételt – szülői kérelem alapján – a Beszédjavító Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság (Budapest) szakvéleménye alapján biztosítják.

Kollégiumaikban közel 100-120 főnek tudnak megfelelő színvonalú ellátást biztosítani. Erre az iskola országos beiskolázása alapján jelentős igény mutatkozik. A délutáni szabadidős programok széles lehetőségeket biztosítanak a pihenésre, a sportolásra illetve a másnapi felkészülésre is.

A Szakiskola középfokú szakképző oktatási intézményegységben a sajátos nevelési igényű tanulók OKJ szerinti szakképzése folyik. Az 1991-ben alapított iskolában a következő szakmákat oktatják. Szakmák: kőműves; burkoló; festő, mázoló, tapétázó Rész-szakmák: szobafestő; asztalosipari szerelő; faipari gépkezelő; famegmunkáló; parkgondozó; kerti munkás; textiltermék-összeállító; lakástextil-készítő; konyhai kisegítő; számítógépes adatrögzítő. Diákjaik egy része kötelező (a pedagógiai szakszolgálat megyei szakértői bizottságának szakvéleménye alapján) 9. előkészítő osztályban kezdi tanulmányait. Sikeres elvégzése után kerülhetnek az általuk választott szakképzésbe. A többi diák azonnal, az általános iskola elvégzését követően szakképző osztályban tanulhatja választott szakmáját. A képzési idő a rész-szakmákban 2, a teljes szakmákban 4 év. A gyakorlati oktatás jól felszerelt iskolai tanműhelyeikben folyik, de a nyári összefüggő gyakorlattól, ill. a második szakképzési évtől lehetőség van iskolán kívüli gyakorlati helyen való képzésre is (tanulószerződés alapján). Intézményük kollégiumában kényelmes elhelyezést biztosít az azt igénylőknek. A sportok kedvelőinek különböző sportágak kipróbálására, edzésére, valamint az országos és nemzetközi versenyekhez való kijutásra is lehetőségük van (a Speciális Olimpia versenyei Európa, Ázsia, Amerika országaiban kerülnek megrendezésre). Az intézmény területén működő fedett uszodát diákjaik ingyen használhatják. Képzésük minőségét az országos szakmai tanulmányi és kulturális versenyeken, valamint az országos és nemzetközi sportversenyeken elért eredményeik mutatják.

Ha egyéb, más településen van lehetőség fejlesztésre, fejlesztő programokra a falugondnoki szolgálat áll rendelkezésre, mely segít az eljutásban.

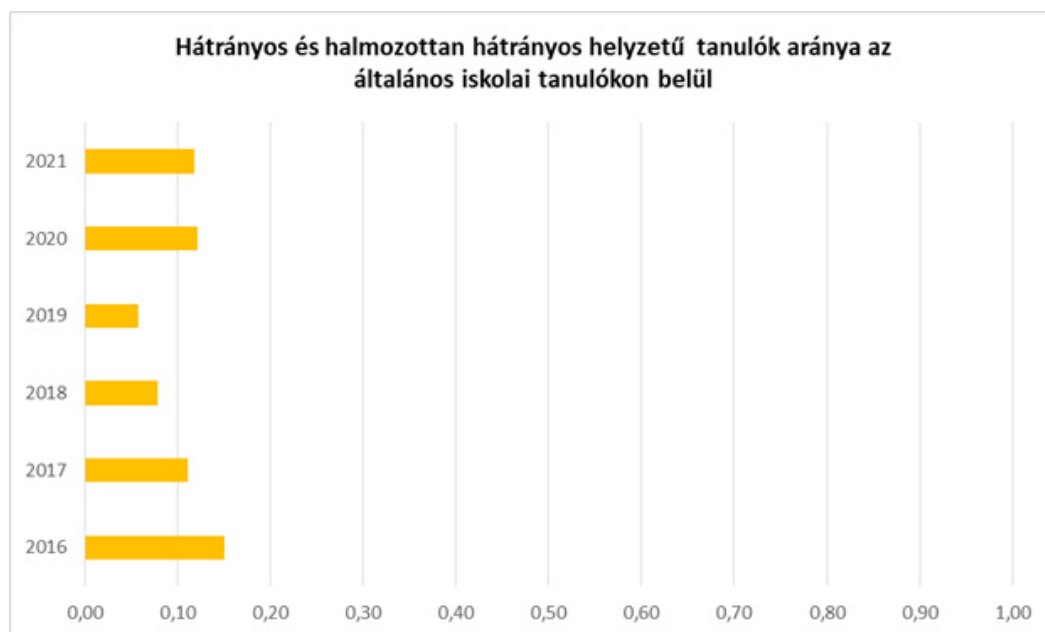
4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	28	0	0,00
2017	27	0	0,00
2018	24	0	0,00
2019	27	0	0,00
2020	25	0	0,00
2021	25	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	20	3	0,15
2017	27	3	0,11
2018	38	3	0,08
2019	35	2	0,06
2020	33	4	0,12
2021	34	4	0,12

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	0	0
2017	1	2
2018	1	2
2019	2	0
2020	4	0
2021	4	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Óvodában logopédus heti 1 alkalommal foglalkozik a nagycsoportos, iskolába készülő gyerekekkel, mely összességében elegendőnek mondható, amennyiben szükséges a logopédus az iskolában tovább folytatja a gyermekek kezelését.

A 3-6 éves korú gyermekek száma magasabb, mint az óvodai férőhelyek száma. A gyermekek száma meghaladhatja a férőhely számot az intézmény alapító okiratának megfelelően, az ezen felüli létszámot a peresznyei óvoda tudja befogadni. Az érintetteket a horvátzsidányi falubusz szállítja a két település között.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	35	1	25	1	28	0	0	28
2017	34	1	25	1	27	0	0	27
2018	31	1	25	1	24	0	0	24
2019	31	1	25	1	27	0	0	27
2020	34	1	25	1	25	0	0	25
2021	36	1	25	1	25	0	0	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati
adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	3	1	8,00	12,50
2017	0	4	1	7,00	0,00
2018	0	4	1	9,50	0,00
2019	0	3	1	15,50	25,81
2020	0	3	1	16,50	24,24
2021	0	3	1	17,00	20,59

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Kis létszámú iskola esetén kiemelkedően fontos az összetartás a diákok, tanárok között, mind az oktatás, mind pedig a közösségi élet terén. Amennyiben az intézményen belül szegregáció

alakulna ki, az megnehezítené, sőt akár el is lehetetlenítené az intézmény működését. Elmondható, hogy hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés nem jellemző az iskolában.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Általánosságban véve a falusi iskolákat, az ott tanuló diákokat sokszor éri hátrányos megkülönböztetés, negatív kritika az oktatás színvonalát illetően.

A horvátzsídányi tagiskola tanulói eredményeikben cáfolják az általános véleményt.

A családi környezet és az alacsonyabb létszám kis korban az alapok alaposabb elsajátítását teszi lehetővé, így pedig a biztos alapokról indulva kerülhetnek a felső tagozatba. Az átvevő iskolák visszajelzései alapján pedig megállapítható, hogy a jól tanuló gyerekek a falusi iskolában is jó tanulók.

Az iskola nagy része felújított, digitális tábla áll rendelkezésre minden tanteremben, tehát az oktatás feltételei sokszor túlmennek a városi iskolák szintjén.

Az emeletes épület felső szintje nem kialakított. Jelenleg folyamatban van, pályázatból kialakításra kerülő 2 tanterem kiépítése, de a későbbiekben további 2 terem kialakítása és a földszinti mellékhelyiségek felújítása szükséges még az emelkedő iskolai létszám miatt.

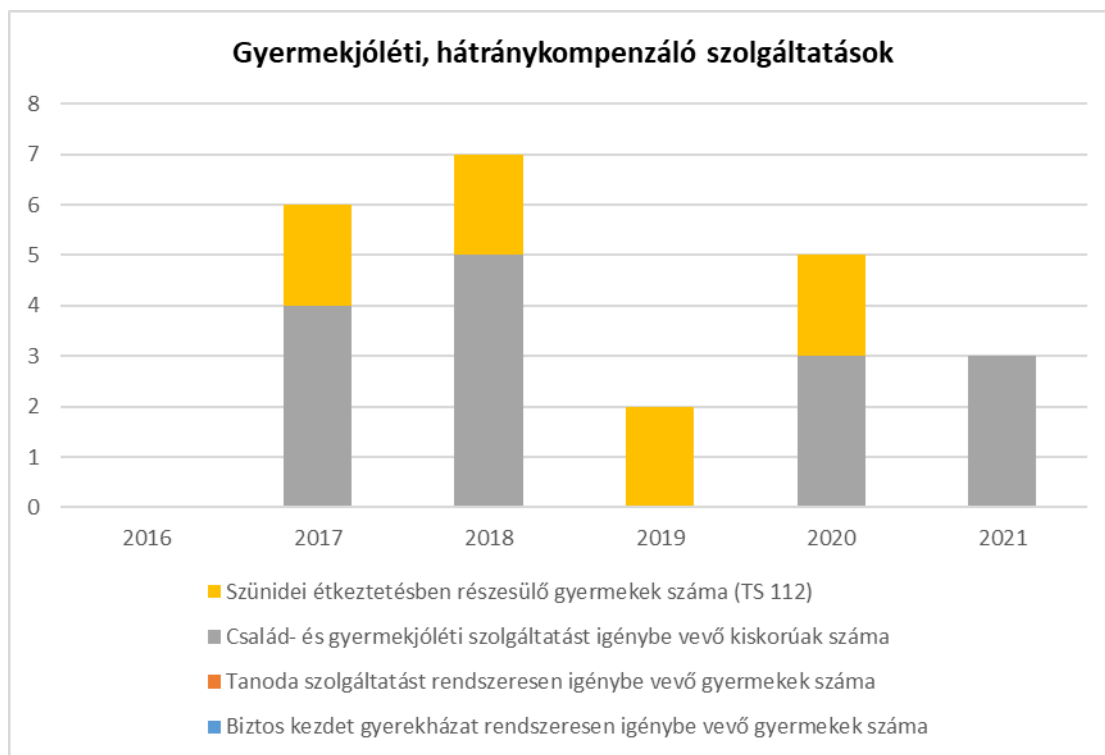
A tetőzet korábban lecserélésre került, de az energetikai felújítás még sürgető, hiszen a több, mint 30 éve épült épületben nem volt még ablakcsere és leszigetelve sincs az épület.

A gyermekek tornaórára a kultúrházba járnak, mely megfelelő, de komfortosabb lenne egy saját tornaterem kialakítása.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások

4.4.6. számú táblázat - Gyermejkölési, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjölési szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	0
2017	n.a.	n.a.	4	2
2018	n.a.	n.a.	5	2
2019	n.a.	n.a.	n.a.	2
2020	n.a.	n.a.	3	2
2021	n.a.	n.a.	3	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Horvátszidány tagja a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszernek, melynek célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételének támogatása. A Bursa Hungarica többszintű támogatási rendszer, melynek pénzügyi fedezeteként három forrás szolgál: a települési önkormányzatok által nyújtott támogatás, a megyei önkormányzatok által nyújtott támogatás és a felsőoktatási intézményi támogatás.

A gyermekjóléti szolgáltatásokról bővebben már szoltunk a 4.3. f) pontban.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
iskola épülete energetikailag elavult, nem akadálymentesített, növekvő gyermeklétszám miatt további tanterem hiánya	iskola épületének energetikai korszerűsítése, akadálymentesítése, hiányzó felújítások elvégzése, tanterem, szaktanterem kialakítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

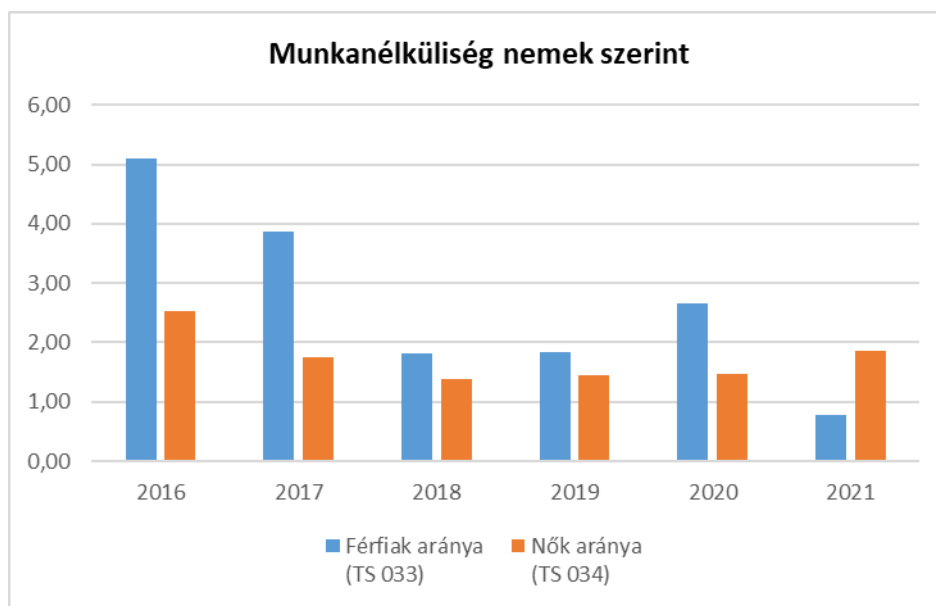
- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv.
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. E követelmény megsértésének orvoslása nem járhat más munkavállaló jogának megsértésével vagy csorbításával. munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	5,09	2,52	3,81%
2017	3,87	1,76	2,82%
2018	1,81	1,39	1,60%
2019	1,83	1,45	1,64%
2020	2,66	1,47	2,07%
2021	0,79	1,86	1,33%

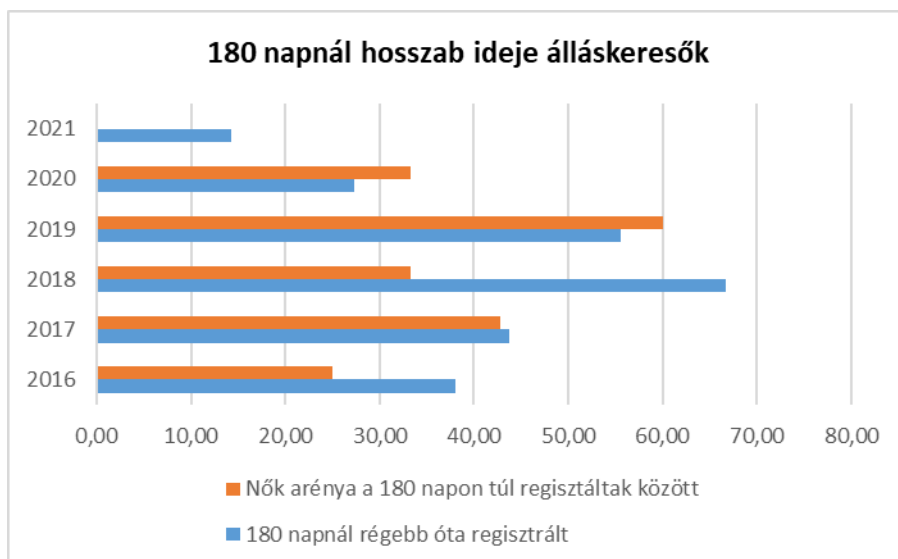
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A foglalkoztatottak létszáma esetén a statisztika erőteljesen torzít, hisz a kimutatásban nem jelennek meg pl. a GYES-en, GYED-en lévő kismamák, illetve azon munkanélküliek, akik nem regisztráltak a munkaügyi hivataloknál. Tehát aki munkavállalási korú, és nem munkanélküli, az nem mindenesetben foglalkoztatott.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2016	38,1	25
2017	43,75	42,86
2018	66,67	33,33
2019	55,56	60
2020	27,27	33,33
2021	14,29	0

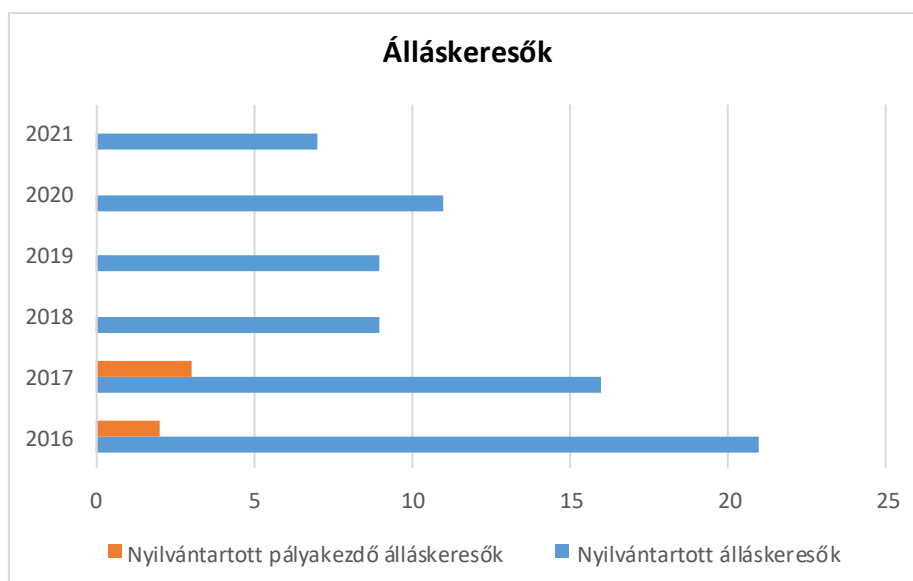
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	21	2
2017	16	3
2018	9	0
2019	9	0
2020	11	0
2021	7	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nők foglalkoztatási helyzete településen jobbnak mondható, mint a férfiak helyzete. Ha a táblázatokat összehasonlítjuk egyértelműen kimutatható. Így a munkanélküliek aránya is alacsonyabb a nők körében.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A korábbi években volt női közfoglalkoztatott a településen, de az utóbbi két évben csak férfiak vannak a közfoglalkoztatásban, mivel jellemzően inkább településszépítő munkát végeznek. Ausztria közelsége miatt sok nő inkább külföldön vállal bejelentett munkát 4 – 6 órában (vasalás, takarítás, gondozás). Képzési programokban a településről nem vagy csak ritkán vállalnak részt a nők.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségre vonatkozóan vannak adataink, valamint a 180 napon túli nyilvántartott álláskereső számáról. A kettő között összefüggésekről jelenleg nincs kimutatásunk, de látható mindkét táblázatból, hogy egyik sem olyan magas, mely aggodalomra adhatna okot.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Térségünkben hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk a foglalkoztatás területén.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Nagyon nehéz a női munkavállalóknak összeegyeztetni a munka és család feladatait, főképp a munkahelyekre történő utazás miatt, ami sok időt elvesz. Hiába a családbarát munkahely, az óvodai és iskolai nyitva tartásokra nem minden anya tud időben érkezni gyermekével.

A település lehetőségeihez mérten mindent megtesz, hogy a nyitva tartást maximalizálja az igényeknek megfelelően.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	1	8	8
2019	1	13	13
2020	1	13	13
2021	1	7	7
2022	1	4	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	12	12

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	12	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés soktényezős. Egyre több a házasság Magyarországon, így egyre több a gyermek is, köszönhetően a kormányzati intézkedéseknek is. Településünkön is többen igénybe vették a Falusi CSOK lehetőségét, szinte nincs is eladó ház a településen. Az otthon-felújítási támogatással nagyon sok otthon energiatakarékos felújításokat tudott eszközölni a családi házában, mely hosszútávon kifizetődő. A 3 vagy több gyermeket nevelő családok támogatása szintén nagy segítséget jelentett és növelte a gyermekvállalási kedvet.

Horvátzsidány, Ausztria közelsége miatt vonzó a keleti országrészből érkező családok számára.

Az anya- és gyermekgondozás a védőnői ellátórendszerrel és a háziorvossal való együttműködésének köszönhetően megfelelőnek mondható.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A nőket érő családon belüli, vagy akár munkahelyi erőszak jelen van mindennapjainkban. Annak ellenére, hogy hivatalos, nyilvános statisztikánk nincs és sokszor még tabu témának is számít, létezik. Talán egy ilyen kistelepülésen, mint Horvátzsidány nem olyan gyakori, de itt is előfordul. Az esetek nagy részében a „négy fal közt” maradnak az ilyen ügyek és csak a legkirívóbb, legritkább esetekben történik meg a rendőrség közbelépése. Ennek oka a nők szégyenérzete és félelme. Nem jelenthetjük ki tehát, hogy amiről nem tudunk, az nem létezik.

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakra nincs önálló tényállás a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Btk. különböző tényállásai vonatkoznak, lásd testi sértés, zaklatás, távoltartás. A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Btk. releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma általában alulmarad a tényleges esetek számától, a korábban megfogalmazott okokból kifolyólag. A bántalmazott nők a rendőrség mellett a családsegítő és gyermekjóléti szolgálattól kérhetnek tájékoztatást, segítséget. Tájékozódhatnak arról, hogy hova fordulhatnak segítségért, hol működnek anya-gyermek otthonok, mik a felvétel feltételei. Ebben az intézményben plakátokon, felhívásokban, tájékoztatják a nőket jogaikról, az elérhető segítségről.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Családok átmeneti otthona nincs a településen. 50 km-es körzeten belül Gencsapátiban található anyaothton, azonban itt más körzetből nem fogadnak senkit.

Már korábban a gyermekek életének krízishelyzeténél említettük a helyi Családsegítő- és gyermekjóléti szolgálatot, ahol a nők esetében is tudnak segítséget nyújtani.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény korábban hivatkozott, XV. cikkére visszavezetve vizsgálható, hogy a helyi közéletben a nők és férfiak azonos jogai a politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében érvényesülnek-e. Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a lakossági, társadalmi közös érdeket.

Korábban a 7 fő képviselő-testületi tag közül senki sem volt nő. A 2010-es választások óta csökkent a képviselő-testületi tagok száma, 4 férfi és 1 női, összesen 4 képviselőre. A 2019. évi választásokon a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai mind férfiak, a nemzeti képviselő-testületben 4 férfi 1 nő képviselő van. A jövőbeni választásokon információink szerint indulnak majd női jelöltek. A nők szerepét a közéletben mutatja az is, hogy a Közös Önkormányzati Hivatal vezetője, aki a település jegyzője, valamint a hivatal köztisztviselői is nők, 1 férfi van. A helyi tagiskolának helybéli igazgatónője van, a fogorvos, óvodavezető, a művelődési ház vezetője valamint a civil szervezetek vezetői szintén nők.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nők, családon belül betöltött szerepük miatt alapvetően hátrányos helyzetből indulnak a munkaerő piacon, számukra a gyermekvállalást követően jóval korlátozottabb a munkaerőpiacra történő visszatérés is. De a GYED-en, GYES-en lévő édesanyák esetében az elszigetelődés veszélye is fenn áll. Továbbá meg kell említeni az egyedülálló nők, gyakran özvegyek nehéz helyzetét, akik létfenntartása, a magukról való gondoskodás is problémás.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
GYES, GYED ideje alatt történő elszigetelődés	Képzések, e-learning programban való részvétel, közösségi programok
GYES-ről, GYED-ről való visszatérés nehézségei, munkahelyek elvesztése	Jogi és munkaerő-piaci tanácsadás Idősek bevonása a gyermekfelügyeletbe

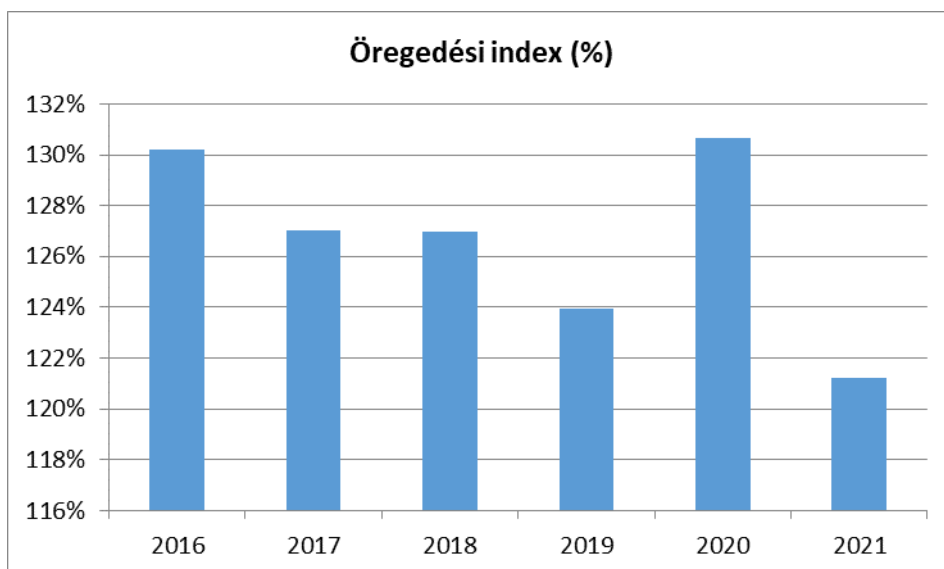
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A táblázatból látszik, hogy településünk öregedési indexe egyre alacsonyabb, ami köszönhető a fiatalok betelepülésének, viszont az állandó lakosságszámhoz viszonyítva a nyugdíjasok aránya 22,2 %, ami elég magasnak mondható, hiszen a lakónépesség ötöde nyugdíjas.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	138	106	130,19%
2017	141	111	127,03%
2018	146	115	126,96%
2019	150	121	123,97%
2020	162	124	130,65%
2021	160	132	121,21%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

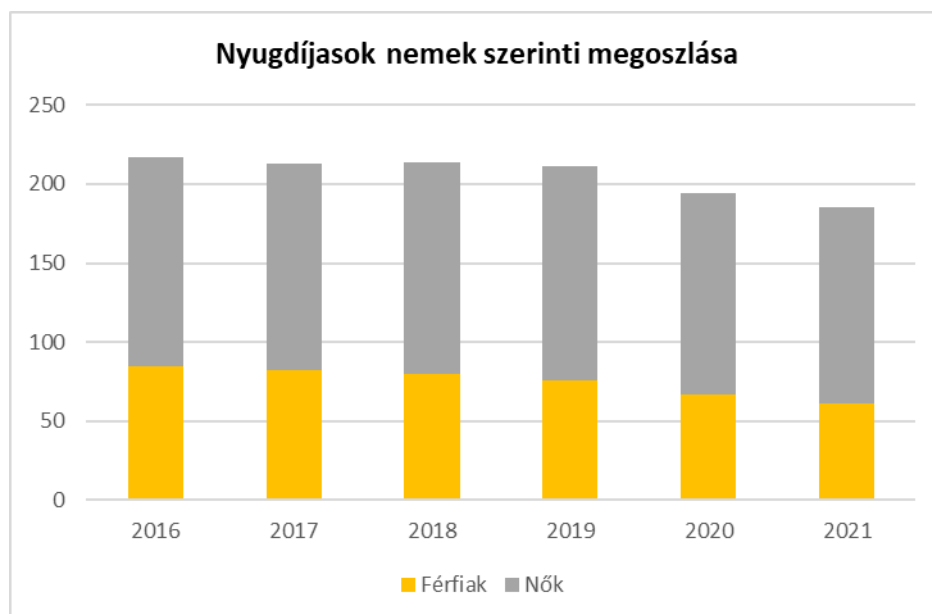
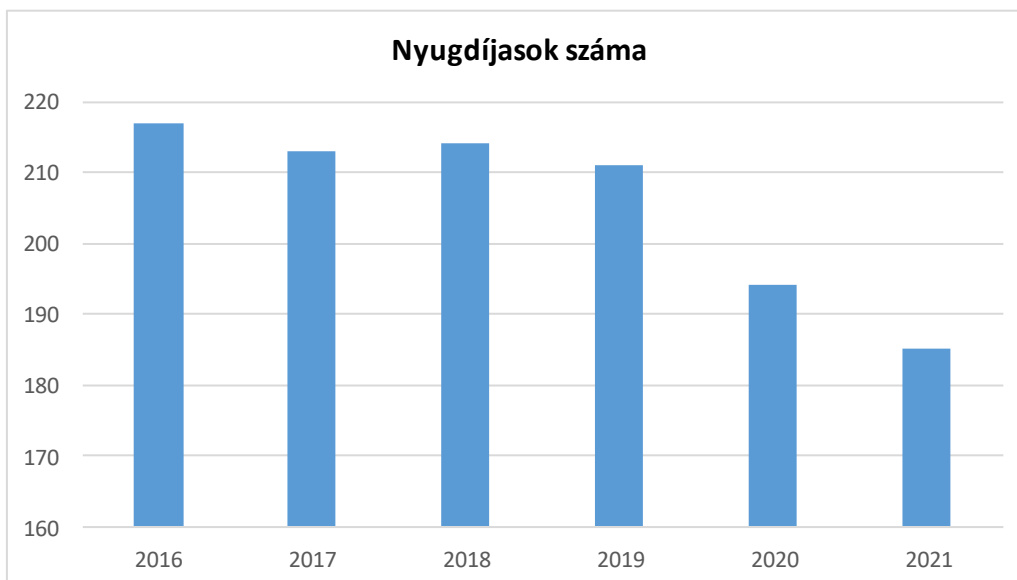

A nyugdíjasok száma az utóbbi években folyamatosan csökkent. Ez azonban nem a lakosság fiatalodásának eredménye, hanem a folyamatosan változó nyugdíjkorhatáré. A nyugdíjban részesülők átlag 70%-a nő, ami köszönhető egyrészt a nők alacsonyabb nyugdíjkorhatárának, a nők 40 éves szolgálati idejének beszámítása, az özvegyi nyugdíjasok számának és a

korkedvezménnyel nyugdíjba vonulóknak, akik a tényleges nyugdíjkorhatártól gyakran még igencsak távol állnak.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	85	132	217
2017	82	131	213
2018	80	134	214
2019	76	135	211
2020	67	127	194
2021	61	124	185

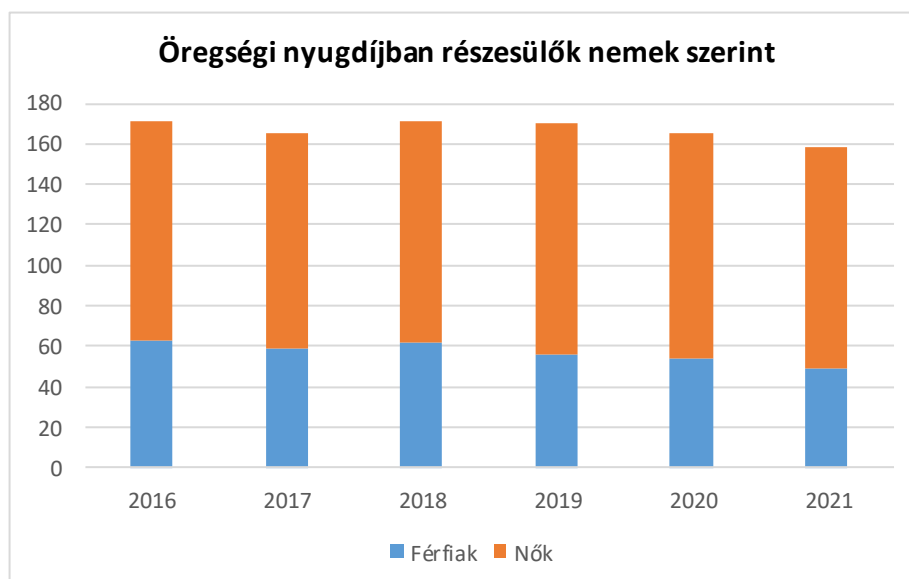
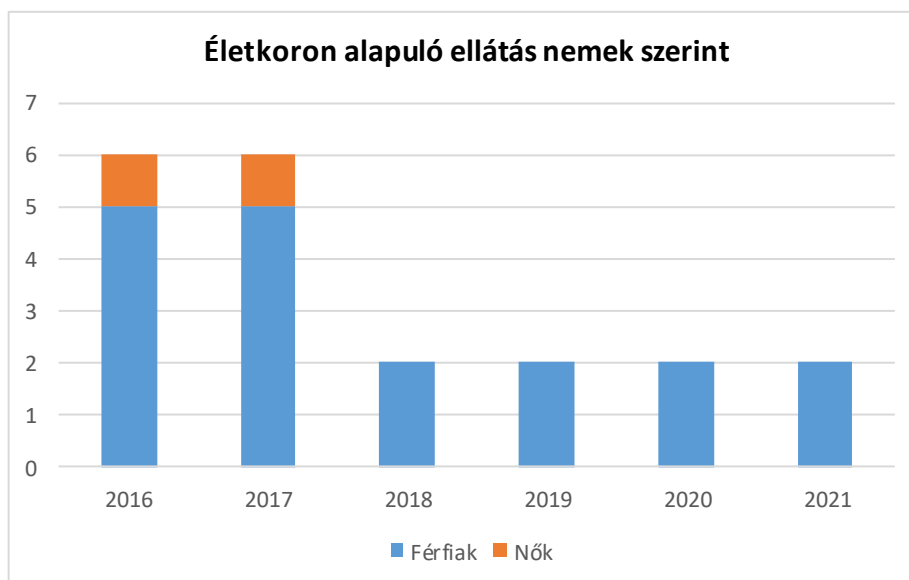
Forrás: TeIR, KSH Tstar

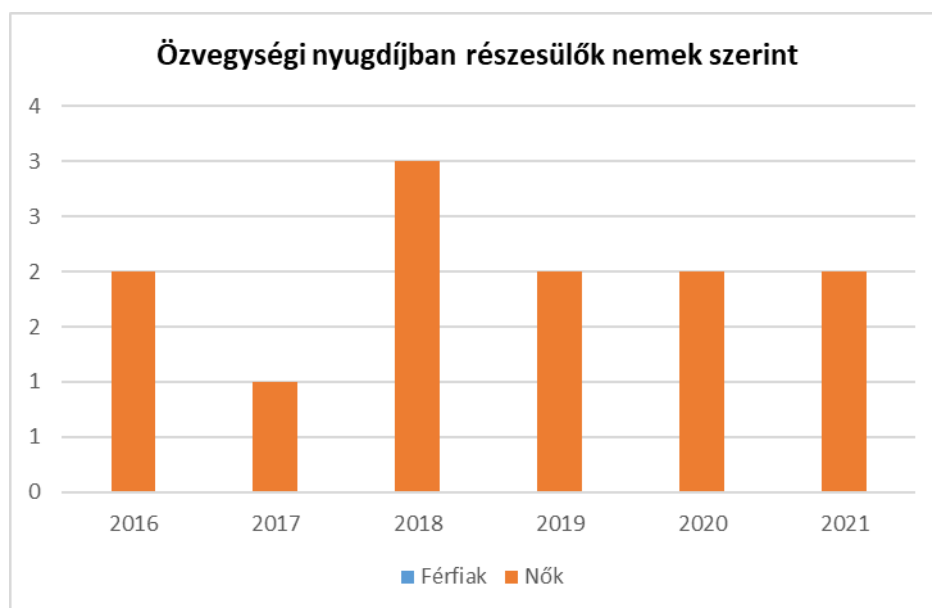

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	5	1	63	108	0	2	0
2017	5	1	59	106	0	1	0
2018	2	0	62	109	0	3	0
2019	2	0	56	114	0	2	0
2020	2	0	54	111	0	2	0
2021	2	0	49	109	0	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A munkaerő piac jelenlegi állapota nem túl kedvező a fiatalabb, nem hogy az idősebb korosztály számára. Míg a fiatalok körében is jellemző a munkanélküliség, addig a nyugdíjasoknak nem feltétlen kell munkát vállalni, jövedelmük, nyugdíjuk kiegészítésére, mert ezáltal csökkentik a fiatalok elhelyezkedési esélyeit. Sokszor említett, de ténylegesen nem megoldott probléma ez országos szinten sem. Természetesen speciális ismeretekkel és tapasztalattal rendelkező idős korúakra gyakran jelentkezik igény. Településünkön több intézmény is van, amely nyugdíjasokat foglalkoztat. Az óvodában 2 óvónő és 1 dajka, valamint a helyi konyhán is nyugdíjasok dolgoznak.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	21	16	9	9	11	7
41-45 év (TS 042)	Fő	1	2	1	2	0	0
	%	4,76%	12,50%	11,11%	22,22%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	3	2	1	1	1	3
	%	14,29%	12,50%	11,11%	11,11%	9,09%	42,86%
51-55 év (TS 044)	Fő	2	1	0	1	2	3
	%	9,52%	6,25%	0,00%	11,11%	18,18%	42,86%
56-60 év (TS 045)	Fő	2	1	0	2	1	0
	%	9,52%	6,25%	0,00%	22,22%	9,09%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3	4	4	1	1	0
	%	14,29%	25,00%	44,44%	11,11%	9,09%	0,00%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A jelenlegi nyugdíjasok közül tudomásunk szerint csak néhány fő dolgozik korábbi munkahelyén. Mások, saját családjuknak segítenek, például gyermekfelügyeletet vállalnak.

Az élethosszig tartó tanulás még új-keletű dolog Horvátzsidány nyugdíjasainak körében. Egy korábbi konzervatívabb generáció és egy zártabb világ szülöttei, az újdonságokra nem annyira nyitottak. Természetesen akadnak kivételek, modernebb, világiasabb felfogású időskorúak is, akik nyugdíjas korukban ismerték meg a számítógép használat rejtelseit. Idősek klubja működik a településen, ahol összejöhetnek és társasági életet élhetnek ezáltal, mely hozzájárul, hogy az időskorúak ne szigetelődjenek el a településtől.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz, sok esetben pedig teljesen valós képet a statisztika sem mutat. Szakirodalmi háttér támasztja alá, hogy az idősebb korosztály munkaerő-piaci elhelyezkedési esélyei rendkívül rosszak, emellett pedig a leépítések során is, úgymond preferált célcsoportot jelentenek. Éppen ezért a közfoglalkoztatás kedvező, hisz keretein belül megoldott az 55 év felettiek foglalkoztatása is.

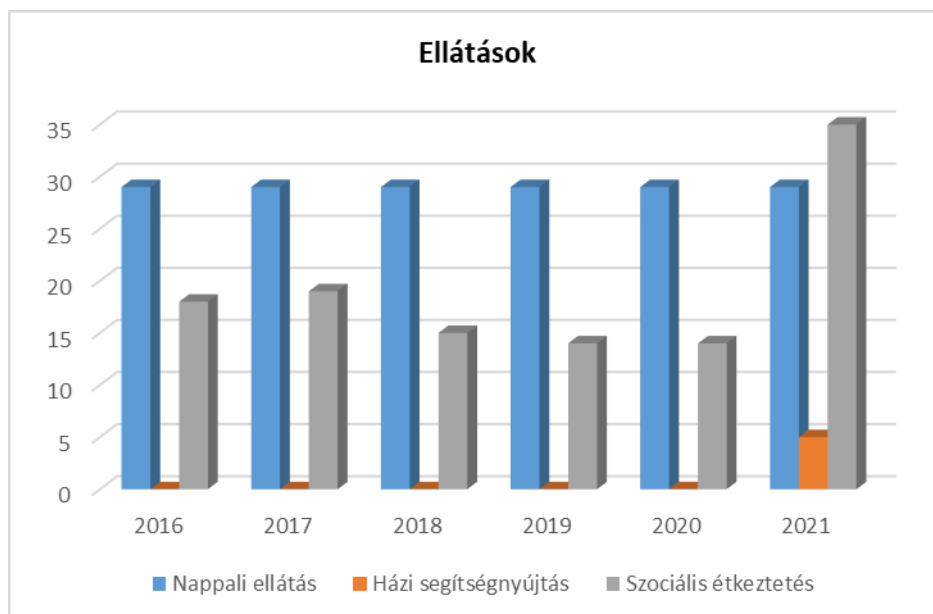
A regisztrált munkanélküliek száma csökkenő tendenciát mutat, a tartós munkanélkülieké növekedni látszik, de ahogy már többször említettük nem teljesen valós a statisztika képe, hisz számos munkanélküli nem regisztráltatja magát álláskeresőnek.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	138	29	0	18
2017	141	29	0	19
2018	146	29	0	15
2019	150	29	0	14
2020	162	29	0	14
2021	160	29	5	35

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése az egészségügyi alapellátás házi orvos, fogszakorvos, helyben biztosított. A további szakorvosi szolgáltatások a környező városokban Kőszegen, Csepregen, Szombathelyen érhetők el, melyhez a közösségi közlekedés igénybevétele szükséges. Az üzemanyagár emelkedéseknek valamint az állítólagos kihasználatlanságnak köszönhetően számos autóbusszjárat került megszüntetésre, ezáltal megnehezítve az utasok lehetőségeit. A diákokat és az idős még mozgékony korosztályt érintette ezen lépés a legkedvezőtlenebbül, hisz a diákság még, a nyugdíjas, idősebb korosztály pedig már nem jár személygépkocsival, így sok esetben családjukra hagyatkozhatnak csak, s valamelyest kiszolgáltatott helyzetben is vannak. Megoldást hozott a problémára a falugondnoki szolgálat, mely hivatott ezen korosztály kiszolgálására, a gyógyszer felíratástól a receptkiváltásig valamint a heti bevásárlás elintézésében is.

A nappali ellátásban részesülő 65 év felettiek száma stagnál, a maximális ellátotti létszám folyamatosan feltöltésre kerül, így a stagnálás tulajdonképpen a maximum kihasználása. Az idősök nagyon hálásak és nagyon kedvelik ezt az ellátási formát.

A szociális étkezés emelkedése a nagyon jó minőségű ebédnek köszönhető. Sok családban élő is igénybe veszi, hiszen kedvező áron, minden nap friss, meleg ebéd kerül házhoz szállításra, amit csak el kell fogyasztani, így a dolgozó családnak nem okoz gondot az idős étkeztetése napi szinten.

A házi segítségnyújtás is elindult 2 éve a településen. A szociális alapszolgáltatást feladat-ellátási szerződés keretében biztosította az önkormányzat, azonban 2 éve átvette a szolgáltatást és keletkezett is valós igény az ellátásra. További lehetőség lenne az ellátás megszervezésében, ha több szakalkalmazott felvételével bővíthető lenne az ellátottak köre is, valamint esetlegesen társulási formában is lenne lehetőség további települések bevonásával a bővítésre.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

- Idősök klubja: a szociális gondozás egyik megvalósult és hatékonyan működő intézménye az idősök klubja. A kedvezményes áru étkeztetés mellett, előadások, tea-délutánok, beszélgető estek, klubdélutánok hetente kétszer, idősök tornája heti egyszer, daldélután heti egyszer, záródoglat évente egyszer szeptemberben, melyek könnyebbé teszik az időskorúak mindennapjait, azok elviselését, küzdve az időskori magánnyal.

- Idősek napja: az önkormányzat minden évben megrendezi az öregek, idősek napját, ahol vendégül látják a falu 70 év feletti lakosait. A falu polgármesterén kívül a helyi plébános is rendszeresen részt vesz az eseményen, ahol valamely kulturális csoport, óvodások, kisiskolások adnak műsort. Minden meghívottnak ajándécsomaggal kedveskednek, melyben általában tea, kávé, édességek találhatók.

c) idősek informatikai jártassága;

Az időskorúak informatikai jártasságával kapcsolatban nincs hiteles adat a birtokunkban. A megkérdezettek köre nem reprezentatív. A megkérdezett időskorúak zöme nem rendelkezik informatikai jártassággal, de többnyire nem is igénylik azt. Akadnak persze olyan időskorúak, akik napi felhasználói az internetnek, különösen az elmúlt években kialakult facebook és messenger használat miatt. Ők kedvtelésből, a modern világ felé irányuló kíváncsiságuk kielégítésére szereztek jártasságok az informatikában, aminek köszönhetően akár ügyeik intézését is interneten keresztül végzik. Az okostelefonok megjelenésével pedig még inkább bővülni látszik az internethasználók köre, mivel ezen keresztül is tudják tartani a kapcsolatot pl. unokaikkal.

d) a generációk közötti programok.

A helyi rendezvények, falunapok, egyéb programok úgy vannak összeállítva, hogy a generációk mind megtalálják a nekik való programot.

A falunapon főznek, sütnek az Idősek Klubja tagjai, a Péruska ifjúsági táborban évek óta az egyik nap ők készítik el az uzsonnát, Horvát esten kis műsorral készülnek (énekelnek vagy színdarabot adnak elő).

Idősek napján viszont éppen a fiatalok kedveskednek az időseknek zenés műsorral, az iskolás gyerekek versekkel.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősek érdeklődési köre a településen két fő irányvonalon halad. Egyrészt az egészség, különféle betegségek, másrészt pedig a vallás. Az ezekkel kapcsolatos eseményeken rendszerint szép számban jelen van az idősebb korosztály. A művelődési ház és az egyház szervezésében is jócskán akad program a fenti témákban.

Az időskorúak részére, az Idősek Világnapjához kapcsolódóan „Időskorúak idősek napi támogatása” természetbeni juttatás bevezetéséről döntött az önkormányzat a szociális ellátások és szociális szolgáltatások helyi szabályairól szóló 7/2018. (XI. 9.) helyi önkormányzati rendelettel.

Települési támogatásként az idősek világnapjához kapcsolódóan, ajándécsomagra jogosult az a tárgyévben 70. életévét betöltő személy, aki Horvátzsidány Község közigazgatási területén lakcímmel rendelkezik.

Az időskorúak, idősek-napi ajándécsomagjának összege 15000 Ft/támogatott. A támogatás megállapítása szintén a rendeletben meghatározott kérelemre indul.

Az időskorúak, idősek napi támogatási kérelmet minden érintett személy részére a Közös Önkormányzati hivatal eljuttatja, elősegítve az ezzel kapcsolatos rugalmas ügyintézés!

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Időskorúak társadalmi kirekesztettsége	Programokba való integrálásuk, közélet, közösségi élet iránti érdeklődésük felkeltése
	Könyvtári estek szervezése
Az időskorúak közügyek, közösségi ügyekkel szembeni érdektelensége	Információs szolgáltatás, aktív részvétel erősítése
Internethasználat	Képzések szervezése a könyvtári számítógépeken
Magány	Idősök nyári gyermekfelügyeletbe bevonása Diákok közösségi szolgálatban látogathatják az időseket
Idősök egyedülléte, nincs hozzáférésük állandó betegség esetén a szakszerű ellátáshoz, 24 órás felügyelet	A házi segítségnyújtás szolgáltatás fejlesztése, magasabb létszámmal további ellátotti kör bevonása, érzékenyítés, szemléletformálás

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi – így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A 2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről XCII. tv. 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

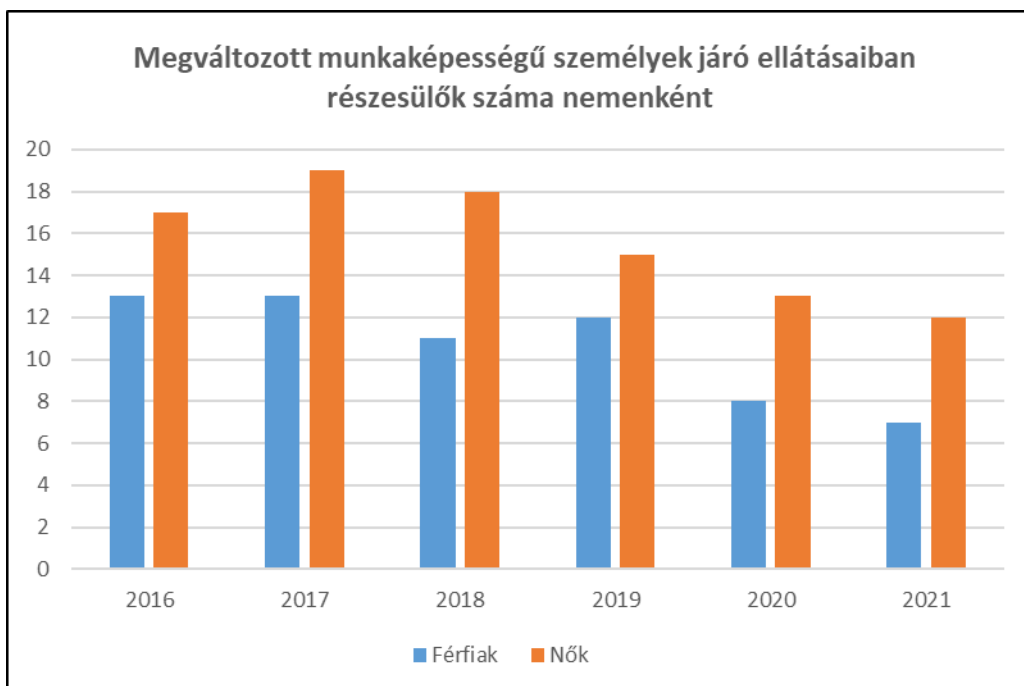
A fogyatékkal élőkre vonatkozó értékelhető statisztikai adatok nem állnak rendelkezésre, mely alapján reális képet kaphatnánk a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A társadalom egyik legsérülékenyebb csoportját alkotják a fogyatékkal élő emberek és családjaik. Feladatunk lenne olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi létük során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási- és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport, szórakozás területén is.

A település közintézményei akadálymentesítettek, kivéve a közösségi tér, azonban amennyiben olyan programot szerveznek, mely fogyatékos személyt érint, akkor a Művelődési Ház vagy az Idősek klubja terme tud helyet biztosítani.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	13	17	30
2017	13	19	32
2018	11	18	29
2019	12	15	27
2020	8	13	21
2021	7	12	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásában részesülők száma az elmúlt öt évben csökkeni látszik. A férfiak és nők száma között van különbség, a nők az összesen adat 63,15 százaléka, de folyamatos csökkentést figyelhetünk meg mindkét nem esetében. Az állandó népességhez viszonyítva a megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásában részesülő férfiak aránya 0,85 %, a nők aránya 1,45 %

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Horvátországban nincs nappali ellátásban részesülő fogyatékos személy.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

2011. évi CXCI. törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról törvény szerint a „Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira jogosult az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű (a továbbiakban: megváltozott munkaképességű személy), és aki

- a) a kérelem benyújtását megelőző
aa) 5 éven belül legalább 1095 napon át,
ab) 10 éven belül legalább 2555 napon át vagy

- ac) 15 éven belül legalább 3650 napon át biztosított volt;
- b) keresőtevékenységet nem végez és
- c) rendszeres pénzellátásban nem részesül.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában foglaltaktól eltérően biztosításának tartamára tekintet nélkül jár a megváltozott munkaképességű személyek ellátása annak,

- a) aki 35. életének betöltése előtt megváltozott munkaképességűvé vált, és 35. életének betöltését megelőzően megkezdett iskolai tanulmányai alatt vagy e tanulmányai megszűnését követő 180 napon belül biztosítottá vált, és 30 napnál hosszabb megszakítás nélkül biztosított volt, vagy
- b) aki 2011. december 31-én rokkantsági nyugdíjban, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rehabilitációs járadékban vagy az egészségkárosodott személyek szociális járadékaiban részesült, vagy az ellátásra jogosultságát megállapították, de annak folyósítása 2011. december 31-én szünetelt.”

Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról 15.§. szerint:

„(1) A fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

(2) A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

(3) A munkáltató a fogyatékos személy munkához jutásának elősegítése érdekében – a felvételi eljárás során – köteles biztosítani az egyenlő eséllyel hozzáférhető környezetet.

(4) A munkáltatót a (3) bekezdésben foglalt kötelezettség abban az esetben terheli, amennyiben

- a) a megüresedett álláshelyet nyilvánosan meghirdette,

- b) az álláshelyre a fogyatékos személy oly módon jelentkezett, hogy jelezte a meghallgatáshoz szükséges speciális igényeit, és

- c) azok biztosítása a munkáltató számára nem jelent aránytalanul nagy terhet. Aránytalanul nagy terhek minősül az, ha a kötelezettség teljesítése a munkáltató működését ellehetetleníti.

16. § Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató akkreditált munkáltatókat és a fejlesztő foglalkoztatást végző foglalkoztatókat a központi költségvetés – jogszabályban meghatározottak szerint – támogatásban részesíti.”

A megváltozott munkaképességű személyekkel kapcsolatos ügyek a Vas Megyei Kormányhivatal Szombathelyi Járási Hivatal Foglalkoztatási, Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztálya Rehabilitációs Ellátási és Szakértői Osztályához kerültek. A foglalkoztatási rehabilitációval összefüggő feladatokat a Foglalkoztatási Osztály látja el.

Horvátzsidányban nem foglalkoztat megváltozott munkaképességű embereket egyik munkahely sem. A közelben Kőszegen két cég foglalkoztat megváltozott munkaképességű embereket: a Mea-Gold Kft. és a Főkefe Kft.

A kőszegi Mea-Gold Kft. (Kőszeg, Kiss János utca 31.) egy zalaegerszegi székhelyű cég kihelyezett telephelye. Magánvállalkozásként a cég nem kap 100 %-os támogatásokat, mint egy

megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató állami vállalat. 2015. évtől az üzemnek a Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Intézmény ad helyet. Jelenleg 38 fő megváltozott munkaképességű dolgozóval működik. Korábban bedolgozók is voltak, melyet sajnos megszüntettek és ez nagy probléma. A cég kismegszakítók összeszerelésével foglalkozik, a bedolgozók ehhez mechanikus kapcsolókat szerelnek össze. A munkakezdés reggel hatkor van, és napi négy, hat vagy hét órát dolgoznak a munkavállalók. Mivel nem egységes elbírálás alá esnek a támogatás szempontjából, ezért a dolgozók többsége normában dolgozik. A nagy fluktuáció oka jellemzően az, hogy a dolgozók órábérben fizetett munkát vállalnak.

A FŐKEFE Közhasznú Nonprofit Kft. (Kőszeg, Felső körút 12.) Magyarország legnagyobb, megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató állami tulajdonú társasága, amelynek célja a rehabilitációs foglalkoztatás. Jelenleg 50 telephelye van és a 3800 dolgozójából mintegy 3400-an különféle betegségrcsoportozoz tartozó megváltozott munkaképességűek. 2007. évben a szombathelyi rehabilitációs testvércég, a Savaria Nett-Pack Kft. a munkahelyek megmentése céljából gyáregységként beolvadt a FŐKEFE Kft-be. A tevékenységük meghatározója, hogy a megváltozott munkaképességű munkavállalók rehabilitációs foglalkoztatása, a sikeres és tartós nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedésük elősegítése. A foglalkoztatást integrált módon valósítják meg, kiemelt hangsúlyt helyeznek az egyéni foglalkoztathatósági szempontok érvényesítésére, illetve a szükséges segítő személyzet biztosítására. Biztosítják az egészségi állapotnak és a speciális igényeknek megfelelő akadálymentes munkakörnyezetet. A társaság kiemelt célja ezen felül, a társadalmi szemléletformálás is, a tevékenységükkel szeretnék bemutatni, hogy a megváltozott munkaképességű munkavállalók értékteremtő munkavégzésre képesek piaci körülmények között. A rehabilitációs foglalkoztatás szolgáltatási területei: kézi tevékenységet igénylő feladatok, összeszerelés, ragasztás, hajtogatás, csomagolás, egyénre szabott, egyedi, speciális betanított munkák. Fő profil a magas minőségű, kézi munkafolyamatok: gyártás, összeállítás, csomagolás, adatrögzítés, elektronikai összeszerelés. A munkavállalók jellemzően magas monotonitástűréssel rendelkeznek. Egyedi igényeknek megfelelően a munkaerő kapacitásuk növelhető, fejleszthető speciálisan az adott betanított munkafolyamatra.

Az üzemben jelenleg 28 fő megváltozott munkaképességű, különböző betegségrctípusú munkaerőt alkalmaznak, akik papír csomagolóanyagot gyártanak. A üzem létszáma bővül, a tervek szerint 2018 nyarán 32 főre szeretnék fejleszteni a létszámot. A munkaidő 5.30 – 12.50-ig tart. A munkavállalók közül 10 fő 4 órában, 3 fő 6 órában, és 15 fő 7 órában dolgozik.

Közfoglalkoztatás keretében az elmúlt években a településen fogyatékos személy foglalkoztatására nem került sor.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A településen nincs egyéb lehetőségünk, mint tájékoztatást tudunk adni minden lehetőségről az érdeklődő munkavállalóknak.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Erre vonatkozó adat és információ nem áll rendelkezésre, de általánosságban megállapítható, hogy a diszkrimináció most már nem annyira gyakori jelenség, mint 15-30 évvel ezelőtt.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Az Alpokalja Integrált Szociális Intézmény Győr-Moson-Sopron Vármegye Mozaik Szolgáltató Központ és Idősek Otthona Peresznye két kihelyezett, önálló életvitelt támogató intézménye is Horvátzsidányban található. Az otthonok fő célja az integráció volt, hogy a 2*12 férőhelyet betöltő személyek a település életébe bekapcsolódjanak.

A Kőszegi Szociális Gondozási Központ feladatai közé tartozik a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat működtetése. A szolgáltatásaikkal hozzájárulnak az egyének, családok valamint a különböző közösségi csoportok jóllétéhez és fejlődéséhez, továbbá a szociális környezetükhöz

való alkalmazkodáshoz. Az intézmény segítséget nyújt a működési területén élő, szociális, mentális problémái vagy krízishelyzete miatt segítséget igénylő személyeknek, családoknak. A gondozási feladatokon túl kórházi, illetve pszichiátriai gondozói felkérésre is felkeresnek családokat és nyújtanak segítséget a szociális ügyek intézéséhez.

A Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai és Módszertani intézményben sajátos nevelési igényű tanulók nevelése - oktatása és együttnevelésük támogatása folyik több iskolatípusban, első osztálytól a tizenkettedik osztályig. A legfontosabb feladatunknak tekintik, hogy differenciált segítséget nyújtsanak az alapfokú nevelő-oktató munka területén, majd ezek eredményeire támaszkodva a szakma tanulásához, a társadalmi beilleszkedéshez, a felnőtt életre való felkészüléshez. Az intézmény pedagógusai és összes alkalmazottja azon dolgozik, hogy próbálnak olyan értékrendet felállítani, olyan hagyományokat kiépíteni, egy olyan belső hangulatot varázsolni, ami talán majd meghatározó része lehet növendékeik jövőbeni életének. Igyekeznek olyan alapvető készségeket fejleszteni, szokásokat kialakítani, ami a további életüket, társadalomba való beilleszkedésüket a lehetőségeikhez képest sikeressé teszi. A pedagógusok feladata tehát a tanításon túl a tanulók személyiségfejlesztése, a családi szocializáció hiányosságainak pótlása. Az intézmény tanulóinak önálló életvitele felnőttkorban nehezített igazán, ezért további támogatást és segítséget igényelnének helyi szinten is.

Több kulturális és sportverseny szervezésével a diákok körében el lehetne érni, hogy az ép értelmű tanulók jobban elfogadják társaikat.

A szakembereik fontosnak tartanak érzékenyítő programok szervezését a munkahelyeken is.

Továbbá szükség lenne olyan programokra, mind az ép, mind a fogyatékkal élő diákok körében, ahol megismerkedhetnek

- olyan életutakkal, olyan élő példaképekkel, akik iránymutatást adhatnak a további életükre nézve, illetve
- a kisebbségek kultúrájával (pl. táncház, gasztronómia, népművészet, stb.),
- filmklub, csoportfoglalkozások, drámapedagógiai foglalkozások szervezésére integráltan.

A szakmatanulás után az elhelyezkedést segíthetné a „védett munkahelyek” számának bővítése, különös tekintettel az értelmileg akadályozott tanulókra.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Fogyatékkal élő személyek pénzbeli ellátásai:

- Magasabb összegű családi pótlék: tartósan beteg, vagy súlyosan fogyatékos személyek részére
- Fogyatékosági támogatás: súlyosan fogyatékos személy részére járó pénzbeli juttatás
- Vakok személyi járadéka: 2001. június 30-ig a 18. életévet betöltött erősen látáscsökkent vagy vak személy részére állapították meg. 2001. július 1-től már csak továbbfolyósítható, új ellátásként nem állapítható meg.
- Rokkantsági járadék

Fogyatékkal élő személyek természetbeni ellátásai:

- Közgógyellátás: többek között szociálisan rászoruló rokkantsági járadékban részesülő fogyatékos személyek

Szociális alapszolgáltatások:

- Étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Támogató szolgáltatás

- Nappali ellátás

Szakosított ellátási formák:

- Fogyatékos személyeket ellátó intézmények: fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye, fogyatékos személyek gondozóháza

- Lakóotthon

- Támogatott lakhatás

Egyéb kedvezmények:

- Személyi jövedelemadó kedvezmény

- Gépjárműadó fizetése alóli mentesség

- Utazási kedvezmény

- Utazási költségtérítés

- Ápolási díj, emelt összegű ápolási díj, kiemelt ápolási díj a hozzátartozó részére

Súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményei:

- Személygépkocsi szerzési támogatás

- Személygépkocsi átalakítási támogatás

- Parkolási igazolvány

- Akadálymentesítési támogatás

Horvátzsidány Község Önkormányzata egyéb, helyi támogatást nem biztosít a fogyatékkal élő személyek számára. Pontos adatokkal nem rendelkezünk arra vonatkozóan, hogy a településen fogyatékkal élő személyek milyen pénzbeli ellátásban részesülnek. Az önkormányzat által nyújtott települési támogatás kapcsán közvetve vannak tapasztalataink arról, hogy fogyatékosági támogatásban, magasabb, vagy emelt összegű családi pótlékban részesülnek személyek, illetve fogyatékos személyeket gondozó hozzátartozók ápolási díjban részesülnek-e, de ilyen Horvátzsidányban jelenleg nincs.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az ellátások helyi szinten érhetők el, háziorvos, fogorvos, akadálymentesített épületben. Ezen felül Kőszegen és Csepregen, valamint Szombathelyen vehetik igénybe az arra rászorultak az ellátásokat, melyhez a helyi önkormányzat a falubusz rendelkezésre bocsátásával tud segíteni.

Jelenleg is 1 autista kisgyermeket szállít a falubusz szükség esetén iskolába Kőszegre.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A középületek nagy része fizikailag és információs/kommunikációs szempontból is akadálymentesített.

		Akadálymentes	
Hivatal	Cím	Fizikai	Információs és kommunikációs
Horvátzsidányi Közös Önkormányzati Hivatal	Csepregi u. 4.	igen	nem
Bölcsőde			
Kőszeg Meseváros Óvoda és Bölcsőde Horvátzsidányi Tücsök Bölcsődéje	Váci M. u. 15.	igen	igen
Óvoda			
Kőszeg Meseváros Óvoda és Bölcsőde Horvátzsidányi Tagóvodája	Csepregi u. 6.	igen	nem
Iskola			
Bersek József Általános Iskola Horvátzsidányi Tagiskolája	Váci u. 13.	nem	nem
Idősek klubja			
Kőszegi Szociális Gondozási Központ Idősek klubja Horvátzsidány	Fő u. 6.	igen	igen
Művelődés			
Petőfi Sándor Művelődési Ház	Csepregi u. 2.	igen	nem
Közösségi tér, könyvtár	Csepregi u. 4.	nem	nem
Egészségügy			
Egészségház /házi orvos, fogorvos, védőnő/	Csepregi u. 4.	igen	igen

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A b) pont táblázata összesíti a település középületeinek akadálymentesítettségét. A szolgáltatások elérése is biztosított, pl.: bolt, templom is fizikailag akadálymentes, infokommunikációs szempontból még több épületben szükséges az akadálymentesítés.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A z előzőekben felsoroltakon kívül az Artwater Kft. és a kereskedelmi jellegű tevékenységgel foglalkozó munkahelyek vannak, melyek egy része akadálymentesített, mint a hivatal, egészségház, idősek klubja, palackozóüzem.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A buszmegállók fizikailag akadálymentesen megközelíthetők, azonban, infokommunikációs szempontból nem. A járdák állapota nagyrészt jó, felújításra, bizonyos helyeken pedig még kiépítésre szorul, melynek megvalósítását anyagi lehetőségek korlátozzák.

A parkok fizikailag akadálymentesen megközelíthetők, de pl. a játszótereken az eszközök nem. Bük-fürdőn, Gyöngyösfaluban elérhetők fogyatékkal élők számára kialakított játszóterek.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A településen a helyi szolgáltatások köre nem terjed ki a fogyatékkal élők igényeire.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Helyi szinten előnyben részesítés, az alapszolgáltatásként nyújtott étkeztetés, a fogyatékkal élők számára biztosított napi egyszeri meleg étel tekinthető.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Ilyen program a településen, az érdeklődés hiánya miatt nem kerül megvalósításra.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi probléma az akadálymentesítettség hiányán kívül nincs, így a felszámolásukra irányuló kezdeményezés nem szükséges, az alábbiakban megállapított következtetéseken kívül.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
középületek nem akadálymentesek	épületek fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése
járda nincs vagy felújításra szorul	járdák felújítása, akadálymentesítése, kiépítése

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nagy mennyiségű eső esetén villámárvíz keletkezik, mely az udvarokat elönti a Posta és Tömördi utcákban.	ok megszüntetése az erdőben és a csapadékvíz elvezetése
járda nincs vagy felújításra szorul	járdák felújítása, akadálymentesítése, kiépítése
Önkéntes munka ritkán, csak meghirdetett társadalmi munkák során van	Önkéntes munka kiterjesztése, fiatalok ösztönzése a kötelező 50 órás közösségi szolgálat helyben történő elvégzésére
Boldogasszony és Drága patak többször megtelik, kiönt	A patakok (mint csapadékvíz-befogadók) tisztítása és rendbetétele, mélyítése, csapadékvíz-elvezetés kiépítése az egész településen

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

- Horvátzsidány Sport Club
- MARTON-SZÁLLÁS Sportegyesület
- Horvát Katolikus Ifjúság Vallási és Kulturális Egyesülete
- Magyarország Gradistyei Horvátok Egyesülete
- Čakavci Horvát Kulturális és Hagyományőrző Egyesület
- Židanski Bečari Grádistyei Horvát Hagyományőrző Egyesület
- Önkéntes Tűzoltó Egyesület Horvátzsidány
- Múltbarangoló Egyesület

A civil szervezetekkel partneri együttműködést alakítunk ki. Általuk kívánjuk bevonni a helyi lakosságot a fejlesztésekbe a közösségi tervezés elvét követve, aktív részvételükkel támogatjuk egymás rendezvényeinek lebonyolítását.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A Közös Önkormányzati Hivatal központja Horvátzsidányban található. Négy település Horvátzsidány, Kiszsidány, Ólmod és Peresznye települések önkormányzati és nemzetiségi önkormányzati adminisztratív ügyintézése folyik itt. Az együttműködés az önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor között kiválóan mondható, nem csak a településen, hanem a települések közt is, mely a különféle közös projektek – például templomfelújítás, falunap, horvát nap megszervezése – közös megvalósítása is igazol.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó települések összehangolják fejlesztéseiket, közös fejlesztési koncepciókat, programokat, javaslatokat fogalmaznak meg, alakítanak ki. Részt vesznek egymás programjain, erősítve az együvé tartozást a települések, és különösen a horvát nemzetiségek közt.

Kőszeg Város Önkormányzatával feladatellátás keretében gondoskodnak közoktatási, szociális feladatok ellátásáról, melyeket korábban bemutattunk.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A helyi horvát nemzetiségi önkormányzat programjai elérhetők, bárki számára nyilvánosak, annak ellenére, hogy ezek kifejezetten a horvát ajkú lakosokat célozzák.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Községünkben a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. Nem rendelkeznek saját esélyegyenlőségi programmal, de tevékenységük mindenféle diszkriminációtól mentes. A település önkormányzata anyagi hozzájárulásával támogatja tevékenységüket, melyért cserében maximális együttműködést vár el jelen esélyegyenlőségi program végrehajtásában.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Horvátországban nem működik for-profit szervezet.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítése során megkerestük a különböző önkormányzatok képviselőit, az intézmények és civil szervezetek vezetőit, valamint a falu „hangadó” embereit, hogy véleményükkel, javaslataikkal, érdemben is befolyásolják a programtervezet megvalósulását. Fontos volt számunkra a számadatokon túli információ, hisz a statisztikák nem minden esetben festenek valós képet a reális helyzetről.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program mindenki számára nyilvános. Ebből kifolyólag a tervezett és megvalósult intézkedések is nyilvánosak lesznek. A lakosság és a szervezetek elégedettségének felmérése az évenkénti közmeghallgatás során történik, külön fórum létrehozását nem tartjuk indokoltnak.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	nagy mennyiségű eső esetén villámárvíz keletkezik, mely az udvarokat elönti a Posta és Tömördi utcákban elhelyezkedési problémák a munkaerőpiacon	ok megszüntetése az erdőben és a csapadékvíz elvezetése közfoglalkoztatásban részvétel
Gyermekek	iskola épülete energetikailag elavult, nem akadálymentesített, növekvő gyermeklétszám miatt további tanterem hiánya	iskola épületének energetikai korszerűsítése, akadálymentesítése, hiányzó felújítások elvégzése, tanterem, szaktanterem kialakítása
Idősek	Időskorúak társadalmi kirekesztettsége	programokba való integrálásuk, közélet, közösségi élet iránti érdeklődésük felkeltése könyvtári estek szervezése
	Internethasználat	képzések szervezése a könyvtári számítógépeken
	Magány	Idősek nyári gyermekfelügyeletbe bevonása Diákok közösségi szolgálatban látogathatják az időseket
	Idősek egyedülléte, nincs hozzáférésük állandó betegség esetén a szakszerű ellátáshoz, 24 órás felügyelet	A házi segítségnyújtás szolgáltatás fejlesztése, magasabb létszámmal további ellátotti kör bevonása, érzékenyítés, szemléletformálás
Nők	GYES, GYED ideje alatt történő elszigetelődés GYES-ről, GYED-ről való visszatérés nehézségei, munkahelyek elvesztése	Képzések, e-learning programban való részvétel, közösségi programok Jogi és munkaerő-piaci tanácsadás Idősek bevonása a gyermekfelügyeletbe
Fogyatékkal élők	középületek nem akadálymentesek járda nincs vagy felújításra szorul	épületek fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése járdák felújítása, akadálymentesítése, kiépítése

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	<p>Nagy mennyiségű eső esetén villámárvíz keletkezik, mely az udvarokat elönti a Posta és Tömördi utcákban.</p> <p>járda nincs vagy felújításra szorul</p> <p>Önkéntes munka ritkán, csak meghirdetett társadalmi munkák során van</p> <p>Boldogasszony és Drága patak többször megtelik, kiönt</p>	<p>ok megszüntetése az erdőben és a csapadékvíz elvezetése</p> <p>járdák felújítása, akadálymentesítése, kiépítése</p> <p>Önkéntes munka kiterjesztése, fiatalok ösztönzése a kötelező 50 órás</p> <p>közösségi szolgálat helyben történő elvégzésére</p> <p>A patakok (mint csapadékvíz-befogadók) tisztítása és rendbetétele, mélyítése, csapadékvíz-elvezetés kiépítése az egész településen</p>
---	---	---

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a település célja az itt élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez tartozás a lakóhelyhez kötődést, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák társadalmi szerepvállalása azonos a többi lakoséval, a munkaerőpiacon aktív szerepet tudnak vállalni, békésen együtt tudnak élni a lakossággal.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményei javuljanak, megélhetési problémáik mérséklődjenek, lehetőség szerint ne legyen mélyszegénységben élő lakosa a településnek.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek esélyegyenlőségének biztosítását, nevelésük, oktatásuk, fejlesztésük során.

Folyamatosan oda figyelünk, hogy az idősek minőségi életet tudjanak élni a településen, segítségük, gondozásuk, megbecsülésük fontos célkitűzésünk, nem hagyjuk, hogy elszigetelődjenek a lakosságtól.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, hogy a gyermekvállalást követően ne induljanak hátránnyal a munkaerőpiacon, hogy a családalapítás terhe ne kizárólag az ő vállukra nehezedjen.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének megteremtésére is, a feléjük irányuló ellenszenv megszüntetésére, a velük szemben tanúsított tolerancia és empátia erősítésére.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Önkéntesen az önkénteset	Önkéntes munkarikán, csak meghirdetett társadalmi munkák során van	Önkéntes munka kiterjesztése, fiatalok ösztönzése a kötelező 50 órás közösségi szolgálat helyben történő elvégzésére	Nem releváns.	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Önkéntes munka propagálása. A foglalkoztatók körében a közösségi munka propagálása.	Horvátszidány Község Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	Önkéntes munka dokumentálása szervezett programokon. Hosszú távú eredmény, ha propagálás nélkül is fenntartható.	Humán: önkéntesek, fiatalok Technikai: eszközök Pénzügyi: önkormányzati költségvetés	Programok szervezésével fenntartható	Nem releváns.
2	Csapadékvíz elvezetése	Nagy mennyiségű eső esetén villámárvíz keletkezik, mely az udvarokat elönti a Posta és Tömördi utcákban, ok megszüntetése az erdőben és a csapadékvíz elvezetése.	Villámárvizek, patakok kiöntésének megszüntetése	Nem releváns	Új Roma Stratégia (2019-2030)	Az erdőben és a környező utcákon a csapadékvíz elvezetés elkészítése. A patakok (mint csapadékvíz-befogadók) tisztítása és rendbetétele,	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Településen 100%-ban elkészül a csapadékvíz elvezetés.	Humán: Polgármester, falugondnok, közfoglalkoztatott Technikai: eszközök biztosítása Pénzügyi: saját keret, pályázati forrás	Pályázati forrásból a csapadékvíz elvezetés elkészítése, mely fenntartható 20-30 éven át.	Nem releváns.

		Boldogasszony és Drága patak többször megtelik, kiönt				mélyítése, csapadékvíz-elvezetés kiépítése az egész településen						
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Közfoglalkoztatás	Átmeneti foglalkoztatás biztosításával a közfoglalkoztatottak elsődleges munkaerő-piacra való visszajuttatásának elősegítése	Átmeneti foglalkoztatás biztosításával a közfoglalkoztatottak elsődleges munkaerő-piacra való visszajuttatásának elősegítése	Költségvetési rendelet	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Pályázat benyújtása, közfoglalkoztatási programban való részvételre Elvégezhető feladatok körének meghatározása Program indulása	Horvátzsidány Község Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	Közfoglalkoztatásban részt vevők számának csökkenése mutathatja a program eredményességét. Hosszú távú eredményt jelenthet, hogy a korábban közfoglalkoztatásban dolgozók, később állandó munkahelyre is szert tesznek.	Pénzügyi: állami támogatás Humán: foglalkoztató önkormányzat, foglalkoztatásban részt vevők Technikai: szükséges eszközök biztosítása	Fenntarthatósága folyamatos tervezéssel és tevékenységgel az adott periódusokra biztosítható.	Nem releváns.
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Iskola felújítása	Iskola épületének energetikai korszerűsítése, akadálymentesítése, hiányzó felújítások elvégzése, tantermek, szaktantermek kialakítása	Iskola épületének energetikai korszerűsítése, akadálymentesítése, hiányzó felújítások elvégzése, tantermek, szaktantermek kialakítása	-	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Iskola épületének energetikai korszerűsítése, akadálymentesítése, hiányzó felújítások elvégzése, tantermek, szaktantermek kialakítása	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	100 %-os felújítottság	Pénzügyi: pályázati forrás	-	-
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Nők	GYES, GYED ideje	Cél, hogy a	Nem releváns.	Új Roma Stratégia	Képzések, e-	Horvátzsidány	2028. 12. 31.	A nők szülés utáni	Pénzügyi: pályázati	érdeklődés esetén	Peresznye, Kiszsidány,

	visszasegítése a munkába	alatt történő elszigetelődés GYES-ről, GYED-ről való visszatérés nehézségei, munkahelyek elvesztése	GYES-ről, GYED-ről való visszatérés nehézségeit leküzdeni segítsünk. Az elszigetelődéstől megóvjuk a kismamákat.		(2019-2030) A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban (2021-2030)	learning programban való részvétel, közösségi programok Jogi és munkaerő-piaci tanácsadás Idősek bevonása a gyermekfelügyeletbe Idősek Klubja nyári gyermekfelügyeletbe bevonása	Község Önkormányzata	(vasárnap)	elhelyezkedési statisztikáinak javulása Pénzügyi támogatás és érdeklődés esetén fenntartható	forrás, saját költségvetés humán: programszervező, könyvtáros technikai: számítástechnikai eszközök	fenntartható 100%-ban	Ólmod közösen szervezhet ilyen programokat.
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Időskorúak a társadalomban	Időskorúak társadalmi kirekesztettsége	Programokba való integrálásuk, közélet, közösségi élet iránti érdeklődésük felkeltése Könyvtári estek szervezése	Nem releváns.	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Könyvtári estek szervezése Idősek napja szervezése Előadások, képzések a korosztály számára	Horvátszidány Község Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	Aktív résztvevők száma a programokon, érdeklődés esetén 100%-ban fenntartható	humán: programszervező, idősek klubja vezetője, könyvtáros technikai: számítástechnikai eszközök, helyszín biztosítása	érdeklődés esetén 100%-ban fenntartható	Közös programok szervezése a 4 település önkormányzatai együttműködésében
2	Időskorúak információellátása	Idősek közügyek, közösségi ügyek iránti érdektelensége, elszigetelődése	Információellátás számukra, aktív bevonásuk a közösség ügyeibe, segíthet érdeklődésük felkeltésében	Nem releváns.	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Az Idősek klubjának segítségével információszolgáltatás az idősek felé. Be kell vonni őket a különböző programokba, éreztetni kell velük, hogy ők is fontosak.	Horvátszidány Község Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	Idősek 50%-os részvétele közmeghallgatáson, falugyűlésen, közgyűléseken	Humán: programszervező, könyvtáros, idősek klubja vezetője, egyház Technikai: helyszín biztosítása	100 %-ban fenntartható.	4 önkormányzathoz tartó község programjain részvétel.

3	Együtt a magány ellen	Sok az egyedül élő idős lakos, aki magányos	Ne érezze magát senki magányosnak, az időskorúak is érezzék, hogy fontosak a társadalomban	Nem releváns.	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Idősek nyári gyermekfelügyeletbe bevonása Diákok közösségi szolgálatban látogathatják az időseket Képzések szervezése a könyvtári számítógépeken	Horvátzsidány Község Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	Pozitív visszajelzések az idősektől	humán: idősek, diákok, programszervező, idősek klubja vezetője technikai: számítástechnikai eszközök, helyiség biztosítása		Nem releváns.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	„Élet, akadályok nélkül”	Közüintézmények, közterületek akadálymentesítettégének hiánya	Közüintézmények, épületek, közterületek, járda és útszakaszok fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése járdák felújítása, akadálymentesítése, kiépítése	Nem releváns.	Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)	Pályázati lehetőség kapcsán folyamatos megvalósítás	Horvátzsidány Község Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	100%-ban felújított járdák és akadálymentesített épületek	Pénzügyi:pályázati forrás		Nem releváns.

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

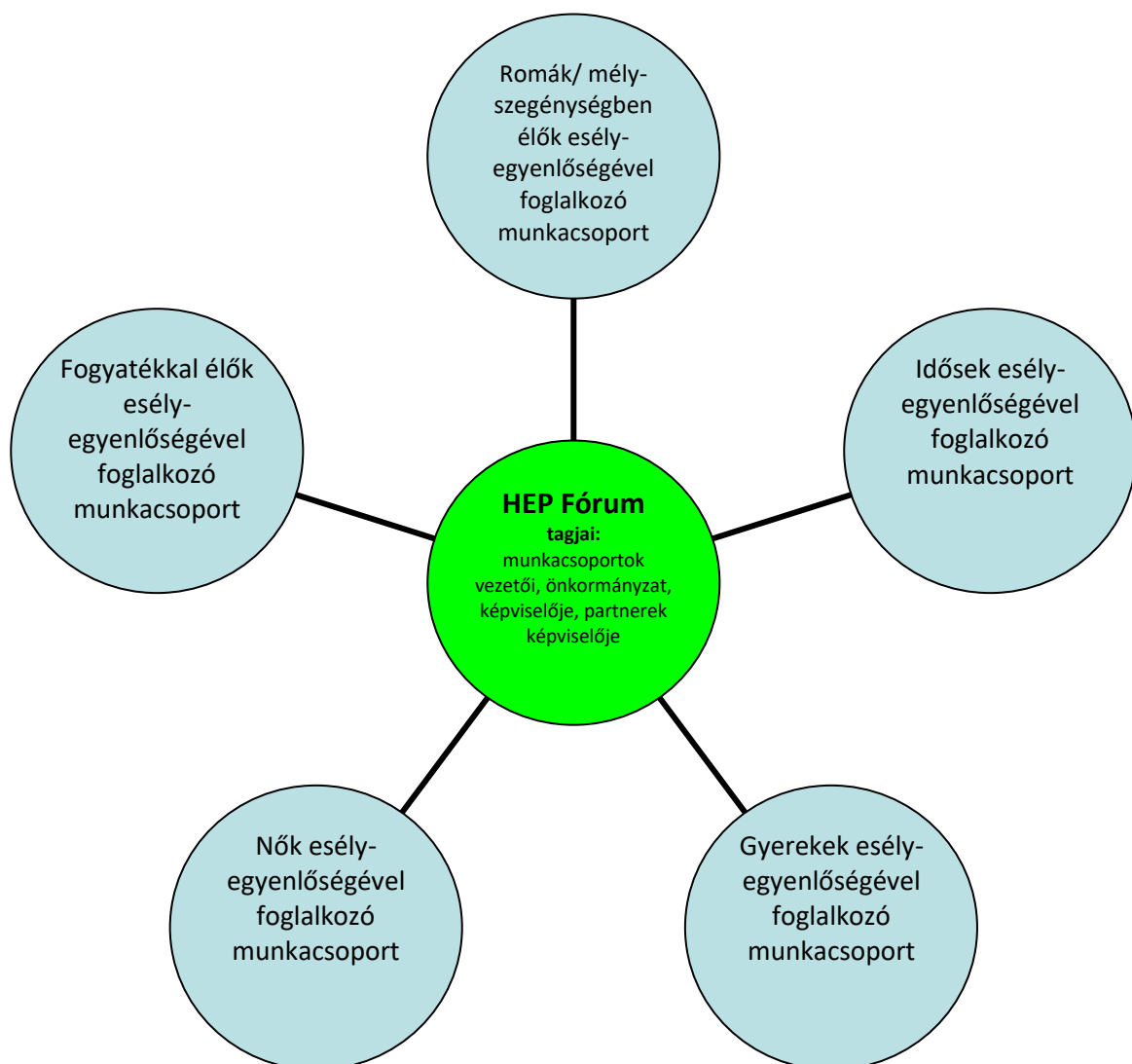
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térsgégi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térsgégi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Horvátzsidány község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Horvátzsidány Község Önkormányzatának képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és/2023. (XII.14.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Horvátzsidány, 2023. december 14.

Krizmanich István polgármester

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Peresznye Község Önkormányzata

2023-2028.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	12
Célok	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	14
2. Stratégiai környezet bemutatása	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	38
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	59
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	66
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	74
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	83
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	84
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	85
1. A HEP IT részletei.....	85
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	85
Jövőképünk	87
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	88
3. Megvalósítás	92
3.1 A megvalósítás előkészítése	92
3.2 A megvalósítás folyamata	92
3.3 Monitoring és visszacsatolás	95
3.4 Nyilvánosság	95
3.6 Érvényesülés, módosítás	96
4. Elfogadás módja és dátuma	97

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva** Peresznye Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Peresznye (horvátul: Prisika) Vas megyében, az osztrák határ mellett, Kőszegtől 10 km-re észak-északkeletre a Kőszeg-Lövő út mellett fekszik, erdővel borított dombok közötti völgyben.

Neve is a horvát vágás, irtás szóból ered.

Az Írott-kő Natúrpark Egyesület része.

Szomszédos települései Horvátzsidány és Répcevis, azonban Kiszsidány és Csepreg községek külső területeivel is határos. Közigazgatásilag a Kőszegi Járáshoz tartozik, a Horvátzsidányi Közös Önkormányzati Hivatal egyik tagtelepülése.

A község területe 10,73 km².

Peresznye története

A jelenlegi horvát nemzetiségűek lakta település okleveles említése 1195 körülről származik, mint a borsmonostori apátság birtoka, melyet Bors Domonkos adományozott a rendnek. A települést valószínűleg már a középkorban szláv nyelvű népesség lakta, erre utal a Prezena, Proescie névalak. Az 1532-es pusztító török hadjárat után Jurisics Miklós horvátországi birtokairól horvátokat telepített be, s azóta is túlnyomórészt horvát nemzetiségűek lakják. Napjainkra az asszimiláció foka már elég jelentős, így a lakosság 16,57 %-a vallja csak horvát anyanyelvűnek magát.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A 16. században a Jurisics család kihaltával a Nádasdyaké lett. Az ő idejükből származhat a kastély legkorábbi magja, hiszen Esterházy Dániel 1727-ben már egy meglévő épület átalakításával, bővítésével építette fel a barokk kastélyt. Az épületet a továbbiakban is, egészen a 19. század közepéig az ő utódai lakták és alakították át kisebb-nagyobb mértékben minden generáció

életében. 1851-ben még gr. Esterházi Ferenc a birtokos, ezt követően élt rövid ideig – mint a kiskorú Esterházy János vagyonának gondnoka – az épületben gróf Széchenyi Ferenc haláláig, 1858-ig (nem azonos a Magyar Nemzeti Múzeum alapítójával). Az épület és a birtok 1866-ban a Trautmannsdorf-Weinsberg grófi családé, majd házasság révén utolsó főúri birtokosáé, a gróf Berchtold családé lett.

A kastély eklektikus átépítése a későbbi külügyminiszter gróf Berchtold Lipót szüleinek megrendelésére készült el 1882-ben. Az első világháború megkezdéséhez ürügyet szolgáltató ultimátum megfogalmazója ebben az épületben hunyt el 1942. november 21-én.

A település fejlődésének meghatározó tényezője volt a mindenkori útrendszer. Kialakulásánál a Köszeget Lövővel összekötő régi út is szerepet játszhatott. A régi Fő utca (ma Hunyadi János u.) kialakulásának okozója azonban egy a környék kora Árpád-kori központját, a locsmándi ispáni várat a Répce-vidék legjelentősebb városias központjával, Csepreggel összekötő út lehetett. A határ nyugaton messze elnyúlik Borsmonostor irányába.

Peresznye 1950-ig Sopron vármegye Csepregi járásához tartozott, ezt követően Vas vármegyéhez csatolták.

A község egyik legfőbb vonzerejét a Kastélypark területén található Halastó jelenti. Korábban horgászni kizárólag engedéllyel lehetett, ma már bárki horgászhat, azzal a feltétellel, hogy a kifogott halat visszadobja. A helyi horgászok gyakran rendeznek versenyeket maguk közt, például a 24 órás horgászversenyt.

A halastó partján álló platánfa Peresznye büszkesége. Platanus Occidentalis; átmérője 3,30 m, körmérete 1036 cm, kora kb. 2-300 év, Magyarország egyik legnagyobb

platánfája.

A 6,7 hektáron elterülő kastélypark területén emellett számos értékes fenyő, lombosfa és cserjés található. Történelmi helynek számít, helyi védelem alatt álló terület, fenntartója az önkormányzat.

Vallás, kultúra

Peresznye tősgyökeres lakosai megőrizték nemzetiségi kultúrájukat az évszázadok folyamán, s ma is a Jurisics által betelepített horvátok leszármazottainak vallják magukat.

A horvát nép életében már az óhazában is jelentős szerepet töltött be a keresztény vallás, Cirill és Metód szláv püspök jóvoltából már a 7. században felveszik a kereszténységet, és élnek azóta is a keresztény hit szellemében. Az új hazában elsősorban a falvak plébánosainak köszönhetően fennmaradt és él még ma is a horvát nyelv. Azok a falvak, ahol nem voltak horvát plébánosok teljesen elmagyarosodtak, csak különféle levéltári dokumentumokból tudjuk, hogy valaha éltek ott horvátok.

Már a középkorban is templomos hely volt Peresznye. Temploma keletre lejtő domboldalon épült. Körülötte helyezkedett el valamikor a falu régi temetője. Egy 1646-os Canonica Visitatio szerint

akkor „fallal körülvett és megerősített” volt, ami Sopron megye jelentősebb településeinek plébániatemplomainál gyakori volt. A templom kegyurai a közeli kastély mindenkori urai voltak. Így nem véletlen, hogy legjelentősebb barokk építkezései az Esterházy grófoknak köszönhetők. Első nagy barokk kiépítése a kastéllyal párhuzamosan 1727-ben készült el gróf Esterházy Dániel jóvoltából.

A községben Római Katolikus egyházi szervezet működik. A település temploma a Szent Egyed templom, műemlék épület. Keletelt, egyhajós, szentélye a nyolcszög három oldalával záródik, tornya a nyugati homlokzat elé lép. A négyszintes toronytestet falsávok keresztezik, az emeleteket falsávok választják el. Kapuja egyenes záródású, tagozott, szalagkeretes, szemöldöke alatt puttókkal keretezett táblán horvát nyelvű felirat „Hiža moja je hiža bogomolje” (Az én házam az Isten háza) olvasható. A toronytesten több lőrésablak, felül váll- és záróköves, félkörzáródású harangablakok láthatók, könyöklőjük alatt kördísszel. Az egyszerű párkány fölött nyolcszög falazott sisak emelkedik, sarkainkőbábdísszel. A hajótestet lizénák tagolják. Északi oldalán a sekrestye, déli oldalán kapuelőépítmény és a fenti kápolna csatlakozik a hajótesthez. A déli falon három, a kápolnán és az apszison kettő, a harangablakokkal azonos nyílás látható, a szentély végfalán körablak. Nyeregtető, cserépfedés. A templomkertben fészület (1888), az északi falnál világháborús emlékmű. A templomkert nyugati végénél látható kőfal mentén sírkövek, kis kápolna. A templomot egykor fal vette körül, mára a falnak kb. 1/5-öde maradt csak meg. A templom teljes külső felújítása 2012-ben megtörtént.

A templombelsőt dongaboltozatos toronyalj és fiókos dongaboltozatos karzatalj jellemzi. Ez vezet a fiókos dongaboltozattal fedett templomtérbe, melynek falát kis kiülésű toszkán falpillérek nyugvó hevederek öt szakaszra osztják. Boltozott szentélye szintén fiókos kialakítású. A hajó nyugati végében pillérek támaszkodó, három félköríves nyílású karzat átalakított mellvéddel. Az északi hajófalán a lándzséri kamalduli kolostorból származó barokk festmények (1750) található.

A településen található Horvát Katolikus Múzeum, melyben a Magyarországi Horvátok

Keresztény Gyűjteménye című állandó kiállítás tekinthető meg. A gyűjtemény jelentős része Dumovits István horvátzsidányi esperes ajándéka. A tárlat, valamint a múzeum 2009-ben nyitotta meg kapuit. A magyarországi horvátok számára jelentős és fontos kultúrtörténeti emlékeket, egy kettőezer-ötszáz horvát nyelvű könyvből álló könyvgyűjteményt és 242 tárgyi emléket tartalmazott. A gyűjtemény napjainkban is folyamatosan bővül.

A községben két szervezet folytat aktív tevékenységet:

Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Az Egyesület 1887-ben alakult, 1992-től helyileg önálló egyesületként, majd 1998-tól kiemelten közhasznú társaságként működik. Taglétszáma 45 fő /25 férfi, 12 nő, 8 fő ifjúsági tűzoltó/. Az Egyesület alaptevékenysége a káresetek, tüzesetek megelőzése, valamint esetleges bekövetkezésük estén azok gyors és szakszerű elhárítása. A Kőszegi Hivatásos Tűzoltó Parancsnoksággal együtt léptek be a Köztisztviselői Tűzoltóságba, ezért szükség esetén 15 községbe vállalják a vonulást 2 autóval ingyen és bérmentve. A nap 24 órájából,

12 órás rádióügyletet is ellátnak. Riasztásokat a 0630/2617380-as telefonszámon fogadnak. Évente átlagosan 10-15 esetben vonul az egység kárhelyre. A megyei és területi tűzoltóversenyek állandó résztvevői, csapatai (felnőtt, női, ifi) rendszeresen az első három hely egyikén végeznek.

Zviranjak Horvát Hagyományőrző és Faluszépítő Egyesület

A hagyományápolás szándéka az 1990-es évek közepén éledt újjá Peresznyén. A kultúrcsoportok: néptáncscsoport, tamburazenekar, énekkar meg illetve újjáalakulása után Zviranjak /Forrás/ néven kezdték meg együtt tevékenységüket. Az egyesületnek jelenleg 63 tagja van, közülük napjainkban azonban nem mindenki aktív. A

tamburazenekaron kívül az énekkar az, mely jelenleg is rendszeresen tart próbát, illetve vesz részt különféle rendezvényeken, helyben illetve a környező horvátajkú településeken.

Az egyesület alapszabályában felvállalja a nemzeti és kulturális értékek megőrzését, az identitástudat erősítését, és ebből a szempontból talán a legfontosabb szerveződés a községben.

Célja a község lakóinak az Alaptörvényben, a nemzeti és kulturális törvényben és más jogszabályokban biztosított jogait, érdekeit képviselni és védeni, valamint segítség nyújtása jogok gyakorlásában. Szervező és felvilágosító tevékenységével ösztönzi a falu lakosságát, a községet érintő társadalmi, gazdasági, valamint kulturális feladatokban való aktív részvételre, a horvát identitástudat erősítésére. Tevékenysége során propagandát fejt ki a nemzeti és kulturális jogok gyakorlására, hagyományainak ápolására, az anyanyelv és kultúra megőrzésére, továbbá fejlesztésére.

Céljainak megvalósítása érdekében együttműködik az Országos Horvát Nemzeti és Kulturális Önkormányzat szerveivel, más egyesületekkel, valamint azokkal a helyi szervezetekkel, intézményekkel és személyekkel, akik támogatják az egyesület céljait. Kapcsolatot tart fenn a környező országok horvát nyelvű lakosaival, testvér-települési kapcsolatot ápol a horvátországi Voloder valamint Siljakovina településekkel.

Az egyesület csoportjai számos kisebb, nagyobb kevésbé neves és nagynevű eseményen is részt vettek. Kiemelkedő ezek közül Horvátországban megrendezésre került 36. nemzetközi folklór szemlén való részvétel.

Peresznye lakónépességét tekintve a statisztikai adatok növekedést mutatnak. A településre beköltözők száma az utóbbi időben nőtt, új, fiatal családok költöztek a községbe, mely előidézi a népességszám növekedését.

A 2019-2020. közötti visszaesés oka, hogy a településen működő idősek otthona megszűnt, a lakókat kijelentették.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	619	bázis év
2017	620	100,16%
2018	618	99,83%
2019	604	97,57%
2020	501	80,93%
2021	509	82,22%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

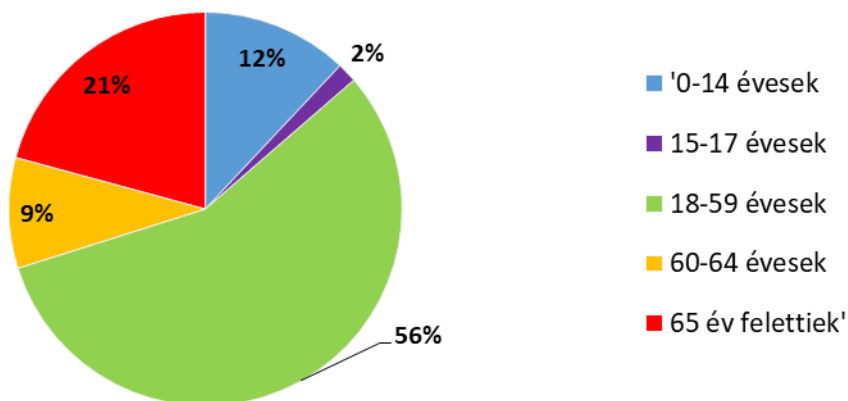

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

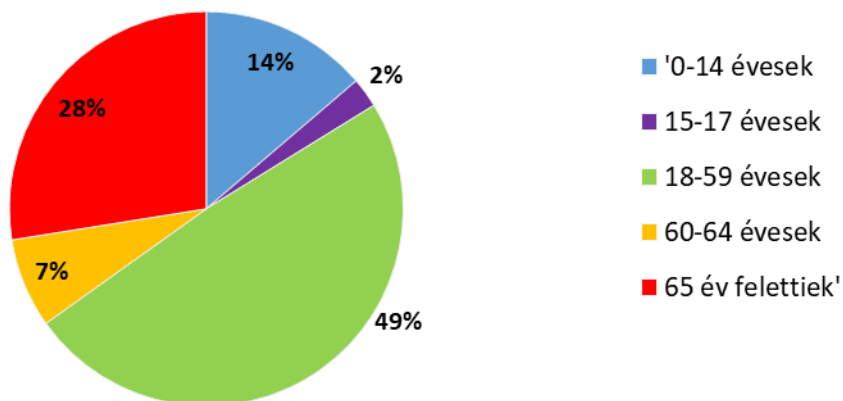
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	308	327	635	48,50%	51,50%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			14	2,20%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	37	45	82	5,83%	7,09%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	5	8	13	0,79%	1,26%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	174	160	334	27,40%	25,20%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	28	24	52	4,41%	3,78%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	64	90	154	10,08%	14,17%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

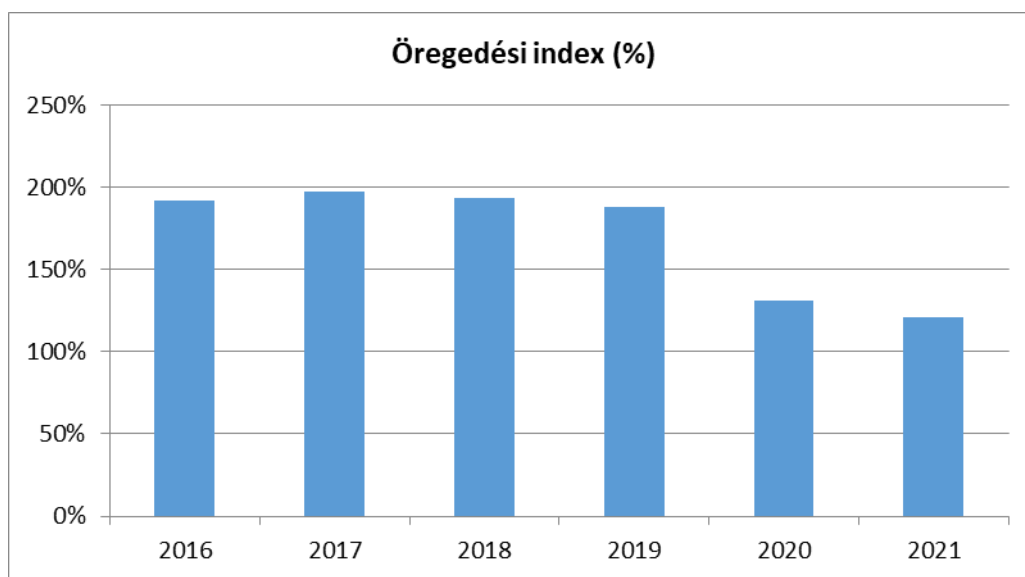
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

A településen élő különböző korcsoportokban a nemek megoszlási aránya közel azonos. Eltérés 18-64 évesek esetében tapasztalható, ahol egyaránt a férfiak többsége érvényesül. Így adódik az állandó népességen belüli férfi dominancia. A 65 év felettiak körében jelentős az egyedül élő idős nők, özvegyasszonyok száma.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	146	76	192,11%
2017	152	77	197,40%
2018	153	79	193,67%
2019	154	82	187,80%
2020	105	80	131,25%
2021	103	85	121,18%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index kiugró értékeket mutat, melynek értelmében, a faluban közel duplája a 65 év felettiak száma a 14 év alattiakénak. Peresznye esetében ez egyértelműen köszönhető volt a két szociális otthonnak, hisz lakóik zöme idős, 65 év feletti. A 2019-ben megszűnt szociális otthonnak köszönhető, hogy akkor és a következő években, már nem ilyen magas a különbség, hisz az állandó népesség összetétele megváltozott.

Az előregedés jelensége ezt leszámítva sem zárható ki, hiszen országosan jellemző problémával állunk szemben. Habár az utóbbi időben nőtt a gyermekvállalási kedv, ennek mértéke még mindig nem éri el a halandóság mértékét.

A lakosság számának megtartása, illetve növelése, valamint a népesség „fiatalítása” érdekében az önkormányzat eszköztára sokoldalú. Ezek egyrészt a fiatalok betelepítésére, helyben tartására másrészt a gyermekvállalási hajlandóság fokozására kell, hogy irányuljanak.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	16,81
2017	32,28
2018	42,00
2019	3,27
2020	-152,04
2021	5,94

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A táblázat adataiból láthatjuk, hogy az állandó jellegű odavándorlások számában, valamint az elvándorlások számában is csökkenés tapasztalható évről-évre. Ennek következtében az egyenleg is csökken, de egyelőre az odavándorlások nagyobb száma még biztosnak mutatkozik.

Természetesen ez is, mint a korábbi statisztikák a népességszámot, öregedési indexet tekintve sem mutat valós képet. Az állandó jellegű odavándorlások számának csökkenését többek közt a munkaerőpiac helyzete, a munkalehetőségek szűkössége mellett az eladásra kínált, beköltözhető ingatlanok kis száma okozza. A településen eladásra kínált ingatlanok árai a helyi viszonyokhoz képest az egekbe szöktek. A magántulajdonosok mindenféle korlát nélkül szabják meg az eladási árakat, inkább birtokolják az ingatlant, bízva a későbbi értéknövekedésnek. Az építési telkek száma is csekély, szűkösek a lehetőségek. Az elvándorlások számának növekedését szintén a munkaerőpiaci helyzet, továbbá a közlekedési viszonyok okozzák.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-18,21
2017	-30,67
2018	-42,00
2019	-36,01
2020	-27,15
2021	-3,96

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A táblázat és grafikon adataiból egyértelműen látszik, hogy Peresznye esetében is érvényesül az a tendencia, hogy a halálozások száma jelentős mértékben meghaladja az élve születéseket. Ez sajnos, teljes mértékben egybeesik az országos tendenciákkal, hiszen hazánk népessége 1981. óta folyamatosan csökken. Ismét meg kell említeni azonban a szociális otthonok jelentőségét a halálozások magas számában, hisz az ott élők többnyire mind időskorúak.

Egyik legnagyobb országos gazdasági-társadalmi probléma a társadalom előregedése, s ennek következtében, ill. a természetes életkor kitolódásával, a gazdaságilag aktív népesség arányának csökkenése. Az előrejelzések a térség lakosságának növekvő mértékű öregedésével számolnak, ugyanakkor ennek tendenciája – a számítások szerint – Vas vármegyén belül a Kőszegi Járásban lesz a legkedvezőbb.

Értékeink, küldetésünk

Peresznye község az első Helyi Esélyegyenlőségi Programját 2013. évben fogadta el. Feladatunk a településünkön lévő esélyegyenlőség szempontjából megcélzott célcsoportokra vonatkozó adatok összegyűjtése, elemzése, összehasonlítása megyei országos adatokkal. Feladatunk továbbá, hogy a helyzetfelmérés adataiból intézkedési tervet készítsünk, amely segítségével biztosíthatjuk az esélyegyenlőség szempontjából fókuszban lévő csoportok felzárkózását, hátrányaik csökkentését-megszüntetését, mind az oktatás, lakhatás, foglalkoztatottság, szociális és egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférés területén.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Peresznye Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Peresznye község Önkormányzata Képviselő-testületének rendeletei:

- Peresznye Község Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2021. (VIII. 5.) önkormányzati rendelete a gyermekjóléti alapellátásokról, a természetbeni ellátásokról és a személyes gondoskodásról
- Peresznye Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2018. (XI.07.) önkormányzati rendelete a szociális ellátások és szociális szolgáltatások helyi szabályairól
- Peresznye Község Önkormányzat Képviselő-testületének 9/2016. (IX.30.) önkormányzati rendelete Az egészségügyi alapellátási körzetekről
- Peresznye Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2020. (XI.18.) önkormányzati rendelete a falugondnoki szolgálatról
- Peresznye Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2021. (XII. 16.) önkormányzati rendelete a helyi közművelődési feladatok ellátásáról
- Peresznye Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2015. (X.26.) önkormányzati rendelete a helyi civil szervezetek, alapítványok, egyházak pénzügyi támogatásáról

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Kőszeg Város Önkormányzata a fenntartó a Kőszeg Meseváros Óvoda és Bölcsőde Peresznyei Tagóvodája, valamint Horvátzsidányi Tücsök Bölcsőde tekintetében, ahova a peresznyei gyermekek is járnak. A körzeti általános iskola a Sárvári Tankerületi Központhoz tartozik, és a Bersek József Általános Iskola Horvátzsidányi Tagiskolájaként működik. Peresznye község Önkormányzata feladat-ellátási szerződést kötött Kőszeg Város Önkormányzatával a Kőszegi Szociális Gondozási Központ által ellátott szociális feladatokra. Az állami támogatáson felül a feladat-ellátási szerződés szerint történik a hozzájárulás pénzügyi rendezése. Az önkormányzat az alábbi szociális alapszolgáltatásokat biztosítja Kőszegen keresztül:

- családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás,
- idősök nappali ellátását (Nappali melegedő)

Szakszolgáltató ellátásként – átmeneti elhelyezést nyújtó intézményt (Időskorúak Gondozóháza, Hajléktalanok Éjjeli Menedékhelye) nyújt.

Peresznye Község Önkormányzata biztosítja:

- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás (Horvátzsidánnyal közösen),
- falugondnoki szolgálat.

A kötelező alapellátás feladatainak biztosítása tekintetében a község teljes közigazgatási területe egy ellátási körzetet képez.

A szociális szolgáltatások iránti kérelmet a Községi Szociális Gondozási Központhoz kell benyújtani a polgármesternek címezve. A szociális szolgáltatások megállapításának jogát a Képviselő-testület a polgármestere ruházza át. A szociális szolgáltatási formák igénybevételének megkezdésekor a megállapodást az intézmény vezetője köti meg az ellátást igénybe vevővel, illetőleg törvényes képviselőjével.

A Kőszeg Meseváros Óvoda és Bölcsőde, a Bersek József Általános Iskola Pedagógia Programjában rendelkezik az esélyegyenlőségről. A tagóvodában és az iskolában is a nemzetiségi nevelés fontos szerepet tölt be, melyhez igazodik a program.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A 2022. évi népszámlálási adatok összehasonlítása a 2011-es és a 2001-es adatokkal a nemzetiségek tekintetében. Megdöbbentő a horvát nemzetiségi adat, mely amiatt lehet, hogy nem volt kötelező válaszolni, sokan online töltötték ki az adatszolgáltatást, melyben tovább lehetett egyszerűen lépni a kitöltésben, míg korábban a papíralapú felmérésben többször rákérdezett a biztos, hogy melyik nemzetiséghez tartozik az illető.

Így viszont megállapítható, hogy a 2001-es adatokhoz képest 68,62 %, 2011-hez viszonyítva 61,13 %-al esett vissza a magát horvátnak valló és ennek 62,14 %-a az, aki horvát anyanyelvű is.

Az összlakossághoz viszonyítva viszont csak 27.23 % a nemzetiségi hovatartozást nyilatkozók száma, míg 2001-ben 34,95, 2011-ben pedig 36,28 % volt.

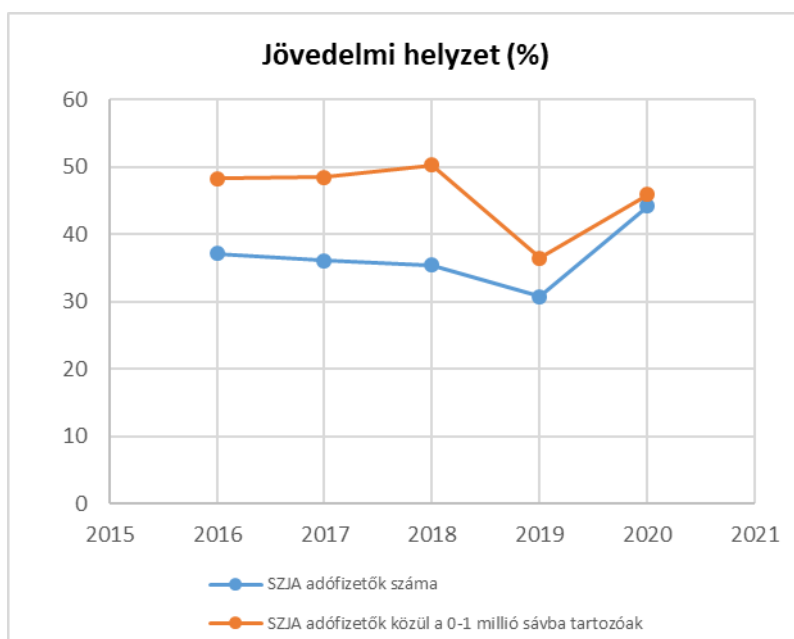
Népszámlálás éve		2022	2011	2001
Település, járás, vármegye, régió	Települési adatok, népesség			
. . . . Peresznye	Nemzetiség	525	645	615
	- Hazai nemzetiségű	143	234	215
	- - Horvát nemzetiségű	140	229	204
	Anyanyelv	525	645	615
	- Hazai nemzetiségi anyanyelvű	89	220	241
	- - Horvát anyanyelvű	87	218	232

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2016	37,08	48,29
2017	36,03	48,46
2018	35,40	50,22
2019	30,71	36,41
2020	44,12	45,90

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen élők jövedelmi és vagyoni helyzete az országos átlagot tekintve átlag feletti, ez Ausztria közelségének, az ottani munkaerőpiacnak köszönhető.

Peresznyén szegregált, mélyszegénységben élő, elszigetelt telep nincs.

A szegénységben élő, veszélyeztetett családok problémáinak hátterében a munkanélküliség, esetenként az iskolázottság hiánya áll.

A település önkormányzata lehetőségeihez mérten igyekszik segítséget nyújtani az arra rászoruló családoknak. Az önkormányzat által adható támogatásokat Peresznye község Önkormányzata Képviselő-testületének rendeletei szabályozzák.

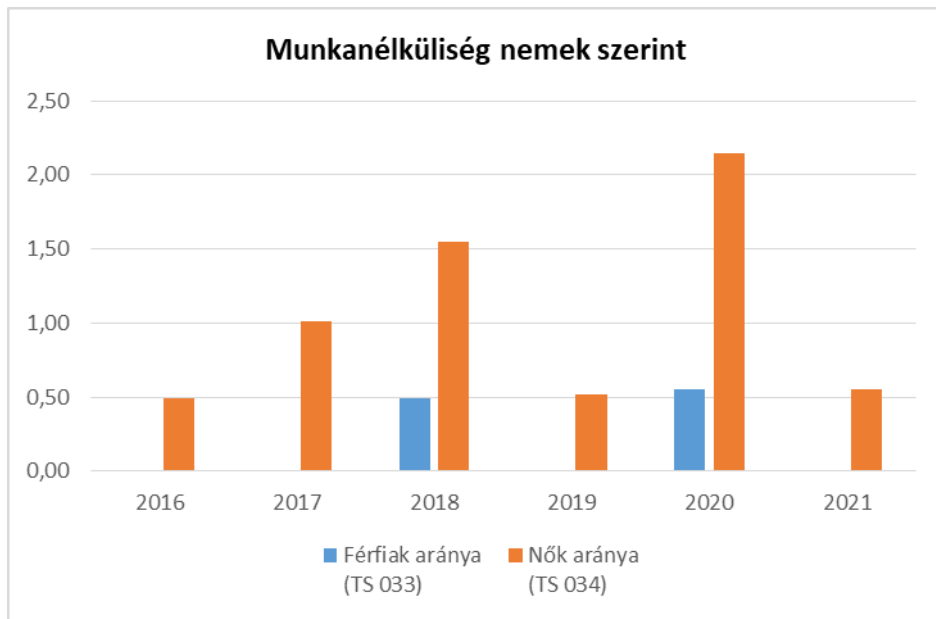
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

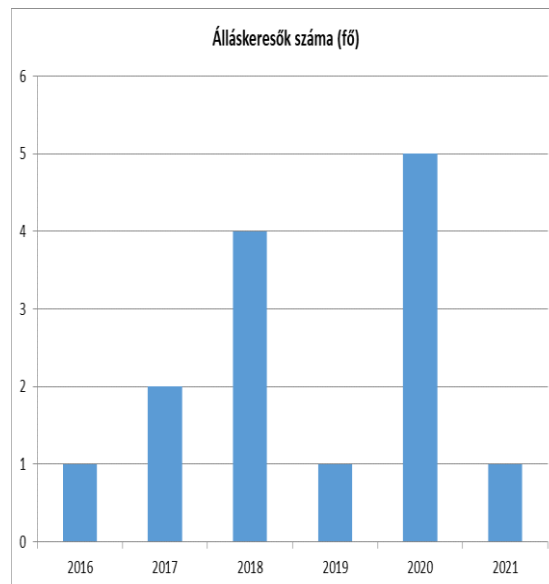
3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	0,00	0,49	0,25%
2017	0,00	1,01	0,51%
2018	0,49	1,55	1,02%
2019	0,00	0,52	0,26%
2020	0,55	2,15	1,35%
2021	0,00	0,55	0,28%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

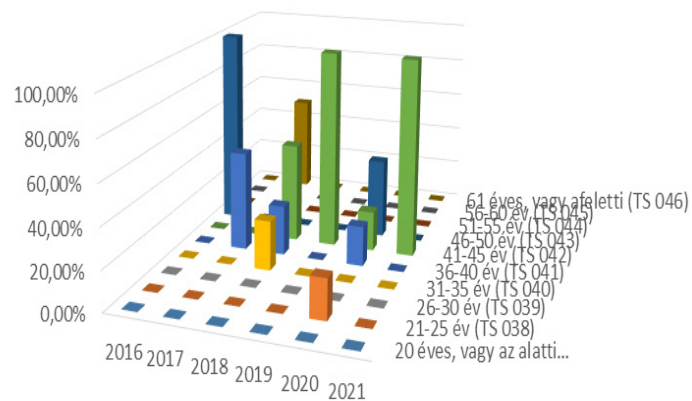

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	1	2	4	1	5	1
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	20,00%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	1,00	1,00	0,00	1,00	0,00
	%	0,00%	50,00%	25,00%	0,00%	20,00%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	0,00	2,00	1,00	1,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	50,00%	100,00%	20,00%	100,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	2,00	0,00
	%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	40,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	50,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

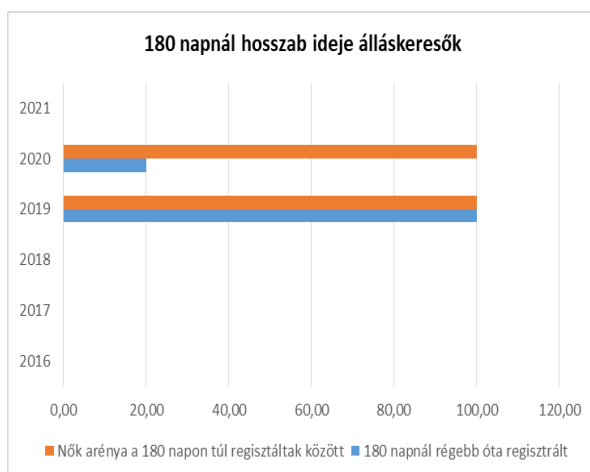
Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

- 20 éves, vagy az alatti (TS 037)
- 21-25 év (TS 038)
- 26-30 év (TS 039)
- 31-35 év (TS 040)
- 36-40 év (TS 041)
- 41-45 év (TS 042)
- 46-50 év (TS 043)
- 51-55 év (TS 044)
- 56-60 év (TS 045)
- 61 éves, vagy afeletti (TS 046)

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	0,00	0,00
2017	0,00	0,00
2018	0,00	0,00
2019	100,00	100,00
2020	20,00	100,00
2021	0,00	0,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat adatait tekintve megállapítható, hogy Peresznyén a munkanélküliségi ráta alacsony, az utóbbi években mindig 1 % alatt maradt. Az adatok az országos, régiós, megyei és járási ráta értéke alatt maradnak. A munkanélkülieken belül a nemek megoszlási aránya változó, de az utóbbi időben a nők körében jellemzőbb a munkanélküliség.

A munkanélküliségi ráta alakulásánál a korcsoportok szerinti megoszlás egyenletes, szinte minden korcsoportban van 1-1 munkanélküli, ezáltal messzemenő következtetéseket nem tudunk levonni. 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek az összes munkanélküli százalékában.

A táblázat és a diagram adataiból megfigyelhető a regisztrált munkanélküliek körében jelentős a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek aránya, ezen belül pedig a nők esetében emelkedés figyelhető meg.

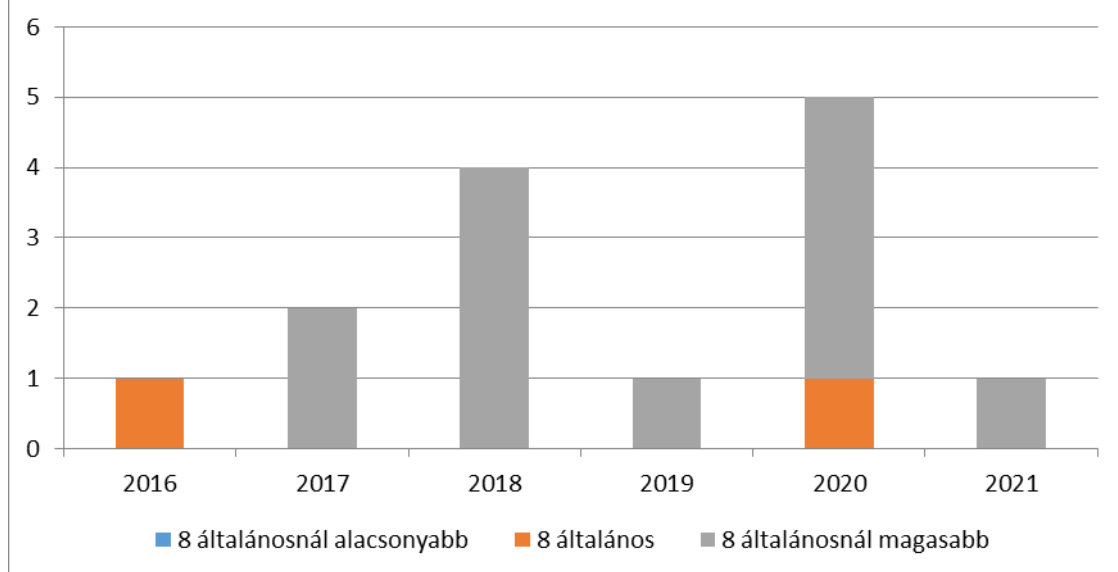
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	1	0	0,00%	1	100,00%	0	0,00%
2017	2	0	0,00%	0	0,00%	2	100,00%
2018	4	0	0,00%	0	0,00%	4	100,00%
2019	1	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%
2020	5	0	0,00%	1	20,00%	4	80,00%
2021	1	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint (fő)

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Az önkormányzat igyekszik a közfoglalkoztatásba bevonni az aktív korúak ellátására jogosult személyeket, ezzel is segítve megélhetésüket, valamint a munkaerőpiacra való visszatérésüket. A közfoglalkoztatásban elvégezendő feladatok többnyire parkfenntartási, köztisztasági feladatok, illegális szemétkerakók felszámolása, zöldterületek rendben tartása stb.

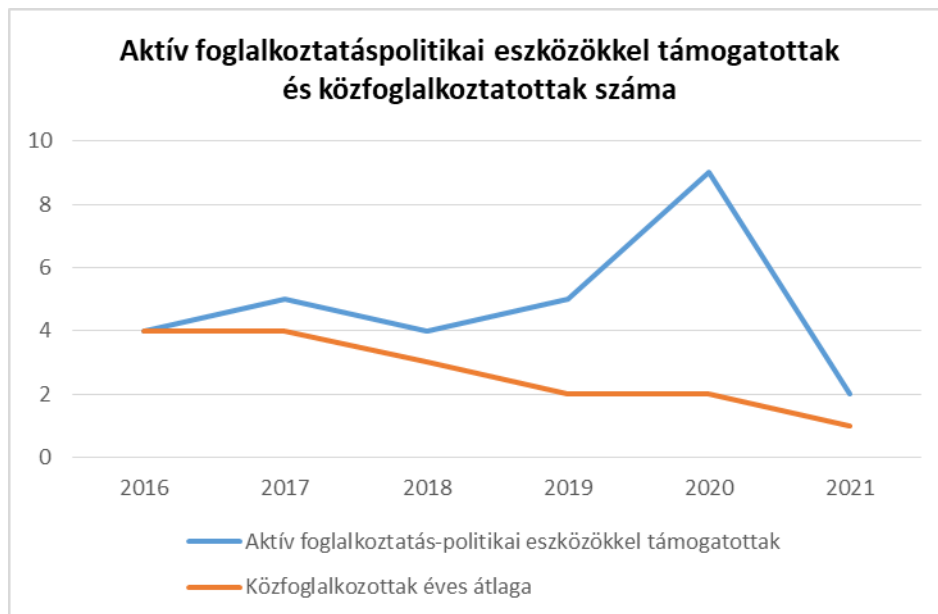
Az érvényben lévő jogszabályok szerint bizonyos szabálysértések miatt kirótt pénzbírságok közérdekű munkával megválthatók, ezt a település önkormányzata biztosítani tudja.

A közfoglalkoztatás keretében az önkormányzatnak a regisztrált álláskereső foglalkoztatására van lehetősége, amely kedvező egyrészt a munkavállalónak, másrészt kedvező a településnek is, hisz a közfoglalkoztatott munkája nyomán szépül a település.

Olykor azonban nehézségekkel is számolni kell. A különböző elvégezhető tevékenységek összhangja nem feltétlen biztosítható. A gondot az általános közfoglalkoztatási problémák jelentik, vagyis a közfoglalkoztatásba bevont személyek alacsony iskolai végzettsége, sok esetben az érintett személyek elavult szakmákra vonatkozó képzettséggel rendelkeznek. A gyermeket vállaló nők ismételt munkába állásuk esetében elhelyezkedési nehézségekkel küzdenek, a pályakezdők számára – gyakorlat hiányában – kevés elhelyezkedési lehetőséggel számolhatnak, s közfoglalkoztatásuk is több odafigyelést igényel. A közfoglalkoztatásban részt vevők nagy része hosszú évek óta munkanélküli és kevésbé motivált. A program hatékonyságát csökkenti a részt vevők nem kellő hozzáállása. A piaci feltételekhez képest az alul motiváltság következtében a munkavégzés hatékonysága 60-70% körül mozog.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	4	4
2017	5	4
2018	4	3
2019	5	2
2020	9	2
2021	2	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Településünkön elenyésző a közfoglalkoztatottak száma az aktív korúakhoz képest. Az országos viszonylatokhoz képest egyértelműen látszik, hogy Nyugat-Dunántúl jóval az országos átlag alatt van.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A község lakossága számára fontos lenne, olyan ismertető anyagok készítése, lakossági tájékoztató fórumok, valamint más típusú programok, rendezvények támogatása, segítése, melyek előmozdíthatják az esélyegyenlőségi program célcsoportját jelentő emberek kedvezőbb társadalmi integrációját. Az önkormányzat támogatná továbbá a jogsértésekkel szembeni fellépés lehetőségeire vonatkozó, mindennemű tájékoztatási lehetőséget, valamint saját eszközeivel (önkormányzati hirdetőtábla stb.) népszerűsíteni azokat. A megvalósítás a tervezési ciklusban folyamatosan az éves költségvetés keretein belül – a pénzügyi lehetőségek függvényében – lenne lehetséges.

Peresznyén és környéken is kevés a munkalehetőségek száma. Az önkormányzat fenntartásában nincs intézmény. A településen működő óvoda is csak kis létszámú foglalkoztatottat tud alkalmazni, illetve a vállalkozások sem képesek jelentős munkahelyet kínálni a lakosság számára. Néhány kisvállalkozás erősödni látszik, ahol tovább bővül a munkahelyek száma kb. évente egygyel.

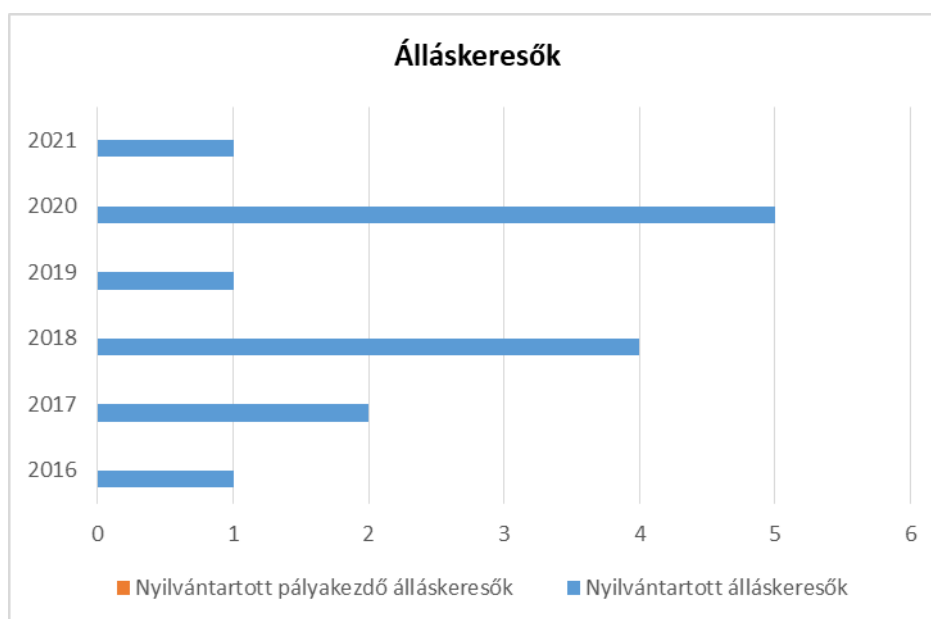
Peresznye aktív korú lakosságának jelentős része a közösségi közlekedés eszközeivel könnyen megközelíthető és elérhető nagyobb munkaerő-piacot biztosító településeken találja meg a megélhetését biztosító munkahelyet, így például Kőszegen, Szombathelyen, Csepregen, Bükön, Horvátzsidányban, Zsírán és nem utolsósorban Ausztria közelségének és az ottani munkaerőpiacnak köszönhetően Ausztriában.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A településen a fiatalok foglalkoztatását, az oktatásból a munkaerő-piacra való átmenetet megkönnyítő programok, képzések, továbbképzések nincsenek. Ezen lehetőségek szintén csak a környező nagyobb településeken, városokban érhetőek el, többnyire a járási hivatalok foglalkoztatási szervein, valamint magukon a középiskolákon keresztül.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	1	0
2017	2	0
2018	4	0
2019	1	0
2020	5	0
2021	1	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A településen középfokú oktatási intézmény nem működik, de közösségi közlekedés eszközeivel – helyközi járatú autóbusz, Kőszeg-Szombathely között közlekedő vonat – elérhetők a térség intézményei, ahol a munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek, szakképzéshez, felnőttképzéshez hozzá lehet férni.

A település részt vett korábban több foglalkoztatási programban is. Lehetőségeihez mérten megragad minden ilyen lehetőséget.

A meghirdetett nyári diákmunka programban is jelentős számú 16-25 éves korú gyerek vesz részt a 4 faluban. Peresznyén 2023-ban 4 hétig 1 fővel vett részt. Falugondnoki feladatokban segített.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A településnek nincs saját intézménye.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Elmondható, hogy Peresznyén a foglalkoztatás területén az elhelyezkedni kívánó lakosságot semmilyen hátrányos megkülönböztetés nem éri, inkább a segítő szándék a jellemző. Ez azonban már nem helytálló kijelentés, ha azt vizsgáljuk, hogy érvényesül-e az esélyegyenlőség a városon – például Kőszegen, Szombathelyen – elhelyezkedni akarók esetében. Mint minden kistelepülésen élő, a peresznyei lakosság is szembesül azon problémával, hogy a helyben foglalkoztatás jóval kedvezőbb a munkáltatóknak, s éppen ezért sok esetben nem a szakmai tudás, rátermettség az, ami dominál egy-egy álláspályázatnál. A közösségi közlekedés Peresznyén nem igazán kedvező.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A településen rendelkezésre áll könyvtár, mely a megyei könyvtárnak fiókkönyvtára. Itt találhatóak olyan könyvek, melyek segítik a digitális világban való eligazodást és rendelkezésre áll kettő db asztali számítógép, melyet könyvtári nyitvatartási időben bárki igénybe vehet.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az álláskeresői járadékban részesülők váltakozó az utóbbi 5 évre vetítve. Nem túl magas a számuk még így sem, de valószínűsíthetően ennél magasabb a valóságban, hiszen itt nem jelennek meg azon munkanélküliek, akik nem regisztráltak a járási hivatal foglalkoztatási szervénél. Járadékra az a személy jogosult, aki álláskereső, az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik, kereső tevékenységet nem folytat, tehát munkaviszonyban nem áll, vállalkozói tevékenységet sem folytat és munkát akar vállalni, de önálló álláskereső nem vezetett eredményre, számára pedig az illetékes járási hivatal foglalkoztatási szerve sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani. Járadékra nem jogosult többek közt a regisztrált pályakezdő valamint a GYED-en, GYES-en lévő kismama sem.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	1	0,25%	0	0,00%
2017	2	0,51%	2	100,00%
2018	4	1,04%	1	25,00%
2019	1	0,27%	0	0,00%
2020	5	1,58%	3	60,00%

2021	1	0,31%	0	0,00%
------	---	-------	---	-------

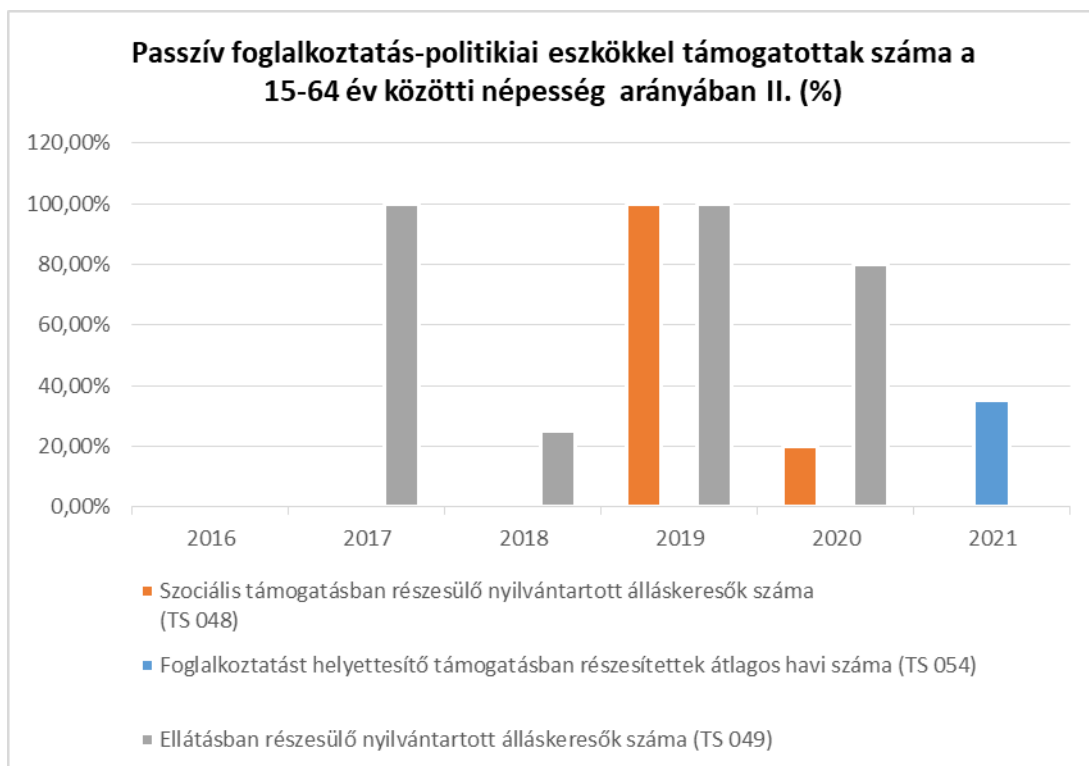
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2017	0	0,00%	0	0,00%	2	100,00%
2018	0	0,00%	0	0,00%	1	25,00%
2019	1	100,00%	0	0,00%	1	100,00%
2020	1	20,00%	0	0,00%	4	80,00%
2021	0	0,00%	0	35,00%	0	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	5
2018	3
2019	3
2020	1
2021	1

Forrás: TeIR, KSH

A statisztika szerint Peresznyén Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek mindig voltak. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásról nem áll rendelkezésre adat, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást rendszeresen igénybe veszik az arra rászoruló személyek, számuk az elmúlt években változó, inkább csökkenő tendenciát mutat.

Összességében megállapítható, hogy a munkaerő-piaci sikertelenség okai a településen:

- alul illetve túlliskolázottság,
- 50 év feletti kor motiváltság hiánya,
- munkahelyektől való távolság, rossz közösségi közlekedés
- bejárás költségei,

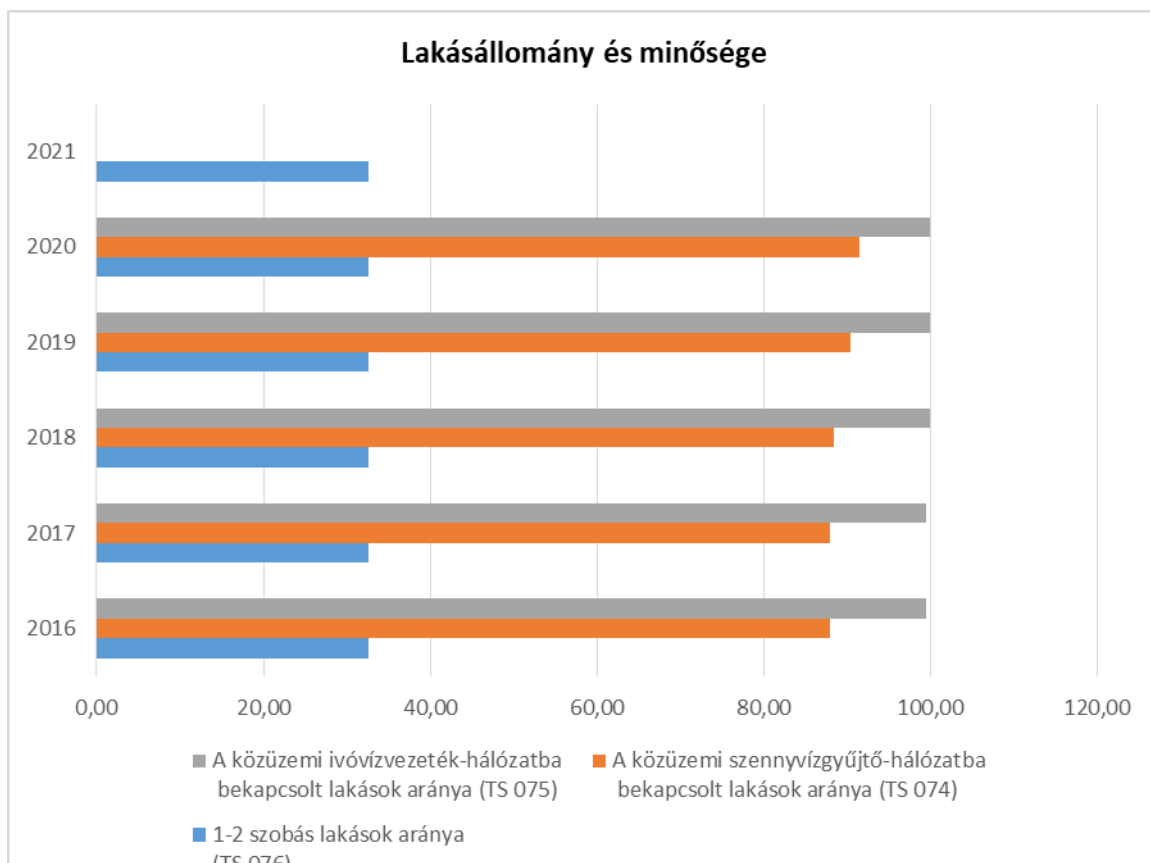
- pályakezdők gyakorlat nélkül.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	199	0	0,00	32,66	87,94	99,50
2017	199	0	0,00	32,66	87,94	99,50
2018	199	0	0,00	32,66	88,44	100,00
2019	199	0	0,00	32,66	90,45	100,00
2020	199	0	0,00	32,66	91,46	100,00
2021	199	0	0,00	32,66	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány *opcionális (önkormányzati adatok)*

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	199	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	199	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	199	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	199	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	199	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	199	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

Peresznye Önkormányzatának 2 bérlakás áll rendelkezésre, melyek folyamatosan ki is vannak adva.

2023-ban kiegészült egy bérlakással a másik kettő mellett, amelyet azonban pályázati úton sikerült kialakítani és felújítani, ahol meghatározták, hogy milyen munkakörrel rendelkező kolléga kaphatja meg, így szolgálati lakásként funkcionál.

b) szociális lakhatás

Szociális lakhatásra a településen nincs lehetőség és nincs is igény rá.

Hajléktalan személyről nincs az Önkormányzatnak tudomása. Azonban a felnőtt korúakra vonatkozó szociális gondolkodás helyi szabályairól szóló többszörösen módosított 7/2008. (V.15.) számú önkormányzati rendelet szerint a hajléktalan személyek átmeneti elhelyezését, a Szociális Gondozási Központ részeként működő Hajléktalanok Átmeneti Szállása (Kőszeg, Sáncárok u. 36.) biztosítja.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nincs a településen egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan.

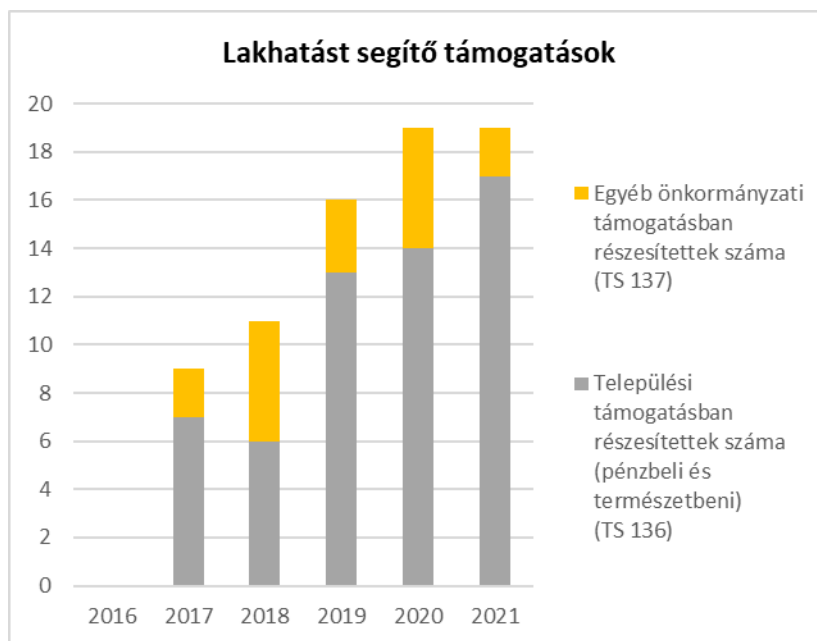
e) lakhatást segítő támogatások

Peresznyén a lakhatást segítő támogatások közül a felnőtt korúakra vonatkozó szociális gondoskodás helyi szabályairól szóló többszörösen módosított 3/2009.(II.28.) számú rendeletben foglaltak szerint lakásfenntartási támogatásban tudta részesíteni az arra rászorulókat az önkormányzat. Ezen kívül a 11/2008.(XII.18.) számú rendelettel módosított 3/1995.(I.30.) számú rendelet alapján lakáscélú támogatást nyújt az önkormányzat azon házaspárok számára, akik az önkormányzat területén állandó bejelentett lakcímmel rendelkeznek és ténylegesen ott is laknak, az önkormányzat területén kívánnak építkezni, illetve lakást, lakóházat vásárolni.

Mindkét ellátási forma megszűnt. Jelenleg nincs ilyen jellegű támogatás.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	0
2017	7	2
2018	6	5
2019	13	3
2020	14	5
2021	17	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Eladósodottság tekintetében nem állnak rendelkezésre adatok, de településünkön nem jellemző az eladósodottság.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Peresznye településszerkezetére a tanyavilág nem jellemző.

A település teljes belterülete ivóvíz-, szennyvíz, villamos energia, földgáz és telekommunikációs hálózattal ellátott, a szolgáltatások a lakosság számára elérhetők. Az úthálózat aszfaltozott, többnyire jó minőségű.

A település Vas megye szélén, Győr-Moson-Sopron megye határán helyezkedik el. A közösségi közlekedés szempontjából így hátrányt szenved, köszönhetően a busztársaságok területi lehatárolásának. Távolsági buszjáratok – Szombathely-Sopron, Zalaegerszeg-Sopron – érintik a települést. Jelentősebb foglalkoztatási lehetőségek Bük, Csepreg és Sopron távlatokban csak többszöri átszállással érhetők el. Vonatközlekedés legközelebb Kőszegen – 10 km – vehető igénybe.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Peresznyén szegregált, mélyszegénységben élő, elszigetelt telepek nincsenek.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

A szegregátum olyan egybefüggő lakóterület, amelyen az alacsony társadalmi státuszú családok koncentráltan élnek együtt; szegregátum alkothat egy önálló településrészt, de részét képezheti egy vagy több településrésznek is.

Szegregációval veszélyeztetett terület az olyan egybefüggő lakóterület, amelyen a társadalmi státuszcsökkenés jelei tapasztalhatók, és közösségi beavatkozás nélkül előre vetíthető a szélsőséges társadalmi helyzet kialakulása.

Peresznyén sem szegregált, mélyszegélyességben élő, elszigetelt telepek, sem pedig szegregációval veszélyeztetett területek nincsenek.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Peresznyén sem szegregált, mélyszegélyességben élő, elszigetelt telepek, sem pedig szegregációval veszélyeztetett területek nincsenek.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Peresznyén sem szegregált, mélyszegélyességben élő, elszigetelt telepek, sem pedig szegregációval veszélyeztetett területek nincsenek.

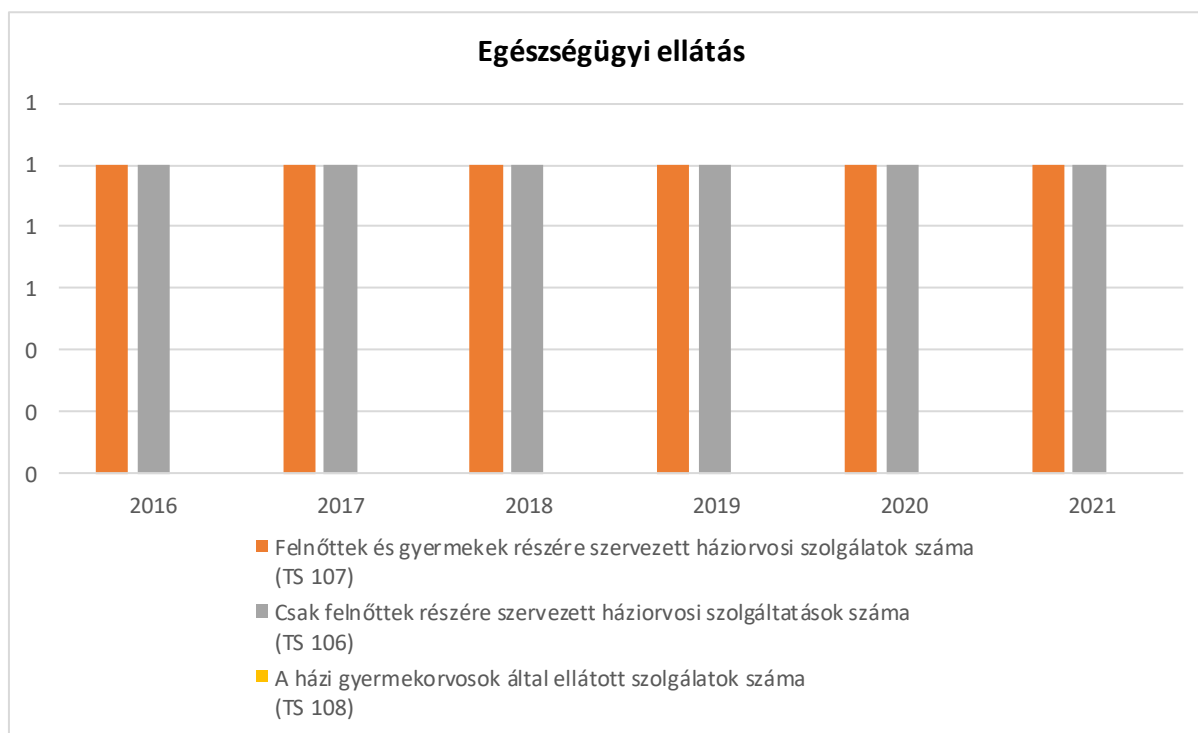
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A településen külön gyermekek részére szervezett gyermek és háziiorvosi szolgálat nincs, ezt mutatják a statisztikai adatok. A horvátzsidányi körzeti orvos látja el a szolgáltatást, heti két alkalommal hétfőn délután és szerdán a délelőtti órákban, helyben. A háziorvos a felújított művelődési ház orvosi rendelőjében rendel, de a hét többi napján Horvátzsidányban felkereshető, továbbá házhoz hívható szükség esetén. A különböző szakrendelések – mint bőrgyógyászat, szemészet, ideggyógyászat, nőgyógyászat, fizioterápia – Kőszegen, Csepregen, Szombathelyen érhetők el.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	1	0	0	0	0,00
2017	1	1	0	0	83	3,07
2018	1	1	0	0	85	3,58
2019	1	1	0	0	76	3,67
2020	1	1	0	0	69	3,00
2021	1	1	0	0	72	3,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátási igazolványok száma magába foglalja az alanyi jogon, nomatív és méltányossági jogon kiadott igazolványokat is. A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási-támogatásba befogadott gyógyító ellátásokra: járóbeteg-ellátás keretében rendelhető egyes, a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló jogszabályban meghatározott gyógyszerekre – ideértve a különleges táplálkozási igényt kielégítő, tb támogatott tápszereket is – a gyógyszerkeret erejéig, egyes, külön a biztonságos és gazdaságos gyógyszer – és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló jogszabályban meghatározott gyógyászati segédeszközökre, ideértve a protetikai és fogsabályzó eszközöket is, a gyógyászati segédeszközök javítására és kölcsönzésére a közfinanszírozás alapjául elfogadott ár erejéig, továbbá, az orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátásokra a közfinanszírozás alapjául elfogadott ár erejéig (pl. gyógyfürdő ellátás).

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A háziiorvosi, mely egyben az iskolaorvosi szolgálatot is ellátja, a fogorvosi és védőnői szolgálat a gyermekek illetve a felnőttek körében is a kötelező szűréseket elvégzi. A védőnő havi rendszerességgel végez szűrővizsgálatokat az óvodában.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Peresznyén speciális rehabilitációs vagy gyógypedagógiai intézmény nem működik, azonban az arra rászoruló gyermekek számára az óvoda keretein belül lehetőség van egyéni fejlesztésre. Kőszegen a Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai és Módszertani Intézményben működik kifejezetten a beszédhibával, tanulási nehézségekkel küzdő gyermekeknek iskolarendszerben működő általános iskola illetve szakiskola, ahol többféle szakmát szerezhetnek.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Településünkön a Just Food Kft. látja el az óvodai és a szociális étkeztetést. Az étrend kialakításánál figyelembe veszik az érvényben lévő jogszabályi előírásokat valamint ajánlásokat. Sok zöldség, gyümölcs szerepel az étrendben, az édesítőszer és a só használatát mérséklék. Lehetőség van diabetikus, allergénmentes táplálkozásra is.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Peresznyén sportegyesület nem működik, de ping-pong, akrobatikus rock and roll, zumba, gerinctorna is elérhető a fiatalabb és az idősebb korosztály részére is.

Egyéb sportprogramokat a környező településeken, Horvátzsidányban, Kőszegen lehet elérni. Korábban futball csapata és néptáncsoportja is volt településünknek, azonban mára ezek, remélhetőleg csak átmenetileg nem aktívak.

A gyermekek és a felnőttek is a horvátzsidányi horvát néptáncsoport tagjai.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Peresznye község Önkormányzata a személyes gondoskodást nyújtó ellátások körében szociális alapszolgáltatásként étkeztetést, házi segítségnyújtást, családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást, idősek nappali ellátását (Idősek Klubja, Nappali melegedő); szakosított ellátásként átmeneti elhelyezést nyújtó intézményt (Időskorúak Gondozóháza – Kőszeg, Dózsa Gy. u. 24., Hajléktalanok Éjjeli Menedékhelye – Kőszeg, Sándorok u. 36.) nyújt.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele önkéntes. A szociális szolgáltatások iránti kérelmet a Kőszegi Szociális Gondozási Központhoz címezve kell benyújtani a polgármesternek. A szociális szolgáltatások megállapításának jogát a Képviselő-testület a polgármesterre ruházza át. A szociális szolgáltatási formák igénybevétele megkezdésekor a megállapodást az intézmény vezetője köti meg az ellátást igénybe vevővel, illetőleg törvényes képviselőjével.

Ezen felül az étkeztetést, falugondnoki szolgálatot az Önkormányzat szervezi meg. A házi segítségnyújtást Horvátzsidány Község Önkormányzatán keresztül látja el.

Az étkeztetést a Just Food Kft.-vel végzi, helyi főzőkonyhával, ahol helyiek dolgoznak.

A házi segítségnyújtásban 1 fő szakalkalmazott dolgozik, illetve a falugondnok is az önkormányzat alkalmazottja.

A kérelmezési eljárás hasonló az előzőben leírtakhoz.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Településünkön nincsen elérhető drogprevenciós szolgáltatás, de a Kőszegi Rendőrkapitányságon keresztül szervezhető, amennyiben a település szükségesnek látja.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetés, vagy az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtása során a településen nem történt. A Közös Önkormányzati Hivatal és a különböző intézmények dolgozói munkájuk során egyaránt szem előtt tartják az egyenlő bánásmód elvét, a hátrányos megkülönböztetés mellőzését.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A mindenkori helyi szociális rendelet hivatott szabályozni a szociális ellátások igénybevételeinek lehetőségeit.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: Önkormányzati adat

Népkonyha, népkonyhán kiosztott ételadag szám nincs a településen.

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A közösségi élet leginkább a Művelődési Házban és a Kastélykertben mutatkozik meg. 2023-ben került átadásra egy Községi nemzetiségi ház, mely a kultúrcsoportoknak ad otthont és rendezvények megszervezésénél nagy segítséget jelent, öltözői és tárolásra alkalmas helyei miatt.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	881	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Az együttélésnek és az egymás iránti tiszteletnek hagyományai vannak a faluban, melynek továbbörökítéséért a település és a különböző egyesületek aktív tagjai sokat tesznek. Ennek ellenére szükség lenne további intézkedésekre, mely a horvát nyelv, kultúra fennmaradását biztosítaná.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A lakosság lehetőségeihez mérten törekszik a gyermekek, idősek, rászorulókat támogatására, nem csak helyi szinten. A helyben élők gyakran adományoznak ruházatot, bútorokat, alkalmanként élelmiszert valamint pénzt is a különféle adománygyűjtési akciók kapcsán. Az adománygyűjtési akciók fő szervezője a Római Katolikus Egyházközség, de a jó ügy az óvodások szívügye is, akik például korábban egy beteg kisfiúnak gyűjtöttek.

Különböző települési feladatoknál megoldásánál gyakran számolnak az önkéntesek segítségével, aktivitására. A falu és környezetének szebbé tételéért minden évben szemétszedés van, amin óvodások, iskolások és önkéntesek is részt vesznek. Alkalom adtán a helyi vállalkozók is rábírhatók az önkéntességre, adományozásra.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A 2.3. pontban bemutatott táblázatból jól látszik, hogy Peresznyén a legtöbb, a horvát nemzetiségű lakosság.

Kulturális identitásuk megőrzését leginkább a Zviranjak Horvát Hagyományőrző és Faluszépítő Egyesületnek, mint civil szervezeteknek köszönheti, illetve a Horvát Nemzetiségi Önkormányzat a legfőbb mozgató rugója jelenleg a falu kulturális életének.

Ezen felül a Római Katolikus Egyházközség horvát anyanyelvi szentmiséje, programjai segítenek az anyanyelv megőrzésében.

e) helyi lakossági önszerveződések.

A legfontosabb szerepet Peresznye község Önkormányzata, a Horvát Nemzetiségi Önkormányzat az Önkéntes Tűzoltó Egyesület valamint bár jelenleg csekélyebb aktivitással, de a Zviranjak Horvát Hagyományőrző és Faluszépítő Egyesület játssza. Rajtuk kívül a Római Katolikus Egyházközség az, mely többnyire főleg vallási területen, de meghatározó jelentőségű.

Évente megrendezésre kerülő programok a hagyományos télűző farsang, Családi nap, falunap, szüreti bál, idősek napja, adventi gyertyagyújtás, Krampuszbemutató, falukarácsony valamint az év végi, Kastélykertben megrendezett Óévbúcsúztató.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen a Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint nem élnek romák, így nincs nemzetiségi önkormányzat sem.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Rossz a közösségi közlekedés	Közösségi közlekedés fejlesztése iránti lobbizás
Horvát nyelv visszaszorulása	Horvát nyelvtanfolyam

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Demográfiai adatok szerint a településen a nők 3%-al többen vannak, mint a férfiak, a gyermekek száma 0-14 éves korban is a lányok javára 1,26 %-al magasabb, és 15-17 éves korban is 0,47 %-al többen vannak.

A településen a gyermekek helyzetét tekintve megfelelő az ellátások biztosítása. Van óvoda, a bölcsőde, általános iskola alsó tagozat pedig Horvátzsidányban biztosított, ahova a falugondnok szállítja a gyermekeket.

A faluban mindenki ismer mindenkit, segítőkészek a felnőttek és ezt átadják a gyermekeknek is.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	308	327	635	48,50%	51,50%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			14	2,20%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	37	45	82	5,83%	7,09%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	5	8	13	0,79%	1,26%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

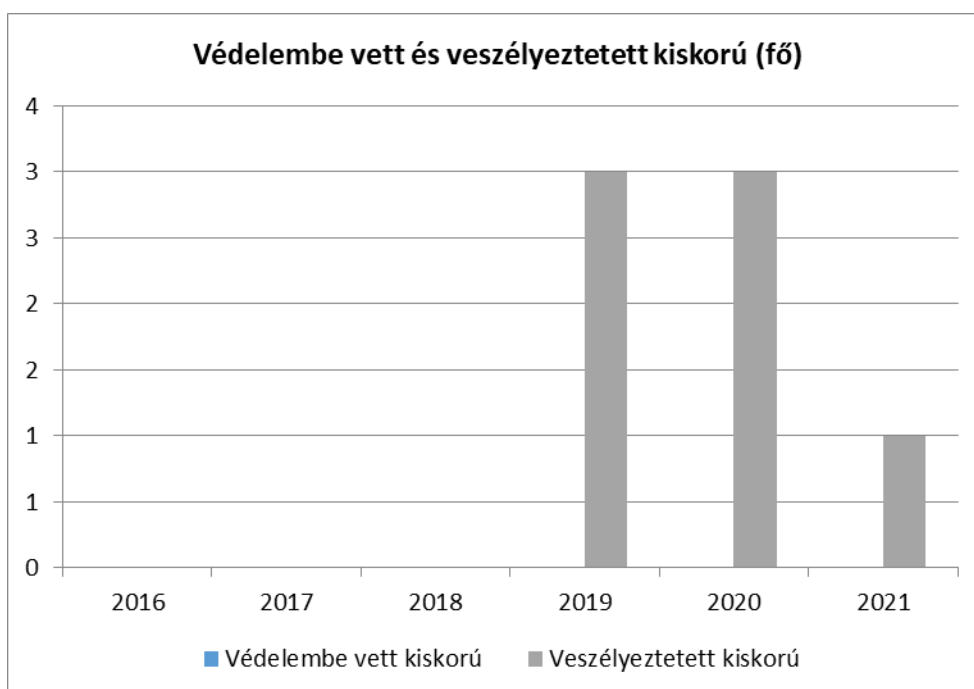
Veszélyeztettség olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5.§-n) pont)

Védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladat. Ha a szülő vagy más törvénye képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi. (Gyvt. 68.§ (1) bekezdés)

Korábban a településen nem volt veszélyeztetett vagy védelembe vett kisgyermek, de a táblázat adataiból látható, hogy 2019. óta van mindkét kategóriában. Pozitív dolog, hogy számuk nem emelkedik, csökkeni látszik.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	3
2020	0	3
2021	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jogosultságát a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozza. A jogosult gyermek számára a

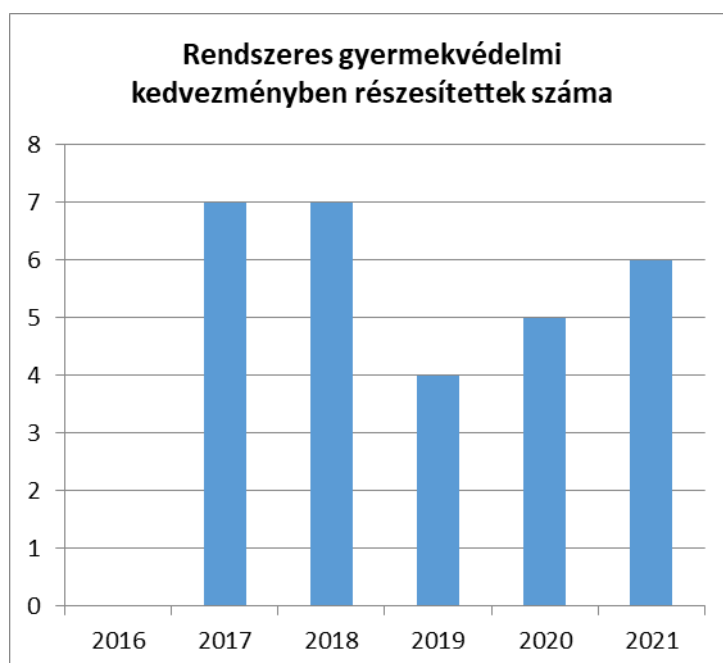
gyámhatóság a törvényben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg.

Településünkön a számok változásának oka, hogy adott családokból a gyermekek milyen korúak, iskolában, óvodában milyen juttatásokkal járnak a kedvezmény szerint.

A differenciálás alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult és egyben hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára emelt összegű támogatás, az e feltételeknek nem megfelelő, de a támogatásban jogosult gyermekek számára alapösszegű támogatás kerül biztosításra augusztus és november hónapban. Az emelt összegű támogatás értékét 6.500,- Ft-ban, az alapösszegű támogatás értékét 6.000,- Ft-ban határozza meg a jogszabály. Településünkön 4-7 fő részesült augusztus és november hónapban, ez éves szinten 24.000 – 42.000,- Ft-ot jelent.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	0
2017	7
2018	7
2019	4
2020	5
2021	6

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozza a juttatásokat, amelyeket az állam és az önkormányzat nyújt az arra rászorulóknak.

Az önkormányzat Peresznye Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2018. (XI. 9.) önkormányzati rendelete a szociális ellátások és szociális szolgáltatások helyi szabályairól önkormányzati rendeletében szabályozta a gyermekek jogán járó helyi juttatásokat valamint a 11/2021. (VII. 29.) önkormányzati rendelete a gyermekjóléti alapellátásokról, a természetbeni ellátásokról és a személyes gondoskodásról, mely a gyermekek napközbeni ellátását, a gyermekétkeztetést, a gyermekjóléti szolgáltatást hivatott szabályozni.

A 6/2018. (XI. 7.) rendelet szerint:

„4. Újszülöttek támogatása

4. § (1) Az újszülött gyermek születésével kapcsolatos költségek finanszírozása céljából, a Peresznye község közigazgatási területén lakcímmel rendelkező törvényes képviselő részére, kérelmére pénzbeli támogatás állapítható meg egyszeri támogatásként.

(2) Az újszülöttek támogatása a jogosultat akkor is megilleti, ha a gyermek halva született.

(3) Az újszülöttek támogatására vonatkozó igényt a szülést követő tizenkét hónapon belül lehet benyújtani a 1. sz. melléklet szerinti formanyomtatványon. A határidő elmulasztása jogvesztő. A kérelemhez mellékelni kell az újszülött gyermek születési anyakönyvi kivonatát, halvaszületett gyermek esetén a halvaszületést bizonyító okiratot.

(4) A támogatás összege újszülött gyermekenként 50.000,- Ft.

5. Tanévkezdési támogatás

5. § (1) Tanévkezdési támogatásra jogosult a Peresznye község közigazgatási területén lakcímmel rendelkező óvodás, általános vagy nappali tagozatos középiskolás gyermeket nevelő család vagy egyedülálló szülő, akinek családjában az egy főre eső jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 400%-át, egyedülálló szülő esetében a 450%-át.

(2) A támogatás mértéke óvodai jogviszonnyal rendelkezők esetében gyermekenként 12.000,- Ft, iskolai tanulói jogviszonnyal rendelkezők esetében gyermekenként 20.000,- Ft, melyet pénzbeli támogatás formájában nyújt az Önkormányzat.

(3) A tanévkezdési támogatás iránti kérelem évente július 1-től szeptember 30-ig nyújtható be. A határidő elmulasztása jogvesztő.

(4) A tanévkezdési támogatás megállapítása iránti kérelmet a 2. sz. mellékletben szereplő formanyomtatványon kell benyújtani.

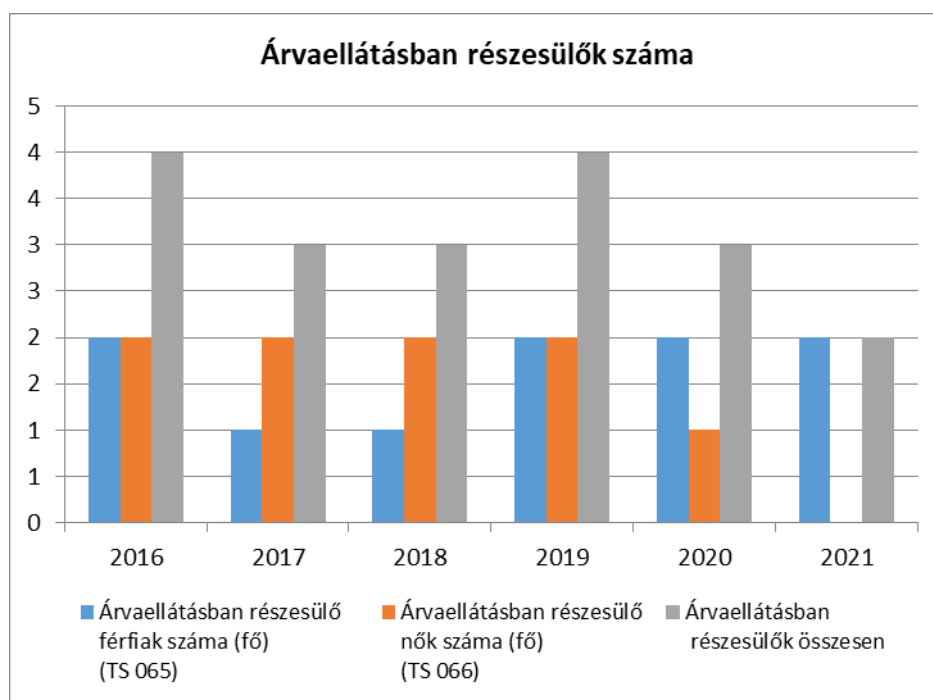
(5) A tanévkezdési támogatás igénybevétele iránti kérelemhez mellékelni kell a Rendelet 3. § (4) bekezdésében előírtakon túl a köznevelési intézmény igazolását a gyermek (tanuló) felvételéről, vagy amennyiben a nevelési év megkezdődött, az iskolalátogatási igazolást.”

Árvaellátásban 2 fő részesül, korábban 3 és 4 fő is volt, ők elérték azt a kort, amikor már ellátásban nem részesülnek.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás
--

Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	2	2	4
2017	1	2	3
2018	1	2	3
2019	2	2	4
2020	2	1	3
2021	2	0	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21/B §. tér ki az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre. Az arra jogosultak az óvodában lenyilatkozzák a szükséges adatokat, mely alapján kedvezmény megállapításra kerül számukra. Jelenleg a 21 étkező óvodából 11 gyermek ingyenesen étkezik.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Tudomásunk szerint Peresznyén minden óvodás, általános és 18 év alatti középiskolás rendelkezik magyar állampolgársággal.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

A településen nincs külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek nincsenek a településen.

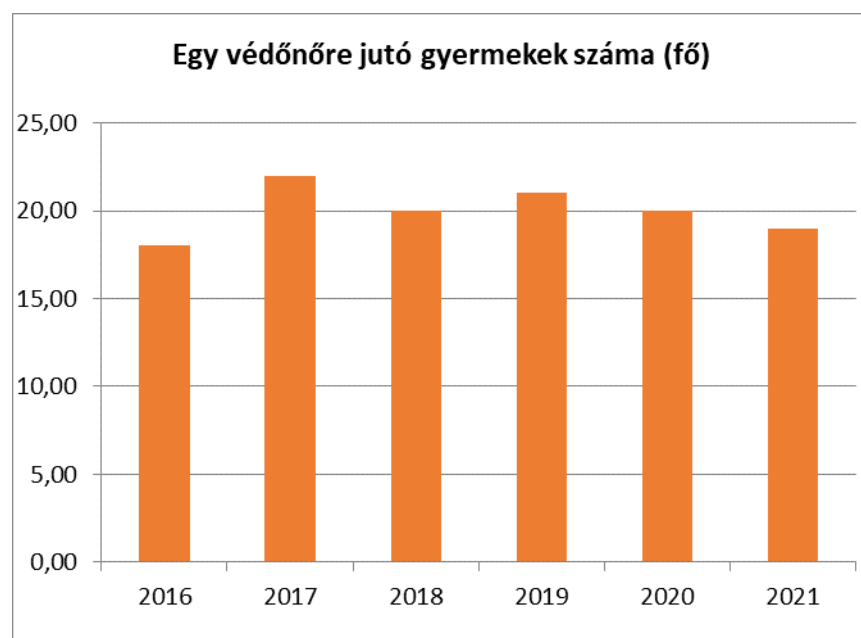
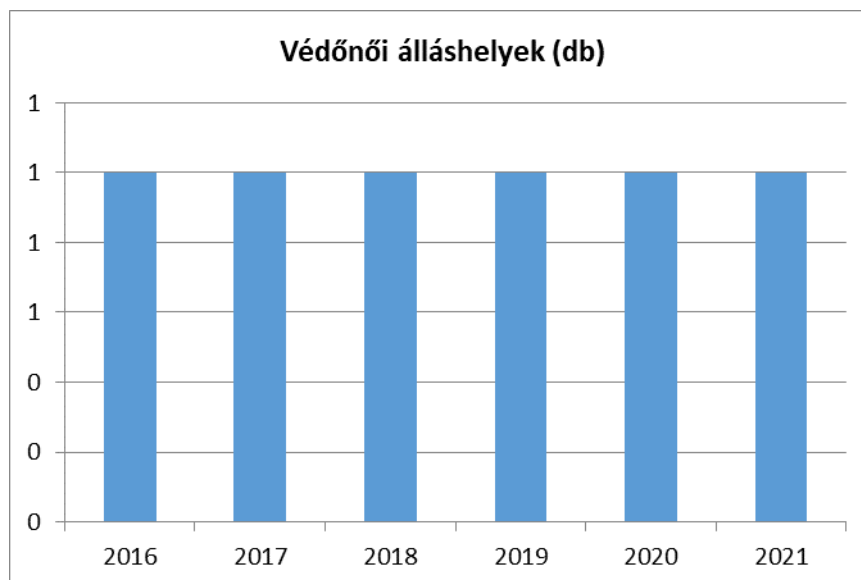
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

2005. január 1. óta a védőnői szolgálat integrált, kistérségi formában működött majd a kistérségi társulások megszűnésével a Kőszegi Szociális Gondozási Központ, jelenleg 2023-tól pedig a Markusovszky Egyetemi Oktatókórház keretein belül működik a szolgáltatás. A kistérségeken az iskolai védőnői feladatok ellátása teljes munkaidejű iskolavédőnő foglalkoztatásával nem biztosított, így térségben működő 4 fő területi védőnő az oktatási intézményeket is ellátja. A védőnő feladatait az orvosi rendelőben, esetenként a családok otthonában látja el. Amint a táblázatok jól mutatják, 2021-ben volt a legtöbb a 0-3 éves gyermekek száma a településen, ami köszönhető a nagyobb gyermekvállalási kedvnek, valamint az idetelepülő kisgyermekes családoknak.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	18	18,00
2017	1	22	22,00
2018	1	20	20,00
2019	1	21	21,00
2020	1	20	20,00
2021	1	19	19,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A településen nincs külön gyermekorvosi ellátás, háziorvosi szolgálat működik. Igény esetén legközelebb Kőszegen, Csepregen érhető el gyermekorvos, minden más esetben a háziorvos látja el a gyermeket is. A táblázat a háziorvosi körzet adatait mutatja, ahova tartozik Kiszsidány, Ólmod, Peresznye és Horvátzsídány is. A növekvő szám több gyermeket is jelent, illetve több szülő, aki korábban elvitte gyermekorvoshoz a gyermekét, most a helyi háziorvoshoz viszi.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	0	193
2019	1	0	0	0	203
2020	1	0	0	0	221
2021	1	0	0	0	229
2022	1	0	0	0	257
2023	1	0	0	0	256

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A Kőszeg Város Önkormányzata által fenntartott helyi óvodában korai fejlesztésre, rehabilitációra nincs lehetőség. Legközelebb Szombathelyen a Korai Fejlesztő Központ és Micimackó Óvodában van ilyen szolgáltatást nyújtó óvoda.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A 8/2021. (VIII. 5.) önkormányzati rendelete a gyermekjóléti alapellátásokról, a természetbeni ellátásokról és a személyes gondoskodásról rendelete szerint:

„ 4. § A gyermekjóléti szolgáltatást Kőszeg Város Önkormányzatával megkötött feladatellátási szerződés alapján, a Kőszegi Szociális Gondozási Központ által működtetett Család- és Gyermekjóléti Szolgálat útján biztosítja az önkormányzat.”

Helyileg Horvátzsidányban az Idősek Klubja épületében dolgozó gyermekjóléti szakember látja el a feladatot. Kijár a családokhoz, szükség esetén környezettanulmányt végez, segíti az önkormányzat munkáját, a családok támogatási lehetőségeit segíti, hogy összehozza a két felet.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Peresznyén nincs bölcsőde.

2022. szeptember 1-jével nyílt meg a Kőszeg Meseváros Óvoda és Bölcsőde Tücsök Bölcsődéje Horvátzsidányban, ahol a horvátzsidányi és a peresznyei gyermekek ellátása történik. A gyermekek gondozását 2 fő bölcsődei kisgyermeknevelő és 1 fő bölcsődei dajka látja el.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A gyermekek védelmét az önkormányzat pénzbeli, természetbeni, illetve személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokkal biztosítja a következő szinteken:

- pénzbeli és természetbeni ellátások: rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmény
- személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások: gyermekjóléti szolgáltatás, gyermekek napközbeni ellátása érdekében működtetett óvoda, általános iskolai napközi.

Helyi szinten a gyermekvédelem lehetőségeihez mérten megfelelően működik.

2022-ben Horvátzsidány, Peresznye, Ólmod és Kiszsidány területen a család- és gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat továbbra is a Kőszegi Szociális Gondozási Központ keretein belül működő Család – és Gyermekjóléti Szolgálat látta el. Az intézmény a szakmai irányítást és felügyeletet, valamint a szakszerű helyettesítés lehetőségét is biztosította a család és gyermekjóléti szolgáltatás helyi megvalósításához. Az ellátási területen 2022-ben változás nem történt sem a tárgyi, sem a személyi feltételekben. Az alapszolgáltatás keretébe tartozó családsegítői feladatokat a Család és Gyermekjóléti Szolgálatnál napi 4 órában látta el, a hatósági intézkedést igénylő esetek kezelését pedig a Család és Gyermekjóléti Központ adott esetenél érintett esetmenedzsere koordinálta.

A 2021-es évben a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítője együttműködési megállapodással 5 családot és 13 gyermeket gondozott.

A korábbi évekhez hasonlóan az együttműködési megállapodás nélkül egyszeri ügyintézésel történő segítségnyújtások összesen 30 alkalommal, továbbra is főként támogatások igénylése, más szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése, és hivatalos ügyek intézése kapcsán, és főként az idősebb korosztályhoz kapcsolódóan voltak jellemzőek.

A tárgyév során a négy település tekintetében 2 alkalommal érkezett írásbeli jelzés. Szóbeli jelzés továbbra is több alkalommal történt, elsősorban a köznevelési, közoktatási intézményekből és egészségügyi szolgáltatóktól. Egy jelzés egy már alapellátásban gondozott gyermekkel volt kapcsolatos, a másik egy új jelzés, mely következtében egyszeri segítségnyújtás történt a család részére.

Az ellátott gyermekekkel kapcsolatban az iskolák, óvodák vezetőitől, osztályfőnököktől, szóban folyamatosan érkeztek információk, esetmegbeszélések, információcserék zajlottak.

A hatósági intézkedések elrendelése a vizsgált évben is a Család – és Gyermekjóléti Központ hatáskörébe tartozott. 2022-ben új intézkedés elrendelésére nem került sor. Egy hatósági intézkedés volt már folyamatban. Ez egy családba fogadás melletti védelembe vételi intézkedés, melynél a családba fogadás fenntartásával a védelembe vétel megszüntetésével alapellátás keretében folytatódik a család segítése.

2022-ben a működési területen nevelésbe vett gyermek nem volt.

A következő alapfeladatok ellátása történt a 2022-es évben:

- Tájékoztatás, információ nyújtása,
- Segítő beszélgetés,
- Tanácsadás,
- Hivatalos ügyek intézésének segítése, kérelmek írása, ellátásokhoz való hozzájutás segítése,
- Veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése,
- Adományozás kapcsán élelmiszer, ruhák, bútorok, játékok osztása a rászorulóknak, adománykövetítés,
- Jelzőrendszer működtetése,
- Esetmegbeszélés,
- Környezettanulmány készítése
- Közvetítés más (szociális, egészségügyi, oktatási) intézménybe, más szolgáltatásokba, pénzbeli, természetbeli ellátásba,
- Korrepetálás,
- Természetbeni segítség nyújtása,
- Családlátogatás.

Tevékenység/ Peresznye	Alkalom száma
Információnyújtás	61
Tanácsadás	55
Segítő beszélgetés	18
Ügyintézéshez segítségnyújtás	26
Családlátogatás	73
Közvetítés más szolgáltatásba, pénzbeli, természetbeli ellátásba	7
Esetmegbeszélés	4
Adományozás, adományközvetítés	13
Összesen	257

Egyéb ellátott feladatok

- Játék, bútor és ruhagyűjtés rászoruló gyermekek és családok részére, az adományok szétosztása,
- Gondozott családok bevonásának elősegítése a települések közösségi rendezvényeibe, azok népszerűsítésével, példamutatással.

Mind a fellebb összesített alapfeladatok, mind az egyéb ellátott feladatok, a mindenkori járványügyi előírások betartása mellett történtek.

A Család- és Gyermejjóléti Szolgálat feladatellátása

1. Ügyfélfogadás

A családsegítő a közzétett ügyfélfogadási rend, illetve szükség szerinti gyakorisággal fogadta a klienseket Horvátzsidányban, a Fő u. 6. szám alatt található Idősek Klubjában kialakított irodában.

2. Problématípusok

A leggyakoribb problémátípusok, melyekkel a családok a szolgálathoz segítségért fordultak, illetve, amelyek miatt az alapellátásra, hatósági intézkedésekre szükség volt, a következők:

- anyagi, megélhetési problémák; az érintett család jövedelmei túlnyomórészt szociális ellátásokból származnak, nem rendelkeznek állandó munkahellyel, munkabérrel,
- rossz lakáskörülmények, lakhatási viszonyok,
- az érintett gyermekek egy része többgyermekes családban, rossz körülmények között nevelkedik,
- a szülők helytelen életmódja, életvitele,
- gyermeknevelési problémák, következetlen nevelési módszerek,
- családon belüli konfliktusok, kapcsolati nehézségek,
- tanulási, magatartási problémák,
- szenvedélybetegség,
- hivatalos ügyek intézéséhez, kérelmek írásához, nyomtatványok kitöltéséhez segítségkérés.

A Család- és Gyermejjóléti Szolgálat a 2022-es évben Horvátzsidány, Peresznye, Kiszsidány, Ólmod térségében 740 alkalommal működött közre családok, rászoruló egyének problémáinak megoldásában együttműködési megállapodással vagy anélkül.

3. Családlátogatások

A család- és gyermejjóléti szolgálat szolgáltatását együttműködési megállapodással igénybe vevők családjait alaphelyzetben minimum havi 3 alkalommal keresi fel a családgondozó, de igény és szükség szerint ez ennél több megkeresést, látogatási alkalmat is jelenthetett. A korábbi évekhez képest a családlátogatások száma növekedett, ez betudható a korábbi időszak – főként a COVID időszak és az azzal kapcsolatok – karanténhelyzeteknek, és a családsegítő korábbi hosszabb betegségének.

A családlátogatások száma a tárgyév során 183 volt, mely peresznyei, horvátzsidányi, illetve ólmodi ellátottakat érintett. Kiszsidányban ellátott személy 2021-ben sem volt, kiszsidányi lakcímmel rendelkező lakossal kapcsolatban az év folyamán jelzés sem érkezett.

4. Jelzőrendszer működtetése

A jelzőrendszer tagjai:

- Bersek József Általános Iskola Kőszeg,
- Bersek József Általános Iskola Tagiskolája Horvátzsidány,
- Kőszeg Meseváros Óvoda és Bölcsőde Peresznyei Telephely,
- Kőszeg Meseváros Óvoda és Bölcsőde Horvátzsidányi Tagóvoda,
- Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Kőszeg,
- Vas Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kőszegi Tagintézménye
- Háziiorvosi Szolgálat Horvátzsidány,
- Védőnői Szolgálat,
- Szombathelyi Markusovszky Kórház,
- Hatósági, Foglalkoztatási, Igazságügyi és Gyámügyi Osztály – Kőszeg
- Kőszegi Rendőrkapitányság,

Külső szakmai kapcsolatok

- Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat,
- Pedagógiai Szakszolgálat Szombathely,
- Gyermek Ideggondozó Szombathely
- TEGYESZ Szombathely,

A családsegítő az aktuális feladatokhoz kapcsolódóan kereste fel a gyermekvédelmi jelzőrendszer intézményeit.

A 2023-as év elején a 46/2003. ESZCSM rendelet értelmében a Kőszegi Szociális Gondozási Központ megtartotta szokásos évi gyermekvédelmi-jelzőrendszeri tanácskozását Kőszegen, melyen a jelenlévők értékelték a jelzőrendszer és a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2022. évi működését, megbeszélték az aktuális problémákat, nehézségeket.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A településen nincs a krízishelyzetben lévő családok számára igénybe vehető átmeneti otthon.

Nehéz helyzetben lévő várandós anyák a gencsapáti anyaotthonhoz fordulhatnak segítségért.

Baj, probléma, krízishelyzet esetén a település lakossága összefog és segít a bajbajutottakon. Több példa is volt erre, amikor adománygyűjtést szerveztek civil összefogásban pl. leukémiában szenvedő gyermeknek, aki Budapesten kapott kórházi ellátást és a szülők kiestek a munkából, vagy pl. két árván maradt gyermeknek is nagy összegű adomány gyűlt össze, melyet a későbbi gyám megkapott.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A helyi sport- és szabadidős programokról már korábban szoltunk.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21/B §. tér ki a gyermekétkeztetésre.

„Gyermekétkeztetés

21. § (1) Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére

a) a bölcsődében, mini bölcsődében,

b) az óvodában,...

e) az általános iskolai ... menzai ellátás keretében,

g) a bölcsőde, mini bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában az Nktv. 30. § (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30. § (4) bekezdése szerinti tanítási szünetek időtartama alatt (a továbbiakban együtt: szünidei gyermekétkeztetés).

(2) Az intézményi és a szünidei gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett önkormányzat e feladatának ellátásához a közigazgatási területén kívülről érkező gyermek, tanuló lakóhelye szerinti önkormányzattól hozzájárulást kérhet.”

Peresznyén minden évben felhívjuk a figyelmet a szünidei gyermekétkeztetés lehetőségére, amivel az arra rászorulóknak élnek is. Az elmúlt 5 évben átlagosan 5 gyermek vette igénybe a nyári szünetben.

Ingyenes tankönyvellátásra jogosultak az alábbi tanulók:

- alsó tagozat, felső tagozat és 9. évfolyamos tanulók
- 10., 11., és 12. évfolyamos tanulók közül azok, akiknek szülei normatív kedvezmény iránti igényt nyújtanak be.

Ez alapján alsó tagozatos általános iskolákban minden gyermek részesül az ingyenes tankönyvellátásban.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Az óvodában a gyermekek nem tesznek különbséget egymás között etnikai hovatartozás miatt, ezt pedig az őket nevelő pedagógusok is erősítik.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód megsértéséről nincs tudomásunk.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Peresznye Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2018. (XI. 7.) a szociális ellátások és szociális szolgáltatások helyi szabályairól szóló önkormányzati rendelete rendelkezik a helyben adható juttatásokról, melyet a 4.1.c) pontban részletesen kifejtettünk.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Sajátos nevelésű igényű gyermek, tanuló az, aki a szakértői és rehabilitációs biztosság szakvéleménye alapján testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság esetén halmozottan fogyatékos; vagy pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).

Sajátos nevelési igényű neveléshez és oktatáshoz szükséges feltételek: a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus, konduktor foglalkoztatása, speciális tanterv, tankönyv és más segédletek, speciális gyógyászati és technikai eszközök.

BTM-es azaz beilleszkedési, magatartási és tanulási zavarokkal küzdő gyermek jelenleg nincs az iskolában.

Hátrányos helyzetű tanuló és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek jelenleg nincs az iskolában, sem az óvodában. A korábbi években HH és HHH tanuló is volt, az összes tanulószámmal viszonyítva ez az érték azonban 0,2 % alatti volt.

Ezek a számok nyilván minden évben változnak, ahogy a gyermekek összetétele változik.

Tanulási nehézséggel küzdő gyermekek esetén az iskola minden lehetőséget megteremt, ami módjában áll, azonban, ha szükséges a legközelebbi iskola a Dr. Nagy László EGYMI, ahol általános Iskola, Beszédjavító Általános Iskola és Szakiskola is működik.

Az iskola tanterve a Nemzeti Alaptantervre épülve figyelembe veszi speciális nevelési szükségletű tanulók sajátos fejlődését. Célja, hogy minden náluk nevelkedő diák a gyógypedagógia módszereinek segítségével jusson el képességeinek megfelelő legmagasabb szintre. A kötelező tantárgyak oktatása során az oktatás első szakaszában minden tanuló elsajátítja az alapvető kultúr technikákat és az erkölcsi szabályokat. A felső tagozatban – az idegen nyelv kivételével – ugyanazon műveltségi területek oktatása folyik, mint a többi, többségi általános iskolában. A rehabilitációs és a rehabilitációs órákon a sérült vagy kevésbé fejlett képességek fejlesztése a feladat. Kiemelt feladat a pályaeorientáció. Autista csoportunk új színfoltot jelent az intézményi pedagógiai palettán. Fakultatív oktatással biztosítjuk azoknak a tanulóknak a fejlesztését, akik a kötelező tananyag elsajátítása mellett többre is képesek.

Kollégiumban elsősorban azok kapnak elhelyezést, akik lakóhelyükön nem részesülhetnek képességeiknek megfelelő iskolai és kollégiumi ellátásban. A kollégiumi diákönkormányzat jó lehetőségeket biztosít a szabadidő kulturált eltöltését illetően.

Beszédjavító Általános Iskola nevelő-oktató tevékenysége a többi általános iskola műveltségi területeivel, tanterveiben szereplő tantárgyakkal megegyező. Az iskola specialitása a beszédben és nyelvi, kommunikációs és tanulási képességekben megtalálható hiányosságok intenzív pedagógiai, pszichológiai korrekciója, rehabilitációja. Cél a különoktatással, fejlesztéssel minél előbb jól kommunikáló, az anyanyelvi fejlődésben rendezett képességekkel rendelkező tanulók iskolai pályafutásának, tanulmányi előmenetelének és továbbtanulásának segítése. A más, tanulási képességek hiányát mutató – dyslexia, dysgraphia, dyscalculia – részképességek korrekciója is fontos követelmény. A kiscsoportos és egyéni fejlesztések mindenkor a gyermek aktuális és beszédállapotához, fejlettségi szintjéhez igazodnak. A tanévenkénti felvételt – szülői kérelem alapján – a Beszédjavító Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság (Budapest) szakvéleménye alapján biztosítják.

Kollégiumaikban közel 100-120 főnek tudnak megfelelő színvonalú ellátást biztosítani. Erre az iskola országos beiskolázása alapján jelentős igény mutatkozik. A délutáni szabadidős programok széles lehetőségeket biztosítanak a pihenésre, a sportolásra illetve a másnapi felkészülésre is.

A Szakiskola középfokú szakképző oktatási intézményegységben a sajátos nevelési igényű tanulók OKJ szerinti szakképzése folyik. Az 1991-ben alapított iskolában a következő szakmákat oktatják. Szakmák: kőműves; burkoló; festő, mázoló, tapétázó Rész-szakmák: szobafestő; asztalosipari szerelő; faipari gépkezelő; famegmunkáló; parkgondozó; kerti munkás; textiltermék-összeállító; lakástextil-készítő; konyhai kisegítő; számítógépes adatrögzítő. Diákjaik egy része kötelező (a pedagógiai szakszolgálat megyei szakértői bizottságának szakvéleménye alapján) 9. előkészítő osztályban kezdi tanulmányait. Sikeres elvégzése után kerülhetnek az általuk választott

szakképzésbe. A többi diák azonnal, az általános iskola elvégzését követően szakképző osztályban tanulhatja választott szakmáját. A képzési idő a rész-szakmákban 2, a teljes szakmákban 4 év. A gyakorlati oktatás jól felszerelt iskolai tanműhelyeikben folyik, de a nyári összefüggő gyakorlattól, ill. a második szakképzési évtől lehetőség van iskolán kívüli gyakorlati helyen való képzésre is (tanulószerződés alapján). Intézményük kollégiumában kényelmes elhelyezést biztosít az azt igénylőknek. A sportok kedvelőinek különböző sportágak kipróbálására, edzésére, valamint az országos és nemzetközi versenyekhez való kijutásra is lehetőségük van (a Speciális Olimpia versenyei Európa, Ázsia, Amerika országaiban kerülnek megrendezésre). Az intézmény területén működő fedett uszodát diákjaik ingyen használhatják. Képzésük minőségét az országos szakmai tanulmányi és kulturális versenyeken, valamint az országos és nemzetközi sportversenyeken elért eredményeik mutatják.

Ha egyéb, más településen van lehetőség fejlesztésre, fejlesztő programokra a falugondnoki szolgálat áll rendelkezésre, mely segít az eljutásban.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek nincsenek a településen.

4.4. a) 1. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	24	0	0,00
2017	21	0	0,00
2018	17	0	0,00
2019	19	0	0,00
2020	19	0	0,00
2021	21	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megjelenő 3 gyermek egy családból származik, és amíg a jövedelmi helyzetük indokoltá tette, jogosultak voltak a HH megállapítására.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	0	0,00
2017	n.a.	2	0,00
2018	n.a.	3	0,00
2019	n.a.	3	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0

2021	0	0	0	0	0	0
------	---	---	---	---	---	---

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	0	0
2017	3	0
2018	3	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

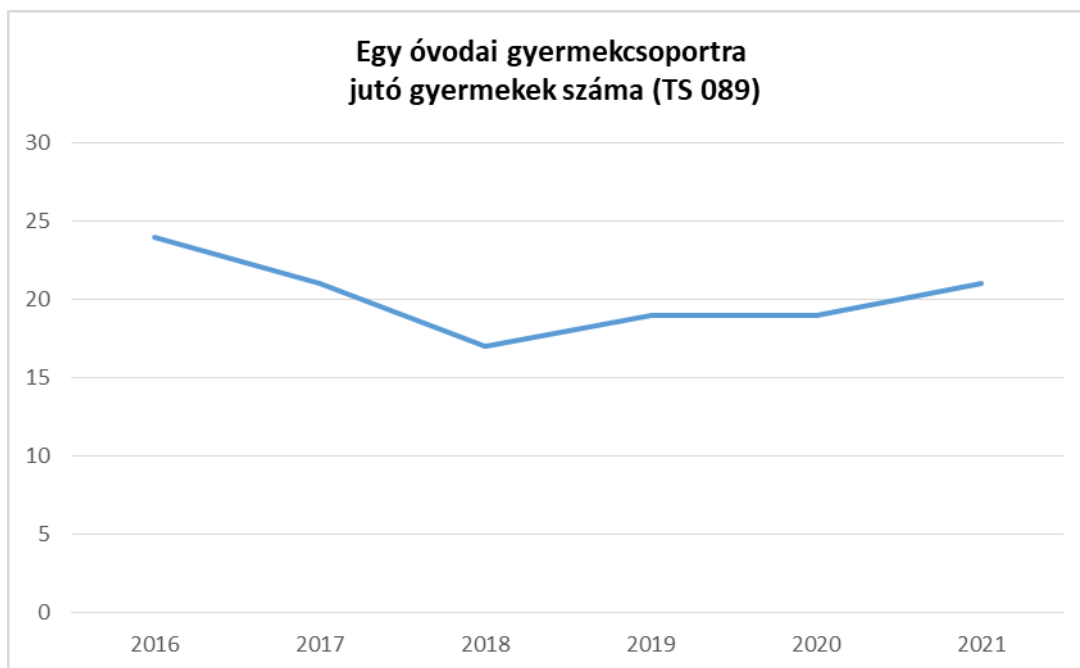
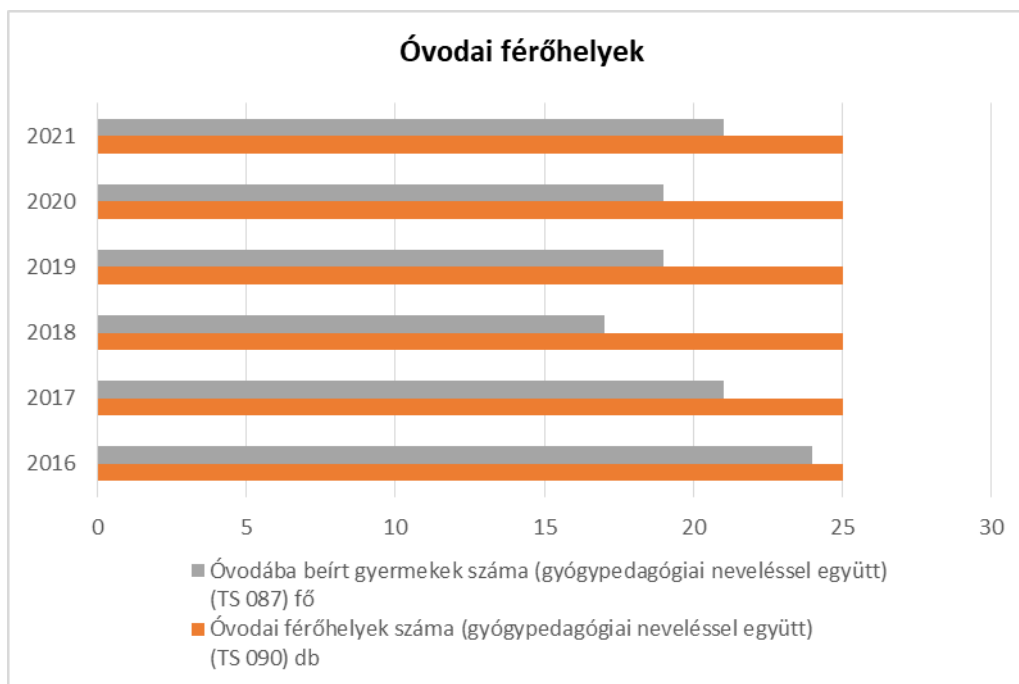
Óvodában logopédus heti 1 alkalommal foglalkozik a nagycsoportos, iskolába készülő gyerekekkel, mely összességében elegendőnek mondható, amennyiben szükséges a logopédus az iskolában tovább folytatja a gyermekek kezelését.

A 3-6 éves korú gyermekek száma magasabb, mint az óvodai férőhelyek száma, de Peresznyén minden gyermeknek van hely az óvodában. Az eltérés abból adódhat, hogy a még 3 évet be nem töltött és a már 6 éves elmúlt és iskolába járó gyermekek száma is megjelenik az adatokban.

A fennmaradó üres férőhelyeket 2022-től a horvátzsidányi óvodába el nem férő gyermekeket íratják be, akiket a horvátzsidányi falubusszal szállítanak naponta az óvodába.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	39	1	25	1	24	0	0	24
2017	39	1	25	1	21	0	0	21
2018	36	1	25	1	17	0	0	17
2019	32	1	25	1	19	0	0	19
2020	35	1	25	1	19	0	0	19
2021	37	1	25	1	21	0	0	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Általános iskola nincs a településen. Horvátzsidányba, Kőszegre és Zsirára járnak a gyerekek iskolába. A 8. évfolyamot eredményesen befejezőkről nincs adatunk, bár elmondható, hogy kis településről lévén szó, köztudatban benne van, ha valaki nem fejezi be az általánis iskolát. A korábbi generációkban elfordult, ma már nem a 16. éves korig tartó tankötelezettség miatt.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	0	0	0,00	0,00
2017	0	0	0	0,00	0,00
2018	0	0	0	0,00	0,00
2019	0	0	0	0,00	0,00
2020	0	0	0	0,00	0,00
2021	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Kis létszámú iskola esetén kiemelkedően fontos az összetartás a diákok, tanárok között, mind az oktatás, mind pedig a közösségi élet terén. Amennyiben az intézményen belül szegregáció alakulna ki, az megnehezítené, sőt akár el is lehetetlenítené az intézmény működését. Így elmondható, hogy hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés nem jellemző az iskoláinkban.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Általánosságban véve a falusi iskolákat az ott tanuló diákokat sokszor éri hátrányos megkülönböztetés, negatív kritika az oktatás színvonalát illetően. A horvátországi tagiskola vagy a zsirai iskola tanulói eredményeikben cáfolják az általános véleményt. A családi környezet és az alacsonyabb létszám kis korban az alapok alaposabb elsajátítását teszi lehetővé, így pedig a biztos alapokról indulva kerülhetnek a felső tagozatba.

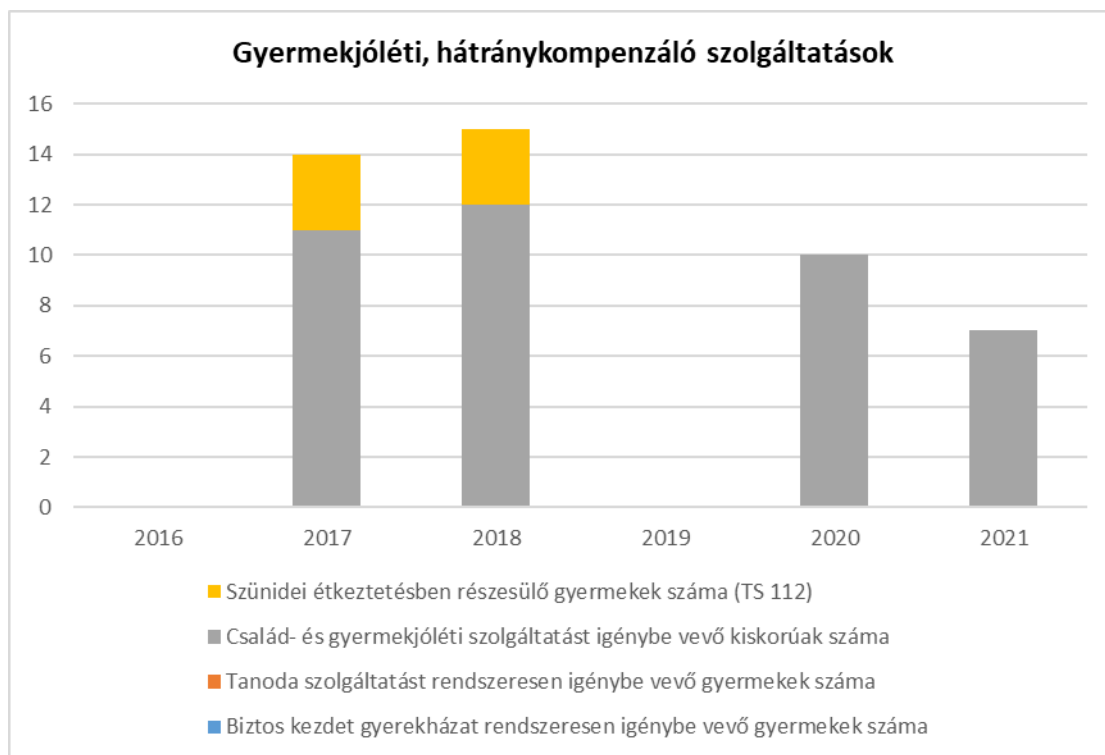
- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Peresznye tagja a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszernek, melynek célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételének támogatása. A Bursa Hungarica többszintű támogatási rendszer, melynek pénzügyi fedezeteként három forrás szolgál: a települési önkormányzatok által nyújtott támogatás, a megyei önkormányzatok által nyújtott támogatás és a felsőoktatási intézményi támogatás.

A gyermekjóléti szolgáltatásokról bővebben már szoltunk a 4.3. f) pontban.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	0
2017	n.a.	n.a.	11	3
2018	n.a.	n.a.	12	3
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	10	0
2021	n.a.	n.a.	7	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Általános iskola felső tagozatában a gyermek több településre jár, így a közösségek szétszakadnak	Közösségi programok, terek létrehozása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

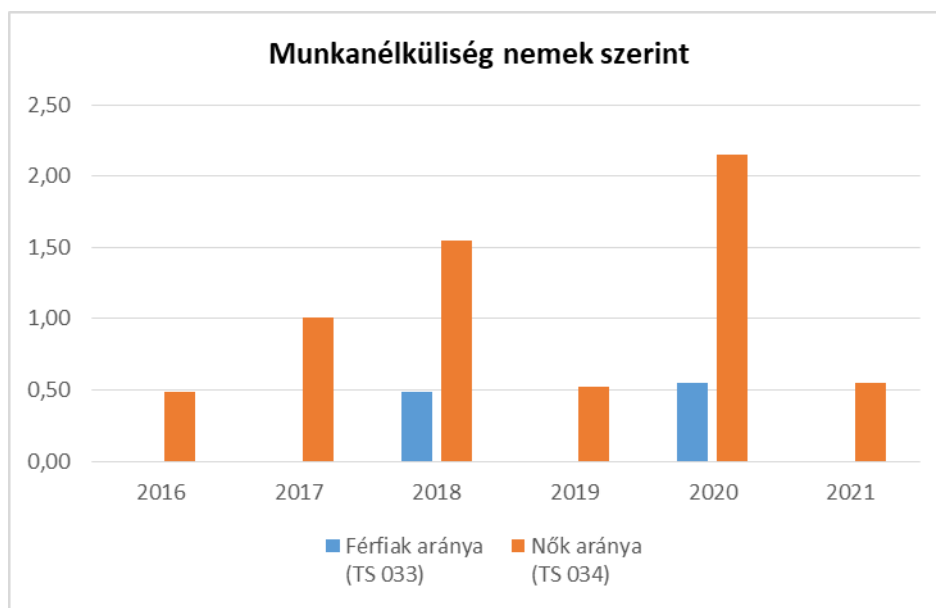
- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv.
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. E követelmény megsértésének orvoslása nem járhat más munkavállaló jogának megsértésével vagy csorbításával. munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	0	0,49	0,25%
2017	0	1,01	0,51%
2018	0,49	1,55	1,02%
2019	0	0,52	0,26%
2020	0,55	2,15	1,35%
2021	0	0,55	0,28%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

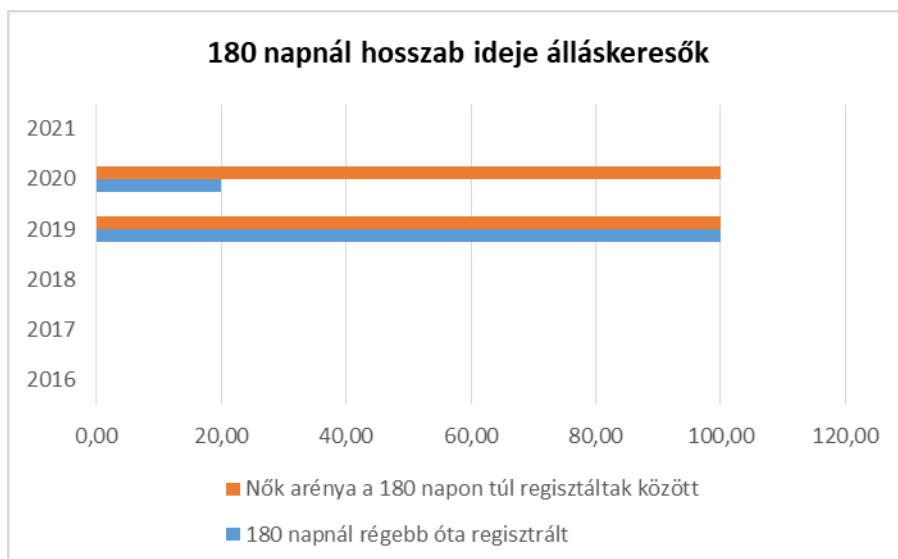

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	100	100
2020	20	100
2021	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

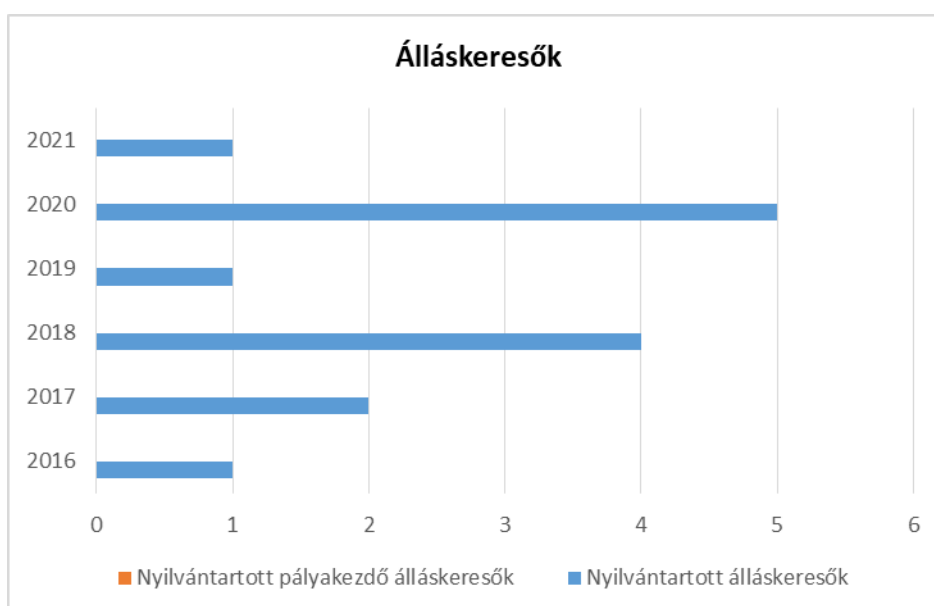
A foglalkoztatottak létszáma esetén a statisztika erőteljesen torzít, hisz a kimutatásban nem jelennek meg pl. a GYES-en, GYED-en lévő kismamák, illetve azon munkanélküliek, akik nem regisztráltak a munkaügyi hivataloknál. Tehát aki munkavállalási korú, és nem munkanélküli, az nem mindenesetben foglalkoztatott.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	1	0
2017	2	0
2018	4	0
2019	1	0
2020	5	0
2021	1	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A férfiak foglalkoztatási helyzete a településen jobbnak mondható, mint a nőké. Ha a táblázatokat összehasonlítjuk egyértelműen kimutatható. Így a munkanélküliek aránya is alacsonyabb a férfiak körében.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A korábbi években volt és jelenleg is van női közfoglalkoztatott a településen, Ausztria közelsége miatt sok nő inkább külföldön vállal bejelentett munkát 4 – 6 órában (vasalás, takarítás, gondozás). Képzési programokban a településről nem vagy csak ritkán vállalnak részt a nők.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségre vonatkozóan vannak adataink, valamint a 180 napon túli nyilvántartott álláskereső számáról. A kettő között összefüggésekről jelenleg nincs kimutatásunk, de látható mindkét táblázatból, hogy egyik sem olyan magas, mely aggodalomra adhatna okot.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Térségünkben hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk a foglalkoztatás területén.

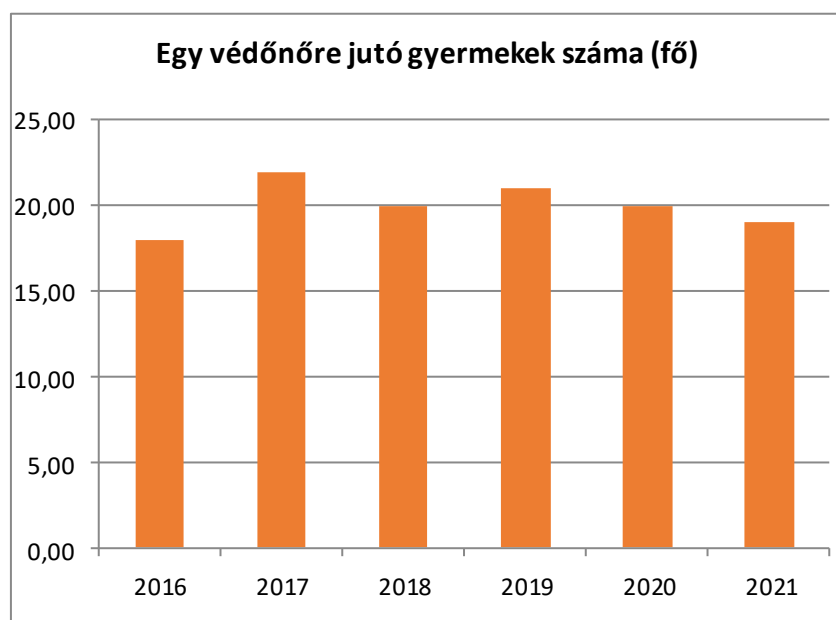
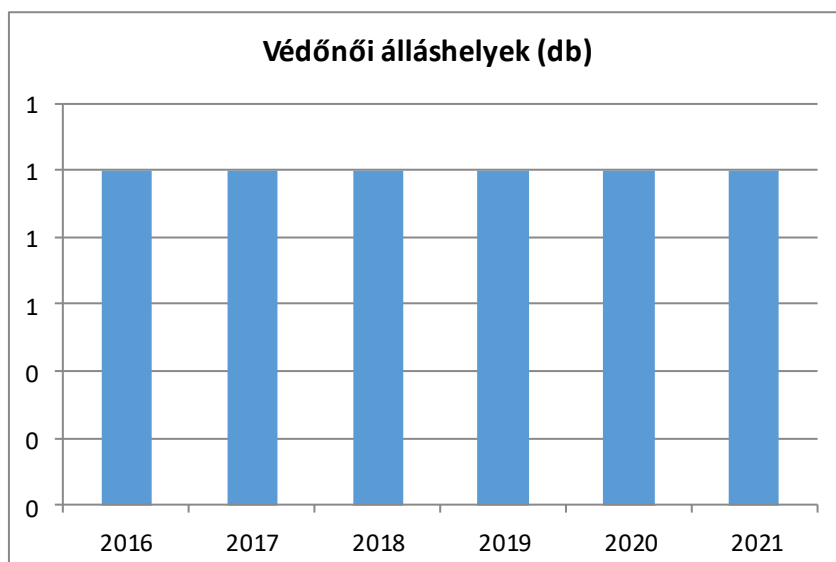
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Nagyon nehéz a női munkavállalóknak összeegyeztetni a munka és család feladatait, főképp a munkahelyekre történő utazás miatt, ami sok időt elvesz. Hiába a családbarát munkahely, az óvodai és iskolai nyitva tartásokra nem minden anya tud időben érkezni gyermekével.

A település lehetőségeihez mérten mindent megtesz, hogy a nyitva tartást maximalizálja az igényeknek megfelelően.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	18	18
2017	1	22	22
2018	1	20	20
2019	1	21	21
2020	1	20	20
2021	1	19	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Bölcsőde Peresznyén nincs, de feladatellátási szerződéssel Horvátzsidány biztosítja a felvételt a maximális felvehető létszám erejéig.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés soktényezős. Egyre több a házasság Magyarországon, így egyre több a gyermek is, köszönhetően a kormányzati intézkedéseknek is. Településünkön is többen igénybe vették a Falusi CSOK lehetőségét, szinte nincs is eladó ház a településen. Az otthon-felújítási támogatással nagyon sok otthon energiatakarékos felújításokat tudott eszközölni a családi házában, mely hosszútávon kifizetődő. A 3 vagy több gyermeket nevelő családok támogatása szintén nagy segítséget jelentett és növelte a gyermekvállalási kedvet.

Peresznye, Ausztria közelsége miatt vonzó a keleti országrészből érkező családok számára.

Az anya-és gyermekgondozás a védőnői ellátórendszerrel és a háziorvossal való együttműködésének köszönhetően megfelelőnek mondható.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A nőket érő családon belüli, vagy akár munkahelyi erőszak jelen van mindennapjainkban. Annak ellenére, hogy hivatalos, nyilvános statisztikánk nincs és sokszor még tabu témának is számít, létezik. Talán egy ilyen kistelepülésen, mint Peresznye nem olyan gyakori, de itt is előfordul. Az esetek nagy részében a „négy fal közt” maradnak az ilyen ügyek és csak a legkirívóbb, legkritikább esetekben történik meg a rendőrség közbelépése. Ennek oka a nők szégyenérzete és félelme. Nem jelenthetjük ki tehát, hogy amiről nem tudunk, az nem létezik.

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Btk. különböző tényállásai vonatkoznak, lásd testi sértés, zaklatás, távoltartás. A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Btk. releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma általában alulmarad a tényleges esetek számától, a korábban megfogalmazott okokból kifolyólag. A bántalmazott nők a rendőrség mellett a családsegítő és gyermekjóléti szolgálattól kérhetnek tájékoztatást, segítséget. Tájékozódhatnak arról, hogy hova fordulhatnak segítségért, hol működnek anya-gyermek otthonok, mik a felvétel feltételei. Ebben az intézményben plakátokon, felhívásokban, tájékoztatják a nőket jogaikról, az elérhető segítségről.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Családok átmeneti otthona nincs a településen. 50 km-es körzeten belül Gencsapátiban található anyaothton, azonban itt más körzetből nem fogadnak senkit.

Már korábban a gyermekek életének krízishelyzeténél említettük a helyi Családsegítő- és gyermekjóléti szolgálatot, ahol a nők esetében is tudnak segítséget nyújtani.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény korábban hivatkozott, XV. cikkére visszavezetve vizsgálható, hogy a helyi közéletben a nők és férfiak azonos jogai a politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog

tekintetében érvényesülnek-e. Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a lakossági, társadalmi közös érdeket.

Korábban a 7 fő képviselő-testületi tag közül senki sem volt nő. A 2010-es választások óta csökkent a képviselő-testületi tagok száma, 5 férfi képviselőre. A 2019. évi választásokon a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai mind férfiak, a nemzeti képviselő-testületben 3 férfi 2 nő képviselő van, az elnökhelyettes is nő. A jövőbeni választásokon információink szerint ismét indulnak majd női jelöltek. A nők szerepét a közéletben mutatja az is, hogy a Közös Önkormányzati Hivatal vezetője, aki a település jegyzője, valamint a hivatal köztisztviselői is nők, 1 férfi van. A helyi tagóvoda vezetője, a művelődési ház vezetője valamint a civil szervezetek vezetői szintén nők.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nők, családon belül betöltött szerepük miatt alapvetően hátrányos helyzetből indulnak a munkaerő piacon, számukra a gyermekvállalást követően jóval korlátozottabb a munkaerőpiacra történő visszatérés is. De a GYED-en, GYES-en lévő édesanyák esetében az elszigetelődés veszélye is fenn áll. Továbbá meg kell említeni az egyedülálló nők, gyakran özvegyek nehéz helyzetét, akik létfenntartása, a magukról való gondoskodás is problémás.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
GYES-ről, GYED-ről való visszatérés nehézségei, munkahelyek elvesztése	Jogi és munkaerő-piaci tanácsadás Idősek bevonása a gyermekfelügyeletbe
GYES, GYED ideje alatt történő elszigetelődés	Képzések, e-learning programban való részvétel, közösségi programok

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

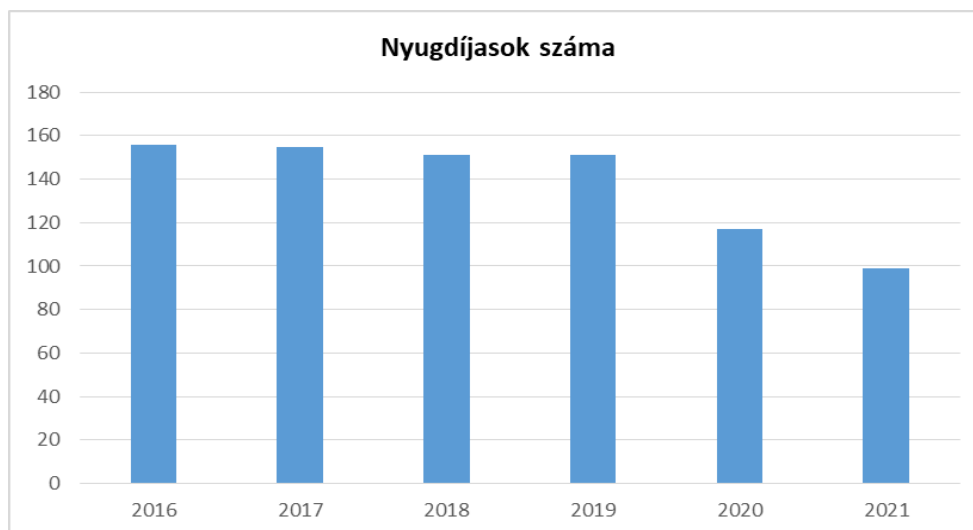
Korábban is láthattuk, hogy a statisztika szerint rendkívül előregedő a település. Megállapítottuk, hogy az adatok torz képet mutatnak, mivel a településen található két szociális otthonnak többnyire időskorú lakói vannak. Ennek ellenére probléma az előregedés, és jelentős a településen élő helyi idős lakosok száma. Az esélyegyenlőséget amennyire lehet számukra is biztosítani kell.

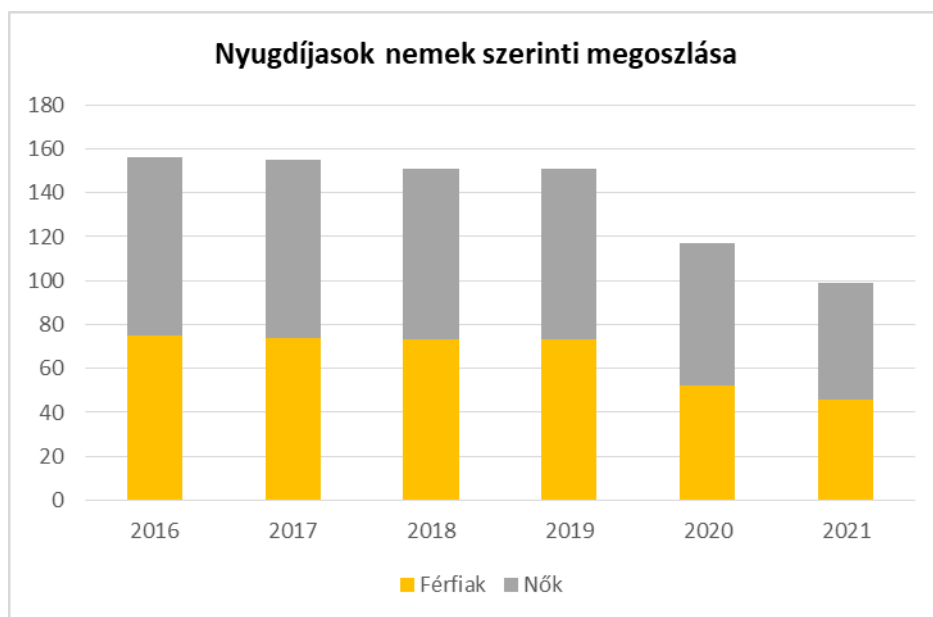
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A falu öregedési indexe 2021-ben 121,18 % volt. Az összlakosság 19,45 %-a nyugdíjas. A nyugdíjasok száma az utóbbi években folyamatosan csökkent. Ez azonban nem csak a lakosság fiatalodásának eredménye, hanem a folyamatosan változó nyugdíjkorhatáré. A nyugdíjban részesülők átlag 53-55%-a nő, ami köszönhető egyrészt a nők alacsonyabb nyugdíjkorhatárának, a nők 40 éves szolgálati idejének beszámítása, az özvegyi nyugdíjasok számának és a korkedvezménnyel nyugdíjba vonulóknak, akik a tényleges nyugdíjkorhatártól gyakran még igencsak távol állnak.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	75	81	156
2017	74	81	155
2018	73	78	151
2019	73	78	151
2020	52	65	117
2021	46	53	99

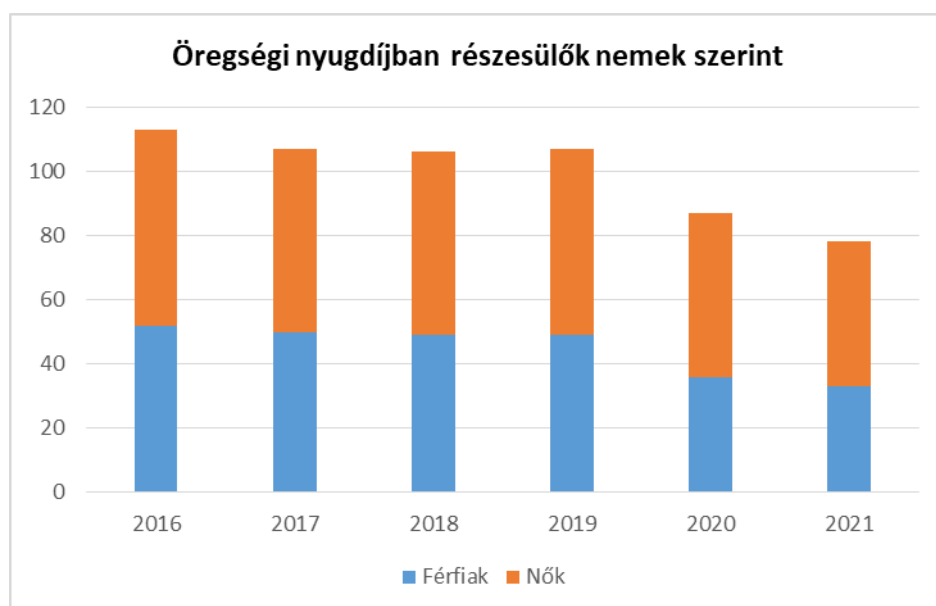
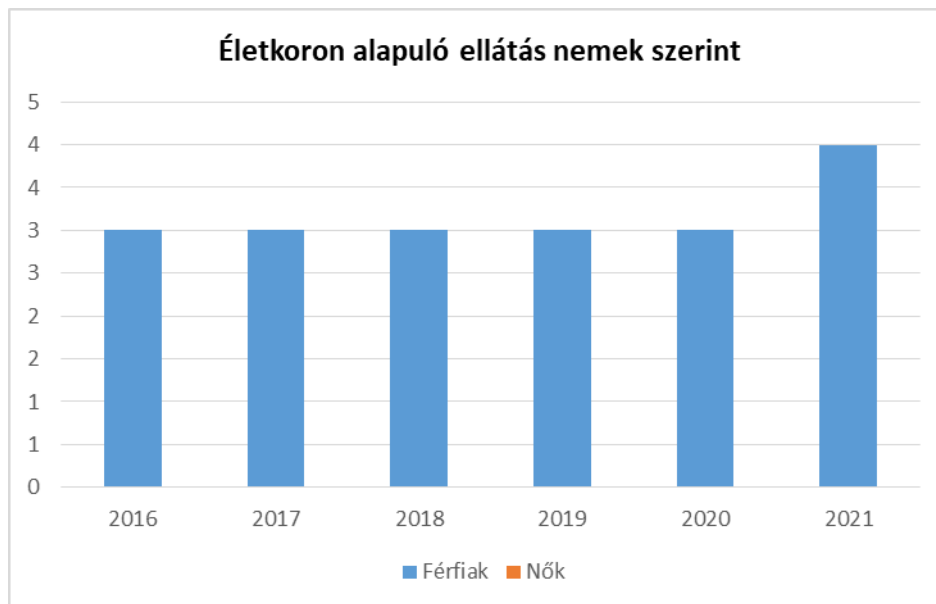
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	3	0	52	61	0	6	0
2017	3	0	50	57	0	5	1
2018	3	0	49	57	0	4	2
2019	3	0	49	58	0	3	2
2020	3	0	36	51	0	1	0
2021	4	0	33	45	0	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A munkaerő piac jelenlegi állapota nem túl kedvező a fiatalabb, nem hogy az idősebb korosztály számára. Míg a fiatalok körében is jellemző a munkanélküliség, addig a nyugdíjasoknak nem feltétlen kell munkát vállalni, jövedelmük, nyugdíjuk kiegészítésére, mert ezáltal csökkentik a fiatalok elhelyezkedési esélyeit. Sokszor említett, de ténylegesen nem megoldott probléma ez országos szinten sem. Természetesen speciális ismeretekkel és tapasztalattal rendelkező idős korúakra gyakran jelentkezik igény. Településünkön az önkormányzat nyugdíjast is foglalkoztat.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	1	2	4	1	5	1
41-45 év (TS 042)	Fő	0	0	2	1	1	1
	%	0,00%	0,00%	50,00%	100,00%	20,00%	100,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	0	0	0	2	0
	%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	40,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0	1	0	0	0	0
	%	0,00%	50,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A jelenlegi nyugdíjasok közül tudomásunk szerint csak néhány fő dolgozik korábbi munkahelyén. Mások, saját családjuknak segítenek, például gyermekfelügyeletet vállalnak vagy Ausztriában vállalnak zöldmunkát.

Az élethosszig tartó tanulás még új-keletű dolog Peresznye nyugdíjasainak körében. Egy korábbi konzervatívabb generáció és egy zártabb világ szülöttei, az újdonságokra nem annyira nyitottak. Természetesen akadnak kivételek, modernebb, világiasabb felfogású idős korúak is, akik nyugdíjas korukban ismerték meg a számítógép használat rejtelmét.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz, sok esetben pedig teljesen valós képet a statisztika sem mutat. Szakirodalmi háttér támasztja alá, hogy az idősebb korosztály munkaerő-piaci elhelyezkedési esélyei rendkívül rosszak, emellett pedig a leépítések során is, úgymond preferált célcsoportot jelentenek. Éppen ezért a közfoglalkoztatás kedvező, hisz keretein belül megoldott az 55 év felettiek foglalkoztatása is.

A regisztrált munkanélküliek száma csökkenő tendenciát mutat, a tartós munkanélkülieké növekedni látszik, de ahogy már többször említettük nem teljesen valós a statisztika képe, hisz számos munkanélküli nem regisztráltatja magát álláskeresőnek.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

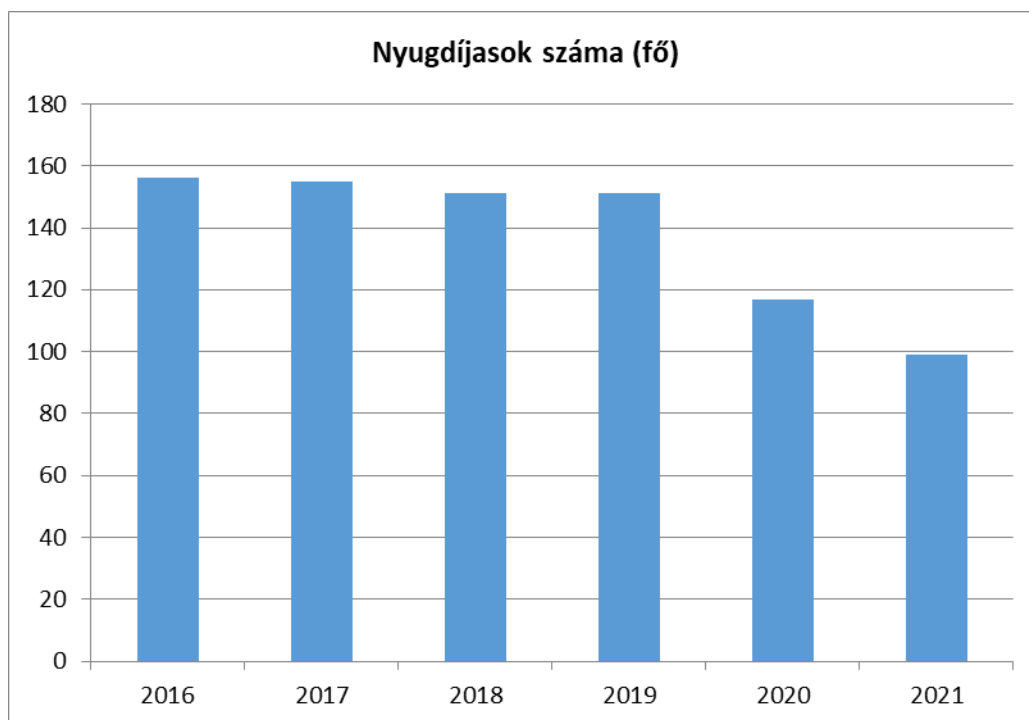
Az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése az egészségügyi alapellátás: háziorvos helyben, fogszakorvos Horvátzsidányban biztosított. A további szakorvosi szolgáltatások a környező városokban Kőszegen, Csepregen, Szombathelyen érhetők el, melyhez a közösségi közlekedés igénybevétele szükséges. Az üzemanyagár emelkedéseknek valamint az állítólagos kihasználatlanságnak köszönhetően számos autóbuszjárat került megszüntetésre, ezáltal megnehezítve az utasok lehetőségeit. A diákokat és az idős még mozgékony korosztályt érintette ezen lépés a legkedvezőtlenebbül, hisz a diákság még, a nyugdíjas, idősebb korosztály pedig már nem jár személygépkocsival, így sok esetben családjukra hagyatkozhatnak csak, s valamelyest kiszolgáltatott helyzetben is vannak. Megoldást hozott a problémára a falugondnoki szolgálat, mely hivatott ezen korosztály kiszolgálására, a gyógyszer felíratástól a receptkiváltásig valamint a heti bevásárlás elintézésében is.

A szociális étkezés emelkedése a nagyon jó minőségű ebédnek köszönhető. Sok családban élő is igénybe veszi, hiszen kedvező áron, minden nap friss, meleg ebéd kerül házhoz szállításra, amit csak el kell fogyasztani, így a dolgozó családnak nem okoz gondot az idős étkeztetése napi szinten.

A házi segítségnyújtás is elindult 2 éve a településen. A szociális alapszolgáltatást feladat-ellátási szerződés keretében biztosította az önkormányzat, azonban 2 éve átvette a szolgáltatást Horvátzsidány, feladat-ellátási szerződéssel Peresznyét is kiszolgálva, és keletkezett is valós igény az ellátásra. Peresznyén eddig 1 ellátott volt. További lehetőség lenne az ellátás megszervezésében, ha több szakalkalmazott felvételével bővíthető lenne az ellátottak köre is, valamint esetlegesen társulási formában is lenne lehetőség további települések bevonásával a bővítésre.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	75	81	156
2017	74	81	155
2018	73	78	151
2019	73	78	151
2020	52	65	117
2021	46	53	99

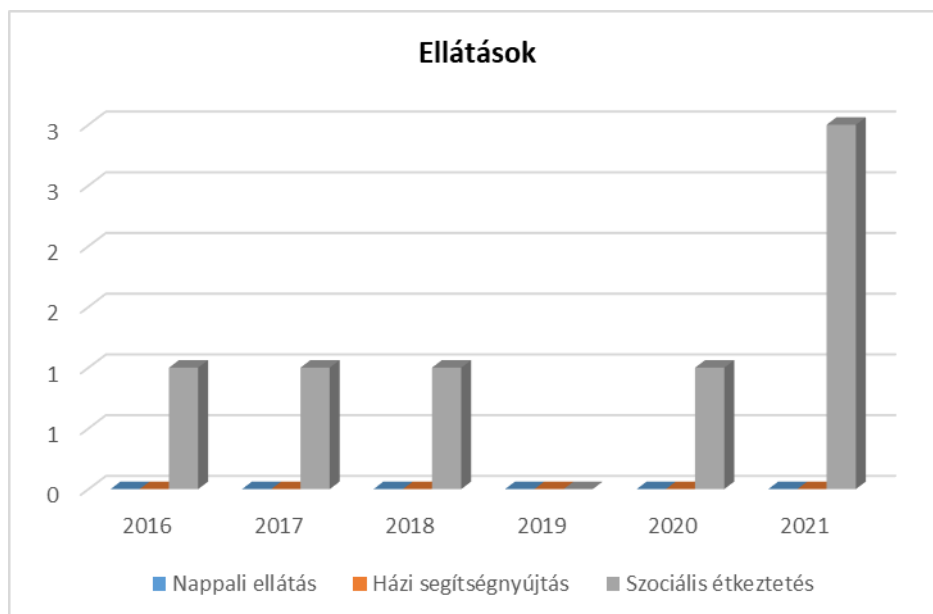
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	146	0	0	1
2017	152	0	0	1
2018	153	0	0	1
2019	154	0	0	0
2020	105	0	0	1
2021	103	0	0	3

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A Művelődési Házban a nyitvatartási idő alatt bárki tartózkodhat. Időseknek szóló külön programok nem, de minden korosztályt átfogó programok vannak a településen szép számmal, ahova az idősek is el szoktak látogatni. A konkrétan nekik szervezett éves program az idősek napja. Az önkormányzat minden évben megrendezi az öregek, idősek napját, ahol vendégül látják a falu 70 év feletti lakosait. A falu polgármesterén kívül a helyi plébános is rendszeresen részt vesz az eseményen, ahol valamely kulturális csoport, óvodások, kisiskolások adnak műsort. Minden meghívottnak ajándécsomaggal kedveskednek, melyben általában tea, kávé, édességek találhatók.

c) idősek informatikai jártassága;

Az időskorúak informatikai jártasságával kapcsolatban nincs hiteles adat a birtokunkban. A megkérdezettek köre nem reprezentatív. A megkérdezett időskorúak zöme nem rendelkezik informatikai jártassággal, de többnyire nem is igénylik azt. Akadnak persze olyan időskorúak, akik napi felhasználói az internetnek, különösen az elmúlt években kialakult facebook és messenger használat miatt. Ők kedvtelésből, a modern világ felé irányuló kíváncsiságuk kielégítésére szereztek jártasságokat az informatikában, aminek köszönhetően akár ügyeik intézését is interneten keresztül végzik. Az okostelefonok megjelenésével pedig még inkább bővülni látszik az internethasználók köre, mivel ezen keresztül is tudják tartani a kapcsolatot pl. unokáikkal.

d) a generációk közötti programok.

A helyi rendezvények, falunapok, egyéb programok úgy vannak összeállítva, hogy a generációk mind megtalálják a nekik való programot.

A falunapon főznek, sütnek az idősek is, Idősek napján viszont éppen a fiatalok kedveskednek az időseknek zenés műsorral, az iskolás gyerekek versekkel.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősek érdeklődési köre a településen két fő irányvonalon halad. Egyrészt az egészség, különféle betegségek, másrészt pedig a vallás. Az ezekkel kapcsolatos eseményeken rendszerint

szép számban jelen van az idősebb korosztály. A művelődési ház és az egyház szervezésében is jócskán akad program a fenti témákban.

Az időskorúak részére, az Idősek Világnapjához kapcsolódóan „Időskorúak idők napi támogatása” természetbeni juttatás bevezetéséről döntött az önkormányzat a szociális ellátások és szociális szolgáltatások helyi szabályairól szóló 6/2018. (XI. 7.) helyi önkormányzati rendelettel. Települési támogatásként az idők világnapjához kapcsolódóan, ajándécsomagra jogosult az a tárgyévben 70. életévét betöltő személy, aki Peresznye Község közigazgatási területén lakcímmel rendelkezik.

Az időskorúak, idők-napi ajándécsomagjának összege 20 000 Ft/támogatott. A támogatás megállapítása szintén a rendeletben meghatározott kérelemre indul.

Az időskorúak, idők napi támogatási kérelmet minden érintett személy részére a Közös Önkormányzati hivatal eljuttatja, elősegítve az ezzel kapcsolatos rugalmas ügyintézt!

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Időskorúak társadalmi kirekesztettsége	Programokba való integrálásuk, közélet, közösségi élet iránti érdeklődésük felkeltése Könyvtári estek szervezése
Az időskorúak közügyek, közösségi ügyekkel szembeni érdektelensége	Információs szolgáltatás, aktív részvétel erősítése
Internethasználat	Képzések szervezése a könyvtári számítógépeken
Magány	Idők nyári gyermekfelügyeletbe bevonása Diákok közösségi szolgálatban látogathatják az időket
Idők egyedülléte, nincs hozzáférésük állandó betegség esetén a szakszerű ellátáshoz, 24 órás felügyelet	A házi segítségnyújtás szolgáltatás fejlesztése, magasabb létszámmal további ellátotti kör bevonása, érzékenyítés, szemléletformálás

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi – így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A 2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről XCII. tv. 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A fogyatékkal élőkre vonatkozó értékelhető statisztikai adatok nem állnak rendelkezésre, mely alapján reális képet kaphatnánk a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A társadalom egyik legsérülékenyebb csoportját alkotják a fogyatékkal élő emberek és családjaik. Feladatunk lenne olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi létük során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási- és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport, szórakozás területén is.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	17	11	28
2017	19	14	33
2018	19	11	30
2019	18	12	30
2020	10	9	19
2021	6	6	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2011. évi CXCI. törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról törvény szerint megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira jogosult az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű (a továbbiakban: megváltozott munkaképességű személy), és aki

- a) a kérelem benyújtását megelőző
- aa) 5 éven belül legalább 1095 napon át,

ab) 10 éven belül legalább 2555 napon át vagy

ac) 15 éven belül legalább 3650 napon át

a Tbj. 5. §-a szerinti biztosított volt;

b) keresőtevékenységet nem végez és

c) rendszeres pénzellátásban nem részesül.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában foglaltaktól eltérően biztosításának tartamára tekintet nélkül jár a megváltozott munkaképességű személyek ellátása annak,

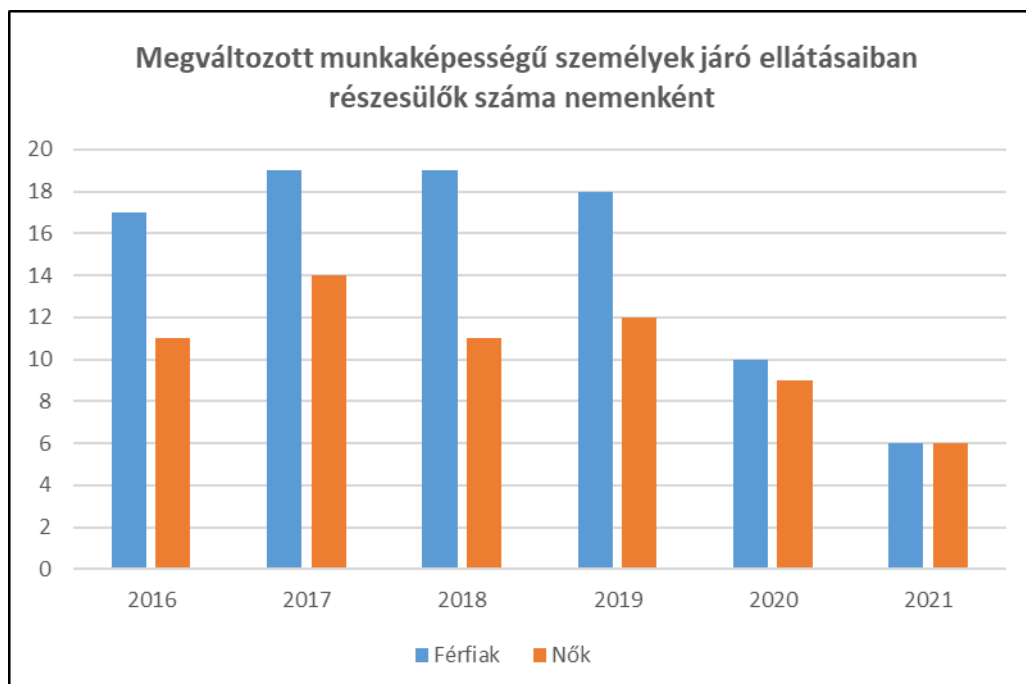
a) aki 35. életének betöltése előtt megváltozott munkaképességűvé vált, és 35. életének betöltését megelőzően megkezdett iskolai tanulmányai alatt vagy e tanulmányai megszűnését követő 180 napon belül biztosítottá vált, és 30 napnál hosszabb megszakítás nélkül biztosított volt, vagy

b) aki 2011. december 31-én rokkantsági nyugdíjban, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rehabilitációs járadékban vagy az egészségkárosodott személyek szociális járadékaiban részesült, vagy az ellátásra jogosultságát megállapították, de annak folyósítása 2011. december 31-én szünetelt.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásai a rehabilitációs hatóság komplex minősítése keretében megállapított rehabilitációs javaslattól függően:

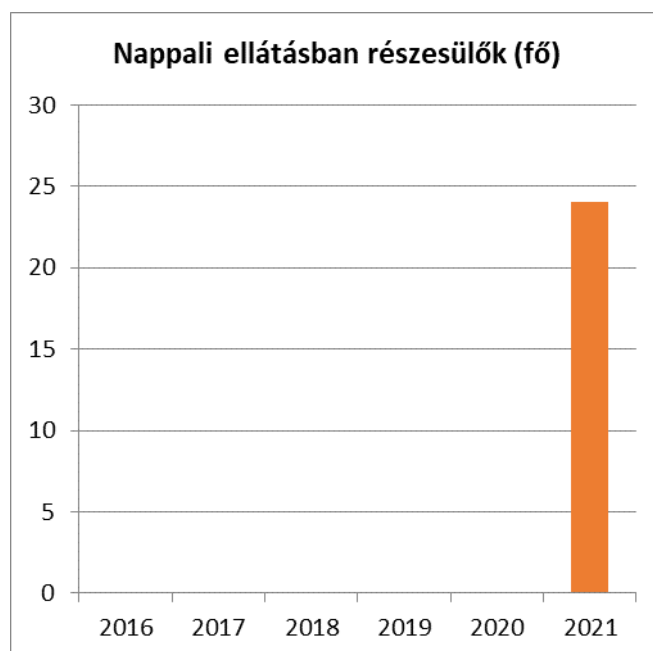
a) rehabilitációs ellátás, vagy

b) rokkantsági ellátás.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

A településen nappali ellátásban részesülő fogyatékos személy 2020-ig nincs, sem önkormányzati, sem egyházi sem pedig civil fenntartású intézményben. Nappali, bentlakásos intézmény van Peresznyén és Zsírán, de ott nem a település lakossága él. Ezen bentlakásos intézmények 2021-ben átköltöztek Horvátzsídányba és Peresznyén csak nappali ellátás maradt. Ezen személyek, 24 fő részesül a fenti ellátásban napközben.

2011. évi CXCI. törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról törvény szerint a „Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira jogosult az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű (a továbbiakban: megváltozott munkaképességű személy), és aki

- a) a kérelem benyújtását megelőző
- aa) 5 éven belül legalább 1095 napon át,
- ab) 10 éven belül legalább 2555 napon át vagy

- ac) 15 éven belül legalább 3650 napon át biztosított volt;
- b) keresőtevékenységet nem végez és
- c) rendszeres pénzellátásban nem részesül.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában foglaltaktól eltérően biztosításának tartamára tekintet nélkül jár a megváltozott munkaképességű személyek ellátása annak,

- a) aki 35. életének betöltése előtt megváltozott munkaképességűvé vált, és 35. életének betöltését megelőzően megkezdett iskolai tanulmányai alatt vagy e tanulmányai megszűnését követő 180 napon belül biztosítottá vált, és 30 napnál hosszabb megszakítás nélkül biztosított volt, vagy
- b) aki 2011. december 31-én rokkantsági nyugdíjban, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rehabilitációs járadékban vagy az egészségkárosodott személyek szociális járadékaiban részesült, vagy az ellátásra jogosultságát megállapították, de annak folyósítása 2011. december 31-én szünetelt.”

Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról 15.§. szerint:

„(1) A fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

(2) A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

(3) A munkáltató a fogyatékos személy munkához jutásának elősegítése érdekében – a felvételi eljárás során – köteles biztosítani az egyenlő eséllyel hozzáférhető környezetet.

(4) A munkáltatót a (3) bekezdésben foglalt kötelezettség abban az esetben terheli, amennyiben

- a) a megüresedett álláshelyet nyilvánosan meghirdette,

- b) az álláshelyre a fogyatékos személy oly módon jelentkezett, hogy jelezte a meghallgatáshoz szükséges speciális igényeit, és

- c) azok biztosítása a munkáltató számára nem jelent aránytalanul nagy terhet. Aránytalanul nagy terhek minősül az, ha a kötelezettség teljesítése a munkáltató működését ellehetetleníti.

16. § Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató akkreditált munkáltatókat és a fejlesztő foglalkoztatást végző foglalkoztatókat a központi költségvetés – jogszabályban meghatározottak szerint – támogatásban részesíti.”

A megváltozott munkaképességű személyekkel kapcsolatos ügyek a Vas Megyei Kormányhivatal Szombathelyi Járási Hivatal Foglalkoztatási, Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztálya Rehabilitációs Ellátási és Szakértői Osztályához kerültek. A foglalkoztatási rehabilitációval összefüggő feladatokat a Foglalkoztatási Osztály látja el.

Peresznyén nem foglalkoztat megváltozott munkaképességű embereket egyik munkahely sem. A közelben Kőszegen két cég foglalkoztat megváltozott munkaképességű embereket: a Mea-Gold Kft. és a Főkefe Kft.

A kőszegi Mea-Gold Kft. (Kőszeg, Kiss János utca 31.) egy zalaegerszegi székhelyű cég kihelyezett telephelye. Magánvállalkozásként a cég nem kap 100 %-os támogatásokat, mint egy

megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató állami vállalat. 2015. évtől az üzemnek a Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Intézmény ad helyet. Jelenleg 38 fő megváltozott munkaképességű dolgozóval működik. Korábban bedolgozók is voltak, melyet sajnos megszüntettek és ez nagy probléma. A cég kismegszakítók összeszerelésével foglalkozik, a bedolgozók ehhez mechanikus kapcsolókat szerelnek össze. A munkakezdés reggel hatkor van, és napi négy, hat vagy hét órát dolgoznak a munkavállalók. Mivel nem egységes elbírálás alá esnek a támogatás szempontjából, ezért a dolgozók többsége normában dolgozik. A nagy fluktuáció oka jellemzően az, hogy a dolgozók órabérben fizetett munkát vállalnak.

A FŐKEFE Közhasznú Nonprofit Kft. (Kőszeg, Felső körút 12.) Magyarország legnagyobb, megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató állami tulajdonú társasága, amelynek célja a rehabilitációs foglalkoztatás. Jelenleg 50 telephelye van és a 3800 dolgozójából mintegy 3400-an különféle betegségrcsoportoz tartozó megváltozott munkaképességűek. 2007. évben a szombathelyi rehabilitációs testvércég, a Savaria Nett-Pack Kft. a munkahelyek megmentése céljából gyáregységként beolvadt a FŐKEFE Kft-be. A tevékenységük meghatározója, hogy a megváltozott munkaképességű munkavállalók rehabilitációs foglalkoztatása, a sikeres és tartós nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedésük elősegítése. A foglalkoztatást integrált módon valósítják meg, kiemelt hangsúlyt helyeznek az egyéni foglalkoztathatósági szempontok érvényesítésére, illetve a szükséges segítő személyzet biztosítására. Biztosítják az egészségi állapotnak és a speciális igényeknek megfelelő akadálymentes munkakörnyezetet. A társaság kiemelt célja ezen felül, a társadalmi szemléletformálás is, a tevékenységükkel szeretnék bemutatni, hogy a megváltozott munkaképességű munkavállalók értékteremtő munkavégzésre képesek piaci körülmények között. A rehabilitációs foglalkoztatás szolgáltatási területei: kézi tevékenységet igénylő feladatok, összeszerelés, ragasztás, hajtogatás, csomagolás, egyénre szabott, egyedi, speciális betanított munkák. Fő profil a magas minőségű, kézi munkafolyamatok: gyártás, összeállítás, csomagolás, adatrögzítés, elektronikai összeszerelés. A munkavállalók jellemzően magas monotonitástűréssel rendelkeznek. Egyedi igényeknek megfelelően a munkaerő kapacitásuk növelhető, fejleszthető speciálisan az adott betanított munkafolyamatra.

Az üzemben jelenleg 28 fő megváltozott munkaképességű, különböző betegségtípusú munkaerőt alkalmaznak, akik papír csomagolóanyagot gyártanak. A üzem létszáma bővül, a tervek szerint 2018 nyarán 32 főre szeretnék fejleszteni a létszámot. A munkaidő 5.30 – 12.50-ig tart. A munkavállalók közül 10 fő 4 órában, 3 fő 6 órában, és 15 fő 7 órában dolgozik.

Közfoglalkoztatás keretében az elmúlt években a településen fogyatékos személy foglalkoztatására nem került sor.

a) munkavállalást segítő lehetőségek;

A településen nincs egyéb lehetőségünk, mint tájékoztatást tudunk adni minden lehetőségről az érdeklődő munkavállalóknak.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Erre vonatkozó adat és információ nem áll rendelkezésre, de általánosságban megállapítható, hogy a diszkrimináció most már nem annyira gyakori jelenség, mint 15-30 évvel ezelőtt.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Az Alpokalja Integrált Szociális Intézmény Győr-Moson-Sopron Vármegye Mozaik Szolgáltató Központ és Idősek Otthona Peresznye két kihelyezett, önálló életvitelt támogató intézménye is Horvátzsidányban található. Az otthonok fő célja az integráció volt, hogy a 2*12 férőhelyet betöltő személyek a település életébe bekapcsolódjanak.

A Kőszegi Szociális Gondozási Központ feladatai közé tartozik a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat működtetése. A szolgáltatásaikkal hozzájárulnak az egyének, családok valamint a különböző közösségi csoportok jóllétéhez és fejlődéséhez, továbbá a szociális környezetükhöz

való alkalmazkodáshoz. Az intézmény segítséget nyújt a működési területén élő, szociális, mentális problémái vagy krízishelyzete miatt segítséget igénylő személyeknek, családoknak. A gondozási feladatokon túl kórházi, illetve pszichiátriai gondozói felkérésre is felkeresnek családokat és nyújtanak segítséget a szociális ügyek intézéséhez.

A Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai és Módszertani intézményben sajátos nevelési igényű tanulók nevelése - oktatása és együttnevelésük támogatása folyik több iskolatípusban, első osztálytól a tizenkettedik osztályig. A legfontosabb feladatunknak tekintik, hogy differenciált segítséget nyújtsanak az alapfokú nevelő-oktató munka területén, majd ezek eredményeire támaszkodva a szakma tanulásához, a társadalmi beilleszkedéshez, a felnőtt életre való felkészüléshez. Az intézmény pedagógusai és összes alkalmazottja azon dolgozik, hogy próbálnak olyan értékrendet felállítani, olyan hagyományokat kiépíteni, egy olyan belső hangulatot varázsolni, ami talán majd meghatározó része lehet növendékeik jövőbeni életének. Igyekeznek olyan alapvető készségeket fejleszteni, szokásokat kialakítani, ami a további életüket, társadalomba való beilleszkedésüket a lehetőségeikhez képest sikeressé teszi. A pedagógusok feladata tehát a tanításon túl a tanulók személyiségfejlesztése, a családi szocializáció hiányosságainak pótlása. Az intézmény tanulóinak önálló életvitele felnőttkorban nehezített igazán, ezért további támogatást és segítséget igényelnének helyi szinten is.

Több kulturális és sportverseny szervezésével a diákok körében el lehetne érni, hogy az ép értelmű tanulók jobban elfogadják társaikat.

A szakembereik fontosnak tartanak érzékenyítő programok szervezését a munkahelyeken is.

Továbbá szükség lenne olyan programokra, mind az ép, mind a fogyatékkal élő diákok körében, ahol megismerkedhetnek

- olyan életutakkal, olyan élő példaképekkel, akik iránymutatást adhatnak a további életükre nézve, illetve
- a kisebbségek kultúrájával (pl. táncház, gasztronómia, népművészet, stb.),
- filmklub, csoportfoglalkozások, drámapedagógiai foglalkozások szervezésére integráltan.

A szakmatanulás után az elhelyezkedést segíthetné a „védett munkahelyek” számának bővítése, különös tekintettel az értelmileg akadályozott tanulókra.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Fogyatékkal élő személyek pénzbeli ellátásai:

- Magasabb összegű családi pótlék: tartósan beteg, vagy súlyosan fogyatékos személyek részére
- Fogyatékosági támogatás: súlyosan fogyatékos személy részére járó pénzbeli juttatás
- Vakok személyi járadéka: 2001. június 30-ig a 18. életévet betöltött erősen látáscsökkenést vagy vak személy részére állapították meg. 2001. július 1-től már csak továbbfolyósítható, új ellátásként nem állapítható meg.
- Rokkantsági járadék

Fogyatékkal élő személyek természetbeni ellátásai:

- Közgyógyellátás: többek között szociálisan rászoruló rokkantsági járadékban részesülő fogyatékos személyek

Szociális alapszolgáltatások:

- Étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Támogató szolgáltatás
- Nappali ellátás

Szakosított ellátási formák:

- Fogyatékos személyeket ellátó intézmények: fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye, fogyatékos személyek gondozóháza

- Lakóotthon

- Támogatott lakhatás

Egyéb kedvezmények:

- Személyi jövedelemadó kedvezmény

- Gépjárműadó fizetése alóli mentesség

- Utazási kedvezmény

- Utazási költségtérítés

- Ápolási díj, emelt összegű ápolási díj, kiemelt ápolási díj a hozzátartozó részére

Súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményei:

- Személygépkocsi szerzési támogatás

- Személygépkocsi átalakítási támogatás

- Parkolási igazolvány

- Akadálymentesítési támogatás

Peresznye Község Önkormányzata egyéb, helyi támogatást nem biztosít a fogyatékkal élő személyek számára. Pontos adatokkal nem rendelkezünk arra vonatkozóan, hogy a településen fogyatékkal élő személyek milyen pénzbeli ellátásban részesülnek. Az önkormányzat által nyújtott települési támogatás kapcsán közvetve vannak tapasztalataink arról, hogy fogyatékosági támogatásban, magasabb, vagy emelt összegű családi pótlékban részesülnek személyek, illetve fogyatékos személyeket gondozó hozzátartozók ápolási díjban részesülnek-e, de ilyen Peresznye jelenleg nincs.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az ellátások helyi szinten érhetők el, háziorvos, fogorvos, akadálymentesített épületben. Ezen felül Kőszegen és Csepregen, valamint Szombathelyen vehetik igénybe az arra rászorultak az ellátásokat, melyhez a helyi önkormányzat a falubusz rendelkezésre bocsátásával tud segíteni.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A középületek fizikailag és információs/kommunikációs szempontból is nagyrészt akadálymentesítettek.

		Akadálymentes	
Önkormányzat	Cím	Fizikai	Információs és kommunikációs
Peresznye Község Önkormányzata	Hunyadi u. 2.	igen	igen
Óvoda			
Kőszeg Meseváros Óvoda és Bölcsőde Peresznyei Tagóvodája	Hunyadi u. 1.	igen	igen
Művelődés			
Művelődési Ház	Hunyadi u. 2.	igen	igen

Közösségi tér, könyvtár	Hunyadi u. 2.	igen	igen
Horvát Községi Ház	Hunyadi u. 81.	nem	nem
Egészségügy			
Egészség ház /házi orvos, védőnő/	Hunyadi u. 2.	igen	igen

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A b) pont táblázata összesíti a település középületeinek akadálymentesítettségét. A szolgáltatások elérése is biztosított, pl.: templom, plébánia is fizikailag akadálymentes, infokommunikációs szempontból még több épületben szükséges az akadálymentesítés.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Az előzőekben felsoroltakon kívül Josko-Ker. Kft. és a kereskedelmi jellegű tevékenységgel foglalkozó munkahelyek vannak, melyek egy része akadálymentesített.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A buszmegállók fizikailag akadálymentesen megközelíthetők, azonban, infokommunikációs szempontból nem. A járdák állapota nagyrészt jó, felújításra, bizonyos helyeken pedig még kiépítésre szorul, melynek megvalósítását anyagi lehetőségek korlátozzák.

A parkok fizikailag akadálymentesen megközelíthetők, de pl. a játszótereken az eszközök nem. Bük-fürdőn, Gyöngyösfaluban elérhetők fogyatékkal élők számára kialakított játszóterek.

f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A településen a helyi szolgáltatások köre nem terjed ki a fogyatékkal élők igényeire.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Helyi szinten előnyben részesítés, az alapszolgáltatásként nyújtott étkeztetés, a fogyatékkal élők számára biztosított napi egyszeri meleg étel tekinthető.

7.4. Fogyatékkal élő személyek sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Ilyen program a településen, az érdeklődés hiánya miatt nem kerül megvalósításra.

7.5 A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi probléma az akadálymentesítettség hiányán kívül nincs, így a felszámolásukra irányuló kezdeményezés nem szükséges, az alábbiakban megállapított következtetéseken kívül.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincs megfelelő segítő személyzet	Szociális munkás, akár közfoglalkoztatásban,

	vagy közösségi munkában Diákok közösségi szolgálata
A fogyatékkal élők iránti tolerancia hiánya, elsősorban a fiatalok körében	Új nézőpont kialakítása a fiatalokban, érzékenyítő nap szervezése
Járda és utak, útszakaszok állapota nem felel meg a mozgáskorlátozottak közlekedési igényeinek	Járda és útszakaszok felújítása pályázati forrásból

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Járda és utak, útszakaszok állapota nem felel meg a mozgáskorlátozottak közlekedési igényeinek	Járda és útszakaszok felújítása pályázati forrásból.
Közösségi közlekedés	Közösségi közlekedés fejlesztése iránti lobbizás
Horvát nyelv visszaszorulása	Horvát nyelvtanfolyam indítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

- Peresznye Község Önkormányzata
- Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Peresznye
- Horvátzsidányi Közös Önkormányzati Hivatal
- Római Katolikus Egyházközség
- Zviranjak Horvát Hagyományőrző és Faluszépítő Egyesület
- Peresznyei Önkéntes Tűzoltó Egyesület
- Peresznyei Tagóvoda
- Karitás Peresznyei csoportja

A civil szervezetekkel partneri együttműködést alakítunk ki. Általuk kívánjuk bevonni a helyi lakosságot a fejlesztésekbe a közösségi tervezés elvét követve, aktív részvételükkel támogatjuk egymás rendezvényeinek lebonyolítását.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A Közös Önkormányzati Hivatal központja Horvátzsidányban található. Négy település Horvátzsidány, Kiszsídány, Ólmod és Peresznye települések önkormányzati és nemzetiségi önkormányzati adminisztratív ügyintézése folyik itt. Az együttműködés az önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor között többnyire jónak mondható, mely a különféle közös projektek – például templomfelújítás, falunap, horvát nap megszervezése – közös megvalósítása is igazol.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó települések összehangolják fejlesztéseiket, közös fejlesztési koncepciókat, programokat, javaslatokat fogalmaznak meg, alakítanak ki. Részt vesznek egymás programjain, erősítve az együvé tartozást a települések, és különösen a horvát nemzetiségek közt.

Kőszeg Város Önkormányzatával feladatellátás keretében gondoskodnak közoktatási, szociális feladatok ellátásáról, melyekről korábban olvashattunk.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A helyi horvát nemzetiségi önkormányzat programjai elérhetők, bárki számára nyilvánosak, annak ellenére, hogy ezek kifejezetten a horvát ajkú lakosokat célozzák.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Községünkben a civil szervezetek viszonylag aktív tevékenységet folytatnak. Nem rendelkeznek

saját esélyegyenlőségi programmal, de tevékenységük mindenféle diszkriminációtól mentes. A település önkormányzata anyagi hozzájárulásával támogatja tevékenységüket, melyért cserében maximális együttműködést vár el jelen esélyegyenlőségi program végrehajtásában.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Peresznyén nem működik for profit szervezet.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a)* a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b)* az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c)* A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Rossz a közösségi közlekedés Horvát nyelv visszaszorulása	Közösségi közlekedés fejlesztése iránti lobb Horvát nyelvtanfolyam
Gyermekek	Általános iskola felső tagozatában a gyermek több településre járnak, így a közösségek szétszakadnak	Közösségi programok, terek létrehozása
Idősek	Időskorúak társadalmi kirekesztettsége Az időskorúak közügyek, közösségi ügyekkel szembeni érdektelensége Internethasználat Magány Idősek egyedülléte, nincs hozzáférésük állandó betegség esetén a szakszerű ellátáshoz, 24 órás felügyelet	Programokba való integrálásuk, közélet, közösségi élet iránti érdeklődésük felkeltése Könyvtári estek szervezése Információs szolgáltatás, aktív részvétel erősítése Képzések szervezése a könyvtári számítógépeken Idősek nyári gyermekfelügyeletbe bevonása Diákok közösségi szolgálatban látogathatják az időseket A házi segítségnyújtás szolgáltatás fejlesztése, magasabb létszámmal további ellátotti kör bevonása, érzékenyítés, szemléletformálás
Nők	GYES-ről, GYED-ről való visszatérés nehézségei, munkahelyek elvesztése GYES, GYED ideje alatt történő elszigetelődés	Jogi és munkaerő-piaci tanácsadás Idősek bevonása a gyermekfelügyeletbe Képzések, e-learning programban való részvétel, közösségi programok

Fogyatékkal élők	<p>Nincs megfelelő segítő személyzet</p> <p>A fogyatékkal élők iránti tolerancia hiánya, elsősorban a fiatalok körében</p> <p>Járda és utak, útszakaszok állapota nem felel meg a mozgáskorlátozottak közlekedési igényeinek</p>	<p>Szociális munkás, akár közfoglalkoztatásban, vagy közösségi munkában</p> <p>Diákok közösségi szolgálata Új nézőpont kialakítása a fiatalokban, érzékenyítő nap szervezése</p> <p>Járda és útszakaszok felújítása pályázati forrásból</p>
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	<p>Járda és utak, útszakaszok állapota nem felel meg a mozgáskorlátozottak közlekedési igényeinek</p> <p>Rossz a közösségi közlekedés</p> <p>Horvát nyelv visszaszorulása</p>	<p>Járda és útszakaszok felújítása pályázati forrásból</p> <p>Közösségi közlekedés fejlesztése iránti lobbí</p> <p>Horvát nyelvtanfolyam indítása</p>

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a település célja az itt élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez tartozás a lakóhelyhez kötődést, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák társadalmi szerepvállalása azonos a többi lakoséval, a munkaerőpiacon aktív szerepet tudnak vállalni, békésen együtt tudnak élni a lakossággal.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményei javuljanak, megélhetési problémáik mérséklődjenek, lehetőség szerint ne legyen mélyszegénységben élő lakosa a településnek.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek esélyegyenlőségének biztosítását, nevelésük, oktatásuk, fejlesztésük során.

Folyamatosan oda figyelünk, hogy az idősek minőségi életet tudjanak élni a településen, segítségük, gondozásuk, megbecsülésük fontos célkitűzésünk, nem hagyjuk, hogy elszigetelődjenek a lakosságtól.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, hogy a gyermekvállalást követően ne induljanak hátránnyal a munkaerőpiacon, hogy a családalapítás terhe ne kizárólag az ő vállukra nehezedjen.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének megteremtésére is, a feljük irányuló ellenszenv megszüntetésére, a velük szemben tanúsított tolerancia és empátia erősítésére.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Közösségi közlekedés fejlesztése	Közösségi közlekedés fejlesztése	Közösségi közlekedés fejlesztése	-	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Közösségi közlekedés szervezőjének megkeresése, lobbizás	Peresznye Község Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	Közösségi közlekedésbe sikerül több járatot bevonni		Kihasználtság esetén fenntartható	nem releváns
2	Horvátul a horvátságért	Horvát nyelv felelevenítése, megőrzése horvát nyelvtanfolyammal	Horvát nyelv felelevenítése, megőrzése horvát nyelvtanfolyammal	-	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Pályázat keresés Pályázat benyújtás – oktató finanszírozására Tanfolyam indítás	Peresznye Község Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	Nyelvtanfolyam elindítása, folyamatos kurzusok indítása, fiatalok nyelvhasználat	Pénzügyi: oktató finanszírozása Humán: Megfelelő oktató találása, jelentkezők megfelelő száma Technikai: terem biztosítása	Érdeklődés esetén fenntartható	Szomszédos horvát önkormányzatokkal együttműködés.

II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Szabadidős programok szervezése gyermekek számára	Szabadidős programok szervezése gyermekek számára	Szabadidős programok szervezése gyermekek számára	-	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Szabadidős programok szervezése gyermekek számára IKSZT Peresznye, Óvoda Peresznye, Könyvtár Peresznye, Zvíjezdice tánccsoport Horvátzsidány segítségével	Peresznye Község Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	Gyermekek programokon való részvétele	Pénzügyi: eszközök finanszírozása Humán: jelentkezők megfelelő száma Technikai: programokhoz terek biztosítása	Érdeklődés és finanszírozás esetén fenntartható	Szomszédos önkormányzatok programjain részvétel.
2	Közösségi programok	Kiesnek a látókörből a más településre járó gyerekek (óvoda, iskola). Általános iskola alsó/felső tagozatában a gyermek több településre járnak, így a közösségek szétszakadnak	Közösségi programok, terek létrehozása	-	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Programok szervezése, melyek közelebb hozzák egymáshoz a más településekre járókat	Peresznye Község Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	Az érdeklődő gyermekek, fiatalok száma.	Pénzügyi :pályázati forrás humán : programszervező technikai: számítástechnikai eszközök	Érdeklődés esetén és folyamatos pénzügyi támogatással fenntartható	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Vissza a közösségbe!	Nők elszigetelődése GYES,GYED ideje alatt GYES-ről, GYED-ről való visszatérés nehézségei, munkahelyek elvesztése	Baba-mama klub, Képzések, e-learning programban való részvétel, közösségi programok Jogi és munkaerő-piaci tanácsadás Idősek bevonása a gyermekfelügyeletbe	-	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban (2021-2030)	Képzések, e-learning programban való részvétel, közösségi programok Jogi és munkaerő-piaci tanácsadás Idősek bevonása a gyermekfelügyeletbe Programok szervezése, melyek közelebb hozzák egymáshoz az anyukákat	Peresznye Község Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	A nők szülés utáni elhelyezkedési statisztikáinak javulása	Pénzügyi: pályázati forrás humán: programszervező, nők, idősek technikai: számítástechnikai eszközök	Pénzügyi támogatás és érdeklődés esetén fenntartható	nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Közösségbe(n) idősen is!	Sok az egyedülálló idős, özvegy nő Internethasználat nehézségei	Programokba való integrálásuk, közélet, közösségi élet iránti érdeklődésük	-	Időügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)	közösségi programok – könyvtári estek szervezése Idősek bevonása a	Peresznye Község Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	Az idős nők közösségbe visszaintegrálása.	Pénzügyi támogatás és érdeklődés esetén	Pénzügyi: pályázati forrás humán: programszervező,	nem releváns

		időskorban közösségi ügyekkel szembeni érdektelensége	felkeltése Könyvtári estek szervezése Internetes képzések szervezése			gyermekfelügyeletbe Programok szervezése, melyek közelebb hozzák egymáshoz az időseket Internetes képzések szervezése				fenntartható	nők, idők technikai: számítástechnikai eszközök	
2	Időskorúak a társadalomban	Sok az egyedül élő idős lakos, aki igényli a segítséget a ház körül, illetve rosszul lét, baleset, baj esetén nincs kitől segítséget kérni, Idős lakosok nehéz önellátása Egészségügyi szakellátások elérésének nehézségei Magány	Diákok bevonása közösségi szolgálattal Falugondnoki szolgálat kialakítása A házi segítségnyújtás szolgáltatás fejlesztése, magasabb létszámmal további ellátotti kör bevonása, érzékenyítés, szemléletformálás	-	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Könyvtári estek szervezése Idősek napja szervezése Előadások, képzések a korosztály számára A házi segítségnyújtás szolgáltatás fejlesztése, magasabb létszámmal további ellátotti kör bevonása, érzékenyítés, szemléletformálás Diákok bevonása közösségi szolgálattal	Peresznye Község Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	Aktív résztvevők száma a programokon	Pénzügyi, humán: programszervező, idők technikai: számítástechnikai eszközök	érdeklődés esetén fenntartható	nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Érzékenységnövelés a társadalmilag érzékenyekre	Nincs megfelelő segítő személyzet A fogyatékkal élők iránti tolerancia hiánya, elsősorban a fiatalok körében Járdá és utak, útszakaszok állapota nem felel meg a mozgáskorlátozottak közlekedési igényeinek	Szociális munkás, akár közfoglalkoztatásban, vagy közösségi munkában Diákok közösségi szolgálata Új nézőpont kialakítása a fiatalokban, érzékenyítő nap szervezése Járdá és útszakaszok felújítása pályázati forrásból	-	Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Pályázati lehetőség keresése, érzékenyítő rendezvények, nap megvalósítása Szociális munkás, akár közfoglalkoztatásban, vagy közösségi munkában Diákok közösségi szolgálata	Peresznye Község Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	Szociális munkás alkalmazása Érzékenyítő nap megszervezése, érdeklődők felkeresése Tolerancia és hátrányos megkülönböztetés csökkenése	Pénzügyi. pályázati forrás humán: programszervező, polgármester	Érdeklődés esetén fenntartható	nem releváns
2	„Élet, akadályok nélkül”	Járdák és utak, útszakaszok állapota nem felel meg a mozgáskorlátozottak közlekedési	Épületek, közterületek, járdá és útszakaszok akadálymentesítése	-	Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és	Pályázati lehetőség kapcsán folyamatos megvalósítás	Peresznye Község Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	Fogyatékkal élők integrálódása a társadalomba, személyes ügyintézésük	Pénzügyi: pályázati forrás	Pénzügyi lehetőségek esetén folyamatos megvalósítás,	nem releváns

		igényeinek			Területfejlesztési Koncepció				számának növekedése		karbantartás	
--	--	------------	--	--	---------------------------------	--	--	--	------------------------	--	--------------	--

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

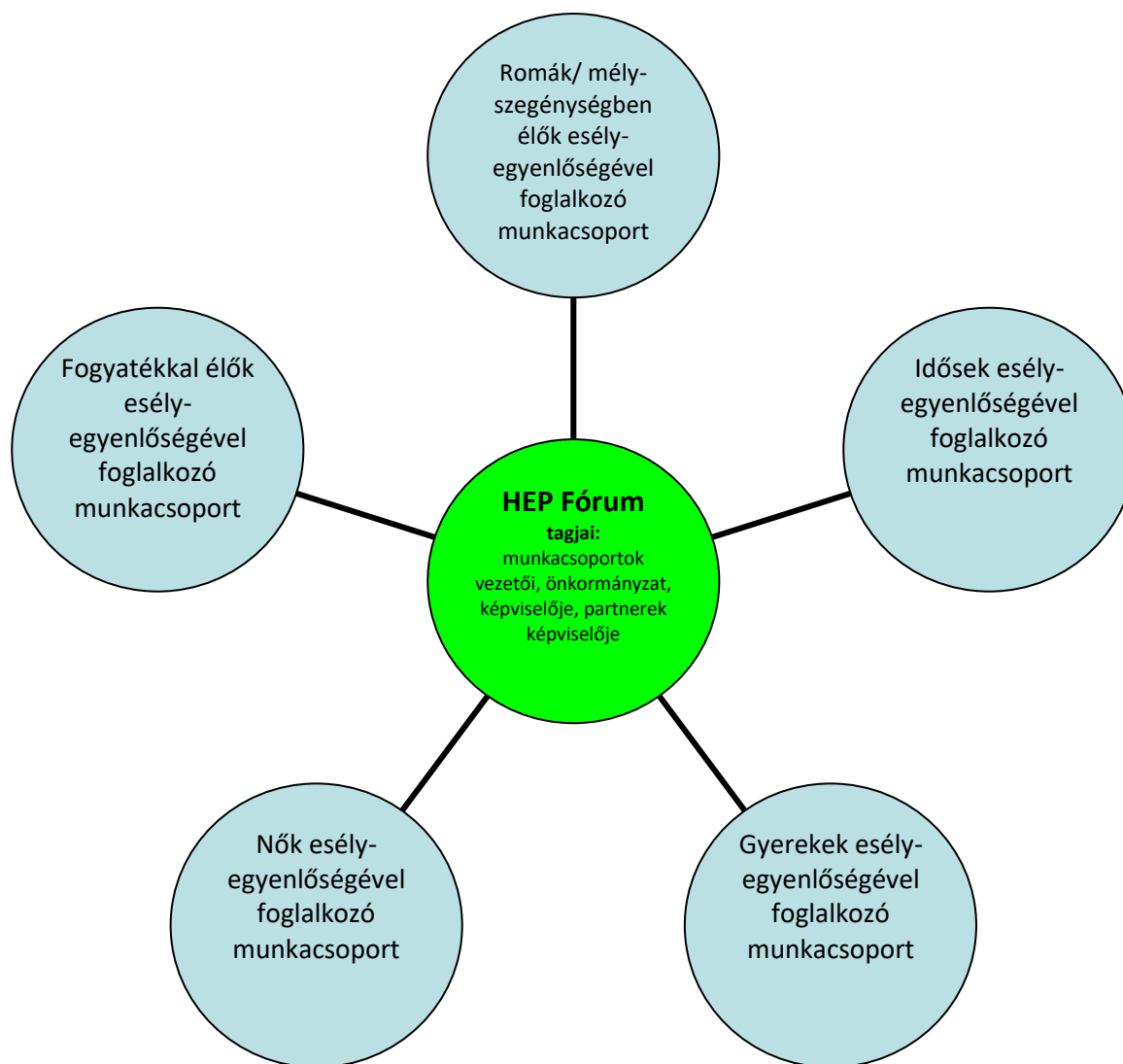
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása

- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Peresznye község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Peresznye Község Önkormányzata képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és .../2023. (XII.14.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Peresznye, 2023.12.14.

Orbán Gyula polgármester

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA

Tisztelt Horvát Önkormányzat!

A 2023-as tanév programjai

- **01.27.** Ebben az évben is farsangoltunk.
- **03.03.** Mesefoglalkozás a peresznyei és horvátzsídányi nagycsoportos óvodásoknak.
- **03.09.** Nyílt nap a leendő első osztályoknak és szüleiknek.
- **03.14.** A 3. és 4. osztály a székhely intézmény március 15-ei műsorán vett részt, míg erről az első és második osztályosokkal Adri néni és Marika néni emlékezett meg.
- **03.27.** Krály Dóra első osztályos tanulónk első helyezett lett Bükön, az alsós tanulmányi versenyen.
- **03.28.** Március 28-án Sopronban, a Búvösvölgyben tölthetett egy napot a 3. osztály.
- **04.20.** Országos Horvát Vers- és Prózamondó Verseny Budapest. Kovács Magdaléna 2.o. és Kovács Flórián 5.o. kategóriájukban az első helyezettek lettek.
- **04.25.** A Szombathelyi Berzsenyi Könyvtár és az Alsóöri UMIZ4kids háromnyelvű közös rendezvénye iskolánkban.
- **05.15.** A Kőszegi Chernel Városi Könyvtár "Irány a Könyvmoly-galaxis" elnevezésű versenyén vesz részt a 2. és 3. osztályos tanulóink egy-egy csapata. A 2. osztályosok első helyezést értek el.
- **05.31.** Meseváros – az SZM karácsonyi ajándéka, Megyeren.
- **06.15.** Gyermeknap
- **Június 2. hetében** iskolai buszos kirándulás Sopron, Fertőrákos, Fertőd, Nagycenk.
- A nyári szünet első hetében (06.19. - 23.) napközis-népismereti táborot tartottunk.
- **09.08.** Meghívást kaptunk Szentpérfára a Dan Mladine rendezvénysorozat keretében az iskola az alsó tagozatosoknak játékos vetélkedőt szervezett, amelyre a horvát nyelvet is tanuló iskoláka alsó tagozatosait hívták meg.
- **09.25.** A 2. és 3.osztályosok a Lázár Ervin Program keretében bábelőadáson vettek részt.
- **09.30.** Az iskolánkban tartjuk a felsőben tanuló horvátosok horvát óráit. A helyi önkormányzat lehetőséget adott számunkra, hogy részt vegyünk egy falunapon Horvátországban, Stračinecban, amelyet ezúton is köszönünk.
- **10.07.** Gasztrovásár az SZM szervezésében. Köszönjük az Önkormányzatok támogatását.
- **10.13.** Pályaorientációs nap a kőszegi könyvtárban.
- **10.18.** Részt vettünk a kópházi szokásos Naković versmondó versenyen, ahol 2 első és egy harmadik helyezést értünk el.
- **10.25.** A 4. osztályosok a LEP programja, Ludas Matyi a Weöres Színházban.

- **11.10.** Lampionos felvonulás, majd műsor az ólmodi templomban.
 - **11.20 -11.21.** Egészségnevelési délutánok.
 - **11.24.** Idősek napja Kiszsidányban.
 - **11.26.** Idősek napja Peresznyén.
 - **11.29.** Palánta bábszínház műsora.
-
- **12.08.** Idősek napja Horvátzsídány.
 - **12.10.** A Betlehemnél szereplünk.
 - **12.13.** Saját szervezésű alsós horvát karácsonyi vers- és prózamondó verseny.
 - **12.16.** Falukarácsony.
 - **12.17.** Adventi koncert.

Köszönjük az Önkormányzatoknak, hogy kéréseinket szinte minden esetben támogatják.

Horvátzsídány, 2023. 12. 06.

Szabó Lajosné
tagint.vez.

Židanke zviježdice gyermek és ifjúsági csoport 2023 éves beszámolója

A csoport tartalmas, eseményekben gazdag évet tudhat maga mögött. Židanke zviježdice gyermek és ifjúsági csoport 30 főből áll. Horvátzsidányi, peresznyei, kőszegi és csepregi gyerekek, fiatalok járnak a csoportba. Tánc és tambura csoportja van. Az idei évben tervünk volt *új tánc tanulása*. Ezért meghívtuk a pécsi Baranya táncegyüttes vezetőjét, hogy fiataljainknak új koreográfiát tanítson. Kettő alkalommal márciusban és áprilisban volt nálunk, amikor megtanultunk egy új táncot. Nagyon lelkes volt a csapat. A táncitanítást pályázati pénzből finanszíroztuk.

A másik nagy, felejthetetlen élmény a fiataloknak a *Mohácsi tanulmányi kirándulás* vonattal és az ott töltött napok voltak, hasznos programokkal egybekötve. Fő cél volt a Kanizsai Dorottya Múzeum látogatása és interaktív programokon való részvétel. *A múzeumba a „Kad sam bila mala” című kiadványunk bekerült múzeumi értéként.*

Ameddig Pécsen, csütörtökön este várakoztunk a mohácsi vonatra, addig fiataljaink a pécsi vasútállomáson koncertet adtak az ott kihelyezett zongorával és gitárral. Így gyorsan eltelt az idő.

Mohácsról hazaérkezve másnap a fiúk *májusfát állítottak* a lányoknak, Horvátzsidányban, Peresznyén és Kőszegen.

Május 13-n Kópházán voltunk a *Cvrčak gyerekfesztiválon*. Kettő táncsal és kettő tambura blokkal léptünk fel. Ezen a fesztiválon is a csoportunk- mind a tambura mind a tánc- a többi csoporttól, azok vezetőitől nagy dicséretet kaptak.

Júniusban *Ólmodon megtartottuk 2 napos tábort* és egyben a csoport féléves értékelését, szentmisével egybekötve.

Június végén, *Szombathelyen* a volt egy fellépésünk az *értéktár kiállításon*.

Júliusban, augusztusban nem vállaltunk fellépéseket. Ez volt a csoport pihenő időszaka, hiszen tudtuk, hogy ősszel sok fellépés áll előttünk.

Szeptember első hétvégéjén - szombaton, *Kópházán voltunk egy fesztiválon* fellépni mind a táncosok, mind a tamburások. Másnap (vasárnap) a *tanévnnyitó*

szentmisét csoportunk szervezte. A szentmiséről már mentünk a *Velemben* megrendezett *Asztalkő fesztiválra*, ahol szintén egy órás műsort adtunk elő.

Szeptember 23-n *Bécsben a horvát napon* adtunk elő szintén egy órás műsort, ahol csoportunk szintén nagy elismerést kapott. A könyvünkől is vásároltak több példányt.

Szeptember végén Horvátországban is jártunk, ahol szintén sok élménnyel gazdagodtunk. (vadvízi evezés, szereplés, közös utazás a felnőtt táncosokkal, tamburásokkal).

A csoportunk által szervezett tanévnitó és tanévzáró szentmisének az eredménye, hogy plébános úr kérését meghallgatva elindítottuk a *fiatalok és a családok szentmiséjét*. Az éneklésbe és a liturgiába bekapcsolódva a csoportunkon kívül is szólítunk meg családokat, fiatalokat. Úgy látjuk, hogy jó a kezdeményezés. Így minden hónap harmadik vasárnapján énekünkkel részt veszünk a szentmisén.

Októberben Kőszegen, az *Orsolya-napi vásáron* is bemutattuk kulturális tevékenységünket.

Októberben csoportunk bővült fakultatív könnyűzenei tevékenységgel.

Novemberben a Horvát eseten nem tánccal, hanem horvát nyelvű rövid dramatizálással örvendeztettük meg a közönséget tambura kísérettel. Így csoportunk gyermekei és fiataljai együtt voltak színpadon, mellyel ismét megmutattuk csoportunk egyik sajátosságát, kicsik nagyok összetartozását, egymás iránti szeretetét, segítségét.

December 2-3-án (szombat, vasárnap) szintén hosszú, tartalmas hétvégét töltött együtt a csoport fiataljai.

Szombaton, Dusnokon voltunk tamburafesztiválon és azt követő táncházban is részt vettünk. Dusnokon töltöttünk egy éjszakát.

Másnap reggel indultunk haza, mert délután a Szombathelyen megrendezett horvát Adventi koncert egyik szereplői voltunk. A két napunk nagyon sikeresen telt. Nagy dicséretet kapott a csapat mindkét helyen, melyet tapssal is és a közönség elmondásai alapján fejezték ki.

Nagyon jó közösség, csapat alakult ki a 9 év során.

Jövő évben, 2024. májusában lesz csoportunk 10 éves, melyet gála műsorral szeretnénk megünnepelni.

Minden pénteken 3 órától fél 8-ig vannak a tambura és a tánc próbáink. Ezúton is köszönjük a támogatásokat a :

- Horvátzsidányi Nemzetiségi Önkormányzatnak
- Peresznyei Nemzetiségi Önkormányzatnak
- Ólmodi Nemzetiségi Önkormányzatnak
- Čakavci Horvát Hagyományőrző Kulturális Egyesületnek
- és mind azoknak, akik bármely módon támogatják a csoportot

Kovács Tamásné Pántos Krisztina

Horvátzsidány, 2023. december 6.

“... ta divna židanska noć...”

HRVATSKI VEČER
HORVÁT EST
HRVATSKI ŽIDAN

25. 11. 2023.
(sobota - szombat)
Kulturni dom - Művelődési Ház

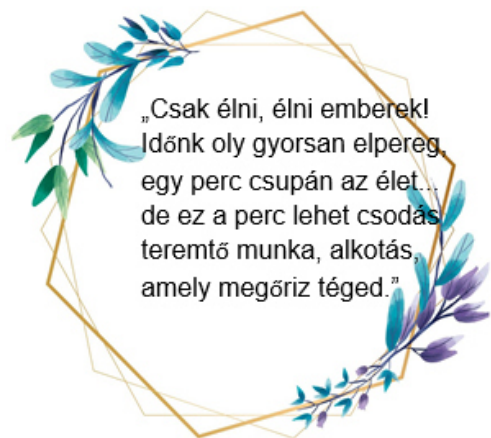
18:00 PROGRAM:

Dica iz čuvarnice i mjesne kulturne grupe Hrvatskog Židana	A horvátzsidányi óvodások és a helyi kulturesoportok műsora
30. JUBILEJ ZBORA PERUŠKA MARIJA	PÉRUSKA MÁRIA ÉNEKKAR 30. JUBILEUMA

19:30 ZABAVA - MULATSÁG
skupno pjevanje i plesačnica uz pratnju
Židanskih tamburaša
-
közös dalolás és táncház a
Zsidányi tamburások kíséretében

9. melléklet

Horvátzsidány Község Önkormányzata
és Horvát Nemzetiségi önkormányzat
Horvátzsidány
Tisztelettel meghívja Önt az

**IDŐSEK NAPI
RENDEZVÉNYÉRE**
2023. december 8-án
(pénteken) 14.00 órakor

Rendezvény helye:
horvátzsidányi Idősek Klubja

ÖNKORMÁNYZAT
Horvátzsidány

10. melléklet

„És táncolva éneklik:
minden forrásom
tebenned van.”

Zsoltárok könyve 87,7

**Családi és Ifjúsági szentmise
a horvátzsidányi**

Keresztelő Szent János templomban

Maša Familije i Mladih

u crkvi sv. Ivana Krstitelja u Hrvatskom Židanu

Gyere és légy részese!

2023. november 19.

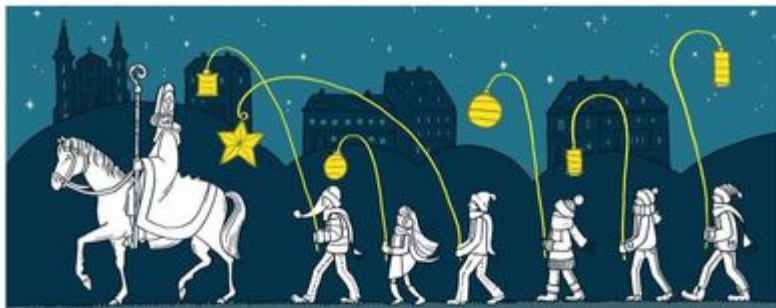
9.00 óra

Horvátzsidányi templom

Szeretettel hívunk és várunk mindenkit!

Srdačno Vas pozivamo!

ÓLMOD KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA ÉS A HORVÁT NEMZETISÉGI
ÖNKORMÁNYZAT SOK SZERETETTEL VÁR MINDENKIT

2023. november 10-én, pénteken

SZENT MÁRTON NAPI LAMPIONOS VONULÁSRA

17:00 INDULÁS A KÖZSÉGHÁZÁTÓL

17:30 LAMPIONOS MENET FOGADÁSA A HÁRMAS HATÁRNÁL

17:45 GYERMEKMŰSOR A SZENT MÁRTON TEMPLOMBAN

18:15 AGAPÉ A KÖZSÉGHÁZÁNÁL

14. melléklet

POZIVNICA	MEGHÍVÓ
<p>Zbirka sakralne umjetnosti Hrvata u Mađarskoj, Znanstveni institut Gradišćanskih Hrvatov i Intsitut svetog Martina u Sambotelu srdačno Vas pozivaju u Hrvatski Muzej, u Prisiku 15. novembra 2023. u 17:30h</p>	<p>A Magyarországi Horvátok Keresztény Gyűjteménye, a Grádistyei Horvátok Tudományos Intézete és a Savaria Múzeum – Szent Márton Intézet szeretettel hívják Önöket a Horvát Múzeumba Peresznyére 2023. november 15-én 17:30-ra</p>
<p>na prezentaciju izdanja Hižna imena u gradišćanskohrvatski seli Gradišća, Slovačke i Ugarske</p>	<p>a Háznevek a grádistyei horvát falvakban Burgenlandban, Szlovákiában és Magyarországon című kiadvány bemutatójára és az</p>
<p>i na otvaranje privremene izložbe Europski prikazi Svetog Martina</p>	<p>Európai Szent Márton ábrázolások időszaki kiállítás megnyitására</p>
<div></div>	<div></div>
<p>Izložbu otvara: Ildikó Szommer, voditeljica Instituta Svetog Martina</p>	<p>A kiállítást megnyitja: Szommer Ildikó, a Szent Márton Intézet vezetője</p>
<p>Knjigu predstavljaju: urednici Nikola Benčić i Ivo Sučić (ZIGH)</p>	<p>A könyvet bemutatják: Bencsik Miklós és Ivo Sučić szerkesztők (ZIGH)</p>
<p>U prezentaciju izdanja će se uključiti i nazočni sa svojim znanjem o mjesnim kućnim imenima.</p>	<p>A kiadványok bemutatásába bekapcsolódnak a résztvevők is a háznevekkel kapcsolatos tudásukkal.</p>

Decemberi programajánló

DECEMBER 8. PÉNTEK 17.00 HALASTÓ
KRAMPUSLAUF

DECEMBER 16. SZOMBAT 15.00
ADVENTI HANGVERSENY A
SZENT EGYED TEMPLOMBAN

DECEMBER 23. SZOMBAT 16.00
UTOLSÓ ADVENTI GYERTYAGYÚJTÁS ÉS
FALUKARÁCSONY

DECEMBER 30. SZOMBAT 14.00
ÓÉVBÚCSÚZTATÓ HALIBULI

